

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

CHINA MIÉVILLE **DEMİRDENİZİ**

yordam
edebiyat

Türkçesi:

Betül Çelik

China Miéville (1972)

Britanyalı fantastik edebiyat, bilim-kurgu ya da kendi ifadesiyle “tuhaf kurgu” yazarıdır. Cambridge Üniversitesi’nde Sosyal Antropoloji öğrenimini tamamlayan Miéville, yüksek lisans ve doktora derecelerini London School of Economics’te Uluslararası İlişkiler alanında almıştır. China Miéville’in, edebiyat uğraşı dışında, kendisini seçimlerde adaylığa kadar taşıyan siyasi çalışmaları ve “eşit haklar” ile Ekim Devrimi’ni konu aldığı kuram ve tarih çalışmaları da vardır.

Fantastik edebiyatı ticarileşmeden ve tutucu klişelerden kurtarmayı amaçlayan Miéville politik duruşunu romanlarına da yansıtırken, her romanında farklı bir tarz deneyerek yenilikçi bir çizgi oluşturmuştur. China Miéville, kendisini etkileyen yazarlar arasında M. John Harrison, J. G. Ballard, H. P. Lovecraft, Strugatski kardeşler, Gene Wolf, Mervyn Peake ve 2018 yılının başında kaybettiğimiz Ursula K. Le Guin gibi isimleri saymaktadır. Bilim kurgu ve fantastik edebiyatının en önemli ödülllerinden Arthur C. Clarke Ödülü’nü üç kez, Locus En İyi Fantastik Kitap Ödülü’nü iki kez kazanan China Miéville, Britanya Fantezi Edebiyatı Ödülü’ne üç, Hugo, Kitschies ve Dünya Fantezi Edebiyatı ödüllerine ise birer kez layık görülmüştür.

Miéville’in *Demirdenizi*’nden önce Yordam Edebiyat’ta sekiz romanı yayımlanmıştır: *Kral Fare (King Rat, 1998; Türkçesi 2010)*, *Perdido Sokağı İstasyonu (Perdido Street Station, 2000; Türkçesi 2011)*, *Yara (The Scar, 2002; Türkçesi 2013)*, *Demir Konsey (Iron Council, 2004; Türkçesi 2015)*, *Un Lun Dun (Un Lun Dun, 2007; Türkçesi 2012)*, *Şehir ve Şehir (The City & The City, 2009; Türkçesi 2012)*, *Kraken (Kraken, 2010; Türkçesi 2013)*, *Elçilik Kenti (Embassytown, 2011; Türkçesi 2016)*.

Eserin orijinal adı:
Railsea
(2012, Londra: Macmillan)

**Yordam Kitap'ta
China Miéville Eserleri**

KRAL FARE

PERDİDO SOKAĞI İSTASYONU

YARA

DEMİR KONSEY

UN LUN DUN

ŞEHİR VE ŞEHİR

KRAKEN

ELÇİLİK KENTİ

CHINA MIÉVILLE

DEMİRDENİZİ

ROMAN

TÜRKÇESİ
BETÜL ÇELİK

yordam

edebiyat

Yordam Edebiyat: 39 • Demirdenizi • China Miéville • ISBN 978-605-172-259-7

İngilizceden Çeviren: Betül Çelik • Kitap Editörü: Ali Mert

Kapak ve İç Tasarım: Savaş Çekiç • Sayfa Düzeni: Gönül Göner

Birinci Basım: Mart 2018

© China Miéville, 2012; © Yordam Kitap, 2012

(Telif hakları AnatoliaLit aracılığıyla alınmıştır)

Yordam Kitap Basın ve Yayın Tic. Ltd. Şti. (Sertifika No: 10829)

Çatalçeşme Sokağı Gendaş Han No: 19 Kat:3 34110 Cağaloğlu - İstanbul

Tel: 0212 528 19 10 • Faks: 0212 528 19 09

W: www.yordamkitap.com • E: info@yordamkitap.com

www.facebook.com/YordamEdebiyat • www.twitter.com/YordamEdebiyat

Baskı: Yazın Basın Yayın Matbaacılık Turizm Tic.Ltd.Şti. (Sertifika No: 12028)

İ.O.S.B. Çevre Sanayi Sitesi 8. Blok No:38-40-42-44

Başakşehir - İstanbul

Tel: 0212 5650122

.....

DEMİRDENİZİ

ROMAN

İndigo'ya

BİRİNCİ KISIM

Büyük Güney Kralköstebeği
Talpa ferox rex

Streggeye Köstebekçileri Yardımlaşma Derneği'nin arşivlerinden
izin alınarak çoğaltılmıştır.

Önsöz

BU, ELLERİ KANA BULANMIŞ bir çocuğun hikâyesidir. Orada, rüzgârdan savrulan herhangi bir fidan gibi sapına kadar sallanarak durmaktadır. Çok ama çok kızarmış. Keşke boya olsaymış! Ayaklarının her birinin etrafında kırmızı bir göl; elbiseleri bir zamanlar her ne renk idiyse, şimdi giderek koyulaşan bir lal; saçları ise sert ve ıslanmış.

Yalnızca gözleri dikkat çekiyor. Her birinin beyazı kan pıhtısına karşı neredeyse karanlık bir odadaki elektrik lambaları gibi parlıyor. Bakışları hararetle boşluğa dikilmiş.

Durum görüldüğü kadar dehşet verici değil. Bu çocuk oradaki eli kana bulanmış tek kişi de değil: etrafı kendisi kadar kırmızı ve sırlıklam başkalarıyla çevrili. Ve onlar neşeyle şarkı söylüyor.

Oğlan kaybolmuş. Hiçbir şey çözülmedi. O çözülebileceğini düşünmüştü. Şu anın netlik getirebileceğini ummuştu. Gelin görün ki kafasının içi hâlâ boşluklarla dolu ya da ne, nedir bilmiyor.

Buraya çok erken geldik. Kuşkusuz herhangi bir yerden başlayabiliriz: arapsaçının güzelliği de burada, önemi tam da bu. Ama nereden başlayacağımız ve başlamayacağımız, konunun nasıl dalanıp budaklanacağını etkiler. Bu, şu andaki en iyi tercih değil. Geriye saralım: bırakın bu motoru geri gitsin. Tam bu çocuk kana bulanmadan öncesine kadar gitsin; orada dursun ve buraya, kırmızıya, müziğe, kaosa, genç bir adamın kafasındaki büyük soru işaretine nasıl geldiğimizi görmek için tekrar ilerlesin.

Birinci Bölüm

BİR ET ADASI!

Hayır. Biraz geri dur hele.

Uzakta beliren bir kadavra mı o?

Biraz daha fazlası.

Buraya... Haftalarca geriye, havaların daha soğuk olduğu zaman... Son birkaç gün, acımasız bir gökyüzünün altında, kayalar arasındaki geçitlerde ve buz tutmuş kayalıkların mavi gölgesinde akşama dek verimsiz bir şekilde dolaşarak geçti. Henüz kana bulanmamış delikanlı, penguenleri seyrediyordu. Yağlı tüylerini kaptırarak rahatlık ve sıcaklık için hep birlikte ayaklarını sürüyerek birbirlerine sokulan kuşlar sayesinde, üstü kürkle örtünmüş gibi görünen küçük kaya adalara dikti gözlerini. Dikkatini saatlerdir onlara veriyordu. Sonunda yukarıdaki hoparlörden gelen ses onu ürküttü. Bu, onun ve *Medes*'in tüm mürettebatının beklemekte olduğu alarmdı. Cızırtılı, boru gibi bir ses. Derken interkomdan bir haykırış duyuldu: "İşte çıkıyor!"

Anı, hummalı bir tezcanlılık. Süpürgeler bırakıldı, İngiliz anahtarları yere atıldı, yarım kalmış mektuplar ve kısmen yontulmuş oymalar ceplere sokuşturuldu; mürekkeplerinin kurumamışlığına, can sıkıcı yarım kalmışlıklarına aldırmadan. Doğru pencerelere, parmaklıklara! Herkes pencerelerden kırbaç gibi kesen havaya doğru uzandı.

Mürettebattakiler buz gibi rüzgâra kısıp gözlerle baktı, diş gibi dizilmiş kayağan taşlarına göz atarak geçtiler. *Medes*'in hareketiyle bir o yana bir bu yana sallanıyorlardı. Kuşlar umutla yakınlarına akın ediyor ama artık kimse onlara kırıntılarını atmıyordu.

Uzaklarda, perspektif nedeniyle eski rayların buluşuyormuş gibi görüldüğü yerde toprak kaynaşıyordu. Kayalar birbirine sür-tünüyor, yer hırçın bir şekilde yeni bir biçime bürünüyor. Dip-ten tozlu, boğuk bir uğultu geliyordu.

Garip yüzey şekillerinin ve eski plastik kalıntılarının arasın-dan siyah toprak konileşip aniden bir tepeye dönüştü. Ve bir şey pençesini yukarı doğru uzattı. Öylesine devasa ve koyu renkli bir hayvan.

Çukurundan bir toprak bulutu ve patlamayla fırlayarak geldi. Bir canavar. Havaya doğru kükreyip sıçradı. Sıçrayışının zirvesinde çılgın bir an için havada asılı kaldı. Sanki etrafını inceliyormuş gibi. Sanki cüssesine dikkat çekmek ister gibi. Sonunda yüzey toprağı-nın içinden gürültüyle düşüp aşağılara doğru gözden kayboldu.

Kralköstek bek kendini göstermişti.

MEDES'TE HERKESİN AĞZI AÇIK kalmış ama kimseninki de Sham kadar açılmamıştı. Tam ismiyle Shamus Yes ap Soorap. Etili butlu, koca bir genç adam. Tık naz, her zaman "sakar biri değil" diye-meyeceğiniz, kahverengi saçları hep kısa ve dertsiz biri. Bir lombarı kavrayan, penguinler aklından uçup gitmiş, ışığa aç bir ayçiçeği gibi yüzünü vagon dan uzatan. Uzakta köstek bek, yüzeyin bir metre altında, sığ toprağın içinden koşarak geçiyordu. Sham tundradaki kabarmayı izliyor, kalbi raylardaki tekerler gibi gürültüyle atıyordu.

Hayır, bu gördüğü ilk kralköstek bek değildi. Köpek büyüklü-ğündeki emekçiler –onların oyunbaz grupları böyle adlandırıl-ırdı– sürekli olarak Streggeye Boğazını kazıp dururdu. Limanın demirleriyle traversleri hep onların tümsekleri ve sırtlarıyla süslü olurdu. Taş yüzler Noeli için avcılar tarafından getirilmiş, toprak depolardaki o sefil, daha büyük türlerin yavrularını da görmüştü: şişekapağı gibi bebek kralköstek bekler, aypanteri kralköstek bekler ve kıvrımlı katran ayak kralköstek bekler. Ama büyük, gerçekten bü-yük, en büyük hayvanları, Sham ap Soorap, Avcılık Eğitimi sıra-sında, yalnızca resimlerde görmüştü.

Kralköstebeklerin diğer isimlerinin şiir gibi bir listesini ezberlemek zorunda bırakılmıştı: kuyukazan, talpa, muldvarp, körsi-
çan. En heybetli hayvanların kötü pozlandırılmış flatograflarını
ve gravürlerini görmüştü. Çöp gibi insanlar çizilmişti, katil, yıldız
burunlu, sırtı çıkıntılı kralköstebeğin avını sindirişinin ölçüsünü
göstermek için. Ve boyutu vurgulamak için dışa doğru akordeon
gibi açılmış, çokça ellenmiş son bir sayfada, varlığıyla nokta ka-
dar çizilmiş kişiyi küçeleştiren bir su canavarı vardı. Büyük güney
kralköstebeği, *Talpa ferox rex*. Bu öndeki, toprağı küreyen hayvan-
dı. Sham ürperdi.

Yer ve raylar gökyüzü kadar griydi. Ufuk çizgisinin oralarda,
Sham'dan daha büyük bir burun yine toprağa daldı. Sham'ın bir
an için kuru bir ağaç sandığı, sonra ölü bir böcek tanrının baca-
ğıymışçasına toprağı karıştıran, çok eski çağlarda devrilmiş, pas-
la kaplı bir metal direk olduğunu fark ettiği şeyle köstebek kendi
yuvasını yaptı. Soğuğun ve döküntülerin bu kadar derininde bile
kurtuluş vardı.

Tren ahalişi *Medes*'in personel vagonundan sarkıyor, Sham'ın
tepesini telaşlı ayak sesleriyle döverek vagonlar arasında ve seyir
platformlarında gidip geliyordu. "Evet evet evet, Kaptan..." Gözcü
Sunder Nabby'nin sesi hoparlörlerde patlayıverdi. Belli ki Kaptan
telsizle bir soru sormuş ve Nabby cevaplarken hoparlörü kapatma-
yı unutmuştu. Takırdayan dişleri ve koyu Pittan aksanıyla yanıtını
bütün trene yayınlamıştı. "Büyük yaban domuzu, Kaptan. Bolca
et, yağ, kürk. Şunun hızına bakın..."

Ray kıvrıldı, *Medes* yön değiştirdi, rüzgâr Sham'ın ağzının içini
dizelli havayla doldurdu. Sham demiryolunun kenarındaki çalılı-
ğa tükürdü. "Eh? Diyordum ki... tam da bu *siyah*, Kaptan," dedi
Nabby işitilmeyen bir soruya cevaben. "Tabii ki. Güzel, koyu, kral-
köstebek siyahı."

Bir sessizlik oldu. Öyle görünüyordu ki bütün tren malıcup
olmuştu. Sonra: "Pekâlâ." Bu yeni bir sestti. Kaptan Abacat Naphi
araya girmişti. "Dikkat. Kralköstebek. Onu gördünüz. Frenciler,
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rante.org>

makasçılar: istasyonlara. Zıpkıncılar: hazır. Yük arabalarını indirmek için hazır olun. Hızı artırın.”

Medes hızlandı. Sham, kendisine öğretildiği gibi, ayaklarıyla dinlemeye çalıştı. *Shrashshaa*’dan *drag’ndragun*’a bir geçiş, diye karar verdi. Tangırtı isimlerini öğreniyordu.

“İşlem nasıl gidiyor?”

Sham dönüverdi. Dr. Lish Fremlo kabinin eşiğinde durmuş, gözlerini ona dikmişti. İnce, yaşlanmaya başlamış, enerjik, rüzgârın dövdüğü kayalar gibi yamru yumru doktor, tüfek rengi keçe gibi saçlarının karmaşık bir tutamının altından Sham’ı izliyordu. *Ah Taşyüzler beni korusun*, diye düşündü Sham, *kaç Allahın cezası saattir orada dikiliyorsun?* Fremlo, Sham’ın bir mankenin boş karnından çıkarmış olduğu, şu ana kadar kesinlikle etiketlenip yerine konmuş olması gereken ve hâlâ etrafta saçılı duran tahta ve kumaş iç organların dağınıklığına dikkatle bakıyordu.

“Şimdi hallediyorum, doktor,” dedi Sham. “Ben birazcık... bir şey vardı...” Parçaları modelin içine geri doldurdu.

“Ah.” Fremlo, Sham’ın modelin derisine çakısıyla rastgele yaptığı yeni kesikleri görünce irkildi. “O zavallı şeyi ne kadar kötü bir duruma sokuyorsun, Sham ap Soorap? Belki de müdahale etmeliyim.” Doktor buyurgan bir tarzda parmağını kaldırdı. O belirgin, tumturaklı sesiyle, anlayışsız denemeyecek bir ifadeyle konuşuyordu. “Öğrencilik hayatı harikulade değil, biliyorum. En iyi öğrenmen gereken iki şey var. Birincisi-” Fremlo yumuşak bir hareket yaptı. “-sakinleşmektir. Ve diğeri de yakayı ele vermeden sıyrılabileceğin şeylerdir. Demin gördüğümüz, bu yolculuğun ilk büyük kralköstebeği, yani senin için bir ilk. Ben dahil hiç kimse, şu anda henüz bir çırak olduğuna göre, bir trenmaymununun yumurtalıklarını vermez sana.”

Sham’ın kalp atışları hızlandı.

“Git,” dedi doktor. “Çekil şimdi yoldan.”

SOĞUKTA SHAM'IN nefesi kesildi. Ekibin çoğu kürk giyiyordu. Yanından amirane bir göz atışla geçen Rye Shossunder'in bile havaya uygun tavşan derisi bir yeleği vardı. Rye, Sham'dan daha gençti ve kamarot olarak *Medes* düzeninde teknik açıdan ondan daha alt kadrodaydı, ama daha önce bir kez demiryolunda bulunmuştu ki köstebektreninin haşın meritokratik yapısında bu ona belli bir üstünlük sağlıyordu. Sham, ucuz vombat* derisi ceketine sokuldu.

Ekipler yürüme yollarında ve bütün vagonüstü güvertelerde koşturuyor, vinçleri çalıştırıyor, bir şeyleri sivriltiliyor, bağlanmış kışık filikalarının tekerlerini yağıyordu. Çok yukarılarda, Nabby gözcü balonunun altındaki sepetinde alçalıp yükseliyordu.

Boyza Go Mbenday, ikinci kaptan, en arkadaki vagon tavanının keşif platformunda duruyordu. Bir deri bir kemik, esmer, gergin bir şekilde enerjikti; yolculuk boyu yedikleri kuvvetli rüzgârlarla kızıl saçları düzleşmişti. İlerleyişlerini haritalardan izledi ve yanındaki kadına mırıldandı. Kaptan Naphi'ye.

Naphi, kralköstebeği dev bir teleskoptan izliyordu. Teleskopun büyüklüğüne ve tek elli biri olarak onu güçlü sağ koluyla kaldırmasına rağmen, aleti yine de gözünde oldukça sabit bir şekilde tutuyordu. Naphi uzun biri değildi ama dikkatleri çekiyordu. Bacakları âdeta bir savaş duruşundaydı. Uzun gri saçları arkada toplanmıştı. Eskimekten rengi atmış kahverengi paltosu rüzgârdan etrafında uçuşurken o oldukça hareketsiz duruyordu. Cüsseli, çok parçadan oluşan sol kolunda ışıklar göz kırptıyordu. Metal ve fildişi parçaları tıkırdıyor, ani kıpırtılar yapıyordu.

Medes karlarla beneklenmiş kıraç arazide tıngırtıyla ilerliyordu. *Çek-çeke-çek*'ten farklı bir ritime doğru hız kazandı. Kaya, çatlak ve sığ boğazlardan, sırlarla dolu enkazın bölük pörçük parçalarının yanından.

Işık Sham'ı şaşkınlığa uğrattı. Yukarı, üç veya daha çok kilometrelik temiz havaya, onun içinden yukarıgökyüzüne damgasını vuran,

* Avustralya'da yaşayan, küçük ayıya benzeyen, kısa bacaklı, otçul bir keseli hayvan. -ed.

fırıl fırıl dönen kötü bulutun çirkin sınırına doğru baktı. Demir yarıp geçerken, çalılar güdük ve kara; antik zamanlardan kalma, gömülü, gerçek demir parçaları da. Bütün manzaranın bir ucundan diğerine, ufuk boyunca bütün yönlerden gelip giden sonsuz, sayısız ray.

Demirdenizi.

Uzun düz hatlar, sıkı kavisler; metal, ahşap traverslerin üzerinde ilerlemekte; üst üste binerek, kıvrılarak, metal işi kavşaklarda öte yana geçerek; ana hatlara bitişip yeniden katılan geçici tali hatları ayırarak. Buradaki tren rayları, aralarında kilometrelerce işlenmemiş toprağı bırakacak şekilde yayılmakta; öte tarafta ise öyle yaklaşmakta ki Sham birinden diğerine atlayabilirdi, bu fikir onu soğuktan beter titretse bile. Birbirlerinden ayrıldıkları yerde, rayın rayla buluşmasının yirmi bin farklı açısında, mekanizmalar ve her türden demiryolu makası vardı: y biçimli makaslar; kesişen makaslar; kısa tali yollar; çapraz makaslar; tekli ve çiftli kayışlar. Ve bu makaslara yanaşmak için hep sinyaller, şalterler, alıcılar veya yer kontrol sistemleri.

Kötebek, o rayların üzerinde durduğu yoğun toprak ya da taşın altına daldı ve geçişinin bombesi metaller arasındaki zeminde kavis yaptıracak şekilde tekrar yükselene kadar gözden kayboldu. Onun toprak hafriyatıyla canlanışı kırık bir çizgi oluşturmuştu.

Kaptan mikrofonu kaldırdı ve cızırtılı talimatlar verdi. “Makaslar; istasyonlar.” Sham yine dizel kokusu aldı ve bu sefer hoşuna gitti. Makasçılar ön motoru çevreleyen yürüme yolundan, ikinci ve dördüncü vagonların platformlarından, sağa sola sallanan regülatörlerden ve makas kancalarından aşağı doğru sarkıyordu.

“Başladı,” diye yayın yaptı kaptan, kötebeğin rota değiştirmişini izleyerek. Ve bir öncü makasçı, uzaktan kumandasıyla yaklaşmakta oldukları bir “transponder”e* nişan aldı. Makaslar çatırdayarak yana doğru gitti; sinyal değişti. *Medes* kavşağa ulaştı ve yeni hattına sapıp iz peşine düştü.

* Radyo ve telsiz sinyallerini alıp otomatik olarak başka bir sinyale dönüştüren cihazlar. -ed. Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“Sağa...sola...ikinci sola...” Yüksek sesli talimatlar *Medes*’i Kuzey Kutbu atıklarının derinlerine doğru yalpalatarak, ahşap ve metal boyunca zikzaklarla yön değiştirterek, bağlantılarda tangır-datarak, köstebeğin hızlı hareket eden, girdaplı toprağına yaklaştı-rarak, normal raylardan demirdenizi raylarına doğru ilerletti.

“Sola,” diye bir emir geldi ve makasçı bir kadın bu sese itaat etti. Fakat Mbenday “Kes şunu!” diye haykırdı. Kaptan bağırdı, “Sağa!” Makasçı düğmesine tekrar bastı ama çok geç; sinyal hızla ve neşeyle geçip gitti. Sham’a öyle geldi ki sanki köstebek karışık-lığa neden olacağını biliyor ve bundan haz duyuyordu. Sham’ın nefesi kesilmişti. Parmakları parmaklığı sımsıkı kavramıştı. *Medes* şimdi Mbenday’i deli eden her neyse onları oraya gönderen ma-kaslara doğru son sürat ilerliyordu –

– Ve burada, Zaro Gunst, beşinci ve altıncı vagonların arasın-daki bağlantının üzerinde yol alarak bir makas kancasıyla ve fiya-kayla eğildi ve bir atlı mızrakçının dikkatiyle yanından geçerken kumanda koluna hızla vurdu.

Sopası bu darbeye paramparça oldu ve demirdenizinin bir ucundan diğerine çatırtısı yayıldı ama makaslar tren başı süsünün altında gözden kaybolurken yana doğru çarptılar ve *Medes*’in ön tekerlekleri kavşağına vurdu. Tren yine güvenli bir hatta yoluna de-vam ediyordu.

“Aferin şu adama,” dedi kaptan. “Teker ve makas değişim ayar-ları yanlış işaretlenmişti.”

Sham nefesini bıraktı. Birkaç saatte, endüstriyel bir kaldırma işlemi ve bir aracın tekerlek genişliğini değiştirebilmek için bir se-çeneğiniz yoktur. Bir geçişe güm diye bindirmekten başka? Enkaz haline gelirlerdi.

“Yani,” dedi Kaptan Naphi. “Bu oyunbaz bir şey. Başımıza bela açacak. İyi eşeledi, yaşlı köstebek.”

Mürettebat alkışladı. Böylesine bir av kurnazlığı için yapılan geleneksel bir övgüye geleneksel bir cevap.

Kesif demirdenizinin içine.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Kralköstebek yavaşladı. *Medes* makas değiştirip daire çizdi, fren yaptı, gömülü yırtıcı hayvan ise dev tundra yersolucanlarını koklayıp avlarken takipçilerinden sakınarak uzakta durdu. Araçları, yol açtıkları titreşimlere bakıp anlayabilen sadece tren ahalisi değildi. Bazı hayvanlar da kilometrelerce öteden trenin tıngırtısını ve nabzını hissedebiliyordu. Tren üstü vinçler, filikaarabaları ihtiyatla yakındaki hatlara indirdi.

Yük arabası ekipleri motorlarına biraz gaz verip yumuşakça makas değiştirdiler. Yavaşça yaklaştılar.

“Şimdi başlıyor.”

Sham yukarı baktı, ürkmüştü. Yanında, Hob Vurinam, genç trençırağı, coşkuyla aşağı sarkmıştı. Marifetli ve kibir dolu bir hareketle, hırpalanmış süslü giysisinin, üçüncü ya da dördüncü el olduğu anlaşılan paltosunun yakasını kavradı. “Yaşlı, kadife beyefendi onları işitebiliyor.”

Bir köstebek yuvası yükseldi. Bıyıklar ve koyu bir başın ucu göründü. *Kocamandı*. Burnu bir yandan öbür yana gitti, toz püskürttü ve tükürdü. Ağzı açıldı, dişlerle dopdoluydu. Talpanın* kulakları iyiydi ama çift makas tıngırtısı onu şaşırtmıştı. Tozlar içinde bir homurtu çıkardı.

Ani bir şiddetli vuruş ve gürültüyle bir mermi yanına düştü. Kiragabo Luck –Sham’ın hemşerisi, Streggeye yerlisi, acımasız zıpkıncı– ateş etmiş ve kaçırmıştı.

Kralköstebek hemencecik baş aşağı döndü. Hızla kazıyordu. İkinci vagonun zıpkıncısı, Danjamin Benightly, Gulflask’ın ormanlarından ay grisi sarı saçlı duba, barbar aksanıyla haykırdı ve ekibi de, etrafa saçılan toprakların içinden hızını arttırdı. Benightly tetiği çekti.

Hiçbir şey olmadı. Zıpkın tüfeği tıkanmıştı.

“Kahretsin!” dedi Vurinam. Degaj müsabakası izleyen bir seyirci gibi tısladı. “Kaçırdık!”

* Talpidae ailesine ait, iri bir köstebek türü. -ed-
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Fakat koca orman adamı Benightly, asmalardan aşağı baş aşağı sarmak suretiyle cirit avcılığını öğrenmişti. On beş metre yükseklikteki bir firavun faresine bir mızrak saplayıp makarayla sarmak suretiyle onu ailesinin fark etmediği bir hızla çekerek yetişkin olduğunu ispatlamıştı. Benightly, mızrağını kılıfından çekti. Ne kadar ağır olsa da kaldırdı; vagon, kazmakta olan dev yaratığa sallana sallana yaklaşırken Benightly'nin kasları derisinin altında tuğlalar gibi kenetlenmişti. Geriye yaslandı, bekledi, sonra silahını tam köstebeğin içine sapladı.

Kralköstek bek şahlandı, kralköstek bek kükredi. Zıpkın titredi. Hayvan kıvrandıkça zıpkının halatı makaradan çözüldü, kan top-rağa bulaştı. Raylar bel verdi ve araba hayvanı arkasında sürükleyerek son hızla ilerledi. Çabucak, halata bir toprak çıpası bağladılar ve trenden atıldılar.

Diğer araba av partisine tekrardan dönmüştü ve Kiragabo ikinci kez ıska geçmedi. Şimdi daha çok sayıda çıpa, böğüren bir deliğin ve kudurmuş toprağın arkasında yeri kazıyarak ilerliyordu. *Medes* aniden hareket etti ve köstekekarabalarını takip etti.

Tünel kazıcı, sürüklendiği için derine gidemiyordu. Toprağın yarı içinde, yarı dışındaydı. Leş kargaları daireler çiziyordu. Asi olanları gagalamak için dalıyor, kralköstek bek ise kaba tüylerini titretiyordu.

Nihayet taşlık bir bozkır gölcüğünde, sonsuz raylarda bir pislik alanında durdu. Titredi, sonra duruldu. Sonunda açgözlü ray martıları bedeninin kürklü tümseğine konduğunda, onları kovmadı bile.

Dünya sessizleşti. Son bir nefes. Alacakaranlık geliyordu. Köstekektreni *Medes*'in ekibi bıçakları hazırladı. Dindarlar, Taşyüzle-re veya Mary Ann'a veya Atışan Tanrılara veya Kertenkeleye veya Apt Ohm'a ya da her neye inanıyorlarsa ona şükranlarını sundu. Özgür düşünceliler kendi huşularını yaşıyordu.

Büyük güney kralköstebeği ölmüştü.

İkinci Bölüm

BİR ET ADASI! Hayvanın ölü gövdesi uzakta belirdi. Köstebekarabaları halatları onun derisine dolamış, trenüstü vinçleri tonlarca köstebek eti ve nadide deriyi kimsenin ayağını basmak istemeyeceği yerden taşıyorlardı. Leşçil kuşlar sonunda yurtlarına uçtu, gökyüzünde şimdi Kuzey Kutbunun koyu yarasa-ları vardı. Zayıflayan ışıktaki kralköstebek, ölüm sonrası son yolcu-luğunu kasap vagonuna yapıyordu. Ve hiçbir illüstrasyon, hiçbir flatograf, hiçbir kurtarılmış tridi, resim, tuzbaskı veya sıvı-kristal canlandırma ve Sham'ın defalarca dinlediği, kıcını ağrıtabilecek kadar sıkıcı hiçbir avcı hatırası, bunun ardından nasıl olağanüstü iğrenç kokulu bir işin geleceği konusunda onu hazırlamayı kesinlikle başaramamıştı.

Köstebegin gövdesi yarıldı. Açık kasa kamyon onun saçılan artıklarıyla doldu. Sham gördüğü manzara karşısında hafif bir nefes aldı. Boş bir göğüsle. Sanki dua ediyormuş gibi.

Mürettebat kesti, açtı, yaydı, doğradı. Homurtular çıkarıp denizci şarkıları söylediler. “Sarhoş Frenciyle Ne Yapacağız?”ı söylediler ve bir de “Açık Raylarda Bir Hayat”ı. Sunder Nabby tepele-rinde dikilmiş görüntüskobu ile konseri yönetiyordu. Sham baktı, baktı...

“Elden bir şey gelmiyor mu?” Vurinam'dı bu, köstebegin yağın-boşaltma işini birdenbire kesmiş, elinde kanlı bir bıçak. “Yüreğin mi yufkalaştı?”

“Yooo,” dedi Sham. Vurinam, kesim işi ve ateşlerin çevresinde-ki dar bir ısı alanında gömleksizdi, ince ama kaslı biriydi ve hava-nın onu donduracağı yerden sadece birkaç santim mesafede terli-

yordu. Hafif kaçık biri gibi sırttı. Sham aniden, aralarında sadece birkaç yaş olduğuna inanabilmişti.

Kimsenin ilkyardıma ihtiyacı yoktu, fakat Sham, Dr. Fremlo'nun böyle bir gecede onu daha büyük bir ekibe emanet etmekten sakınacağını biliyordu. Vurinam'ın bakışları, ilham avına çıkmış da aradığını bulmuş gibi, bir yandan öbür yana gidip geliyordu. Bir zamanlar köstebek olan o bedeni, içkili bir halde parçalayan herkese "Hey!" diye bağırdı. "Susayan var mı?" Koca, bitkin bir tezahürat. Başını eğip Sham'ın olduğu tarafa doğru anlamlı bir şekilde baktı. "Eh, onu duydun."

Gerçekten mi? dedi Sham. Vurinam hoşuna bile gitti, yeterince, ama gerçekten mi? *Stajyer doktorluğun dünyada olmayı en çok isteyeceğim şey olduğunu söylemiyorum da, dedi, ama likör taşımak? Sizin bir miçonuz yok mu? Saygısızlık etmiyorum, bu onurlu bir meslek, ama içki taşımak gerçekten benim işim mi? İçki taşıyıcılığı? Bir çuval inciri?* Sham bütün bunları söyledi ama yalnızca kafasının içinde. Kafasının dışında söylediği, "Peki, efendim," idi.

Ve birdenbire, Sham Yes ap Soorap tam o anın içindeydi. Derhal kana bulandı. Böylece o ana kadar çalışmış olduğu en uzun, en zor gecesi başladı. Kesim yerinden yemekhaneye ve geri, tekrar tekrar, treni boylu boyunca koşarak. Dayanma gücünü arttırmak için içeceklerle, yiyeceklerle; Fremlo'nun kendisine bandajlar, merhemler, kanamayı durduran ilaçlar, halat sıyrıkları ve kesilmiş avuç içleri için ağrı kesici çiğneme tabletlerini yüklediği doktor vagonuna, sonra bunları kullanmak için tekrar geriye.

Sham ne ödül aldı dersiniz, köstebeği köstebeklikten çıkaran ekibin onu karşılarırken yaptığı, onun tembelliğiyle ilgili açık saçık konuşmalar, şaka ve eleştiriler çoğunlukla şenlikliydi. O anlarda fark etti ki, tam olarak ne yapması gerektiğini, görevinin tam mahiyetini bilmek onu biraz rahatlatmıştı bile.

Onu serseme çevirmiş yorgunluğu içinde, fırsattan istifade, bir iki saniye olduğu yerde sallanıyordu. İster kesim yapsın ister yapmasın, kesim vagonunda kandan kaçınmanın hiçbir yolu yoktu. Bu

yüzden Sham oldukça kızıl, genç bir ağaç gibi sallanan, kan lekeli bir oğlan haline geldi. Ne düşüneceğini bilmeksizin. Bunu bekliyordu, tıpkı bütün mürettebat gibi ve işte buradaydı, huşu içinde ama yine düşündüğünün ne olduğunu bilmeden. Hâlâ kayıp.

Avcılık üzerine kafa yormamıştı. Ne de öğrenmekte olduğu varsayılan tıp üzerine. Ne de köstebeğin kemiklerinin boyutları karşısında kelimelerin kifayetsiz kaldığı o dehşetli hayrete düşmüştü daha önce. Sadece katlandı olan bitene.

Sham içkiye su katıyordu –“Daha çok su koy! O kadar da koyma! Daha çok rom! Dökme!”– çaktırmadan bir iki yudum da kendisi içti. İç organlardan dolayı elleri kadeh tutamayacak kadar kaygan olanların dudaklarına içkiyi bizzat kendisi tuttu. Miço Shossunder de dengeli bir biçimde kadeh taşıyordu, nadir rastlanan otoriter bir tarzda başını sallayarak, Sham’a dayanışma selamını gönderdi. Demiryolcular tabaklanıp temizlenmek üzere yüzülen deriyle kürkü, tuzlanmak üzere eti ve eritilmek üzere tabakalar halinde yağı alırlarken, Sham ateşleri yaktı, metali ısıttı, yağların ayrıştırılacağı kazanları sıcak tutmak üzere ateşi hep canlı tuttu.

Evren kralköstek kokuyordu: kan, sidik, misk ve pislik. Ay ışığında her şey katrana bulanmış görünüyordu: tren ışıklarında ise o siyahın, aslında kanın kızıl rengi olduğu anlaşıyordu. Kızıl, siyah, kızsıyah. Ve Sham, sanki demirdenizine atılan bir paçavra gibi bitkinlikle çöküp giderken, geriye baktı ve *Medes*’i zihninde küçük bir ışık ve ateş çizgisi olarak canlandırdı, aletlerinin müziğini ve güneyin muazzam buz alanının ve donan rayların yuttuğu tren şarkılarını işitti. O anda evrenin merkezinden yayılan her şey kralköstebeğin suratıydı. Alışıldık homurtu, koyu kürklü pis bakış; sanki o büyük yırtıcı, ölümünde bile onu saldırganca kapana kısıranları küçümsemekten vazgeçmemiş gibiydi.

“Hey.”

Dr. Fremlo onu hafifçe dürtünce, Sham silkindi. Uyuyakalmıştı ve ayakta rüya görüyordu.

“Tamam o zaman, Doktor,” diye kekeledi. “Ben...” Yapacağı şeyin ne olduğunu çıkarmaya çalıştı.

“Git uzan,” dedi Fremlo.

“Sanırım Bay Vurinam bir şey istiyor...”

“Peki, Bay Vurinam tıp diplomasını ne zaman aldı? Ben bir doktor muyum? Ve senin patronun muyum? Reçetene uyku yazıyorum. Bir tane al, her gece bir kez. Şimdi.”

Sham tartışmadı. İşte o zaman, bir kereliğine de olsa, tam olarak ne istediğini biliyordu: uyumak, gerçekten de. Ayaklarını sürüyerek sıcak yerden çıktı; bir zamanlar köstebek olan boş kaburga odasından bir o yana bir bu yana sallanan koridorlara. Kendi küçük köşesine doğru. Diğer birçoğunun arasındaki raf-yatağına. Vardiyasını bitirmiş olanların horultuları ve osurukları arasından. Arkasından gelen kasap şarkıları Sham’ın kulak tırmalayan ninnisi oldu.

Üçüncü Bölüm

“**H**ARİKA!” demişti Voam, Sham’a *Medes*’te iş bulduğu zaman. “Bu harika! Artık çocuk değilsin, çalışacak kadar büyüdün. Ve doktor olmaktan daha iyi bir şey yoktur. Ve bir köstebektreni doktoruyla öğreneceğinden daha hızlı ve daha derin başka nerede öğrenebilirsin ki, ha?”

Bu nasıl bir mantık? diye bağırmak istedi Sham, ama nasıl yapabilirdi ki? Sham’ı yetiştiren bir ya da iki kişiden biri, kördüğümü çözülemeyecek bir bağlantılar zinciriyle Sham’ın anne tarafından akrabası, kuzeni ya da öyle bir şey olan, şevk dolu, kıllı, fıçı şeklindeki Voam yn Soorap bir demiryolcu değildi. Voam bir kaptanın evini idare ediyordu. Bununla birlikte, köstebekçilerden daha çok saygı duyduğu birileri varsa, bu da doktorlardı. Sham’ın diğer kuzenimsi vekil ebeveyninin –kambur, sinirli, bir deri bir kemik Troose yn Verba– zamanının ne kadarını onlarla geçirdiği düşünülecek olursa, bu hiç de şaşırtıcı değildi. Ve doktorlar da bu gürültücü, yaşlı hastalık hastasına karşı çoğunlukla sevecen davranırlardı.

Sham, Troose ve Voam’ın kıyafetlerine nasıl köpek pisliği ve demirdenizi toprağıyla basmak yakışık almayacak idiyse, yaşlı adamların kendisi için ayarladığı işi de aynı şekilde geri çeviremezdi. Ne kadar kafasını patlatmış olsa da önerecek başka bir şeyi olduğundan değildi bu. Okulu bitirdiğinden bu yana yeterince uzun bir süredir huysuzca har vurup harman savurmuştu. Sözde gençlikle dolu olarak, boş boş bekleyip durmuştu.

Sham yapmayı tutkuyla istediği ve kendisine mükemmel bir şekilde uyan bir şey olduğundan emindi. Moral bozucu olan ise, bunun ne olduğunu söyleyememesiydi. Bundan sonraki eğitimine

dönük ilgilediği şeyler konusunda çok kararsız; arkadaşlık konusunda fazla sakıngan, mükemmele yakın okul günlerinde satış veya hizmet konusunda başarılı olmak için belki birazcık incinmiş; ağır bir işte sivrilmek için fazla genç ve ağırkanlı: Sham'ın farklı işlere dönük bu adaylık girişimleri onu sıkıntı içinde bırakıyordu. Voam ve Troose sabırlı ama kaygılıydı.

“Belki,” diye girişimde bulunmuştu birçok kez, “Yani belki de eğer...” Fakat iki adam, alışılmadık bir uyumla, bu konuda akıntıya kapılışını her defasında yakalayıp önünü kesmişti.

“Kesinlikle hayır,” demişti Voam.

“Hiç yolu yok,” demişti Troose. “Birlikte eğitim alabileceğin birisi olmuş olsa bile –ve biliyorsun ki yok, burası Streggeye!– bu tehlikeli ve sonu belirsiz bir iş. Kaç dilenci bundan yaşamını kazanmayı denemiş ve başarısız olmuştur, biliyor musun? Belli özelliklere sahip olman lazım...” Sham'ı yumuşak bir ifadeyle süzmüştü.

“Sen çok fazla...” demişti Voam.

Çok fazla ne? diye düşünmüştü Sham. Voam'ın tereddüdü karşısında öfkeye kapılmaya çalışmış ama yalnızca sıkıntılı bir bakışa kadar yol alabilmişti. *Çok fazla isteksiz? Bu mudur?*

“...çok fazla iyi bir delikanlısın,” diye tamamlamıştı Troose ve yüzü ışıldamıştı. “*Kurtarma* işine girmeyecek kadar.”

Bir yavru kuşu viyak viyak, dehşet dolu ilk uçuşuna dürtten yetişkin bir kuş olarak, onu yumuşakça ve özenle itmeye istekli Voam bir iyilik yapmış ve Fremlo ile onun gözetimi altında bir köstebektreni stajı ayarlamıştı. “Akıl ve ekip çalışması dolu bir hayat ve de sağlam bir ticari iş,” demişti Voam. “Ve o seni bu yerden çıkaracak. Dünyayı gösterecek!” Sham'a bunu söylediğinde Voam'ın yüzü parlamış, Sham'ın anne ve babasının tıklayan küçük portresine bir öpücük yollamıştı. Portre üç saniyelik bir pozlandırmaya devri yapmıştı, sonsuz bir döngü. “Bunu seveceksin!”

ŞU ANA KADAR, hayat sevgisi yan çizmişti. Fakat kendisini de şaşırtacak bir şekilde, kesim gecesinden sonra uyandığında –ken-

disinden çıkan ilk ses bir ciyaklama ve ikincisi bir sızlanma olsa da; âdeta paslanmış bir zırh içindeymişçesine kabininden sendeleyerek çıkmış olsa da; dışarı çıkıp yukarıgökyüzündeki bulutların arasından gri güneşi, dönüp duran ray martılarını ve kralköstebek iskeletinin hortumla yıkanan yığınlarına demir testeresini götüren yoldaşlarını görünce kendisini hâlâ ne olduğunu dahi bilmediği bu şeyde bir sahtekâr gibi hissetse de- Sham kendisini ferahlamış hissetmişti.

Böylesine büyük bir avın ardından trendekilerin ruh hali gayet iyiydi. Dramin, kahvaltıda köstebek eti verdi. Kül rengi ve bir deri bir kemik, püf desen uçacak bir ölü adam gibi görünen ve Sham'dan hiç de hoşlanmamış bir aşçı olan o bile, Sham'ın kâsesine neredeyse gülümsemeye benzetilebilecek bir hareketle et suyunu koydu.

Mürettebat halatı sarıp makineleri yağlarken ısıklık çalışıyordu. Bir yandan trenle birlikte ustaca bir o yana bir bu yana sallanırlarken, vagon üstü güvertelerde halka atma oyunu ve tavla oynuyorlardı. Sham tereddüt etti, çok istiyordu ama halka atmaya önceki katılımını hatırlayınca yüzü kızardı. Ekip arkadaşları, neredeyse onun üzerine yapışmış olan Kaptan Zırva-Amaç lakabından vazgeçtikleri için kendini şanslı hissetti.

Tekrar penguenleri seyretmeye gitti. Ucuz, küçük fotoğraf makinesiyle onların flatograflarını çekti. Uçamayan büyücüler atışıyor ve itişip kakışarak gagalarını ikamet ettikleri adacıklarda takırdatıyorlardı. Avlanarak nakliye alanına, metaller arasındaki demirdenizi toprağına dalacak ve kürek şeklindeki gagaları, pençeye benzer ayakları ve kaslı kanatlarıyla saldırgan bir biçimde metrelerce tünel açacak, gagalarında kıvranan bir yeraltı kurtçuğuyla ciyaklayarak aniden tekrar yukarı çıkacaklardı. Sırası gelince onlar da sivri dişli bir firavunfaresi, bir porsuk, yırtıcı sincap sürüleri ya da Sham'ın bakakaldığı ve tren arkadaşlarından bazılarının kapa-pana kıstırmak için ağlarla zorladıkları telaşlı avcılar tarafından kovalanıp avlanabiliyorlardı.

MEDES'İN YOLCULUĞU kıvrıla kıvrıla devam ediyordu. Sham makasçılarının sürüp yanlarından geçtiği her enkaz uzantısına özlemle gözlerini dikiyordu. Sanki onlardan biri –şu tel sargılı tekerlek kalıntısı, bu tozların aşındırdığı buzdolabı kapağı, kıyının killi yapraktaşında gömülü, bir parçası eksik greyfurt gibi parıldayan şey – uyanıp bir şey yapabilirmiş gibi. Olabilir. Daha önce olmuştu. Sham, ilgisini gizlice gösterdiğini düşünüyordu, ta ki ikinci kaptan ile doktorun kendisini izlediği dikkatini çekene kadar. Mbenday, Sham'ın yüzünün kızarmasına güldü; Fremlo gülmedi.

“Genç adam.” Doktor sabırlı görünüyordu. “Yani, bu tür şeyler mi” –tozlar içinde arkalarında bıraktıkları eski, atılmış her ne obje varsa, ona işaret ederek– “senin burnunda tüten?”

Sham yalnızca omuz silkmekle yetindi.

İnsan boyutunda bir grup yıldız burunlu köstebeğin arasına girmişlerdi. Emekçiler kirişi kırmadan *Medes* ikisini tuzağa düşürdü. Sham bu av manzarasının, o hayvanların bağrıışmalarının kendisini böğüren güney kralköstebeğinin muazzam kıyımından daha çok ürkütmesi karşısında şaşkınlığa düştü. Yine de bu av, daha fazla et ve kürk demekti. Sham ambarlarının ne kadar dolu olduğunu görmek, rıhtıma ne kadar erken yanaşmaları gerektiğini ölçmek için gizlice dizel vagona doğru sokuldu.

Fremlo, parçalarına ayırıp, etiketleyip tekrar bir araya getirmesi, bedeninin nasıl çalıştığını öğrenmesi için ona daha çok oyuncak bebek verdi. Doktor bu korkunç ameliyatların sonuçlarını deşet içinde inceleyecekti. Fremlo onun önüne diyagramlar koydu; Sham sanki inceliyormuş gibi yaparak gözlerini bu şeylere dikti. Fremlo onu başlangıç seviyesindeki tıptan sınava çekti; Sham bunda da öylesine tutarlı bir şekilde kötü bir performans sergiledi ki doktor rahatsızlıktan çok hayranlık duydu.

Sham güvertede oturdu, bacakları hızla akıp giden çerçöpün üzerinde sallanıyordu. Aydınlanma anını bekliyordu. Seyahat başladıktan hemen sonra tıbbın ve kendisinin yakın dost olacağını biliyordu. Bu yüzden de ilgi duyduğu konuları bir seçme

sinavına soktu. Fildişi oyma işini, günlük tutmayı, karikatürü denedi. Yabancı ekip arkadaşlarının dillerini öğrenmeyi denedi. Kumbarbazların becerilerini öğrenmek için kart oyunlarının etrafında gezindi. İlgi alanı konusundaki bu çabalar kabul görmedi.

Kuzeyimsi bir yerdeydiler ve orman daha az haşın, bitkiler daha az sindirilmişti. İnsanlar şarkı söylemeyi bırakıp tekrar tartışmaya başladı. Bu münakaşaların en çetin olanları kavga tomurcukları verdi. Sham birçok kez, en küçük bir tahrikte birbirlerine kötek atıp kayışla döven, kükreyen adam ve kadınların yolundan hızla kaçmak zorunda kalmıştı.

Neye ihtiyacımız olduğunu biliyorum, diye düşündü Sham, huy-suz yetkililer suçlulara kafaları temizleme emri verirken. Tansiyon yükseldiği zaman ne yapılması gerektiğiyle ilgili, ikinci el bir tren bilgisine kulak misafiri olmuştu. *Bizim aynı harflerle başlayan bazı şeylere ihtiyacımız var*. Yakın zamana kadar aynı harflerle başlayan bu şeylerin ne anlama gelebileceğini bilmiyordu. Belki canı sıkkın kadınlar ve erkekler, diye düşündü, Bulgur ve Bulguya ihtiyaç duyuyordur. Rulman ve Restorasyon. Uyak ve Uslamlama.*

Nem yüklü bulutların altında kasvetli bir öğleden sonra, Sham bir vagon tepesinde cesaret vermek için bağrıışan, mesaisi bitmiş bir trenhalkı çemberine katıldı. İçinde iki hantal böceğin birbirlerine doğru ağır ağır yürüdükleri, halat yumaklarıyla dolu bir alanın etrafında toplanmışlardı. Bunlar ağır, gökkuşağı renklerinde, el büyüklüğünde, doğası itibariyle yalnız yaşayan ve bu yönü inkâr edildiğinde kavga etmekten çekinmeyen tank böcekleriydi, bu pis spor için fazla mükemmellerdi. Tereddüt ettiler, anlaşılan dövüşmeye isteksizdiler. Terbiyecileri istemeye istemeye görevlerini üstlenene kadar onları kızgın sopalarla dürttü, kabukları kızgın plastik gibi çatırdıyordu.

Bu ilginç, diye düşündü Sham, ama sahiplerinin böceklerini habire kışkırtmalarını izlemek hoş değildi. Meslektaşlarının ellerin-

* China Miéville, bu bölümde sadece "R" harfi ile başlayan İngilizce sözcükler kullanıyor, Türkçeye aktarırken buna tam uyamadık ama her bir ikilinin aynı harfle başlaması ilginç bir detay. PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

deki kafeslerde, sürüngenlere özgü o endişeli ve küçümser tavrıyla oyuğuna gizlenmiş bir kertenkele gördü. Bir firavunfaresi ve sivri dikenli bir kazıcı fare. Böceklerinki yalnızca bir ısınma dövüşüydü.

Sham başını iki yana salladı. Bu, sanki böcekler daha az sıkboğaz edilmiş veya farelerden ya da kayatavşanlarından daha isteksiz demek değildi, ama kendi memeliler dayanışmasının tek taraflılığından rahatsız olsa bile, Sham bunu hissetmeden edemedi. Geriledi –ve Yashkan Worli’nin tam üstüne doğru bir hamle yaptı. Sendeledi ve hoşnutsuz homurtulardan ibaret bir iz bırakarak diğer seyircilerin üzerine doğru yalpaladı.

“Nereye gidiyorsun?” diye bağırdı Yashkan. “İzleyemeyecek kadar yumuşak mısın?”

Hayır, diye düşündü Sham. Sadece o havada değilim.

“Buraya gel! Yumuşak karın, yumuşak kalp?” Yashkan yuhalandı, Valtis Lind ve sıradan zalimlikleriyle canını sıkabilecek başka birilerinin daha eşliğinde. Sham’a, nahoşça okulu hatırlatan, bir argo isim takma patırtısı yaşandı. Yüzü, deniz feneri parlaklığında kızardı.

“Bu yalnızca bir şaka, Sham!” diye bağırdı Vurinam. “Büyü artık! Gel buraya.”

Ama Sham aşağılamaları, birbirini amaçsızca sakatlayan o böcekleri ve sıralarını bekleyen ürkmüş hayvanları düşünce düşünce oradan ayrıldı.

MEDES GİBİ DİZEL kuvvetiyle çalışan bir diğer köstebekçiye geçtiler, flamalarından anlaşıldığı kadarıyla Rockvane’dendiler. Mürettebat birbirine el salladı. “İntihara meyilli bir kralköstebek onlara nasıl yapacaklarını anlatmadan, köstebeklerin nasıl avlanacağını bilemeyecekler,” diye mırıldandı *Medes* ekibindekiler gülümseyerek. “Rockvane şöyle, Rockvane böyle,” diyip durdular, güney komşuları hakkında yaratıcı karalamalar uydurdular.

Buradaki raylar rahat bir muhabbeti, sosyal bir buluşmayı, haber ve mektup değiş tokuşunu imkânsız hale getiriyordu. Bu

yüzden girift dövmeleleri olan suratsız üçüncü kaptan Gansiffer Brownall'ı, onun o uzaklardaki çetin ülkesi Clarion'da uçurdukları türden bir av uçurtmasını yayarken görmek Sham için hayret vericiydi.

Ne yapıyor şu kadın? diye düşündü Sham. Kaptan uçurtmaya bir mektup bağladı. Brownall onu, yukarıgökyüzünün belli belirsiz bulanık lekelerinin altında, sanki canlı bir şeymiş gibi kıvrılarak havaya yükseltti. İki, üç dönüş ve Brownall onu Rockvane treninin içine pike yaptırdı.

Birkaç dakika içinde Rockvane'liler son bir flama kaldırdı. Onlar uzaklaşırken Sham arkalarından bakakaldı. Hâlâ flamaların dilini tam çözememişti, fakat bunu biliyordu. Kaptanın sorusunun cevabı *Hayır, üzgünüz*, idi.

Dördüncü Bölüm

SOĞUKTU AMA derin Kuzey Kutbunun insafsız soğuk-
luğuyla alakası yoktu bunun. Sham çukurların gürültülü
ekosistemlerini seyrediyordu. Kurtların kabuğu soyulmuş gibi
görünen büklümleri topraktan fırlıyordu. Kafa büyüklüğünde bö-
cekler. Tilkiler ve bandikut fareleri,* ağaç köklerinin topakları ile
kabarmış enkazın delik deşik olmuş metal ve cam parçaları arasın-
dan aceleyle gidiyordu.

“Soorap,” dedi Vurinam. Trençırağı odaklanmış bir şekilde
yeni bir şapkayı deniyordu. Yeni bir şeydi bu onun için. Vurinam
siyah saçlarını şapkanın altına iteledi, şapkayı rüzgâr yönünde ve
rüzgâra karşı çeşitli yönlerde doğru kaldırdı.

“Bahis sırasında beni duymadın mı?” dedi Vurinam. “Seyret-
mek istemedin mi?”

“Bir bakıma,” dedi Sham. “Fakat bu yeterli bir neden değil, ba-
zen.”

“Bu iş kolunda zor vakit geçireceksin sen,” dedi Vurinam. “Bi-
razcık hayvan dövüştürmek bile moralini bozuyorsa.”

“Aynı şey değil,” dedi Sham. “Öyle değil. Her şeyden önce, gü-
lelim diye kralkötebeklerin peşine düşmüyoruz. Ve ikincisi, öçle-
rini güzelce alma şansları var.”

“Kabul edilebilir,” diye karar verdi Vurinam. “Peki, boyutları
mı? Yashkan bir çift kötebek faresini karşı karşıya getirseydi ya da
kendi çapında bir şeyi, itiraz etmeyecek miydin?”

“Ben de bahse girerdim,” diye mırıldandı Sham.

* Küçük ve orta büyüklükte 20 ayrı alt türü bulunan, Avustralya ve Yeni Gine’de
yaşayan, hem etçil hem otçul, keseli bir fare türü. -ed

“Gelecek defa sonuna kadar gitmelisin,” dedi Hob.

“Vurinam.” Sham konuşmasını devam ettirdi. “Kaptanın *Bagsaft*’a sorduğu neydi? Ve neden büyük olanı yakaladığımızda ne renk olduğunu sordu?”

“Ah,” Vurinam şapkasının kenarını düzeltip durmayı bıraktı ve Sham’a bakmak üzere döndü. “Pekâlâ.”

Sham, “Bu onun felsefesi, değil mi?” diye sordu.

“Bununla ilgili ne biliyorsun ki?” diye yanıt verdi Hob Vurinam anında.

“Hiçbir şey,” diye geveledi Sham. “Sadece onun bir şeyi aramakta olduğunu tahmin ettim. Belirli bir renkte. Demek onda bir tane var. Onu gördüler mi diye soruyordu. O ne renk?”

“Tavlamsı bir oyun için çok yavaş,” dedi Vurinam. Gözcü kulesine, sonra da Sham’a baktı. “Tırmanmaya hiç müsait değil.” Sham, Vurinam’ın gözünü dikmesinden rahatsız, kımıldandı. “Antik çerçöp göreceğim diye yanıp tutuşuyor. Doktorlukla alakası yok. Ama tam oradaki şey iyi bir çıkarım, Sham Soorap.”

Vurinam omuz verdi. “Ona *fildişi* diyor,” dedi sessizce. “Ya da bazen *kemik-tonu*. Bir keresinde de onu *dişimsi* diye tanımladığını duydum. Bana kalsaydı, ben köstebek fiyatının, şayet buna böyle demek istiyorsa, üç misli pay için küstahlık etmez ya da tartışmazdım ama *ben olsaydım* onun sarı olduğunu da söyledim.” Doğrudu. “Onun felsefesi,” dedi, rüzgâra doğru konuşarak, “sarı.”

“Onu gördün mü?”

“Flatograf her şeyi anlatıyor.” Vurinam eliyle kambur işareti yaptı. “Büyük,” dedi. “Gerçekten... büyük.” Fısıldadı, “Büyük ve sarı.”

Felsefeler. Bu, Sham’ın hayattan istediğinin bu olup olmadığını merak ettiği bir dönemdi, bir felsefeye teslim olmak, amansız bir şekilde onu araştırmak. Fakat köstebektrenleri hakkında daha çok şey öğrendikçe, bunların onda müşkülpesentliği beslediği görüldü, felsefelerin. Bir tür gergin rahatsızlık. *Bilebilirdim*, diye düşündü.

SHAM'IN GECELERİ uyumaktan başka bir şey yapmak istemesi pek ender rastlanan bir durumdu. Ama bu sohbetten sonra, kendini sıkıcı rüyalarına teslim olamayacak kadar gergin hissetti. Oturdu, yatak cebinin elverdiği kadarıyla. Rüzgârın ve dinlenmeye çekilmiş köstebektreninin gıcırtısını ve homurtusunu dinledi. Enine boyuna düşündü. Sonunda kalktı.

Kabinin ve uyuyanların arasından sürünerek titreye titreye ilerledi. Böylesine karmakarışık ve alet edevatın tıkış tıkış olduğu bir yerde bu pek de kolay değildi. Her adımı halat tomarları ve paçavralarla, tıngırdayan demir ve teneke aletleriyle, duygusal tren ahalisinin demiryolu araçlarına ev havası verdikleri cicili bicili hediyelik eşyalarla bir müzakereydi. Alçak tavanlarda insanın kafasını çarpabileceği her tür eşya sallanıyordu. Fakat raylar üzerindeki günler onu değiştirmişti. Sham artık bir acemi çaylak değildi.

Yukarı. Gece vardiyasındakiler üst güvertelerde hareket halindeydi, ama Sham göze batmamaya çalıştı. Her biri kendi sadık gece kelekleri tarafından sorgulanan, aynı hizada sallanan gece ışıklarının olduğu dev, soğuk demirdenizi karanlığının ortasına. Yanlarda demir hatların üzerinde parıltılar, traverslerde yarışan gölgeler vardı. Sham hiç yıldız görmedi.

Trenin üstünden ip merdivene, gözcü kulesine çıkmak istedi. Sonra Vurinam'ın uyuduğu yere doğru kaba bir hareket yapmak ve rüzgâra doğru, iki çubuklu ısıtıcının yanında büzüşmüş ve görülmeyen ufka bakan görev başındaki kim bilir hangi biçarenin bulunduğu platforma tırmanmak istedi.

Geceleri yalnızca en zırdeli kaptanlar avlanır, ray değiştirirdi. Gözcü, diğer avcılarının ya da daha kötüsü korsanların veya çok büyük ihtimalle henüz üzerinde çalışmaların devam ettiği enkazların ışıklarını gözlüyordu. İşte bu, dedi Sham kendi kendine, görmek istediği şeydi.

Beton kaplı payandaların uzakta beliren ilmeklerini veya yıkılan siyah bir tepeyi veya molozu ya da demirdenizini bozan sıvacam-ve-devre parçası yapılarından birisini saptamak değil sadece

–sadece! Ama bu çok nadir bulunan enkaz her ne esrarengiz kaynakla çalışmışsa onunla çalışan, yürüyen bir tane bulmak. Ses veya ışık çıkaran, unutulmuş planlara itaat eden. O bunu istiyordu, bir kaptanın aptalca felsefesini değil.

Sham, sallanan merdivene baktı. Küfretti. Sanki hava çok soğuk değilmiş ve o da çok korkmamış gibi. Ve eğer yukarıya çıksa ve herhangi bir şey görseydi, hiçbir şey olmayacaktı. Kaptan Naphi bunu bir çizelge üzerinde işaretleyip başkalarına aktaracaktı. *Medes* köstebek avlayıp duracaktı.

Hiçbir şey bulmamayı tercih ederim, diye düşündü Sham, bir çocuk kadar asıktı suratı. Kendinden utanç duymayı reddederek, dondurucu yolundan sürüne sürüne yatağına döndü.

ERTESİ GÜN Sham'ın kalbinin çarpmasına yol açan gözcü anon-su bir kralköstebek çağrısı değildi, hatta gerçekte bir enkaz bile değildi. Aklına dahi gelmemiş bir şeydi.

Beşinci Bölüm

GÖKYÜZÜNDE İKİ, dünyada dört katman var. Bunda bir sır yok. Sham bunu biliyordu, bu kitap bunu biliyor ve siz de bunu biliyorsunuz.

İki üç mil genişliğinde ve Demirdenizinden bir bisküvi kadar yukarıda aşağıgökyüzü var. O yükseklikte hava aniden kirli bir renk alır ve daha da sık olarak zehirli bir bulutla bulanır. Bu, içinde avcılıkla ilgili tuhaflıkların, gözü dönmüş uzaylı havacıların yer aldığı yukarıgökyüzünün sınırıdır. Tanrıya şükür ki örtünün kalktığı ve izleyenleri ürperttiği zamanlar hariç, bu korkunç avcılar kirli siste çoğunlukla görünmez. Aşağıda duyarlı her ne varsa onların tepesinde ihtiyatsızca ve coşkuyla uçmakta olan bir kuşu kapmak için uzuvları ve takım taklavatlarıyla oraya ulaştıkları zamanlar hariç.

Biz bunu konuşmuyorduk ki. Biz dünyanın dört katmanını konuşuyorduk.

Kazıcı hayvanların toprağı kazdığı, mağaraların, köklerin, antik kalıntı katmanlarının ve belki de demirdenizinin çoktandır unutulmuş ya da henüz görülmemiş hatlarına ait demir ve tahtaların bulunduğu bir yeraltı vardır.

Düztoprağın üzerinde oturan demirdenizi; bu da ikinci katmandır. Coğrafyanın ve çağların tesadüfi labirentlerinde, bütün yönlerde demiryolu hatları ve bağlantıları. Sonsuza kadar uzanan.

Karalar, ülkeler ve kıtalar üçüncü katmandır. Bunlar da rayların yukarılarına uzanır. Temelnormun, yani birinci katmanın kazıcılarının kazamayacağı kadar yoğun olan sert toprak ve taş temelin üzerinde yükselirler. Bu da onları üzerinde yaşamaya el-

verişli kılar. Bunlar sayısız takımadalar, tek tek adalar, uluslar ve şaibeli kıtalardır.

Ve tepede ve hepsinin üzerinde, daha büyük toprakların zirvelerinin solunabilir aşağıgökyüzünden yukarıgökyüzüne ulaşıp, sınır çizgisinin üzerinde kilometrelerce çıkıntı yaptığı yerde, engelli, dumanlı yüksek araziler vardır. Üzerlerinde zehir-sis-ve-tehlikeli-hava-örtülü katmanların sızıp yukarıgökyüzü havacılalarının, zehir-soluyan zıpçıkta yırtıcıların kuzenlerini kaçtırtıp sersemlettiğı araziler. Tıpkı onlar gibi başka bir yerden gelen, sıkıntılı bir biyoloji.

Bu dört bölgeden iki buçuğunda insan hayatı devam etmektedir. İç kısımlarda, demire, bağılantılara ve demirdenizinin vahşi pisliğıne bakan adalarda bostanlar ve ovalar vardır. Gölcükler ve hızlı akan dereler de. Ekinle dolu, verimli, yumuşak toprak. Buraları, şehirlerin şehirleştiğı yerlerin yakınında, çiftçilerin çiftçilik yaptığı yerlerdir. Buraları, karaya bağımlıların, insanlık kitlesinin yaşadığı yerlerdir. Tren yolculuklarının ve sıkıntıların üzerinde.

Bu tür yerlerin hemen yanında sahil boyu bölgesi de denilen demirdenizkıyısı vardır. Bunlar kıyı bölgeleridir. Ulaşım, nakliye ve av trenlerinin yola çıktığı liman şehirleri. Deniz fenerlerinin, toprağı ve topraktan fırlayan moloz döküntülerinin ötesindeki yolları aydınlattığı yerler. Gerek demirdenizciler gerekse ace mi denizciler, “Bana ya iç kısımları ya da açık rayları ver,” derler, “beni yalnızca kıyı kafalılarından koru.”

Tren ahalisi arasında bu türden birçok vaaz söz konusudur. Ahali özellikle özlü sözlere ve kurallara meraklıdır. “Demirdenizinde tehlikede olanlara her zaman elinden geleni yapacaksın,” türünden.

Altıncı Bölüm

NİNE, DÖVÜŞEN HAYVANLARIN üstünlükleri üzerine atışan mesaisi bitmiş tren ahalisi. Yine hayvan terbiyecilerinin kışkırtmaları ve ince ayarları.

Gün parlak, soğuk ve rüzgârlıydı ve Sham'ın gözlerini kırptırmasına neden oldu. Yanaştı. *Ah, toz ol*, diye düşündü, izleyicilerin neyin üzerine bahse girdiklerini gördüğünde, kendine bile açıklamadığı bir huzursuzluk içinde.

Bunlar kuşlardı. Bu enlemlere özgü de değil; dövüşen pigme, yavru horozlar. Yalnızca şu an için tutulmuş ve şımartılmış olmalılardı. Her biri serçeden daha küçüktü. Gerdanları sallandı, minicik horoz ibikleri titredi, gıdaktılar ve göğüslerini minyatür bir çalım ile kabartarak gıdaktılar, daireler çizerek, birbirlerini ölçüp biçerek horozlandılar. Alt bacaklarında küçük, fena mahmuzlar vardı. En küçük dövüş kuşlarında geleneksel olduğu üzere metal değildi ama sertleştirilmiş, perdahlı dikenlerdi.

Evet, Sham kalabalıktan bazılarının dövüşçülere değer biçerkenki titiz uzmanlığını görebiliyordu. Kuş, minik kuşun üzerine giderken, aniden deli gibi kanat çırpılan saldırının vahşetini ve yiğitliğini takdir edebiliyordu. Üstünlüklerini, canavarlığın matematiğini işitiyordu. Ama tiksintisini yenmeye, şevkle ya da sakin bir ilgiyle seyretmeye ne kadar gayret ederse etsin, olan biten Sham'ı yalnızca irkiliyor ve sadece kuşların çok küçük olduğu gerçeğine odaklanabiliyordu.

Ağır ağır ilerleyen saniyelerin peşinden, dövüş alanına doğru eğildi. Bütün bunlar ne, diye düşündü. Sanki bedeni bir kuklaymışçasına, kendisini gözlemliyordu. *Sham'ın tercihi ne?* diye merak etti Sham.

Ah, yanıtı oradaydı. Anlaşıldı ki üzüldüğü tek şey memeliler değilmiş. Tren ahalisinin geri kalanı onu hiç kesintisiz ve artan bir hayretle izlerken, Sham gayet metodik bir şekilde hareket ederek giysisinin kollarını parmaklarının üzerine çekti. Şimdi aşağıya, iki minik yavru horozun birbirlerinin canına kıyma mücadelesi verdiği toz fırtınasına, tüy ve kanın içine ulaşıyordu. Sonra sağ el, sol el, Sham onları yukarı çekti.

Rüzgâr, ciyaklamalar, motor solumaları devam ediyordu, ama yine de sanki o anda her şey sessizmiş gibiydi. *Ah*. Bu ses kafasının içinden geldi. Sanki Troose ve Voam'ın onun hareketini yarı onaylar, yarı onaylamaz eğlenişini hissedebiliyordu. Ve onun arkasından –bu onun için bir sürpriz oldu– aynı çelişkili duygunun bir gıdımı Sham'ın çoktan göçmüş anne ve babasından geldi. Onu gözlemleyen.

Güvertedeki herkes gözlerini Sham'a dikmişti. “Sen,” dedi Yashkan, “ne yapıyorsun?”

Hiçbir fikrim yok, diye düşündü Sham. Yanıtı öğrenmek için bakınmaya devam etti. *Ah*, yine. Kuşları kurtarmış olarak, şimdi, öyle görünüyordu ki Sham kaçıyordu.

Sanki ruhu lastikle fırlatılmışçasına birdenbire tekrar kendi bedenini havada kaptı. Son sürat koşarken kendine geldi, hızla nefes alıp veriyordu, tren dümen kırarken ayakları tempo tutuyordu. Vagon üstü güvertedeki engellerin üzerinden atladı. Arkasında öfkeli bağırışlar bıraktı.

Bir bakış ve Sham yumruklarını sallayarak, öfke ve ceza naraları atarak onun peşinden gelenlerin yalnızca kuşlarını kaçırdığı koca nakliyeciyi ile küçük makasçı Brank ve Zaro olmadığını; hatta onların birazcık arkasında, yalnızca daha intikamcı nedenlerle Sham'ı yakalamaya istekli Yashkan ve Lind'den de ibaret olmadığını; bahse girişmiş büyük bir insan topluluğunun peşinde olduğunu gördü.

Sham beceriksizdi ama sandıkların, bocurgatların, bir güvertenin ucunu diğerinden ayıran demir çubukların altına dalmış

diz yüksekliğinde baca çıkıntılarının üzerinden atladı. Yapabileceğini düşündüğünden daha hızlı hareket ediyordu. Kovalayanların da onun yapabileceğini düşündüğünden daha hızlı. Ve tüm bunları, her biri dikkati sayesinde ezilmeyen dövüş horozlarını tutan ellerini kullanmaksızın gerçekleştiriyordu. Sham, arkasında birbirlerine yolunu şurada kes, onu orada yakala talimatları veren adam ve kadınlardan oluşan bir kuyruk olduğu halde, güvertenin bir ucundan diğerine koşuyordu. Kuşlar gagalayıp tırmalıyor ve minik olsalar da Sham'ın ellerini saran kumaştan onun canını yakıyorlardı. Onları elinden atma konusunda kendi refleksini yendi. Kuşatılmıştı. Bir merdivenden yukarı, bir deponun üzerine kaçtı.

Gidecek bir yer yoktu. Brank ve Zaro yaklaştı. Sham onların öfkeleri karşısında yutkundu. Fakat onu kovalayanların çoğu, öfkeli göründükleri kadar gülüyorlardı da. Vurinam alkışlıyordu. Miço Shossunder bile gülümsüyordu. "Çok iyi koştun delikanlı!" Mbenday bağırdı. Sham dehşet içindeki kuşlarla dolu ellerini, tuttuğu şeyler âdeta birer silahmış gibi uzattı. Sanki onları, dikenleri ve her şeyi fırlatacakmış gibi. *Ne yapıyorum?* diye düşündü.

Umutsuzluk içinde kuşları yukarıya, kuvvetli rüzgârın estiği yere doğru savurmayı düşündü. Kanatları kesilmişti, ama çılgına dönmüş bir şekilde onları çırparak tüylerinin kontrollü hareketleriyle güvertenin dışına düşebilirlerdi. Bu şekilde en azından yazgıları olacak dövüşten kaçınırlardı. Ama yere indiklerinde saniyeler içinde birilerinin ögle yemeği de olabilirlerdi. Tereddüt etti.

Bundan bir iki darbe almadan kurtulmanın hiç yolu yok, diye düşündü, Brank ve Zaro ona doğru gelirken. Derken, tam muzaffer Brank saldırmak için kollarını kaldırırken gözcü kulesinden bir alo sesi geldi. Tren bir şeye yaklaşıyordu.

Dondurulmuş bir an. Sonra Mbenday bağırdı, "İstasyonlar!" Mürettebat dağıldı. Brank ve Zaro, Sham gönülsüzce ve başka seçeneği olmaksızın kuşları geri verene kadar bekledi.

"Sonra görüşeceğiz," diye fısıldadı Zaro.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Her neyse, diye düşündü Sham. En azından horozlar kısacık bir rahat nefes almışlardı. Yine ağır ağır hareket etti, onu öylesine alışılmadık bir şekilde son sürat hareket ettiren enerji hızlı bir biçimde çoktan kaybolmuştu. Hızlı hızlı soluyarak, neyle karşılaşmış olduklarını öğrenmek için küçük platformundan indi.

“O NE?” dedi Sham. Demiryolu çalışanı Unkus Stone onu duymazdan geldi ve Mbenday’ın ağzından da gergin bir tüh sesi çıktı. Ev büyüklüğünde mercanadaların olduğu bir bölgenin içindelerdi. Tüylü sincaplar, kıyı şeridindeki ağaçların demirdenizinin metalile buluştuğu yerden *Medes*’i izliyordu. Rayların seyrek döşendiği bir kesim boyunca, Sham hayli yeni bir kalıntıyı görebiliyordu. Büzüşmüş bir siluet.

Kendi sorusunu kendi yanıtladı. “Bir enkaz.”

Küçük ve paramparça bir tren. Bir yanında tozlar içinde yatan bir lokomotif. Rayların tamamen dışında.

“LÜTFEN DİKKAT,” diye seslendi kaptan kendi platformundaki interkomdan, her zamanki kederli tonlamasıyla. “Hiç flama yok, hiç aktivite yok. Hiçbir imdat işareti duymadık. İşaret fişeği yok. Bilgimiz sıfır. Protokolleri biliyorsunuz.” Kurtarma, bir köstebekçi ekibinin başa çıkacak donanıma sahip olmadığı bir şeydi. Ama tehlikede olan bir araç varsa? Yasal bütün tren kadroları potansiyel bir kurtarma için işini gücünü bırakırdı. Bu bir demiryolu yasa-sıydı. Kaptanın saklamak için mikrofondan uzaklaşma zahmetine girmedeği iç çekişi, bu ahlaki yükümlülüğe coşkusuz bir şekilde itaat edeceği izlenimini veriyordu. “Hazırlanın.” Kendi projesinden –felsefesinin peşine düşme, bulma, yönetme şevkinden– herhangi bir sapmaya içerliyor olmalı, diye düşündü Sham.

Makasçılar, treni hat üzerinde daha yakına götürdüler. Minikti bu enkaz, bir vagon, bir lokomotif. Devrilmiş bir inek gibi yatıyordu.

Demirdenizinin üzerinde köstebekçilik yapan ulusların araçları, Salaygo Mess takımadalarının koylarına ve kendi memleketi olan Streggeye ülkesine düzenli seferler yapıyordu. Sham hayatında pek çok tren şekli görmüştü limanda ve daha fazlasını da aldığı eğitimlerdeki illüstrasyonlarda. Şimdi gördüğü ise bir hasarla harap olmuş olsa da bütünüyle yabancı görünüyordu gözüne.

ARAŞTIRMA İÇİN gönderilen arabaya gizlice sızmak, düşündüğünden daha kolay oldu. Sanki Fremlo'nun talimatlarıyla yapıyor-muş gibi, uydurduğu birtakım ayak işleriyle öteye beriye koşturdu ve engellenmiş hayvan kurtarma çabasının yükselttiği adrenalinle hâlâ neşeli bir şekilde, görev için sıraya giren Hob Vurina'm'ın arkasına yanaşıp, sanki öyle emredilmiş gibi, sallanan arabanın içine atladı. İlk yardımla ilgili bir şeyler mırıldandı.

Hâlâ ana güvertede olan Shossunder bir kaşını kaldırdı, ama belli ki şikâyet etmenin itibarını zedeleyeceğini düşünüyordu. Miçonun gururu için Taşyüzlere şükürler olsun, diye düşündü Sham. Üçüncü kaptan Gansiffer Brownall, ağır ağır giden arabadan enkaza doğru eğildi ve megafonla içeri bağırdı. "Kimse var mı? Hey!"

İçinde canlı kimse yok, diye düşündü Sham. Orada tıbbi bilgi var, diye ekledi kendi kendine. Meleklerle işbaşı yaptıracak kadar püre olmuşlar.

Yan taraftaki lokomotifin bacası yoktu: buharlı değil o halde. İlk vagon, makine kalıntılarıyla pörtlendi. Ezilmişti. Lombardlarının önü kapanmış veya kırılmıştı. Bir dikenli çalı iştahlı bir biçimde vagon boyunca büyümüştü.

Mürettebat suskundu. Düz ışık içinde gıcırtilar çıkararak daha da yaklaştılar ağır ağır. Kızıl kürklü ve çok renkli gündüzyarasaları kalıntıda aylaklık ettikleri yerden topluca yükseldi. Şikâyetlerini dile getirip halka oluşturarak hızla en yakın adaya gittiler.

Teknik açıdan bu bir enkaz olabilirdi. Kalıntılarda kimse yaşamıyor mu? O halde ekibin bulduğu ve taşıyabileceği her şey onların demektir. Fakat Sham bütün bu yaşanan dramdan memnun

olsa bile, bu bir yeni-enkaz olacaktı. Onun ilgisini çeken, ona ışık yakan, özlemini çektiği şey ise özgün-enkazdı. En akıl almaz ve antik kalıntılar.

Küçük hayvanlar otların içinde koşuşturuyordu. *Medes* uzakta oyalanıyor, filikaaraba tozlu lokomotifini hafifçe iterek hayalet gibi sessizce stop ederken, tren ahalisinin geri kalanı gözlerini dikmiş bakıyordu.

“Şimdi,” dedi Brownall. “Gönüllüler.” Ekip onu süzdü. Brownall dövmeli dudaklarını büzdü ve bir noktaya işaret etti. “Buradan girebiliriz. Kimse yere değmenizi istemiyor sizden.” Silahları çektiler. “Vurinam,” dedi Brownall. Trençırağı ayak parmaklarının üzerinde zıpladı ve hırpalanmış şapkasını çıkardı. “Teodoso. Thorn ve Klimy, Unkus Stone, buraya yanıma gelin. Geri kalanınız, çift sıra. İçeri girin. Tepeden tırnağa. Herhangi bir kimse, bir şey varsa, haydi bulalım... Sen nereye?” En son bunu içeri girecekmiş gibi diğerleriyle birlikte duran Sham’a söyledi.

Sham kendinde pek alışılmamış biçimde sallanmakla meşguldü. “Siz...içine giriyoruz dediniz...”

“Soorap, aylak aylak dolanma,” dedi Brownall, Clarion adasının melankolik aksanıyla. “Arabada olman konusunda hiç yakındım mı? Fark etmedim mi sanıyorsun? Cüretkâr olduğunu bilmiyordum delikanlı. Şansını zorlama. Arkaya.” Brownall işaret etti. “Ve...” Parmaklarını dudaklarının üstüne koydu.

Temkinli avcılar birer birer tavan kapağından dönme pencereden sökün ettiler. “Geri yürümediğine dua et,” dedi Brownall, Sham’a. Sham dudaklarını ısırды. Brownall ısırmadı. Ama trene kadar onca yolu, korkunç topraktan kaçınarak, tozlu traverslerde dikkatle bir ayağını diğerinin önüne atarak geçme düşüncesinin ta kendisi Sham’ın yutkunmasına neden olmuştu.

Bu yüzden bekledi. Demirdenizine uzun uzun baktı, sonra tekrar kalıntıya. Jens Thorn, uzaktaki bir sinyal kutusuna paslı vidalar atıyordu. Cecilie Klimy, Taşyüz bilir hangi nedenle, karmaşık bir sekstant cihazıyla yönleri saptıyordu. Unkus Stone, kendi kendi-

ne şarkı söylüyor ve hurdaları parçalara ayırıyordu. Sesi güzeldi: Brownall bile ona çenesini kapamasını söylemedi. Stone, pisliğin içine düşüp bir yeraltı prensi tarafından kurtarılmayı anlatan eski bir şarkı söylüyordu.

Gündüzyarasaları kondular. Bir çift kaba tüylü tavşan, mürettebatı seyrediyordu ve Sham, Voam ile Troose'un bütçelerinin yettiği kadarıyla en iyisi olan ve ona keyifli bir *ta-daaa* ile sundukları küçük kamerasını kaldırdı.

"Hey!" Hob Vurinam kafasını yatay bir lombardan çıkardı. Başını salladı ve saçlarının arasından tozlar uçuştı.

"Eee?" diye bağırdı Brownall. "Durum?"

"Eh," dedi Vurinam. Trenin kenarına tükürdü. "Hiçbir şey. Milyon yıldır buradaymış. Lokomotif daha önce göz atılmış. Birden çok kez."

Brownall başını salladı. "Ya son vagon?"

"Şey," dedi Vurinam. " O meseleye gelince. Biliyorsun, Sham Soorap'a yerinden kımıldamamasını söylemiştin." Vurinam sırtıttı. "Yeniden düşünmek ister misin?"

Yedinci Bölüm

SHAM, EĞRİ BİR odanın içinde mücadele veriyordu. Bastığı yer bir zamanlar duvardı. Seçtiği tıkış tıkış yoldan yoldaşlarını geçti.

“Sorunu gördün mü?” dedi Vurinam. Bir kapı vardı, şimdi tavanın oradaydı, on-on beş santim kadar açılıp kapanıyordu. “Sıkışmış kalmış,” dedi Vurinam. “Hepimiz de biraz fazla iriyiz.”

Pek doğru görünmüyordu. Ekiptekiler, ikide bir Sham’ın yaşına göre iri olduğunu söyleyip dururdu, öyleydi de. Medes’teki ne en genç, ne en küçük, ne de en hafif ekip üyesiydi. Yehat Borr bir metre bir şeydi, kaslı ve ayı kadar güçlüydü. Amuda kalkıp sınav çekebiliyordu. Zıpkınları Benightly kadar uzağa atabiliyordu. Bir halattan kendini sarkıtarak baş aşağı durabiliyordu. Fakat Sham’la ilgili mevzu tam o anda, tam da oradaki en küçük ve en hafif kişi olmasıydı.

“Ben normalde burada olmayacaktım ki.” Sham bir anda kendi kulaklarında titreyen kendi sesinden nefret etti. Ama o *buradaydı* işte, öyle değil mi? Heyecan arzusu içine sinsice girmiş, evren de hodri meydan demişti. Onun işi bandaj uygulamak ve çay demlemektir, çok teşekkürler, kıcını kaldırıp mühürlenmiş enkazların içine girmek değildi.

Ah Taşyüzler, diye düşündü. Vagonun içine girmek istemiyor-du –ama bunu istemeyi nasıl da isterdi.

“Sana söyledim,” diye mırıldandı birisi. “Bırak şunu, yapmayacak ki...”

“Hadi,” dedi Vurinam. “Enkazları seviyorsun, değil mi?” Sham’ın bakışlarını yakaladı. “Ne diyorsun?”

Bütün ekip arkadaşları ona bakıyordu. Sham'a evet dedirten utanç mıydı, yoksa cesaret mi? Sham evet mi dedi? Aman, neyse. Ne demişse demiş.

YAKALADI, kuvvetle çekti. Tekmeledi. Streggeye'deki terk edilmiş binaları keşfeder gibi, dedi kendi kendine. Başarmıştı. Bu işte mü-kemmel olduğundan değil, ama düşünebileceğinizden daha iyiydi. İtilip kakıldı, ayakları ve kıcı, solucan gibi kıvrıldı, nefesini tuttu, delikten sıyrılarak geçti.

Kapının ötesi karanlıktı. Şu anda vagonun tavanına dönüşmüş olan pencereler kapalıydı. Tozlu ışık çubukları deliklerden sızıyor; yerden, küften, kırıntı kâğıt ve kumaşlardan parçaları gün ışığına çıkarıyordu.

"Çok şey göremiyorum," dedi Sham. Arandı, daha cesur, gü-rültüyle bir yukarı, bir içeri, bir aşağı. *Eh*, diye düşündü temkinle, ellerini ovuşturarak. *Hiç fena sayılmaz.*

"Şimdi başlıyoruz," diye rapor verdi. "Burada ne varmış?"

Pek bir şey yok. Vagonun arkası uzun zaman önce ezilmiş, dışarıdan bir darbe almıştı. Sham'ın gözleri uyum sağladı. Kâğıttan çöpler anlam verilemeyecek kadar küçük yazı kalıntıları yüzünden hâlâ benek benek gözüküyordu. Kül yığınları vardı.

"Hepsi çöp," dedi. Ayaklarının altındaki pencereler yere açılı-yordu. Toprağa bu kadar yakın olmak onu ürpertti.

Bunun babasını hatırlatması tabii ki sürpriz değildi. Düşünce-ler kafatasının içinden eski bir yük kamyonu kadar ağır ilerliyor-du. Babasının treni düşerken böyle mi görünüyordu? Hiç kurtulan olmamıştı ve hiçbir haber gelmemişti. Sham pek çok kez o treni hayalinde canlandırmıştı –uzun, tekerlekli bir yeraltı türbesi. An-cak onun, bunun gibi yana yattığını canlandırmamıştı gözünde. Hayal gücünün şimdi üstesinden geldiği bir zayıflığı. Burnunu çekti.

Sham hurdalar arasında sürünerek ilerledi. Çocukken oyunlar-da pek çok kez kurtarıcı olmuştu. Ve işte burada, en çöplük hali-y-

le bir enkaz vardı. Hurda bir sandalye. Bir ordinatörün kırıkları. Ezilmiş bir daktilonun taraklı çubukları. Döküntülerin arasından ayağını hışırtyla ilerletti.

Bir şey pat diye düştü ve paçavraların içinden yuvarlanarak çıktı. Bir kafatası.

“O ne?” diye bağırdı Vuriram, Sham’ın çığılığı üzerine.

“Ben iyiyim,” diye geri seslendi Sham. “Yalnızca bir şok. Hiçbir şey yok.”

Sham kafatasına baktı, onun göz çukurları da bakışlarıyla Sham’a karşılık verdi. Kafatası, Sham’ı, alınının tam merkezinde yer alan muntazam deliği, üçüncü gözüyle de seyrediyordu. Paçavra parçalarını tekıneleriyle itti Sham. Başka kemikler de vardı. Ama bütün beden için yeterli değil, diye düşündü Sham, yeni, pek hafif içgörüsüyle.

“Sanırım kaptanı buldum,” dedi Sham sessizce. “Ve sanırım kaptan pek de kurtarılmak istemiyor.”

Bir pencere pervazındaki pisliğin içinden bir kol kemiği çıkıyordu. Derinlere gidiyordu. Onun yanında kırık bir kupa vardı, kırık parçaları leş gibiydi. Sanki kazmak için kullanılmıştı.

Sham bebek değildi. Tabii ki batıl inançların nasıl işlediğini, toprağın *tam tamına* zehir olmadığını biliyordu. Ona yalnızca dokunmanın onu gerçekten öldüreceğini sandığı zamandan bu yana pek çok yıl geçmişti. Fakat kesin olarak ve salıhiden tehlikeliydi. Bütün hayatı ondan kaçınması için eğitilmekle geçmişti, sebepsiz de değildi.

Gelgelelim şimdi çömeldi. Yavaşça dışarı uzandı. Çekinerek penceredeki toprağı dürtükledi, elini sanki sobadan çeker gibi çabucak kaçırdı. Bu ona Streggeye’de demiryolu hatlarının arapsaçına döndüğü yerde, demirdenizinin balçıklı toprağına yakın, adaının kıyısında sınıf arkadaşlarıyla toplandıkları sahildeki zamanları hatırlattı. Herkes toprağı elini vurması için birbirini kışkırtırdı.

Sham yüzünü buruşturdu, elini giysisinin koluna sildi. Kol kemiğini yerden kuvvetle çekti ve kendisinden uzağı attı. Kendisini

çelik gibi güçlü kıldı. Ölü kişinin oradan neyi aldığını ya da oraya neyi koyduğunu bulmak için yavaşça deliğin içine uzandı.

Dişlerini sıktı. İçerisi soğuk ve kuruydu. El yordamıyla arandı. Uzandı. Bir şey hissetti. Parmaklarını ara vermeksizin çalıştırdı, o şeyi parmak ucuyla yakalayıp yavaşça topraktan çekip çıkardı. Tıpkı kendi kamerasındaki gibi, plastik bir levhaydı bu. Bir resim kartı. Onu cebine koydu, yere uzandı ve elini tekrar deliğe soktu.

“Sham!” dedi Vurinam. Sham yanağını toprağa dayadı. Vagonun dışında, buruşturulan sayfalar gibi kanatları, geri dönen gündüzyarasalarının çığlıklarını duydu. “Sham, dışarı çık!”

“Bir dakika durun,” dedi Sham ve tekrar uzandı.

Onu bir şey ısırdı.

SHAM, YAYLI BİR oyuncak gibi, dehşet içinde haykırarak ve peşinde kan izi bırakarak fırladı. Vurinam bağırdı, yarasarlar çığlık attı ve topraktan bir gıcırdama sesi geldi.

Sham kaptanın diğer kemiklerinin nereye gitmiş olduğunu biliyordu. Bütün kumaşları neyin lime lime ettiğini biliyordu. Yan kapıyı kavradı ama incinmiş eli bu ağırlığı kaldıramıyordu. Pencere pervazlarındaki pislik bel verdi. Ürkünç kemikli bir ses geldi. Sham deliğe gözlerini dikti. Derinlerinden iki göz ona karşılık veriyordu.

Bu şey yükseldi. Tünelinden ortaya çıktı. Yolunu çiğneyip açarak. Solgun, buruşuk cesetsi derisi, dehşet verici makassı dişleri olan bir şey.

Tüysüz köstebek faresi kendini topraktan çıkardı.

Sekizinci Bölüm

JNSANLIK DEMİRDENİZİ üzerinde gelip gittiği sürece, yeraltının çetinliği, canlılığı ve zalim dürtüleri efsaneleşmiştir. Kuşkusuz temelnormun üzerindeki katmanlarda, adalarda da yırtıcılar vardır. Dağ kedileri, kurtlar, gözcü kertenkeleler, uçamayan saldırgan kuşlar ve gafilleri ısırın, taciz eden ve öldüren bütün diğer türler. Ama bunlar sağlamkara ekosistemlerindeki ve çokbiçimli hayvan piramitlerinin zirvelerindeki yönlerden sadece biridir. Bu sistemler işbirlikleri, ortakyaşarlıklar ve güzellikler dahil, geniş çeşitliliğe sahip davranışları içerir.

Bunun tersine, yeraltı ve bunun zirvesi olan düztopraktaki yaşam daha dolambaçsız ve zahmetlidir. Hemen her şey, başka hemen her şeyi yemek ister.

Otoburlar vardır. Kökleri kemirenler. Ama bunlar küçük mutsuz azınlıklardır. Demirdenizinin Atışan Tanrılarının –çekişmeleriyle dünyayı yarattıklarında– onları oraya kötü niyetli bir şaka olarak koyduğunu düşünebilirsiniz. Demiryolu hatlarının ve traverslerin altına bakın: oyukları yapan, tünel kazan, başkalarının ağlarına gizlice sokulanlar, toprak hattının üstüne ve altına çıkıp inenler, çatlamış dünyanın boşluklarından sıkışa sıkışa geçenler, köklere ve damlataşlara sarılanlar, çok kuvvetli ve gaddar bir şekilde yırtıcıdır. Doğa bilimciler der ki bu âlemin yoğun maddeselliğinin özünde, hayatın baskılarını artıran bir şey vardır. Kıyaslanacak olursa, ada ekosistemleri barışçılığın vahalarıdır.

Bu vahşi yeraltı ve düztoprak, karmaşayı ortadan kaldırmaz. Açgözlü bir hayvanın bir diğerini veya talihsiz bir kadını ya da adamı yiyebilmesinin –çoğunlukla usta işi– birçok yolu vardır.

Demirdenizi hayvanları bunların hepsini bir dener. Tren ahalisi için bu bir korkunçluk hiyerarşisidir.

Demiryolu hatlarının üzerinden atlayıp, yüzeyde açıklıklarını gidermek için koşuşturan hayvanlar içinde hızlı düztoprak koşucuları bir hayli kötüdür, diye anlatacaklardır size ama en büyük dehşeti uyandıran eruktonlardır. Bu bir demirdenizi terimidir. *Yeraltından kazıp yukarı çıkan* anlamına gelir.

Ve bu erukton hayvanları arasında, hayvan saldırganlığının duayenleri en kötü çekişmeleri gerçekleştirir. Boyutları, hırsları ve tırnaklarının keskinliği önemli hususlar olmakla birlikte, bunlar en dehşet verici avcıyı tanımlamaya yetmez. Göz önüne alınacak başka, daha esrarlı şeyler vardır. Diğer hepsinin ötesinde belirli bir hayvanın, bütün tünel kazıcıların hepsinin içinden belirli birinin, demiryolunda seyahat edenlerin hayal dünyasında benzersiz şekilde korkunç bir yeri vardır.

Dokuzuncu Bölüm

VIRNAKSIZ, KORKUNÇ ellerinin itişiyile birlikte, köstebek faresi Sham'ın üzerine çullandı. Sham sendeledi. *Şanslı* bir sendeleme. Hayvan onun üzerinden uçup duvara vurdu ve sersemlemiş bir halde kayıp düştü.

Streggeye Terraryumunda Sham bu tür şeyleri görmüştü. Bakıcıları her ne kısıntı atarsa onu çiğneyen, cüce, evcilleştirilmiş versiyonlarıyla karşılaşmıştı. Birbirlerinden özenle ayrı tutulurlardı. Şu anda onun altında, o mahkûmların vahşi kuzenleri, pislik içinden yollar açmak için giyotin dişlerini kullanıyordu. Görüş alanına girecek kadar yukarı geldiler. Koloni olarak geliyorlardı. Askerî birlik. Streggeye bakıcıları, kovan mantığıyla düşünüp büyük bir gayret sarfederek onları hedeflerine ulaştırmaktan uzak tutardı.

Köstebek fareleri toprakları üzerlerinden atıldılar. Tüysüz, buruşuk, yeni doğmuş birer memeli gibiydiler, köpek boyutunda kabarıklık, dehşet verici kesici dişleri çat diye kapanıyordu. Gözleri âdeta hamur içine itilmiş kuru üzüm gibiydi. Gırtlaktan nefes alıp veriyorlardı. Toprak hırıldıyordu.

Sham kapının üst kısmına sıçradı. Asıldı. Hayvanlar toplandı. Sham dişlerini işitiyordu.

Parmakları kaydı.

Düştü.

Yakalandı.

Kapının hemen arkasından, Vurinam onun kolunu yakaladı ve gösterdiği gayretle inledi. Hayvanlar sıçrayıp Sham'ın ayaklarını ısıırıyordu. Vurinam çekti, Sham tırmandı ve birlikte Sham'ı dışarı çıkardılar. Yana devrilmiş vagonun içinde, mürettebatın ortasına düştü.

“Gidin!” diye bağırdı birisi. Toprak hareket etmeye başlayınca, insanlar orada her ne mobilya kalıntısı varsa onların üzerine atlayıp toprağı sopa ve silahlarla dövmeye başladı. Çapa dişli köstebek faresi yüzleri, pencere pervazlarının içindeki kumları kabartıyordu.

Tren ahalişi duvarlara tutunarak, koloninin ısırma girişimlerini es geçerek yukarı ve dışarı çıktı. Sham atış sesleri duydu. Trenin çarpık çurpuk tepesinde boylu boyunca koştu.

Yarasalar telaşla uçuşup onu hırpaladılar. Gansiffer Brownall ve diğerleri her yönden üstlerine gelen köstebek farelerine sopayla vurup kaynaşan yerin içine ateş ederken Sham atladi, aşağıya yöneldi, filikaarabadaki diğer kaçakların arasına bütün ağırlığıyla indi. Arabanın kenarında, titreşen bıyıkları ve kin dolu vuruşlarıyla tüylü yumuşak bir hayvan surati yükseldi. Sham eline ilk gelen ağır şeyi yakaladı; elinin eriştiği ve savurduğu şey aptalca bir nedenle arabada bırakılmış bir çaydanlıktı.

Vurinam arabaya ayak basarken sendeledi, sert bir şekilde Unkus Stone’a çarptı. Unkus da sendeleyip arabanın kenarına çarptı, yana yattı, devrildi, iki ray hattı arasına düştü.

Yere.

Stone debeleniyordu. Ufalanan toprağın içine hiç abartısız iki buçuk santim kadar battı. Oldukça gereksiz yere –herkes bunu gördü– birisi haykırdı: “Herkes arabaya!”

Köstebek fareleri eşzamanlı bir hareketle yukarı baktılar, bir ipteki kuklalar gibiydiler. Devrilmiş taşıt kendi kendine titredi, sanki altındaki büyük bir şeye aniden dikkatini vermiş gibi. Senkronize bir şekilde köstebek fareleri dalışa geçti, Unkus’a doğru dişleriyle tünel kazdılar. Toprakta filikaarabaya doğru hareket eden bir tepe yükseliyordu.

“Elimi tut!” diye bağırdı Vurinam, elini uzatarak. “Hareket et!” Unkus süründü. Ehil olmayan dört ayak. Köstebek fareleri karanlık toz sağanağıyla işgale başladılar. Aşağıdan geniş bir şekilde açılan oyuk hâlâ büyüyordu. Stona çılgık attı.

Vurinam onu tutup çekti, diğerleri de Vurinam'ı tuttu. Tedirgin yarasalar tam bir karmaşa içerisinde Sham'ın etrafını çeviriyor, onun sağa sola gidip gelmesine neden oluyorlardı.

Toprak siper yükseldi, homurdandı, çatırdadı ve içeride, Sham sarkık derili dağ gibi kamburuyla, bütün diğerlerinden iki kat daha büyük bir köstebek farenin sırtını gördü. Köstebek fareleri bir arı kovanı, gelmekte olan ise kraliçe arıydı.

Bir toprak patlaması, müthiş bir diş gıcirtısı, o devasa ağza anlamlık bir bakış. Sham feryadı bastı, Vurinam çekeledi, Unkus çılglık attı ve diğerleri tarafından araca çekildi. Kraliçe görünmez bir şekilde, avsız, hüsrân içinde alçalırken bir gümbürtü koptu. Toprak, dibe çöktü. Ama Unkus hâlâ haykırıyordu. Kanlar içindeki bacağından, dişleriyle asılmış bir köstebek faresi sallanıyordu. "Vur o lanet olası şeye!" diye bağırdı Brownall.

Bunu yapan Sham oldu. Elindeki çaydanlıkla daha önce hiçbir şeye vurmadığı kadar sert vurdu. Hayvan geriye, hızlanan arabasının ardındaki çamurun içine doğru takla attı.

Medes'in kadınları ve erkekleri çapulcu koloniyi geride bırakırken bir neşe, karman çorman bir sevinç anı yaşandı. Sonra bu bitti ve onlar Unkus'un ne hale geldiğini gördüler.

Onuncu Bölüm

MEDES EKİBİ görmüş oldukları ama erişemedikleri saldırının ızdırabı içinde vagon üstlerinde kenarlara toplanmıştı. Unkus inliyordu.

Sham güçsüz, acınası bir çarpma sesi duydu ve renkli bir şeyin çırpınışını gördü. Arabanın köşesinde yaralı bir gündüzyarasası vardı. Zarar görmüş kanatlarıyla acınacak halde, çarparak dönüyor ve vaktini boşa harcıyordu. Sham savrulurken ona vurmuş olmalıydı. Ağzından az bir köpük geldi.

Vurinam onu dışarı atmaya gitti. “Hayır,” dedi Sham. Kuşu nazıkçe kaldırdı. Yarasa Sham’ı ısirmaya çalıştı, yeterince sersemlemiş bir halde olduğu için o dişlerden kaçınmak kolaydı. *Medes* ve araba arasındaki yürüme köprüsünü geçme sırası Sham’a geldiğinde, gündüzyarasası Sham’ın gömleğinde sarılmış durumdaydı.

Doktor Sham’ı bekliyordu. Onu kaba bir hareketle yakaladı, yaralanmış mı diye kontrol etti, omzuna vurdu ve hazırlanmasını söyledi. Onun arkasında, Unkus Stone trene taşınıyordu.

“DURUMU NASIL, Doktor?” Koridordan sorular gelip duruyordu. “Onunla konuşabilir miyiz?” Doktor kanlı önlüğünü çıkardı, Sham’ın bakışlarını yakaladı ve başını salladı. Sham, uygulanan işlemin görüntüsü karşısında hâlâ yutkunarak, ameliyat odasının kapısını ekibe açtı.

“Pekâlâ,” dedi Fremlo bitkin ve aceleci bir ifadeyle. “İçeri gelin. Ondan pek bir şey alamayacaksınız. Ona küfeler dolusu ilaç verdim. Ve sakın bacağına *dokunmayın*.”

“Hangi bacağına?”

“Hiçbir lanet bacağına.”

Sham onlara yer açmak için odadan çıktı. Fısıldaşmaları dinledi.

“Ne buldun, Sham ap Soorap?” dedi birisi.

Başını kaldırdı. Bu kaptandı.

Abacat Naphi. Protezli kolunu kaldırmış, yolunu kapatıyordu. Sham onun koyu mavi gözlerine baktı. Hemen hemen aynı boydardı ve Sham daha ağırdı, fakat onun bakışlarına karşılık vermek için sanki boynunu geriye atıyormuş gibi hissetti. Sham kekeleydi. “Hareket et,” “Onu şuraya koy” ve “Dışarı çık” gibi cümleler hariç, Kaptan daha önce onunla hiç konuşmamıştı. İsmi bildiği için hayretler içerisindeydi.

“Cevapla,” diye homurdandı Fremlo.

Sham merak etti: *Bu doktor da nereden çıkmıştı?*

“Kaptan, ben...” dedi Sham. Yarasa –artık saklamıyordu– cik cik öttü.

“Dikkat et,” dedi Kaptan Naphi. “Daha sonra zararlı hayvanını burada tutup tutamayacağını düşüneceğiz, ap Soorap. Şimdi soruları cevaplıyoruz. Enkazda ne vardı?”

“Hiçbir şey, Kaptan,” diye kekeleydi. “Yani yalnızca bir iskelet. Hepsi bu. Olan başka her şey yalnızca çöptü.”

“Öyle mi?” dedi Naphi. Gözlerini kapadı, bir egzoz şeridi ile motorların uğultusuna yol açarak indirdi yapay kolunu. Sham onun protezindeki işlemelerin giriftliğini, siyah tahta kısmının çizgilerini seyretti.

“Hiçbir şey, Kaptan, tek bir şey bile yok.” *Deli misin?* diye düşündü Sham. *Neden yalan söylüyorsun? Ve bulduğu küçük enkaz parçasının, bulanın hakkı olarak kendisine ait olduğunu düşünse bile, kendisini “Ah, yalnızca bu,” derken duydu, cebindeki kartı aranıp ona verirken.*

“Müsaade eder misiniz, Kaptan?” Fremlo, gelmesi için Kaptanı eliyle çağırıyordu –trende başka kim bunu yapabiliirdi? Naphi bir kez daha, düşünceli bir şekilde, Sham’a baktı.

“Hafıza için teşekkür ederim,” dedi. Kartı aldı ve Fremlo’yu izledi. Sham onların gidişini seyretti. Kımıldamadan ama dişlerini gıcırdatarak durdu. İçinden köpürüyor, minik enkazını geri istiyordu.

BİR FIRTINA GELİYORDU. Bulutlar yukarıgökyüzünden inip alçalırken ve doğalarını değiştirip tüm görüş alanları boyunca yağmuru indirir, dünyayı çamura çevirirken ve havuzlarla rayların arasındaki gölcükleri yeniden doldurup adalardan sel gibi akan dereleri hızlandırırken, Sham yan pencerelerden izliyordu. Kaygan tren hatları parlıyordu. Yaralı gündüzyarasası başını Sham’ın gömleğinden çıkardı, sanki o da gökyüzünü seyretmek ister gibiydi. Sham onu okşadı.

“Soorap,” demişti Dr. Fremlo ona, Stone üzerinde çalışmaya başladıklarında. “Bunun senin en sevdiğin aktivite olmadığını biliyoruz. Senden yalnızca yolumun üzerinde durmamanı, sana bir şey söylediğim zaman söylediğim gibi yapmanı istiyorum. Bundan hoşlanmayabilirsin, bunda pek iyi olmayabilirsin –hakikaten de pek iyi değilsin ve bunu sana söyleyebiliyorsam, bu zaten bunda pek iyi değilsin demektir– ama muhtemelen hiç yoktan iyisin. O halde bandaj dersem ne yapacağını biliyorsun ve benzer şekilde başka bir şey dersem de. Bacağı riskte. Elimizden geleni yapalım.”

Naphi ile fısıldaşmalarından sonra, Fremlo onu tekrar bulmuştu. “Emirlere uymak zorunda olmadığını biliyor musun?” demişti doktor.

“Emirlerin sadece bunun için olduğunu sanıyordum!”

“Ah evet, ama hayır,” Fremlo’nun sesi alçalmıştı. “Yani bununla yükümlüsün, resmî olarak, evet, ama uymamak da olağanüstü bir şey değil. O kartı gerçekten istiyordun, değil mi?”

Sham, kıpkırmızı, bunun bir azar mı, tavsiye mi, ne olduğunu anlayamıyordu.

“İyi,” dediğini duydu birisinin, fırtınaya bakarak. “O lanet olası şeyleri boğ.” Her ne kadar gerçekleşmeyecek olsa da, epey kızgınca

söylenmiş yerinde bir bedduaydı. Demirdenizinin dünyada yaşayan bütün hayvanları gibi, köstebek farelerinin de yağmur yağdığında bu kaderden kaçınmak için stratejileri vardı. Hava cepleri, su tuzakları, karmaşık şaft tünelleri.

Sham, Brank'ı gördü. Bir an için irkildi, ama Brank yalnızca ona bakmakla yetindi. Büyük adamın kafasında, kısa bir süreliğine çalınmış yavru horozdan daha önemli meseleler vardı. Yashkan'ın bile bir anlık kötü niyetli bakıştan fazlasını vermeyecek kadar kafası dağınıktı. Bir an için kızgınlıktan paçayı kurtardığını sandı. Ama kızgınlık onu buldu, üstelik beklenmedik bir taraftan.

“Taşyüz!” Vurinam ameliyathaneden çıktı. “Orada her ne halt ettiysen, vaktini öyle geçirmek zorundaydın, değil mi?” Tren çömezinin bağırdığı kişinin kendisi olduğunu fark etmesi Sham'ın biraz zamanını almıştı.

“Dur bir dakika,” dedi Sham. “Ben asla...”

“Kahrolası köstebek farelerine kulak kesilmek zorunda mıydın ve ben sana dışarı çıkmanı söylemiyorum muydum? Bak şimdi!” Vurinam ayağını yere vurdu. Unkus'un uyuduğu yeri işaret etti.

Sham onun ne söylediğini düşünmeye çalıştı.

“Sakin ol, ahbap,” dedi birisi. “Sham'ın niyeti...”

“Ah,” diye bağırdı Vurinam. “Onun niyetiyle peynir gemisi yürümedi, yürüdü mü?”

“Dikkat,” kaptanın koridor hoparlörlerinden yankılanan sesi, sözlerini kesti. “Unkus Stone'un,” diye konuştu, “hastanaye gitmesi gerekiyor. Dr. Fremlo trende yeterli donanımımız olmadığına beni ikna etti. Yani...” İnterkomdan derin bir iç çekiş sesi duyabiliyordunuz. “Rotamızdan sapıyoruz.” Bir sessizlik daha. “Makasçılar, frenciler, mühendisler, rota belirlemek için hazır olun,” dedi. “Rotayı Bollons'a çevirin.”

Bir sessizlik oldu. “Bollons mu?” dedi Vurinam.

“Görev başına!” diye talep etti kaptanın sesi cızırtılı bir şekilde ve herkes harekete geçti.

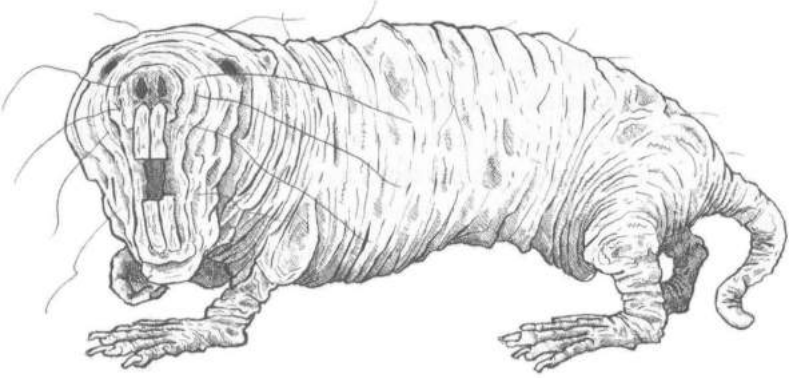
“Unkus'un durumu iyi değil herhalde,” diye mırıldandı birisi.

“Neden?” dedi Sham, uzaklaşmakta olan tren çalışanı kadının arkasından. “Nasıl? Ne kadar kötü?”

“Yeterince kötü ki,” diye bağırdı Vurinam karşılık olarak, “şu anda gittiğimiz yere gidiyoruz. Yeterince kötü ki, bu Bollons bile olsa, en yakın diye oraya gidiyoruz.”

Ayaklarını vurarak uzaklaştı; geride sessizlik, soğuk bir koridor ve Sham’ı yalnız bırakarak. Sham titredi. Nereye gitsem diye düşündü. Yarasayı kaldırıp onun kafası karışmış hayvan gözlerine baktı. *Korkma*, diye düşündü. *Yardıma ihtiyacın var.*

İKİNCİ KISIM

Tüysüz Köstebek Faresi
Heterocephalus smilodon glaber

Streggeye Köstebekçileri Yardımlaşma Derneği'nin arşivlerinden
izin alınarak çoğaltılmıştır.

On Birinci Bölüm

AVA GİDEN bir köstebektreni tek tür bir ritim tutturur. Rampa hattında ileri-geri giderken, durup hareket ederek hat değiştirirken, avının izini sürerken ısrarlıdır, çok hızlı değildir; ekipler kendini ele veren kabarmış toprakları görünce alarma geçer.

Tek *tür* ritim: tek ritim değil. Avların tekerlekfısıltısı birçok şekil alır, fakat hepsi de bir köstebekçiye bir kesinlik duygusu, sakin bir enerji, kontrollü bir hız aşılar. Bunların tümü yırtıcı treninin önceden tanımlanmış, kanı hızlandıran kalp atışlarıdır. Yaşlı avcılar tren kıyafetlerini askıya asıp, güneşle birlikte kalkmak için sarp kayalıklardaki bir kulübeye çekildiğinde, kendiliğinden ve fark edilmeden, ayakları bu avcı ritimlerinden biriyle hareket edecektir. Bazıları der ki, bunlar ölü kaptanın topuklarının kefeninde bile tuttuğu tempolardır.

Acil durumda hareket eden bir tren ise çok farklıdır. Onun ritmi çok başkadır. *Medes* çok hızlı gidiyordu.

On İkinci Bölüm

FİZ DURUMUNDA tekerleklerin dili çoğunlukla *Radagadan*'dı. Unkus'un yaralanmasından bir, iki, üç gün sonra, tren böylesine vahşi raylar üzerinde, güvenle gidebildiği kadar hızlı gidiyordu. Sham hasta adama yiyecek götürüyordu. Doktor sargılarını değiştirirken sıcak su kaplarını tutuyordu. Yaralarının kötüye gidişini, kangrenin yayılışını görebiliyordu. Unkus'un bacakları irin topluyordu.

Uzayıp giden tozlu, çorak, düz araziler ve raylar dünyanın uçlarına yaklaşıyordu ve haritalar çelişkilerle doluydu. Kaptan Naphi ve adamları kendi haritalarına notlar eklemişlerdi. Seyir defterini güncel tutmuşlardı. Kaptan rivayetdefterine odaklanmıştı. Sham ona bir göz atmaya can atıyordu.

Medes yönünü kuzeye çevirdi, fakat rayların ve makasların eksantrikliği çok geçmeden onları batıya da yöneltti. Öyle ki bir gün geç vakit, görüş alanının sınırlarında, ufukta dumandan bir duvar gibi, *Cambellia*'nın yamaçları belli belirsiz göründü. Vahşi bir kıta, bir efsane ve kötü bir şey, demirdenizinden yükseldi.

Mürettebatın çoğunu dışarı çıkarıp ufka baktırmak yeterli olacaktı, ama biraz daha yakına dümen kırınca bir çalılık, kayaların bazı gariplikleri olabilecek şeyin bir yukarıgökyüzü hayvanının düşmüş cesedi olduğu netleşti. Eh, *bu* onları dışarı çıkardı. Mırıldanarak, işaret ederek, flatograflar çekerek.

Bazen bu olurdu; zehirli yüksekliklerde meçhul savaşlarını yapan o yabancı şeyler birbirlerini öldürür, birbirlerinin garip cesetlerini diklemesine demirdenizine yollarlardı. Trenlerin onları yavaşça ezip geçmesi, hatta ön-kürekleriyle o katlanılamaz etlerini

yoldan iterek, tren başı süsleri tuhaf küfle yapış yapış içlerinden geçmesi görülmemiş bir şey değildi. "Üzerinde hiç sinek yok, ha," dedi Vurinam.

Yukarıgökyüzü şeyleri kendi programlarına ve içlerinde her ne kurtçuk taşıyorlarsa ona göre çürüme eğilimindeydi. Çoğu, toprak kurtlarını müşkülpesent yapmıştı.

Sham'ın gördüğü bu ilk yukarıgökyüzü cesedi, pek anlaşılır değildi. Balçıktan çıkan uzun, tel gibi, dallı budaklı iplikler, gaga ve pençe parçaları, halat gibi taraklı bıyıklar, tabii şayet bağırsak parçaları değillerse. Hiç göz göremiyordu, ama en azından biri sü-lüğünkine, diğeri ise daire testereye benzeyen iki ağız vardı. Belki de çağlar önce, atalarının doğduğu dünyada güzel ve narindi; ora-da, bir başka dünyadan bir aracın balastını kısa bir mola sırasında istila edip, daha sonra burada bir başkasına bırakıldılar.

Sham ve Vurinam uluyan motorun arkasında, üstgüverte bariyerinde duruyordu. Bakışlarını canavarın gerileyen cesetinden çekip, şu kilometrelerce uzaktaki ülke Cambellia'nın limanına baktılar. Birbirlerine göz attılar. Teker teker. Her biri, diğeri bakışını çekince yalnızca bir an için. Trenin baş süsü, geleneksel gözlüklü adam, raylara doğru uzanmış, onların hantallığından öteye bakıyordu odun gibi bir ifadeyle.

Bollons'dan pek uzakta değillerdi. Fısıltılardan ve ekibin mırıltılarından, Sham burasının zehirli yüksek arazilere çok yakın, ruhsuz bir yer olduğunu tespit etmişti; öyle ki Bollons'dakiler hiç tereddüt etmeksizin ve onursuz bir biçimde, sırları ve anneleri dahil, her şeylerini satardı.

Streggeye dışındaki diğer demirdenizi ulusları, çoğu Streggeye doğumlu tren ahalisi tarafından çekştirildiğinde, Sham'ın farkına vardığı üzere, hep karalanırdı. Ya çok büyük ya da çok küçüktür, ya çok gevşek ya da çok katı, çok pinti, çok gösterişli, çok düz, çok aptalca bir biçimde eliaçık. Bütün boyutların ve hükümetlerin ülkeleri bu şekilde kınanmıştır. Rockvane'nin bilginokrasisi kendini beğenmişçesine entelektüeldi. Gücsüz monarşilerin kav-

gacı federasyonu Cabigo, kavgacı bir şekilde monarşistti. Kammy Hammy'yi yöneten savaş ağaları, çok yabaniydi. Clarion, fazlasıyla dine düşkün rahiplerce yönetilirken; çok uzaktaki Mornington'un bir doz dine ihtiyacı vardı. Ortalıkta dolaşan söylentilere göre, demirdenizinin büyük farkla en güçlü şehir-devleti Manihiki, savaştrenleriyle ağırlığını hissettiriyordu. Ve bar bar bağırıp böbürlendikleri demokrasi, bir düzmecedan ibaret, para için rehin tutuluyor, diye ilave ediliyordu.

Hiç ara vermeden. Aleyhte konuşulan ülkelerle herhangi bir benzerlik, savunulması bir şey değildi. Streggeye, demirdenizinin doğusunda, bir ihtiyarlar heyeti tarafından yönetilen, seçkin kaptanlar ve düşünürler tarafından danışmanlık yapılan, Salaygo Mess takımadalarındaki birkaç adadan birisiydi, ama o, diye bunun kivrırıldı bu zenofoblar*, yanlış yapmayan tek ada idi.

Sham iyileşen gündüzyarasasını burnuyla dürttü. Arada sırada hâlâ Sham'ı ısırmaya çalışıyordu, ama kapışlarının gücü ve sıklığı azalıyordu. Bazen Sham, şu anki gibi onu sarıp sarmaladığında, hayvan Sham'ın mırlama olarak öğrendiği biçimde vızıldıyordu. Yarasa mutluluğu.

"Sen hiç gittin mi?" dedi Sham.

"Cambellia'ya mı?" Vurinam dudaklarını büzüştürdü. "Bir insan oraya niye gider ki?"

"Keşfetmeye," dedi Sham. Cambellia'da işleri tam anlayamayan ne türden hükümetler olduğu ve Streggeye'de olmadığıyla ilgili bir nosyon yoktu kafasında. Büyük bir merakla gözlerini ileriye dikti.

"Benim kadar uzun süre trende çalışınca..." diye başladı Vurinam. Sham gözlerini devirdi. Tren çömezi kendisinden pek büyük değildi. "Eminim, bir şeyler duymuşsundur. Kötü insanlar, vahşi insanlar," dedi Vurinam. "Orada çılgın şeyler oluyor!"

"Bazen," dedi Sham, "öyle görünüyor ki demirdenizindeki her ülke vahşi şeyler, kötü yerler ve korkunç hayvanlarla dolu. Durmadan bunu duyuyorsun."

* Yabancılarla güvenmeyen, onlardan korkan kimseler. -ed.

“Eh,” dedi Vurinam. “Ya öylelerse? Cambellia gibi bir yerin özelliği, onun büyüklüğü. Kilometrelerce. Ben demirdenizi hatlarından bir günden fazla uzak kalayım, çok gerilirim. Şundan emin olmam lazım: İşler sarpa sararsa limana koşabiliyor, kâğıtlarımı gösterip, trene binip alelacele kaçabiliyor muyum? Açık raylarda bir hayat.” Derin bir nefes aldı. Sham gözlerini yine devirdi. “Cambellia’da kuzaybatıya yönelirsen, sonunda nereye ulaşacağını biliyor musun?”

Coğrafya derslerinin kalıntıları, sınıf yöneticilerinden hatırladığı kimi görüntüler Sham’ın aklından geçti. “Nuzland,” dedi.

“Nuzland.” Vurinam kaşlarını kaldırdı. “Allahın cezası, ha?”

Cambellia’nın en yüksek yerleri, atmosferin değiştiği, Streggeye’de oyma tanrıların, Taşyüzlerin, yaşadığı yerden daha da yükseğe, yukarıgökyüzünün içine doğru tırmanıyordu. Nuzland bir zirve ya da dağ sırtı değildi. Streggeye ya da Manihiki’den defalarca daha büyüktü. Evet, Sham hikâyeleri, oralarda bir yerlerde, yukarıgökyüzünde, bütünüyle kötü düzlük dünyalar olduğunu biliyordu. Ölülerin şehirleri. Yozlaşmış yüksek cehennemler. Tıpkı tam orada olan Nuzland gibi. Sham onun kıyısını görebiliyordu.

Vurinam mırıldandı.

“Ne?” dedi Sham.

“Af edersin dedim,” dedi Vurinam. Gözlerini demirdenizine dikmişti. “Sana söylediğim şey için af edersin dedim. Senin hatan değildi, Stone’a olan. Arabaya atladığımda ona çarptığım için benim hatam olduğu bile söylenebilir.” *Düşünce*, dedi Sham kendi kendine, *akla gelmişti*. “Ya da yolumun üstünde olduğu için Unkus’un hatası. Ya da yeterince sıkı tutunmadığı için. Ya da treni enkaz haline getirip görmemiz için orada bırakan kaptanın hatası. Her neyse. Sana bağırمامam gerekirdi.”

Sham gözlerini kırptırdı. “Sıkıntı yok,” dedi.

“Yok gerçekten var,” diye ısrar etti Vurinam. “Moralim bozulduğunda etrafa köpürüyorum. Kancalara takılmış köstebek gibiy-

dim.” Sonunda Sham’a baktı. “Umarım özürümü kabul edersin.” Memnun edici bir resmiyetle elini uzattı.

Sham kızardı. Yararasını beceriksizce aranıp yerini değiştirdi. Sağ elini serbest hale getirip Vurinam’ın elini sıktı.

“Sen bir centilmensin, Sham ap Soorap,” dedi Vurinam. “Onun adı ne?”

“Ha?”

“Gündüzyarasanın.”

“Ah.” Sham yarasına baktı. Onun kanatlarını açtı. Yarasa te-
dirgin bir şekilde cıvıldaşa da ona izin verdi. Sham, Fremlo’nun
derslerinden aklında kalanlar için kafasını patlatmış, karakterine
hiç uymayan bir titizlikle doktorun tıp kitaplarına başvurmuştu.
Parmak ucunun yumuşaklığıyla, kanatta kemiğin kemiğe bindiği
noktayı bulmuş ve çok renkli kanatlardaki çatlağı minik, eğreti bir
atelle kaynatmıştı.

“Adı...Gün...Ya,” dedi. “Günya.” İsim bir yerden gelmemişti,
soru karşısında panikle gelmişti ve Sham onu işitince neredeyse
ah çekti. Artık ağzından çıkmıştı. Geri almak için çok geçti.

“Günya.” Vurinam gözlerini kırıştırdı. “Gündüzyarasa Gü-
ya.” Kafasını kaşdı. “Yargıda bulunmuyorum. Dünya ise Dünya’dır.
İyileşiyor, umarım.”

“İyileşiyor.”

“Ya Unkus?”

“Belli değil,” dedi Sham. “Dr. Fremlo, bunun Bollons’a ne kadar
hızlı gittiğimize bağlı olacağını söylüyor.”

“Ne kadar hızlı gidersek o kadar iyi o zaman.”

Mazotu sopayla savuşturuyorlardı. Hem şehrin bitkilerinden
yakıt almak hem de şu anda yine titreyen ve terennüm eden –ama
hoşnut bir biçimde değil– zavallı, ateşi çıkmış Unkus’un hayrına
şimdi adaya çıkmak için iki katı can atıyorlardı. Unkus, doktorun
zaptı altında sayıklama halinde haykırıyordu.

On Üçüncü Bölüm

MÜRETTEBAT, YAĞMURUN ÇİSELEDİĞİ bir gün, yağışla perdelenmiş ufukta trenler gördü. İki, üç, altı, birkaç metre ötedeki kayacıkların, adacıkların ve parlak çıkıntıların arasında, belki üstü bölük pörçük ağaçyaşamı ve kuşların halleriyle kaplı. Buharlı tren egzosunun gökyüzündeki nokta-nokta nokta nokta noktalamalarını gördüler. Tepesi düz, soğuk bir volkan; kayalık, yamru yumru bir dağ; yamaçlarında kayalık, yamru yumru Bollons şehri.

Adanın Cambellia'ya bakan batı tarafı, kıyının en uzak yerleri, gökgözlem sıraları dışında genelde bomboştur. Doğu tarafında Bollons'un kendisinin riskli görünen beton ve ahşap mahalleleri vardı. Sanki şehir dünyanın ucuna bakmak istemiyormuş gibiydi. Evler ve depolar metal, ahşap ve taş alanların başladığı, mazotlu ve buharlı trenlerin demirdenizi koyunda oyalandığı sahile inen yamaçtan aşağı uzanıyordu. Sham, ekip arkadaşlarının, ajanlar ve düzenbazlar için rivayetpazarlarının düzenlendiği birlik binaları olduğunu söylediği eski salonları gördü.

"Birkaç aynasız sana sarhoş birisinin şaibeli bir iddiasını yapıştırır ve iş işten geçer," dedi Fremlo. "Bir avuç dolusu dolar, geçmişte bilgisi birden çok kez işe yaramış birisinin ifadesiz bir suratla söylediği bir şey. Dahası, sen artık cazip, gizli kapaklı işler âlemine girmişsindir."

"Onu kaynağından alamazsın yani. Rivayeti çıkaranlar onları satar." Hiçbirine kefil olmazlardı, tabii –mesele buydu. Ama *onlara* kalsaydı, müşterilerine anlatır, bu hikâyeyle bundan daha fazla mağaza açarlardı –bunun sonucu olarak da daha yüksek fiyat eti-

keti koyarlardı. Ve sana bir şey söyleyeyim mi: bunu satın alsan, başka bir tanesini –neredeyse kesinlikle ateşli bir fantezi yazarının çılgınlıklarını– bedava verirler.

Medes izleyen gözcülere kim olduklarını, trende bir yaralanma olduğunu anlatmak için, üzerinde bir kemik simgesiyle ünlem işareti olan flamalar çekti. “Yavaş.” İnterkomda Kaptan Naphi’nin sesi her zamankinden daha haşındı. Kendi felsefesinin peşine düşemediği için hayal kırıklığına uğramış olmalı, diye düşündü Sham. Üzerinde ray martılarının seslerini gürültücü bir şekilde duyurdukları, liman kenarındaki kayaların etrafından dolaştılar.

Demirdenizcileri onları, bütün araçların ekipleri karaya götürmek üzere arabalarla çevrili olduğu, körfezciğin yelpaze gibi açılan rayları üzerindeki diğer trenlerden seyrediyordu. Bacalı bir buharlı, aynen küçümsüyormuş gibi burnundan bir is bulutu soludu. *Medes* makas değiştirdi, geriledi ve rayların ön cephesine doğru zikzak çizerek ilerledi. Başka bir araca o kadar yakın döndü ki sanki tren baş süsleri âdeta öpüşmek için eğiliyor gibi durdu, miyopça oynaşmalar. *Medes* gibi dizel bir köstebekçi. Burada çoğunlukla köstebektrenleri vardı.

Peki ya, diğer araçlar neydi? Sham’ın hiçbir fikri yoktu. Bunlar avcılardan daha küçük ve daha tıknazdılar. Yağlanıp hazırlandığını görebildiği ekipman, adlandırabileceği hiçbir şeye benzemiyordu. Bu bir enkaz değildi, bundan neredeyse emindi. Garip tasarımlı bir dizel trende iki adam, uzun bir helezon borunun, önü camlı bir kaskın ve içinde birisinin sıkıcı bir jimnastik yaptığı kahverengi bir streç giysinin içinden fırladığı tırtıllı paletler üzerinde, pat pat eden bir motorun kolunu dinamik bir şekilde elle döndürüyordu.

“Şu Taşyüzün cezası şey de ne?” dedi Sham. Pompacıların kiremit rengi tenleri ve tahminen savaş ağalarının bilinmezliklerle dolu çok-adalı ulusu Kammy Hammy’e ait, elektronik açıdan kurcalanmış ve zamazingoları geliştirilmiş, karakteristik, büyük tip gözlükleri vardı.

“Şu?” Sham kendi kendine konuşuyordu, fakat Yehat Borr onu işitti, yakındaki bir ip merdivene elleriyle acele acele tırmanırken durakladı. Sallandı, döndü ve inişini kontrol ederek Sham’ın önünde baş aşağı durdu. “Onlar,” dedi Borr, “kâşifler.”

Kuşkusuz. Hiç de yalnızca yakıta aç ya da eski tuzlanmış et ve kurtlu bisküviden başka bir şey yeme özlemiyle yanıp tutuştuğu için şehirde mola vermiş uzak mesafe köstebekçileri gibi görünmüyorlardı. Bollons, Cambellia’ya en yakın limandı. Bollons’a bu tür kıtalarda dolaşan fısıltı ve hikâyeleri satın almak için o cesur haydutlar, öncüler ve çapulcular gelirdi. Motorlu korkunç melekler, koruyucuların canavar kuzenleri ve dünyanın kıyısının muhafızları olan ray tamircileriyle ilgili hikâyeler. Bir gün, zamanın ve tarihin dışına, onların ötesine nasıl geçebileceğinizle ilgili masallar. Çağlar değerinde ölmüş ve doğmamış zenginliklere. Cennetin bütün olağanüstü hazinelerine.

Sham arzu ya da başka bir şey sayılabilecek duyguyla burnunu çekti. O kâşiflerin vagonlarında istihkaklar, silahlar, yürüyüş takımları olacaktı. Belki ülkenin iç kısımlarının insanları için bir karayolu taşıtı, monitörler, ticari mallar. Hatta belki şu anda kaskını çıkarıp pompacılara eliyle onay işareti veren kadın gibi, en hırslı olanlar için dağcılık takımı.

Bir yukarıdalgiç. Yalnızca Cambellia’nın içlerine gitmekle kalmıyordu: bir de tırmanacaktı. Destek ekipleri sınırın altında bekleyip, hava basıp onu canlı tutarken ya da en azından nefes almasını sürdürürken, sınırın ötesinde, kablosunun limitlerine kadar dağlık arazilerin içinde gezinmek, ta ki kötü havadan başka bir şey, bir kötü hava hayvanı ya da zehirli yüksek arazilerin hayaleti, onun yerine canına kıyana dek.

On Dördüncü Bölüm

BİR BÜROKRAT hafiften insafa geldi de, *Medes* liman amiri Gri bürolarının yakınında yanyola geçip tersane yanında demirledi. Yol üzerinde ta Manihiki'den gelmiş bir donanma trenini geride bıraktı: kasları daha az kuvvetli pek çok ada ulusu gibi, Bollons da savunmasını –ve saldırısını– o büyük demirbahriye iktidarına taşeronluk anlaşmasıyla vermişti. Gri üniformaları içinde canı sıkkın görünen subaylar, çatı güvertelerinde bir yukarı bir aşağı dolanıp duruyor, *Medes*'e göz atıyor, silahlarını yağlıyorlardı.

Sham, Unkus Stone'u yerel cerrahların ellerine teslim etmek için Dr. Fremlo ile gittiği için ilk dışarı çıkanlardandı. İskele köprüsünden sağlam zemine adım attı, oynamayan parke taşları sarsılmadı. Demirdenizinde haftalar boyu kaldıktan sonra kayanın hareketsizliği aniden bir tramlpen kadar çılgın bir his verdiğinden, sağlamkaraya atılan ilk adımın sizi tekrar sendeleteceği eski bir klişeydi. Eski ama doğru bir klişe: Sham düştü. Yoldaşları kıkır kıkır güldü. Sham korkuyla büzülmeye başladı, sonra durdu ve o da güldü.

Yerel bir araba, çılgın gibi sayıklayan Unkus Stone'un üstüne hep birlikte titreyen Sham'ı, doktoru, kaptanı ve ikinci kaptanı dar Bollons caddelerinden götürüyordu. Doktor sargıları kontrol ederken Sham yaralı adamla ilgileniyordu. Yerel tanrıların özellikleri her ne olursa olsun, demirdenizinin bir ucundan ötekine tapınılan birkaç ilahtan biri olan büyük O Apt Ohm'la kafasının içinden konuşuyordu. Bollons ekümenikti, tapınanları ücreti ödeyebiliyorsa bütün ilahlara kilise lisansı veriyordu. Fakat O Apt Ohm'a saygısızca tapınma, demirdenizi üzerindeki çoğu duraktan

daha ciddiye alınıyor, daha şevkle takip ediliyordu. Sham'ın neye inandığı konusunda, eğer inanıyorsa, hiçbir fikri yoktu, ama ismini hatırladığı pek az tanrıdan birisiyle sessizce, seri iki çift laf etmekte pek de bir zarar yokmuş gibi görünüyordu.

REVİRE VARDIKLARINDA doktor, en iyi tedavi yöntemi üzerine yerel tıbbi görevlilerle tartışmak üzere orada kaldı. Böylelikle en sonunda *Medes'e* geri dönerlerken, kaptanın konuştuğu kişi Sham oldu.

“Senin profesyonel fikrin nedir, Soorap?” dedi Kaptan.

“Eee...” Profesyonel fikir! Sıkıntısını bir nebze olsun hafifletmek için, ona ahşap bir gövdeyi oymalarla süsleme konusundaki profesyonel görüşünü söyleyebilirdi, tabii bir faydası dokunursa. Omuzlarını silkti. “Dr. Fremlo umutlu görünüyor, efendim.”

Kaptan bakışlarını uzaklaştırdı.

Ertesi gün emirleri almak için Sham'ın hasteneye dönmesi gerekiyordu. Şimdilik kısa bir süreliğine özgürdü.

Şimdi Stone hastaneye ulaştırılmıştı ya, üzerlerinden o ağırlık ve aciliyet duygusu kalkmıştı. Mürettebat yolda Bollons'a her ne çamur atmış olursa olsun, aniden onu keşfetmeye istekli hale gelmişti. Çeşitli önceliklere göre gruplar oluşturdular. Yashkan ve Lind, lekeleyici ve yasallığı kuşkulu bir şeye katılmak için, parolasını bildiklerini ima edip durdukları hoş olmayan bir toplanma yerini aylak aylak dolaştılar. Ekibin dindar üyeleri, hangisi olursa olsun bir tapınakta tapınmak için yollarını değiştirdi. Diğerleri, kıyı yemekleri için ellerini ovuşturup yalandı. Bazıları ise şehvetliydi.

Sham'ın merakı, kesinlikle sonuncu konuydu. Ekibin kıs kıs gülererek kaba hareketler ve şakalar, şehvetli imalar yapan ve hangi işletmeye gidecekleri konusunda fısıldaşan grubunu izledi. Kesinlikle ilgi duyuyordu, ama o konuda meraklı olduğu kadar utanıyordu; böylelikle bir saniye sonra yön değiştirdi ve ekibin, geleneksel karaya ayak basış şarkısını gürültücü bir biçimde yorumlayıp niyetlerini belirgin bir şekilde ortaya koyan neşeli ve çenebaz

grubunu, Vurinam, Borr, Benightly ve Kiragabo Luck'ı takip etti: "Körkütük Sarhoş Olacağız (Bir Meyhanede)".

ŞARKININ ASLINDA YANILTICI olduğu ortaya çıktı: bir değil birçok meyhaneye gittiler, bir alkol çukurundan diğerine, giderek artan bir şekilde kızarmış gözlü, birayla kafayı bulmuş ve en niha-yetinde uykusuz bir göçmen sürüsü gibi ağzından salyalar akıtan bir grup haline geldiler.

İlkinin adı Uzun Kuş'tu. Gerçek ismi Bollons dilindeydi, ama tabelasında kendisini resimsel olarak açıklıyordu. Kasvetli ve loş-tu, birbirlerine göz atıp mırıldanan yerel halktan kişiler ve ziyaretçilerle doluydu. Kiragabo, Sham'ın önüne bir kadeh bir şey koydu. Böğürtlen ve toz tadındaydı.

"Kaptanın senden aldığı şey neydi?" dedi Kiragabo. "Stone ısı-rıldıktan sonra?"

"Enkazdan bir şey."

"Ooo, gizemli adam. Neydi o, Soorap şerefsizi?"

"Yalnızca bir şey işte," diye mırıldandı Sham, içki içerken arkadaşları dalga geçip onu dürtüklediği esnada içkiyi üstüne dökerken ve daha fazla bilgi isteyip, ardından da Vurinam yakası açılmadık müstehcen bir fıkraya başladığı zaman ne konuştuklarını unutulur-larken. Derken parlak duvarları ve Vurinam'ı soytarı gibi zıplatıp etraftaki herkesle flört ettirecek, bangır bangır aksak ritimli Jazz-le-House çalan ısıltılı müzik kutusuyla daha havalı bir yer olan Grumpy Molly'e geçtiler. Vurinam bağırıyor ve geçici bir dans part-neriyle kıyafetlerini kıyaslıyordu; çok hoş bir genç hanım, o kadar ki o daha Sham'ı görmeden Sham'ın yüzü kızarmıştı bile.

Yine de Benighthly'nin onu gördüğünü ve ona güldüğünü fark etti Sham. Sonra Vurinam yine masaya döndü ve Sham'ın boğazın-dan aşağı ilk içkiden daha tatlı, daha koyu ve çok daha yoğun bir şey indi. Günya'yı gömleğinin altından çıkardı, bir yudum da ona içirdi ve yoldaşları mutlu hayvanı onlarla birlikte getirdiği için ona bağırırdı, sonra da onları neyin utandırdığını unutup gittiler.

“Adı neydi onun?” dedi Sham. “Kameranın küçük bir parçası.” Sham’ın bütün bir meyhane öncesinin sorusunu yanıtladığını anlamak, ekip arkadaşlarının biraz zamanını aldı.

“Bir hafıza!” dedi Luck. Benightly bir kaşını kaldırdı ve daha fazla şey sormak üzereydi ki Bollons’lu bir haydutun onu bilek güreşine ısrarlı daveti dikkatini dağıttı. Derken hepsi raylı limana bakan kaya çıkıntısı üzerinde, melez bir saat kuşu tarafından imzalanmış, burnu havada bir kuruluş olan Clockerel’de, bütünüyle spiral şeklindeki bir yolun zirvesindeydiler. Buranın personeli, içeri almaktan daha fazla sorun yarattıklarını anlayana kadar, onları bir süre dışarıda tutmaya çalıştı.

“Bakın!” diye böğürdü Sham. “Tren!” Pencerelerden görülebilen, evet, *Medes*’ti. Hemen tepesinde, birkaç evin ışığı hafifçe parıldıyordu. Ve ortaya çıktı ki bu kez Sham’ın sırasıydı, tren arkadaşları yardımsever bir şekilde Sham’ı bilgilendirip, yardımsever bir şekilde para kesesini çıkarıp, yardımsever bir şekilde yiyip içtikleri şeylerin –Taşyüz bilir, ne testilerin ve bu kez bazı mezelelerin de, biberli kızarmış tozyengeç ile Sham’ın bıyıklarıyla bacak parçalarına şevksiz bir şekilde bakıp yine de çiğnediği çekirgeli şeyin– parasını ödemek için keseyi boşaltınca.

“Nasıl oldu da köstebekçiye geldin?” diye sordu Vurinam ona, şaşkın ama şefkatsiz olmayan bir şekilde. Diğerleri yanıtını duymak için ilgiyle eğiliyordu. “Annen miydi, baban mı?” Sham’ın kafası o kadar dumanlıydı ki ne cevap verdiğinden bile emin değildi.

“Geveleme, geveleme, geveleme anne ve baba geveleme?” dedi Vurinam. “Eh, aydınlığa kavuşturduğun için teşekkürler.”

“Ben değildim,” diye açıklamaya çalıştı Sham, “kuzenlerimdi. Benim yok...” Son kelimelerin sesleri aniden kulağına yüksek geldi ve annem, babam kelimeleri dişlerinin arasından çıkmayı başarıp akşamın tadını kaçırmadan önce ağzını kapadı.

Zaten hiçbiri dinlemiyordu ki. Sham’ın *Medes*-dostları, Vurinam’ın onunla ilgili izlenimine yüksek sesle kıkır kıkır gülüyordu. Onun omzunu yumruklayan Vurinam şimdi yeterince

doŖça bir Ŗekilde Sham'a, "Aaah, sen iyisin, Soorap, yalnızca biraz rahatlamaya ihtiyacın var," diyordu ve öte yanda *hangi konuda rahatlamak?* diye düŖünen Sham vardı. Ama bu başka bir zaman çözülecek bir gizemdi, çünkü sohbet farklı bir yöne kaymıŖtı.

Benightly ona bakıyordu. Koca adamın yüzünde beliren Ŗefkate bakınca, eksik kelimeleri tahmin etmiŖ bile olabilirdi. Sham bir yudum daha aldı.

Sonra neresi? Antik Peynir diye bir yer; DehŖetli adında bir başkası; Damla, Doktor, Drenaj, Dragon ya da bilmem ne. Hangi noktada *Medes*'in hanımları ile beylerinin kadeh arkadaşlarıyla sohbetleri baŖlattığı konusunda Sham'ın artık hiçbir fikri yoktu, ama o da içindeydi.

"Adamlar niye bakıyor?" dedi Sham, boynunda dövmeleeri ve halat gibi kıvrılmış saçları olan bir kadına. Kadın gözlüklerinin üzerinden baktı. "Sen de nerelisin, lütfen?"

"Bollons erkekleri kadınları evde ister," dedi demirdenizcilerinin ortak dili olan kırma ray dilini Sham'ın çıkaramadığı bir aksanla konuşarak. "Benim gibilerden hoşlanmazlar. Cold Basin'liyim, ben." Cold Basin! Kilometrelerce, kilometrelerce uzakta, Streggeye'den bile daha doğuda! "Rivayet satın almaya geldim. Onları satıyorum da."

"Rivayetpazarlarını duydum. Neredeler?"

"Rivayetleri oldukları yerden, köŖebaŖlarındaki rivayetdalave-recilerinden satın almalısın. Umarım Ŗansın yaver gider."

"Rivayetlerle ilgili rivayet satın almak mı?"

"BaŖka nasıl olabilir ki?"

"Ne yapmak için buradaysan, buna engel olmazlar mı?" dedi Sham.

Kadın başını iki yana salladı. "Burada yabancılara ne yapacaklarını söyleyecek kadar aptal değillerdir. Ben zaten doğudaki yüksek yerlerde yukarıdalgıçlık yaptım." Efsanevi bir yukarıgökyüzü toksikkıtası olan Sowmerick hakkında imalı bir konuşma yaparak matrak geçti. "Bu enkaz neydi o halde?"

“Ah!” Sham, kadına anlattığını unutmuştu. Hangi hikâyenin karman çorman bir versiyonuydu o? Enkaz hikâyesiyle düz yolda-ki bir tren gibi tekrar yola çıktı. Anlaşılması zor bir şekilde konuşup durdu ve gündüzyarasasını okşadı. Derken başka bir meyhane ve kadın hâlâ onunlaydı ve hoop, Sham dışarıda, derin suyoluna kusuyordu. Streggeye’nin küçük bir parçasını geride bırakıyorum, diye düşündü. *Hoş geldin, Bollons*. O schnapps* için biraz daha yer açılmıştı, adı bu muydu?

Ve buradan yine enkazın, beceriksizliğinin, korkunç köstebek faresi saldırısının hikâyeleriyle devam etti. “İşte bu yüzden buradayız. Arkadaşımızın ayağını ısırdılar.” *Bana bak*, diye düşündü Sham, *hikâye anlatan*. Ona dikkatle bakan ve dinleyen bir yüzler yağmuru, bulundukları yer her neresi ise onun diğer kısımlarında Kragabo ve Vurinam birlikte dans ediyordu ve birisi Sham’a başka bir içki verdi, birisi de “Peki, enkazda bulduğun neydi?” diye sordu. “Aaaah,” diyordu Sham, burnunun bir kenarına hafifçe vurarak, boşversenize, sırlar, o da neymiş? O bir sırdı. Bildiğinden değil, ne de bir şey bulmuş olduğuna dair, görünen o ki, konuşmaktan sakındığından. Hey ho, içelim. Derken, yıldızların altında, başını bir şeye dayamış kıvrılıp yatıyordu. O kadar da kötü değiller, diye düşündü. Bunlar iyiler, Bollons’da, diye düşündü. Ona üzerinde uyuyacak bir şey vermişlerdi ya.

* Hollanda ve Almanya’ya mahsus sert bir içki. -çev.

On Beşinci Bölüm

BU BİR TAŞTI, hepsi buydu. Yastığı. Sham bunu yavaş yavaş keşfetti. Oldukça yavaş.

Önce tırnak büyüklüğünde pürüzlü bir şey onu sıyırıp durdu. Çok ağır bir gerinmeyle kendisini rüyaların vıcık vıcık batağından bir kahraman gibi çıkardı ve oh, gerçekten epey yavaş, uzanıp bir gözünü, parmağının yardımıyla, açacak gücü topladı.

Böyle. Meğerse son bir meyhanenin bahçesinde uyuyakalmıştı. Sabah ışığının gözlerine acımasız saldırısına sızlanarak, ekip arkadaşlarından birkaçının, küçümseyen keçiler tarafından seyredilerek, hâlâ bir ahırda uyukladığını görebilene dek gözlerini kırptırdı. Gündüzyarasası Günya, Sham'ın suratını yalıyordu. Ağzının etrafındaki kırıntıları. *Ben ne zaman bir şey yedim?* diye düşündü Sham. Hatırlayamadı. Kendisini yukarı çekti, dondu, sızlandı ve başı sallanma işini sürdürürken hareketsiz oturdu.

Taşyüzler aşkına, Sham susamıştı. Tam yanında her tarafa saçılmış şu okkalı şey *onun* kusmuğu muydu? Şu ya da bu şekilde ispatı yok. Parmak uçlarının arasından güneşe göz attı. Yukarıgök-yüzü oldukça netti –biraz bulanık zehirli bir hava, birkaç korkunç yüksekten-uçanı kamufle eden çok yüksekteki birkaç zehir girdabı, ama uzaya kadar görebiliyormuş hissini veriyordu. Güneş âdeta ona kızgın bakışlarıyla karşılık veriyordu, tıpkı hayal kırıklığına uğramış bir öğretmen gibi. *Ah bas git*, diye düşündü Sham ve limana doğru yola çıktı.

Kadın ve erkeklerin pencere pervazındaki bitkileri suladığı, kahvaltı hazırladığı –ya da aslında öğle yemeği olmalı– ve o her ne ise, Sham'ın hayatının bütün o yılları boyunca koklama ayrı-

calığına sahip olduğu, açık ara farkla en inanılmaz şekilde leziz kokan yiyeceklerin olduğu terasları geçti. Bollons'un köpeklerini ve kedilerini, yaygara koparmadan gezinen, sempatik şekilde onu gözleyen sahipsiz, neşeli hayvanları geçti. Tanrısavaşları tarihinin ilahilerinin söylendiği tıknaz, dikdörtgen kiliseleri geçti. Sıra sıra evlerin, dükkânların, küçümseyen bakışlı yerel bir tanrıcığın heykelinin üzerinden, trenlerin takırtısını, çarpma seslerini ve piston-çekicinin vuruşlarını işitebildiği limana doğru aşağı vurdu.

Büyük bir şehir değildi Bollons ve gerçekten bir tane işlek cad-desi vardı. Yukarıya, çatı manzarasındaki, Cambellia'daki kumanda tüpleri ve kabloları yoluyla çalıştırılan teleskop ve sensörlere uzun uzun baktı. Burası yeni bir yerdi, farklı bir mekân. Temelde heyecanlıydı. *Bundan huzursuz olmaya başlıyorum*, diye düşündü, ne hissettiğinden emin olmadığına.

Medes yoldaşlarını gördü: bir kafede hindiba içeceğinin üzerinden el sallayan Ebba Shappy; Sham'ın hissettiğinden daha kötü görünen ve ona dikkat bile etmeyen Teodoso; garip otları inceleyen, onu görüp de merhaba demeyen kır saçlı aşçı Dramin.

Sham kahvaltı düşüncesi aklına geldiğinde neredeyse ağlayacaktı. Bir satıcıdan tuzlu bir etli börek satın aldı, onu yemek için bir sokak tulumbasının basamaklarına oturdu ve yiyeceğini metal tadında suyun yardımıyla mideye indirdi. Günya'yı parmaklarıyla doyurdu.

Başı ağrıyor, bütün bedeni dökülüyordu ve kalıbını basardı ki, evet, koktuğuna kalıbını basardı. Fakat önceki gece her kim onun parasıyla sıradaki içkileri aldıysa para üstünü ona vermişti. Tozlar içinde de olsa uyumuştı. Yanından geçenler onu görmezden geliyor ya da güneşten daha az peşin hükümlü, ona sırtıyorlardı. Trenne dönmesi gereken saate iki ya da üç saat vardı. Belki akşamdan kalma içki sersemliğine dayanabilirdi. Sham öyle olması gerekse de gerekme de ve kendisiyle ilgili duyduğu o tanıdık ezikliğin küçük telaşına rağmen, kendini pek de o kadar kötü hissetmiyordu.

On Altıncı Bölüm

DEMİRDENİZİ kıyısının bir köşesinde, yemeevi, laklakevi (birçok masasında köstebektrenlerinin kaptanları ve subayları ile kâşifler, besbelli ki gizli fısıldaşma işleri yapıyordu), anonsevi ve teknikevinin bir kombinasyonu olan Tekniqall Öğü-nevi vardı. Sham durdu. Tentelerinin arkasındaki gölgede Kaptan Naphi'nin buranın sahibiyle konuştuğunu gördü.

Elleriyle büyük bir şeyi tarif ediyordu. Ona bir kâğıt parçası verdi, adam başını salladı ve onu duyuru penceresine, o tür pek çok ilanın arasına yerleştirdi. Sham daha büyük kelimelerin ne olduğunu kestirmek için gözlerini kısarak baktı.

YOL AÇAN BİLGİLER.

ÖDÜL.

FELSEFE.

Devam etmek üzereydi. Esasında gizlice sıvışmak üzereydi, Naphi'nin o buyurgan melankolisinin ruh halini berbat etmesine hevesli değildi. Ama sıvışma diye bir şey yoktu. Naphi onu gördü ve eliyle yanına çağırdı. Yüzünde bir kas bile oynamadı tabii, ama Sham kalbinin çarptığını hissetti.

“Bir şey daha,” dedi kaptan kafe sahibine. “Sizin dikey ordinatorleriniz var mı?” Bir cebinden avuç dolusu kâğıt çıkardı. “Sana bir şey getirdim,” dedi Sham’a. BÜYÜK KRALKÖSTEBEK, diye okudu Sham alırken. EŞSİZ RENKTE.

Kaptan yapay kolunu kavradı, böylece onun içinde bir kapak açıldı. İçinde kamera hafızası vardı. *Bu benimki!* diye düşündü Sham, kaptan onu çekip çıkarırken. *Bulan kuralı!* Kafe sahibi on-

lara arkaya doğru gitmelerini işaret ediyordu başıyla. “Gel. Bunu kontrol edeceğim,” dedi kaptan. “Ve sonra senin nereye gideceğini sana söyleyeceğim.”

Yan odada ordinatörlerin, kabaca bağlanmış ekipmanların, karman çorman boru hatlarının, movografların eğreti ekranlarının, titrek, siyah-beyaz projektörlerin, harfli tuşların, makinelerde verileri güvende tutan bir dizel jeneratörün homurtularının bir koleksiyonu vardı.

Sham ordinatörü bir iki kez denemişti, ama pek fazla ilgisini çekmemişti. Streggeye ülkesinde çok yoktu ve olanlar da, ona söylendiğine göre, pek güncel değildi. Kaptan, ekranların etrafında masallardaki kalelerin çevresinde bulunan kaba çalılar gibi kümelmiş kabloları temizledi. Ekranda bir parıltı yavaşça büyürken, kaptan sol kolunu kaldırdı ve seri bir *klik-klik-klik* ateşlemesiyle cihazın farklı parçaları etkinleştirdi: özel makineler, büyüteç, mini-teleskop, deri iğnesi. Onun aylaklık etme yolu buydu. Tıpkı başka birinin parmak uçlarıyla masaya vurması gibi. Sham kibarca durdu, kaptanı kafasında öldürerek bekledi. Kaptan plastiği ordinatörün yuvasına soktu.

Onu bulmak ve elinden kaçırmak yeterince kötü, diye düşündü Sham. *Onu benim başıma kakman bir yana*. Öylesine uzun bir süre boyunca soğuk zeminde küflenmiş, hayvanlar tarafından kemirilmiş bir hafıza okunabilir mi ya da üzerinde bir şey var mıdır, diye merak etti. Derken aniden bir adam ekrandan ona baktı.

Belki ellilerinde, koca, sakallı bir adam. Kafasını hafifçe geriye çekerek, kolunu perspektife sokarak, doğrudan lense bakıyordu. Kamerayı kol mesafesinde tutarak kendi flatograflarını çeken insanların tipik duruşu. Gülümsemiyordu adam, ama yüzünde komik bir ifade vardı.

Dijital olarak değeri düşürülmüş resim benek benek görünüyordu. Fotoğrafçının arkasında bir kadın görünüyordu. Kadın net değildi, ifadesi belirsizdi, kollarını kavuşturmuş ve yalnızca sabır, anlayış, şefkat olabilecek bir bakışla bakıyordu.

Sen kafatasısın, diye düşündü Sham. *Bulduğum sizlerden biriydi*. Özenle bir ayağından öbür ayağı üzerine geçti.

Naphi bir şeye bastı; görüntü değişti. İki çocuk. Trende değil: arka plan bir şehirdi. Uyumsuz beyaz blokların garip, yıkık dö-kük, net olmayan kemeri altında. Manihikililere özgü koyu gri deri. Gülümsüyorlardı. Gözlerini doğrudan Sham'a diktiler. Sham kaşlarını çattı. Kaptan sanki bir şey söylemiş gibi Sham'a göz attı.

Sert bir oğlan! Düşünceli bir kız! Elleri yanlarında, saçları düzgün... ama sonra, yine, bir geçiş. Çok hızlıca çocuklar gitmişti ve Sham döküntüyle dolu kasvetli bir odaya, sonra da neredeyse anında sayısız türde trenle dolup taşan, o ana kadar görmüş olduklarından çok daha büyük, dev bir liman resmine bakıyordu. Bu nefesini kesti, ama sonra bu da gitti ve şimdi demirdenizinin arapsaçı üzerinde tıngırdayan bir trenüstünden bir görüntü belirdi. Sonra kadın tekrar görüntüye girip motordaki ölçme aletleri ve kadrانların önünde durdu.

Klik-klik-klik, kaptan görüntüyü kaydırıldı. Sham onun konuşmadan oturma yeteneğine ifrit oluyordu. Ve ekranda demirdenizinin kendisinin ve adalarının görüntüleri vardı. Yaşlı ağaçlardan oluşan ağaçlıkların arasındaki ve içindeki hatlar. Bir orman, bunun başka adı yok, herhangi bir kambur adada değil, demirdenizinin kendisinin bir kısmında. Resim çekildiğinde sonbaharmış ve yaprak yığınları ilerideki rayların üzerine kümelenmiş.

Bir çöl, düz kum, seyrek hatlar. Kayalar, bulutlu gökyüzünün altında azı dişleri gibi. Bu insanlar nereye, *nereye* gitmişti?

Trenin burnunun ötesinde, bacak boyunda toprak kurtlarını takip eden, sıçrayışının ortasında donmuş, oynayan köstebekler. Dev bir boğa porsuğunun deliği. Raylarla çevrelenmiş küçük bir göl. Ağaç köklerinde kirpi yumakları. Ve kameranin yeteneklerinin tam sınırında, rayda ilerleyen iri ve sımsıkı kapalı bir yapı. Sham nefesini tuttu. Daha önce görmüş olduğu hiçbir şeye benzemeyen ama yine de birdenbire tanıdık gelen bir tren.

Siluetin ona neyi hatırlattığını fark etti. Dinî eğitim kitaplarında bütün melek görüntülerinde olduğu gibi, fantastik ve kurgusal bir görüntüydü bu. Rayların üzerinde onları korumak üzere ilerleyen kutsal bir lokomotif.

Sham ağzı açık bakakaldı. Bir melek görmek uğursuzluk getirmez miydi? Bazı meleklerin derin demirdenizi erimlerindeki rayları korudukları söylentisi vardı –bu tür müdahaleleri görecektik kadar yakına geldikleri takdirde, tren ahalisinin hemen dönüp gitmesi gerekiyordu. Şimdi yüzünü başka bir yöne mi çevirmeliydi? Bunu nasıl yapabiliirdi?

Bekle bekle! diye düşündü Sham, ama kaptan ilerlemişti. Şimdi Sham'ın altında yeni bir resim vardı, şahlanan büyük bir talpa. Donup kalma sırası kaptandaydı. Ama kralköstebeğin kürkü koyuydu. Kaptan görüntüyü kaydırmaya devam etti.

Bu tren nereye gidiyordu?

Sham'ın alnını kırıştırmasına neden olan bir coğrafya. Erimiş dev mumlara benzeyen, garip, kendine has kaya yapıları. Demirdenizi hatlarının üzerine üzerine sarkıyor.

Ve birden. Demirdenizi. Ama değil.

Toprak, bir Anatomi ve Kasaplık dersindeki, tahtalıköyü boylamış ölü bir hayvan gibi uzanmıştı. Düz, tozlu ve bir enkazdan kalmış olabilecek kırık kahverengi taşlar ve küçük materyal parçalarıyla benek benek, ama keyifsiz bir şeydi bu. Alçalan bir aşağıgökyüzü, bekçi köpekleri gibi hırıldayan fırtına bulutları. Yukarıda akkorlaşan bir yukarıgökyüzü. Trenin burnu, garip bir şekilde küçülmüş görünen ufku hedefleyen, atışın ortasındaki şişko bir ok gibi göze çarpıyordu. Üzerinde gittiği hat doğal olmayan şekilde düz bir etaptı, iki ray perspektifin onları birlikte ördüğü yere kadar görüntüyü ikiye ayırıyordu. Ve onun her iki yanında-

-trenin gittiği hattın her iki yanında-

-hiçbir şey yoktu.

Başka hiçbir ray yoktu.

Boş toprak.

Sham öne doğru eğildi. Titriyordu. Kaptanın da kendisini öne eğdiğini gördü, kendisiyle aynı anda.

Boş toprak ve tek bir düz hat. Demirdenizinde tek hat. Olamazdı. Arapsaçının dışında ne hiçbir yol vardır ne de olabilir. Tek bir hat olamazdı. İşte orada vardı.

“Taşyüzler, bizimle bütün kötülüklerin arasında dursun,” diye fısıldadı Sham ve yarasını kavradı, çünkü bu kötü bir şey gibi geliyordu, bütün bu hiçbir şey, çünkü tanrı aşkına adalar arasındaki dünyada demirdenizinden başka ne vardı ki?

Bütün bu hiçbir şey. Sham kendi küçük kamerasını çıkardı. El yordamıyla arandı, ekranına bakmadan ve titreyerek o resmin resmini çekti, gördüğü en hayret verici görüntünün.

Bütün bu hiçbir şey! Bu onu serseme çevirmişti. Sendeledi, başka bir ordinatöre doğru sert ve gürültülü bir şekilde düştü. Kamerasını tekrar cebine koyarken kaptan ona döndü. Klavyeye parmağıyla vurdu ve görüntü kayboldu.

“Kendini kontrol et,” dedi Naphi alçak bir sesle. “Kendini topla, hemen şimdi.”

Sham’ın kafası hâlâ o imkânsız raysız hiçbir şeyle dolu ve aynı şekilde imkânsız raylarla çepeçevre sarılmıştı.

On Yedinci Bölüm

ONİNE UZAKLARA. Hatları silip süpürerek, Bollons, Salaygo Mess ve Streggeye'nin kendisi arasındaki traverslerin ve rayların kilometrelerini silip süpürerek. *Medes*, yavaş da olsa, dolambaçlı rotalarla da olsa, eve dönüyordu. Unkus Stone olmadan.

"Ne demek istiyorsun o bizimle gelemez derken?" demişti Sham.

"Ah be delikanlı," demişti Unkus Stone ve yatağının kenarına dayandıkları yerde birisi kımıldanıp hâlâ çok ağırlı olan bacaklarını hareket ettirince, sözlerine kısa bir çığlık eklemişti.

Sham, Vurinam, Dr. Fremlo, Yehat Borr ve diğer birkaçı sanatoryuma gitmişti. Unkus ve -şuradaki tren metalinin ezilmesinin neden olduğu yaralanmayla, oradaki bir kan tavşanının, bir ya da ikisi demirdenizinin böceklerinin ısırmasıyla rahatsızlanan- diğer birkaç hastanın çevresindeki ekipman hor kullanılmıştı. Ama pis değildi ve personelin Stone'a getirmiş olduğu öğle yemeğinin de leziz olmadığı söylenemezdi.

"Uyanık olduğuma inanamıyorum," dedi Unkus.

"Ben de inanamıyorum," dedi Fremlo.

Bunu takip eden gülüşme rahatsız ediciydi.

Beklemelerinin imkânı olmadığını söylemişti Sham'ın iş arkadaşlarından birisi ona. Sham duygusallaşıyordu. Avlanacak köstebekler vardı. Sanatoryumun faturası bir süreliğine daha ödendi -eksiğin kaptanın kendi hesabından tamamlandığına dikkat çekebilirler miydi? Ayrılmak zorundalardı.

"Buradan gerçekten hoşlanmıyorum," dedi Vurinam. İki yanına göz attı ve sesini alçalttı. "İnsanlar nereden geldiğimizi, nereye gideceğimizi sorup duruyor. Bollons halkı her şeye *burnunu soku-*

yor. Birisi kurtarıcı olup olmadığımızı bile sordu!” Kaşlarını kaldırdı. “Güya bir enkaz ve bir de hazine haritası bulmuşuz!”

Hmmm, diye düşündü Sham, birazcık rahatsız bir şekilde.

“Seni böyle bırakmamalıyız,” demişti Sham.

“Ah be delikanlı.” Ve Unkus, Sham’ın koluna beceriksizce vurmuştu. “Daha iyi olunca rıhtıma kendim gidip kendi paramla dönebilirim.”

“Bana doğru gelmiyor bu.”

Yalnızca Unkus için kalmak istemiyordu, bunu kendine itiraf edemese de. Bollons’da ne kadar uzun süre kalırlarsa, diye düşündü, kaptanı Manihiki’ye uğramaya ikna etme şansı o kadar yüksek olacaktı. Bu görüntülerdeki adam, kadın ve çocuklar, diyordu belli belirsiz yargısı, oralıydı. Oraya gitmenin yapmak istediği şey olduğu konusunda, karakterine uygun olmayan bir şekilde emindi –bu görüntüler ile o yer arasındaki bağlantıyı kurmak istiyordu.

Kaptan Naphi’yi, planlanmış yolunun bu kadar dışına ikna etmek için ona ne diyebileceği veya ima edebileceğiyle ilgili giderek daha şatafatlı fikirler arasında gidip geliyordu. Sham’ın hiçbir şeyi yoktu. Ve o hâlâ şaşkındı, zaten gitmiyor olduklarına hiç inanmıyordu.

O resmi, bir skandal sarhoşluğuyla hatırlayıp durmadan edemiyordu. Görünüşe göre, demirdenizinin dışına götüren o hattın sırrı, o tek bir hattın –ve bunu yalnızca düşünmek bile küfretmek gibi bir duygu veriyordu. Bollons’daki ordinatör odasından çıkınca, Sham’ın yaptığı ilk şeylerden biri –kaptan ona her ne yaptıracak idiyse, bu her ikisi tarafından da çoktan unutulmuştu– hafızasına kaydetmiş olduğu bütün o görüntüleri, yapabildiği kadar iyi çizmekti. Elinde olasılık dışı manzaraların görüntülerinin hatıralarından oluşan derme çatma mürekkep yorumlarından bir tomar birikene kadar. Bunlar, onları gören çoğu kişiye hiçbir şey ifade etmeyecekti, ama onun için, görmüş olduğu, kaptanın yok ettiği, demirdenizi flatograflarını hayalinde canlandıracak hafıza geliştiriciler, anımsatıcılardı.

Ah evet. Kaptan, Sham'ın da gördüğünden emin olarak hafızayı, Sham istemsiz bir protesto narası atarken, sert ve derisiz elinde dik-katlice ezdi. Sert, hidrolik parmaklarını tekrar açtığında eli plastik tozla doluydu. "Nasıl bir aptallıktı bu," dedi kaptan, "ne köstebekçileri ne de doktor asistanlarını ilgilendirecek bir yanı yok."

Naphi, dudaklarının üzerine mekanik bir parmak koymuş, "Sessiz ol," demişti. Bu talimat hem Sham'ın dehşetinin acemi seslerini hem de gördüklerini başkalarına söyleme potansiyelini kapsıyordu.

"Kaptan," diye fısıldadı Sham. "Neydi o...?"

"Ben bir köstebekçiyim," demişti Naphi. "Sen bir doktor asistanısın. Her ne gördüysen ya da gördüğünü düşünüyorsan, senin hayatın ve her ne olursa olsun amaçlarıyla hiçbir ilgisi yoktur, nasıl benimkiyle ilgisi yoksa. Bu yüzden bu konuyu konuşmuyoruz."

"O Manihiki'ydi," dedi. "Geldikleri yer. Yapmamız gereken..."

"Şu anda ya da başka hiçbir zaman, bana ya da emri altında seyahat ettiğin başka hiçbir kaptana ne 'yapmamız' 'gerektiğini' asla söylememeni," demişti kaptan, kendi ellerine bakarak, "kuvvetle tavsiye ederim." Tırnak işaretleri duyulabiliyordu. "Durumu değerlendiriyorum, ap Soorap."

Bu yüzden Sham hiçbir şey demedi. Kaptan, Sham'ı kafenin dışına, Bollonsyalıların caddelerde dolaşmalarına izin verdikleri ve çöpleri yemek, kakalarını sokak aralarındaki gübre yığınlarına yapmak üzere eğittikleri keçi sürülerinden öteye yönlendirmişti. Yavaşça, kalbi hâlâ çarparak (müthiş ama inatçı ve kararlı tempoyla gelen tangirtı ismi, diye düşündü, *fudustunna*'yı andırıyor), görmüş olduklarını enine boyuna düşündü. O resimleri.

Nihayet yalnız, yine trende, kendi kamerasını kontrol etmişti. Kaptanın kullandığını görmediği kamerayı. İşte oradaydı. Resim. Titrettiği için fena halde bozulmuş. Ayarsız. Fakat işte oradaydı ve yanlış anlaşılacak bir şey değildi. Tek ray.

Dudaklarını ısırıldı.

Bir aile vardı. Demirdenizinin merkezinde. Ailenin kadını ve erkeği oradan ayrılmıştı. Keşif mi? Olağanüstü trensiz manzara- lar. Keşfederek. Hayvanları geçmişlerdi. Etrafı kolaçan eden bir *meleğin* olabileceği yeri geçmişlerdi. Güvende kalacak kadar on- dan uzaktılar. Bilinen demirdenizinin ötesindeki bölgelerden. O (raya)...(o tek raya)...o tek raya. Demirdenizinin arapsaçı olma- dığı yere. Ve onun dışına.

Ve sonra geri gelmişlerdi. Garip bir rotayla, sonunda Kuzey Kutbunun kenarlarından. Tabii ki vatanlarına doğru yönelerek. O çocukların beklediği yere.

Ne yolculuk, diye düşündü Sham. Ve o kız kardeş ile erkek kar- deşin neler olup bittiğini bilmeye ihtiyaçları olduğunu biliyordu. O tren ahalisi onlar için geri dönüyordu ve bunu bilmek onların hakkıydı. *Birisi babamın bulunduğu trenden herhangi bir şey bul- muş olsa*, diye düşündü Sham, *bilmek isterdim*.

Ve onlar da isterdi. O nasıl bir gariplik ise, o imkânsız ray, paha biçilmez bir kavrayıştı. Kaptan, diye düşünmüştü, hareket etmek için her şeyi göze alıyor olmalı. Onları çarçabuk Manihiki'ye götü- recek rotaları hesaplıyor olmalı, diye düşündü. Onun ve subayları- nın yapacakları her ne idiye yapabilecekleri, bilgiyi kime ve nasıl satacakları konusunda çözüm üretecekleri, o flatografların temsil ettiği rotayı yeniden oluşturacakları yere. Ve bu esnada, eğer bunu kendileri yapmayacaklarsa, o, Sham, trenin ve tren ahalisinin so- nunun acı haberini o oğlan ve o kıza verebilirdi.

Kaptanın yapması gereken buydu.

"Treniniz yakında gidiyor, o halde," dedi liman amiri onayla- yarak Vurinam'a, Sham'ın duyacağı şekilde. "İyi iyi. Konuşup dur- duğunuzu duyuyorum."

Ne konuda konuşup durma? diye sormak istedi Sham. Fakat asla bu bilgiyi alamadı ve Bollons'ta konuşmanın kendisi –döviz, tuzak ve silah gibi– yeterince problemli. Sonra hedefledikleri rotayla ilgili haber yayıldı ve Sham, kulaklarına inanamayarak, Naphi'nin ilk söylediği şeyde ciddi olduğunu fark etti. Bir plan

tezgâhlanırken, bunun bir asta yapılan, bir anlık refleks şeklindeki bir itiraz olmadığını anladı. Naphi'nin onları Manihiki'ye götürmediğini.

Bir şey söylemeyi aklından geçirdi ama ilk girişimine Naphi'nin sert cevabını hatırlayınca bunu aklından çıkardı. Peki o halde, diye düşündü sonunda, iç sesini elinden geldiği kadar dövüşken yaparak, eğer o, aslında kesin olarak yapması gerekse de, hiçbir şekilde oraya gitmeye niyetli değilse, yalnızca onu ikna etmesi gerekecekti.

EN İYİ HAZIRLANMIŞ PLANLAR iflas edebilir ve Sham'inki iyi hazırlanmış bile değildi. İki kez kaptana yaklaşmaya çalıştı, içsel raylarında kalp tıngırtısını isimlendirerek, ona bunu nasıl yapabildiğini, bunun, o görüntülerin peşine düşmeyi bu reddedişin, onun bu konuda konuşmama kararlılığının ne olduğunu sormaya hazır. *Medes* yola çıktı, Sham'ın görüşüne göre bütünüyle yanlış bir yöne yönlendi ve o, kaptana söyleyecek bir şey bulamadı. Ve kaptanın ona, çok soğuk gözlerle, bir saniyeden çok daha uzun baktığı her sefer, Sham yutkundu ve dönüp gitti. Ve Manihiki yerine, yurdu Streggeye ülkesine gittiler.

On Sekizinci Bölüm

AŞAĞI TARAFTA, *Medes'in* tren ahalisinden birisi arkada bırakılmıştı, kemiklerinden et va kaslar dişlenerek koparılmıştı, ne bildiği ne de hoşlandığı bir ülkenin kıyısında eter kokan bir hangardaydı. Yukarı tarafta, kralköstebeğe düpedüz el koymuşlardı. Ambarları tuzlanmış köstebeketi, fıçılar dolusu eritilmiş köstebekyağı, özenle kurutulmuş deri ve kürk doluydu.

Chatham Burnu ile Leweavel Bölgesinin tartışmalı, küçük sağlamkara adaları arasında, iki yıldız burunlu köstebek ele geçirdiler. Demirdenizinin hatlar arası toprağının havaya yükseldiği yerlerde yavaşlıyorlardı, *Medes'in* kadınlarıyla erkekleri çubuklarını olta gibi atıp küçük kazıcıları tavlamaaya çalışıyordu buralarda. Telli halatları sarkıtıyor, ağırlık yüklüyor, dolanmış kurmalı helezonları tuzak olarak kullanıyor ve toprağa indirerek et parçalarını sürüklüyorlardı. Sonunda bir şey halatı yakalayıp çekebiliyor ve toprağın içinde yönünü değiştirebiliyordu. Oltacılar mücadele edecek, teli çözecek, halatın ucunda kıvrılıp duran, çılgına dönmüş bedenleri yukarı çekip makarayla sararak içeri alacaklardı.

Anlattıkça insanın gözünde büyüyen en küçük kralköstebeklerini, ekibin tiksintiyle ulumasına yol açan kol uzunluğunda avcı yersolcularını ve kökenlerinin hangi adadan geldiğine bağlı olarak kimilerinin yiyeceği olan kimilerinin ise kaldırıp geri attığı, insan kafası kadar büyük bazı böcekleri yakalıyorlardı. Sivri fareler, miksışanları, etobur tavşanlar. Kazıcı arılar. Burası demirdenizinin zengin bir bölgesiydi. Öyle görünüyordu ki titiz, temizlik meraklısı ray melekleri buraya sık gelmiyordu: bakımsız rayların arasından çıkan, ekibin salata için kopardığı yenilebilir otlar vardı.

“Bay Vuriram.” Sham bir konu açmak için boğazını temizleme alıştırmaları yapıyordu. “Doktor Fremlo.” Görmüş olduğu görüntüleri düşündü ve kahretsin, evet, yapmaya, onları anlatmaya karar verdi; onlar arkadaşlarıydı, değiller miydi?

Fakat sırlar ağzında sevilmeyen yakıt tankerleri gibi kuruyup gitti. Tek kelimeyle çok fazlaydı, o bölüm, o tek bir demir yol, tanımlanamayacak kadar imkânsız. Onlara resmi gösterecekti. Fakat şayet o titrek flatograf, orijinali görmemiş birisine bir şey ifade edecek bile olsa, söylediklerinin haberi kaptana kesinlikle ulaşacaktı. Ve bu onun birilerini başkaldırmaya teşvik ettiği anlamına gelecekti.

Bu yalnızca ondan gözü korktuğundan değildi –gerçi kesinlikle, evet, gözü korkuyordu. Bu duygu, kaptanı kendi tarafına çekmenin pek de işe yaramaz bir şey olmayacağı duygusu, Sham’ın silkip atamadığı bir şeydi.

STREGGEYE’DEN GELEN TRENLERLE, iki kez durup birbirlerine mancınıklı halatmakaralarıyla bağlanarak dedikodu ve mektup alışverişinde bulunacak kadar yakın geçtiler. Gitmekte olan *Murgatroyd*’un kaptanı Skaramash onlara çaya geldi. Metrelerce uzayan rayların üzerine çekilen bir sandalyede sakın bir şekilde oturarak, bir o yana bir bu yana sallana sallana ziyaretlerine geldi.

Shossunder ve Dramin en iyi çayı, kuru bisküvileri, gümüş ve porseleni getirirken, Sham mutfak vagonunun arka tarafının dışına tırmandı –bunu yaparken de kendisine hayret etti– ve kimse-nin görmeyeceği şekilde çömelipl lombarda dümdüz yattı, etrafı dinledi ve kısa görüntüler yakaladı.

“Evet, Kaptan Naphi,” dediğini işitti Kaptan Skaramash’ın. “Bana yardımcı olabilirsiniz bana bir fayda sağlamış olacaksınız. Belirli bir hayvanı arıyorum. Büyük, kocaman bir ahbap.” Sesi belirli bir ton kazandı. “Bir dağgelinciği. En azından bir vagon uzunluğunda. Ve kafasında bir kanca taşıyor. Ona o kancayı ben taktım. Şimdi eğri parmaklar gibi dışarı uzuyor, geriye doğru sallanıyor.

Sallanışıyla beni çağırıyor.” Fısıldadı. “Nereye giderse gitsin, beni çağırıyor. İhtiyar çengelkafa.”

Yani Skaramash’ın da bir felsefesi vardı ve peşinde olduğu buydu. Peki o halde, sen işine bak, diye düşündü Sham. Kaptan Naphi boğazını temizledi.

“Karşımıza hiç böyle bir hayvan çıkmadı,” dedi. “Aracınızın ismini bildiğimden emin olun, herhangi bir yılankavi porsuk eruk-tonla karşılaştığımda, o el eden metalin ilk işaretini görür görmez konumla ilgili dikkatli notlar alacağım. Ve size haber ulaştıracacağım. Bir kaptan olarak şerefim üzerine.”

“Teşekkür ederim,” diye mırıldandı Skaramash.

“Sizinkinin sizden bir şey aldığından şüphem yok, benimkinin benden bir şey aldığı gibi,” dedi Naphi. Skaramash, yüzünde spekülatif ve gaddarca bir ifadeyle başını salladı. Şimdi kafasında açık ve kesin bir hale geldiği gibi, Sham bunun genellikle bütün kaptanların yüzünde gördüğü ifade olduğunu fark etti. Bu onların havasıydı.

Skaramash pantolon paçalarından birini kıvrıdı, parmak eklemlerini alttaki ahşap ve demire vurdu. Kaptan Naphi takdirle başını salladı, sonra kendi ışıkla kırpışan kolunu, onun çetrefilli köstebekkemiği, oltu taşı ve metalini kaldırdı. “O dişler kapandığı zamanki duyguyu hatırlıyorum,” dedi.

“Yardımanın için minnettarım,” dedi Skaramash. “Ve kendi adıma krema rengi kralköstebeği için gözlerimi açık tutacağım.”

Sham’ın gözleri büyüdü.

“Yaşlı diş rengi, Kaptan,” dedi Naphi sert bir şekilde. “Antik parşömen tonunda, büyük bir köstebek. Fildişine benzer. Lenfe benzer. Çılgınca kafa patlatan bilim adamlarının yaşlı gözleri gibi lekeli bir beyaz, Kaptan Skaramash.”

Ziyaretçi bir özür fısıldadı.

“Ona ulaşmak için gitmeyeceğim bir yer ve vazgeçmeyeceğim hiçbir şey yok. Benim felsefem,” dedi Naphi yavaşça, “sarı değil.”

Tanrının cezası felsefesi! Bu yüzden o resimleri göz ardı ediyor, diye düşündü Sham. O kanıtlar –neyin kanıtları olduğunu bile bilmiyordu, demirdenizi dünyasının büyük, muazzam bir bozgunu, en azından. Naphi felsefi köstebek avcılığı meşguliyetinden zaman ayırmayacaktı!

İşittiklerine bakılırsa, Skaramash’tan daha fazla değil. Bu felsefelerden kaç tane vardı oralarda? Streggeye Ülkelerindeki her kaptanın bir tane yoktu, fakat kaptanların kayda değer bir oranı, şekillenmiş anlamlar, olanaklar, dünyaya bakış yolları olduğunu fark ettikleri veya karar verdikleri –karara çevirdikleri– belirli bir hayvan ile yakın bir “nefret-şeref bağlantısı”na erişmişti. Belirli bir noktada –ve kesin olmak zordu ama onu gördüğünüz zaman bildiriniz– profesyonel avla ilgili olağan, kurnaz düşünceler, yeni bir rayın yolunu açar ve başka bir şeye dönüşürdü –artık bir dünya görüşü haline gelmiş bir hayvana bağlılıktı bu.

Günya avlanmayı öğreniyordu. Gündüzyarasası, şimdi kısa mesafeler için de olsa yine uçabiliyordu. Sham güvertenin köşesinde bir ipin ucunda bir et parçasını savururken Dünya kanat çırpıp havada dönen lokmayı kapıyordu. İşte bu bir *maksadı* olan avlanmaydı.

Sham büyük merak duydukları objeleri tuzağa düşürüp, onları Sonuçlandırılmışlar Müzesine götürebilenlerin yaşadıkları dehşeti düşündü. Belki de kaptanlar arasında bir rekabet vardır, diye düşündü. “Buna felsefe mi diyor o?” diye birbirlerinin arkasından alaycı bir şekilde gülümsüyorlardır belki de. “O çayır köpeğinin mi ardına düştün? Aman Tanrım! O da neyi ifade ediyor olabilir ki?” Bazı av eti yığınlarının ifade etmiş olduğu temaların üstünlük taslaması, üstünkaptanlık taslaması.

YURTLARINA DÖNMEK İÇİN yirmi-yirmi beş metre uzunluğunda arapsaçına dönmüş köprülerden birinin üzerinden bir vadiyi geçtiler. Onun gelmekte olduğunu anlamıştı, ama manzara Sham’ı rahatsız etti. Raylar yükseltilmiş toprak hafriyatının, ahşap

ve demir yükseltilerinin, hapsedilmiş balıklarla dolu atlama havuzlarının ve derelerin üzerinde yükseldi.

“Sağlamkara göründü!” diye anons etti duyuru sistemi.

Sonra: “Yurdumuz göründü!”

Alacakaranlıktı. Kuşlar daireler çiziyordu. Raylar arasındaki az sayıdaki ağaç kalındı ve kuşlar yüzünden tüylü tüylüydü. Mürettebat koşuşturuyor ve gülüyordu. Bölgenin gündüzyarasaları evlerine dönerken geceyarasaları dışarı çıkıyordu. Birbirlerini selamladılar, cıvıldaşmalarla gökyüzündeki uçuş görevlerini devrettiler. Günya, Sham'ın omzundan cıvıltıyla karşılık verdi. Yukarı ve dışarı sıçradı. Sham endişeli değildi: gündüzyarasası *Medes'e* hep geri gelirdi. Genelde de, o zamanki gibi, şanssız bir çekirgeyi çıtır çıtır yiyerek.

Güneşin kırmızı kavuruşuyla son aydınlanan taş bayırlardı. Koyu küfe benzer orman arazileri, yaklaştıkları dağlık ülkenin soyulmuş derisiydi ve açık renk küfe benzer evler ve binalar onun kenarlarında kümeleşmişti. Limandan, malları karadan trenlere, trenlerden karaya taşıyan çekici-trenler aceleyle *Medes'i* rıhtıma yönlendirmek için geliyordu.

Vatan.

On Dokuzuncu Bölüm

FER KÖSTEBEKTRENİNİN dönüşüne hep eşlerin, çocukların, sevgililerin, dostların ve alacaklıların sevinç çığlıkları eşlik eder. Diğer herkesle birlikte el sallayan ve çığlık atan Voam ve Troose'yi görünce Sham'ın kalbi mutlulukla çarptı. Onu kucaklayıp havaya kaldırdılar, bin bir sevgi sözcüğü haykırarak onu utanmış ve keyif içinde eve sürüklediler; bu esnada Günya, bu insanşeylerin kendi insanına neden saldırdıklarını ve bunun Sham'ı neden bu kadar mutlu ediyor göründüğünü merak ederek Sham'ın kafasının etrafında dönüp duruyordu.

Kuzenleri Sham'ın bir hayvan edinmesine şaşırmadı. “Bu ya bir dövme olacaktı,” dedi Voam, “ya mücevher ya da *bir şey*, o yüzden de bu o kadar kötü değil.”

“Köstebektrenlerindeki pek çok kız ve delikanlı bir arkadaşla geri gelir,” dedi Troose. Şevkle başını salladı. Voam, Sham'a göz kırptı. Troose hep sallardı başını. Hep sallamıştır. Sessizlik anları dahil, sanki onun ve dünyanın, hiçbir şey dahil, her şeyle uyum içinde olması zorunluymuş gibi.

Sham'ın büyümüş olduğu ev: demirdenizine bakan dik bir cad-denin ortası, gece seyahat eden trenlerin ışıklarıyla zaman zaman delinen masalsı karanlık. Her şey bıraktığı gibiydi.

Oraya varışını hatırlamıyordu, ilk defayı, ondan önceki tarihlere ait olduğunu bildiği anıları, sesleri ve annesi ile babasını özle-yişinin metanetini çok puslu bir şekilde hatırlasa da. Sham onlarla *Streggeye*'nin neresinde yaşamış olduğunu bile bilmiyordu. Birkaç yıl öncesinde, bir kere, şehrin tanımadığı bir kısmında yürürler-ken, Troose ona göstermeyi teklif etmişti. Sham da kasten bir su

birikintisine basıp pantolonunu en tepeye kadar çamurlamış ve orası her neresiyse oraya gitmek yerine üstünü değiştirmek üzere eve dönmek için yalvarmıştı.

Babası neredeyse Sham'ın tüm hayatının öncesinde, demirde-nizinin yaban yerlerinde, ayrıntıları asla bilinmeyen gündelik felaketlerden biriyle kaybolmuş talihsiz bir kurye treniyle kayıplara karışmıştı. Kemikleri hiç şüphe yok ki hayvanlara gitmişti, tıpkı trenin kemiklerinin kurtarıcı trenlere gittiği gibi. Sham'ın annesi hemen arkasından, takımadalardaki adaları gezmek için yola çıkmıştı. Hiçbir mektup gelmemişti. Acısı, diye yumuşakça izah etmişti Voam, Sham'a, dönemeyecek kadar büyüktü. Mutlu olamayacak kadar. Yalnız olmaktan başka hiçbir şey yapamayacak kadar. Hiç. Annesi kuzeninden bile kaçınıyordu –Voam belli belirsiz kuzeniydi– oğlundan, kendisinden. Ve kuytular da kalmıştı.

“Çok büyümüşsün!” diye bağırdı Troose. “Kasların tam güverte tayfalarının kasları gibi olmuş! Bana doktorluğa dair öğrendiğin bütün her şeyi anlatacaksın. Bize her şeyi anlat!”

Böylece, et suyuna çorba içerken, Sham anlattı. Ve anlatırken haz ve bir miktar şaşkınlık duyarak kendini keşfetti. Birkaç ay önce, *Medes*'in çatıgüvertelerindeki kablolar ve gergi halatlarına ayağı takılan o genç delikanlı bir hikâyeye anlatmaya kalksaydı, iyi bir şey çıkmayacaktı. Ama şimdi? Voam ve Troose'nin yüzlerini görebiliyordu, heyecan dolu. Sham iki kişilik dinleyicisinde açık kalmış ağızlar, ah'lar ve gözleri faltaşı gibi açık büyülenmeler peşindeydi.

“...işte,” diyordu, “ben gözcü kulesinin yanındayım, kaptanın morali bozuk ve ortalığı velveleye veriyor, bir de baktım, ustura gibi bir kuş doğru bana geliyor. Yemin ederim, gözlerimi istiyordu. Ama Günya yukarı fırladı, tam onun üstüne. Ve ikisi havada güreşip durdular...” Ve o havanın ya da herhangi bir gökyüzünün altındaki sağlamkarada ya da demirdenizindeki hiçbir güç, Sham'ı, kuşun o kadar da alçakta olmadığına; aslında bir nokta kadar bir şey olduğuna; kuşun ve Günya'nın, ölümüne savaşmaktan çok

aynı talihsiz böcek için rekabet ettiklerine ve güçleşlerinin özlü tek bir darbe olduğuna, kendisi dahil, hiç kimseye itiraf etmeye teşvik edemezdi.

Ama Voam ve Troose bundan hoşlandı. Hiçbir şeyi cilalama-
dan anlattığı bazı olaylar da vardı. Köstebekfarelerinin topraktan
püskürmesi; trenin gözü önünde avlarını kemiren karınca aslanla-
rı; Irak şehir Bollons.

Voam ve Troose yemek yerken, Sham hikâyeler anlatıyordu; ay
tepeye gelip demirdenizinin metalini kendi soğuk renginde parıl-
datırken, Streggeye Ülkesinin gece sesleri evin etrafında yükselir-
ken, o anlatıyordu. Ağzı anlatma işini sürdürüyor, onu da dünya-
nın merkezindeki Manihiki'yi düşünmek için serbest bırakıyordu.
Onlara ordinatör ekranında neler gördüğünü anlatmadı.

“Sen artık düzgün bir yetişkin adamsın,” dedi Troose. “Bize ka-
tılmalısın. Üç yetişkin.” Troose bunu söylerken iki adam gururla
dolu görünüyordu. “Yetişkinler gibi, bizim gibi yap. Biz birahane-
ye gidiyoruz.”

Kuzenler zaman zaman onu tahammülsüzlüğe itebilseler de,
Sham uzun bir yol boyu sekip sürüklenerek sonunda belki de
demirdenizine yerleşecek taşlara vurarak Streggeye'nin dik cad-
delerinde onlarla yürüdü ve göğsünü gururla kabarmış hissetti.
Sham'ın ruh hali o kadar iyiydi ki kaptan birahanelerinin en ünlü
olanlarından birine, Neşeli Buğdaybiti'ne gelmiş olduklarını fark
ettiğinde o kadar da çok bozulmadı. Kaptan Naphi'nin kesinlikle
olacağı yere gelmişlerdi. Onun limon renkli felsefesinin tartışıldığı
yere.

Yirminci Bölüm

ÇERİSİ YETERİNCE gürültülüydü. Heyecanlı tartışmalarla dolu. İnsanlar oturmuş, akşamın nutuk çeken yıldızlarını dinliyordu. Naphi oradaydı; konuşmacıyı, iki metreye yakın boyu olan heybetli, kaslı adamı dinliyordu. Sham, onun sesinin yükselip alçalmasından hikâyesine iyice kaptırmış olduğunu anlayabiliyordu.

“Bu Vajpaz,” diye fısıldadı Troose. “Başka bir karşılaşma yaşadı.”

“...Şu ana kadar,” dedi koca adam, “benim felsefem çılgın gibi ufka doğru av peşinde koşmaktı. Anlıyor musunuz? Bacağımı taşıyarak.” Ah, evet, bir bacağı eksik, diye fark etti Sham. Bir zamanlar kaptanlar, saplantıları uğruna kaybedebilecekleri yalnızca iki tip uzuv olmasını esefle karşılardı, diye hissetti Sham. Bütünsel bakınca, sen ya bir bacak insanısın ya da bir kol insanı: kişinin kaybedecek bir kuyruğu, bir çift kavrayabilen dokunacı, bir ya da iki kanadı olmuş olsaydı, felsefi düşünmenin o güçlü yara izlerini yaratma imkânları artacaktı. “Ama ben kendini yiyip bitirmeyi aşmıştım. Kendi bacağımla sardım ve güldüm. Hayvanın arkasından o filikaarabayı çıkardım. Rotayı umuda çevirdim. Hep birkaç metre ötede, yolculuğun yalpalatan tümsekleri oluyordu. Arkamda, ekibim ters dönmüş tren enkazının üzerine kümelenmiş, geri dönmem için bana bağıırıyordu. Büyükgelincik yavaşladı, kendini hazırladı ve topraktan dışarı atlayıp baş seviyemin üzerinde takla attı. Ona uzanıp tüylerinden yakalayabilirdim. Tekrar ufka doğru ilerleyip yer altında hızla giderek dans ederken izledim kendisini. Onu yakalamaya çalışmayı da kestim, yalnızca onunla aynı tempoda gitmeye çalıştım, bunu yapmama izin verdiği için de gurur duydum. Hıza teslim oldum.”

Ah, işte buydu. Yani bu felsefe hız ile ilgiliydi. İvme. Kaptan Vajpaz, kendisine kişisel ve aceleci sivri gözlerle odaklanmış ince kıvrımlı bir kürk ve vahşi dişlerle ilgili bir kuram oluşturmuştu. Hayvan bir mesaj iletmek istiyordu. Onun bacağına almak bile iletişiminin bir parçası olmuştu. “Beni takip et!” demişti. “Çabuk!”

Böylece Vajpaz, felsefesini, büyükgelinciği takip etmişti. İvme kendi gayesi olmuştu ve gelincikleşen hızın peygamberi haline geldikçe, Vajpaz’ın hayatı değişiyordu.

“Hız!” dedi Vajpaz. Takdir dolu bir fısıltı işitildi.

Streggeye Ülkesinin tavernalarında, Sham ve sınıf arkadaşlarının sonuna kadar öğrenip yazdıkları kitaplarda, katıldıkları halka açık ve özel konferanslarda, kaptanlar, onlar için bilmek ya da bilmemek, alçakgönüllülük, aydınlanma, saplantı, çağdaşlık, nostalji ya da öyle bir şeyin prensibi haline gelmiş kan kurdu, köstebek faresi, kraliçe kanatlı karınca veya kızgın kral fare, porsuk, köstebek, büyük köstebek ya da kudurgan büyük kralköstebek hakkında düşünceli bir şekilde nutuk atarlardı. Etin yakalanması gibi, avın hikâyesi de onların işiydi.

Streggeye’nin birahanelerinde ve kafelerinde, barlarında ve kulüplerinde anlatılan masallar aynı zamanda Demirdenizi Berduşları Kardeşliğinin şu ya da bu kodese tıkılmış üyeleri olan, kaçak yolcuların keşfiyle ilgiliydi. Yabancı sahillerle ilgiliydi. Dünyanın ucunun ötesindeki hayalî ülkelerle ilgiliydi. Hayalet trenlerle ilgiliydi. Yerden çıkabilen devasa kan kurtlar ve onu yerin altına çekmeden önce bir trenin etrafında oluşan rüzgârla, hatlarda gıcırdayan ekipsiz, terk edilmiş trenlerin gizemleriyle, tek bir canın olmadığı trenlerde yarısı yenmiş yemeklerle, gözlerden uzak ve korkunç yerlerdeki rayların ucubeliğiyle, denizkızları, gümüşler, demiryolu tuzakları ve toz canavarlarıyla ilgiliydi. Ama bu hikâye anlatma seanslarının dayanak noktası olan şey felsefelerdi.

Salaygo Mess takımadalarının ucunda, Streggeye Ülkesi. Avcılarıyla, köstebekyağıyla, köstebekkemiği sanatıyla ve filozoflarıyla

nl. Onların kitapları demirdenizinin bir ucundan diğeri en-
telektel mihenk taşlarıydı.

Sham, Kaptan Naphi'nin herkesin içinde kendi avıyla ilgili ko-
nuştuğunu hiç duymamıştı. Onun ayakta duruşunu izledi. İkisini
yudumlayışını. Boğazını temizleyişini. Oda sessizleşti.

Ama hiçbir şey olmamıştı, diye düşündü Sham. *Medes* onun
aradığı büyük köstebeğın, sarı-olmayan şeyin yakınından bile geç-
memişti. Anlatacak ne vardı ki? Felsefesi olan her kaptanın her
seyahat sonrasında onunla ilgili uzun uzadıya konuşması gelenek-
ti, ama yapacaklarının, saplantılarının görünmemesi amacını ta-
şıyacağını şimdiye kadar düşünmemişti. Ki bu, bu düşünce şimdi
aklına gelmişti, yaygın olmalıydı. Naphi, "zgnm, anlatacak bir
şey yok," diyecek ve tekrar yerine mi oturacaktı?

Ah, hiç de öyle değil.

"Sizinle son kez konuştuğumda," dedi Naphi, "felsefem paası-
nı benden kurtarmıştı. Beni yalnızca gözlerime sunduğu, gözden
kaybolmakta olan tozu ve köstebek tepeli uzun bir yolla, yakıtsız
ve yönsüz, demirdenizinde sürüklenmeye bırakmıştı. Onun gidi-
şini seyretmişim."

"Alaycı Oğlan." Bu isim odanın içinde yankılandı.

"Felsefelerin ne kadar dikkatli olduğunu biliyorsunuz," dedi
Naphi. "Anlamaların ne kadar kaçamak olduunu. Çzmlenmek-
ten nefret ederler. İte burada yine anlamsızlığın kurnazlığı gelip
dayandı. Ben kaybolmuş durumda, fildişi-renkli hayvanın benim
zıpkınımdan kaçtığıının, yakından anlaşılmaya ve gizemine dönük
bir çözüme direnerek o monoton kazısına devam ettiğinin bilin-
cinde, gıcırtyla ilerliyordum. Kkredim ve bir gün onu keskin ve
akı gibi bir açıklamaya boyun eğdireceğime yemin ettim.

"Sonunda tekrar yola çıktığımızda, biz, *Medes*, güneye gittik.
Alaycı Oğlan tabii yakınlarda bir yerlerdeydi. Bizimle ilk karşı
karşıya geldiğinde, gelin görün ki kendisini üzerimize atan başka
bir hayvandı. Bundan sonra da, hiç haber çıkmadı. Hiç hiçbirşey.
Geçtiğimiz her trenden yardım ve bilgi istedim, ama Alaycı Oğ-

lan hakkındaki sessizlik onun kendi sataşmasıydı. Onun yokluğu uzakta beliren varlığıydı. Onun yokluğu beni onunla dolduruyordu, yani o yalnızca demirdenizinin toprağının ve pisliğinin içini kazmıyordu, geceler boyu benim zihnimin içini de kazıyordu. Şimdi onun hakkında evvelden bildiğimden daha fazlasını biliyorum. O uzakta kaldı ve tek bir sihirli hareketle yakına geldi.”

Ah, diye düşündü Sham. *Muhteşem*. Troose kendinden geçmişti. Voam’da merak uyanmıştı. Sham eğlenmiş, etkilenmiş ve aynı zamanda da gıcık olmuştu.

“Uzun zamandır bunu mu bekliyordunuz?” Voam yakınındaki bir kadına fısıldadı.

“Ben bütün güzel felsefeler için gelirim,” dedi kadın. “Kaptan Genn’in Karşılık Görmemişliğin Dağgelinciği; Zhorbal ve Çok Fazla Bilgili Köstebek Fareleri ve Naphi. Tabii. Naphi ve Alaycı Oğlan, Çok Anlamlılığın Köstebeği.”

“Onun felsefesi nedir o halde?” dedi Sham.

“Dinlemiyor musunuz? Alaycı Oğlan her şey demek.”

Sham, kaptanının herkesin hayal edebileceği her şeyi temsil eden, yıllardır peşinde olduğu avla karşılaşmalarını ve karşılaşmamalarını betimlemesini dinlemişti. “O kazıcı simge, kanımı ve kemiğimi mideye indirdi,” dedi muhteşem kolunu karmaşık bir şekilde sallayarak. “Benim, karşılığında onu mideye indirmem bir alay, cüret.”

Naphi tam o anda doğrudan Sham’a, gözlerinin içine baktı. Yalnızca bir an için durdu. Sham’dan başka hiç kimsenin dikkatini çekmeyecek kadar uzun olmayan bir an. Sham kızarmış bir bocalama içinde asi saçlarını düzeltti ve başını çevirdi.

Ne yapmak istediğimi biliyorum, diye düşündü. Kaptan ne düşünürse düşünsün, Manihiki’ye gitmek istiyorum. O oğlan ve kız, ne olduğunu bilmeyi hak ediyor.

Naphi’ye tekrar baktı, felsefesine, dişli dev Alaycı Oğlan’a doğru ilerleyerek makaslardan ve en çılgın raydügümlerinden hızla geçişini hayal etti.

Sham düşündü, *Onu yakalarsa ne yapacak?*

Yirmi Birinci Bölüm

HEP BİRLİKTE kayalara ilk çarptığımız ve çıkan yangını merak ettiğimiz andan itibaren, insanlar olanı biteni anlatmak istiyordu. Yıldızlar, tıpkı söndürülen ışıklar gibi birer birer gözden kaybolana dek, bizlerden herhangi birisi burada olduğu sürece, bu türden anlatımlar da olacaktır.

Bu tür kimi hikâyeler, zaten ortaya çıkmış başka hikâyelerle ilgilidir. Hoşça vakit geçirmek için tuhaf bir durumdur bu. Görünüşte gereksiz veya içinde kaybolması kolay, tıpkı kendisinin daha küçük bir resmini içeren bir resim gibi, o da dolayısıyla yine bir başka resim... -ve saire ve saire. Bu tür fenomenlerin sevimli bir de yabancı ismi vardır: *mise-en-abymes*.*

Biz şimdi bir hikâyenin hikâyesini dinledik. Siz kendiniz de anlatın, tekrar, bir hikâye içindeki bir hikâyenin hikâyesi doğacaktır ve rotanız *abyme* olacaktır. Yani uçsuz bucaksız boşluk.

Streggeye'deki ilk günlerinde, Sham için çok sayıda hikâye anlatımı vardı, bazıları hikâyelerle ilgiliydi.

* “Ayna içinde ayna” ve “erken anlatı” anlamlarına gelmektedir. -ed.

Yirmi İkinci Bölüm

VEKERLEKLERİN TINGIRTISININ dikte etmediği günleri yaşamak garipti. Salınımınla birlikte, tren çalışanının düşünmeden gerçekleştirdiği uzmanca hareketiyle bacaklarını esnetip düzleştirmemek. Fremlo sağlamkarada hasta tedavi etmiyordu, bu yüzden Sham'ın görevleri süpürme, temizlik yapma, ara sıra getir götür işlerine bakma, çok nadiren telefon aramalarını yanıtlama, sonra da pek açık seçik bir izinle olmaksızın ama muhalefet de olmaksızın sıvışmaydı. Yayaların ve arabaları çeken atların yanından tabana kuvvet koşma, her çeşit eğitimi alan, aşçı yardımcısı, tezgâhtar, hamal, tabakçı, elektrikçi ve sanatçı olarak işlerinden kendilerine zaman çalan başka bazı Streggeye çıraklarına katılmak için, itiş kakışlı caddelerden ağır ağır ilerleyen birkaç elektrikli otunun kornalarını geçme.

Aynı eski yollarda yollarının kesiştiği insanlardan çoğu, onunla daha önce hemen hiç konuşmamış olanlardı. Yıllar boyu birlikte aldıkları derslere rağmen, onları tren arkadaşlarından daha az tanıyordu. Ve şu anda okulda olduğundan çok daha az şıktı. Ama o gitmiş ve dönmüş olan bir seyyahtı, bu da anlatacak hikâyeleri var demekti. Timon, Shikasta ve Burbo'ya köstebek farelerini ve büyük güney kralköstebeğini anlattı. Onlar da dinledi, şimdi kendi kuzenleriyle konuşmadığı için, konuşma tarzı tereddütlü olsa da. Onların dikkatlerinden cesaret alarak, kendisini dinleyenleri yarasasıyla da tanıştırdı. Bu, yazgısını da belirledi.

Onlar geçici bir çeteydi, Streggeye'nin endüstriyel bölgesindeki çatılarda zorlu yollar kat ederek ılık çaldılar, terk edilmiş salonların camlarını kırdılar, kur yapıp atıştılar, Günya ise onların et-

rafında merakla döndü, buhar ve duman çıkaran baca ormanının arasından dalıp çıktı. Şehrin varlıklı kısımlarında en yoğun caddelerdeki marketlere geliş gidişleri seyrettiler, diğer yerlerde ise kullanılmayan depolara girdiler, kullanılmayan fırınların soğuk kazanlarında kamp kurdular.

Zaman zaman da enkazdan konuştular.

STREGGEYE, KURTARICILARIYLA ünlü değildi. Kuşkusuz eski topraktaki o araştırmacılar, o garipliklerin kazıcıları her yerden ve hiçbir yerdendi. Kendilerine verdikleri çeşitli topluluk adları, tam da bu gerçeği işaret etme eğilimindeydi: bunlara Yaygın Kurul dendiğini işitebilirdiniz; bunlar Dağınık Kardeşlik, Antiyerleşikler, Evrensel Kazıcılar'dı.

Streggeye küçük de olsa, hiç de geri kalmış bir yer değildi. Oransız miktarda köstebeketi ve demirdenizine felsefe sağlıyordu. Kâşifler ve tepedalğıcıları arasında, adanın tepesinde, solunamayan dağlık bölge havasında, ağaçların bittiği yerin üst tarafında dik dik bakan kaya figürleriyle, Taşyüzleriyle tanınıyordu. (Sham, adanın tepesinden dik dik bakan tıknaz kafalardaki yansımali ve lensli uzun periskoplardan etrafı gözleyen, transit serbest bölgenin aşığındaki keşif istasyonlarını ziyaret etmişti.) Yani kurtarıcıların ilk uğradıkları liman olmasa da, aslında kurtarıcılar Streggeye'yi periyodik olarak ziyaret ederlerdi. Sham, kurtarma trenlerinin gelişini pek çok kez izlemişti.

Onlar demirdenizindeki başka hiçbir demiryolu aracına benzemezdi. Derme çatma araçlardı. Güçlü motorlar, önde kötü huylu makasçılar, kurtarıcı ticaretinin tuhaf aletleriyle dolu trenlerin dış kaplamayla perçinlenmiş yan yüzleri. Matkaplar, kancalar, vinçler, demirdenizini kirleten binlerce yıllık atılmış çöpleri bulup ayıklamak için alışılmışın dışında çeşitli sensörler. Kullanılmış ve birleştirilmiş enkaz parçaları. Üst güvertelerde kendilerine özgü kıyafetler içinde kurtarıcıların kendileri, alet kemerleri, palaskaları, lekeli deri cepler, işlem görmüş kumaş parçaları, plastik tüyler,

topraktan çıkarılmış ve mucizevi bir şekilde pislenmemiş cafacalı ıvır zıvır. Çeşitli karmaşık tasarımları olan kasklar.

Önce şehir otoriteleri trene gelip hangi enkazı istediklerine dair pazarlık yapacaklardı. Sonra parasını çarçur eden müşteriler, Streggeye'nin zenginleri. Ve nihayet, kurtarıcı ekipleri şayet kendilerini cömert hissediyorlarsa ve birkaç günleri de varsa, pazar yeri işleteceklerdi.

Antika ve temizlenmiş eşyalar, cinsine göre tasnif edilip rıhtım kenarında tezgâhlara konurdu. Ağır Metal Çağından kalma, pastan karıncalanmış ve oksitlenmiş mekanizmalar; Plastoçağdan çömlek kırıkları; ince lastik üzerine baskılar ve Sayısal Çağdan antika ordinatör ekranları: hepsi şaşılacak şekilde uzun zaman öncesinden kalma, başlangıca ait seçkin enkazlar. Ve daha az ilginç şeyler de, birkaç yüzyıl önceden düne kadar atılmış veya kaybolmuş olanlar -yeni-enkaz.

Hatta üçüncü enkaz kategorisinden bir ya da iki masa bile olabilirdi. Fiziksel olarak itaatsiz, hiçbir şeyin görünmemesi ve davranmaması gerektiği gibi görünen ve davranan, imkânsız yongalar. Sham bu tür bir objeyi hatırlıyordu –yoksa üç müydü? Kurtarıcının ilgi çekmek için sağa sola savurduğu bir Strugatski* üç bacaklı şekli –bu ismi vermişti kurtarıcı. Y şeklinde birbirinden eşit uzaklıkta olan üç siyah çubuk. Adam birini tutmuştu, onun üzerinde diğerleri uzanmıştı ve merkezde birleşmeleri gereken yerde hiçbir şey yoktu. Ne kadar sallarsanız sallayın, birlikte kalmalarına rağmen birbirlerine dokunmuyorlardı.

Bu bir alt-enkaz parçasıydı. Uzun zaman önce yalnızca çığır açacak şekilde değil aynı zamanda akla hayale gelmeyecek şekilde uzaklarda yapılmış bir şey, yukarıgökyüzünün en uzak menzille-

* Arkadi Strugatski (1925-1991) ve Boris Strugatski (1933-2012): Sovyetler Birliği döneminde yaşayıp çok sayıda bilim-kurgu esere imza atmış, çoğu romanı birlikte yazmış Rus yazar/kardeşler. China Miéville, kendisiyle gerçekleştirdiğimiz yazışmada, bu bölümdeki referans dışında, *Demirdenizi* içerisinde Strugatski'lerin *Roadside Picnic* (Türkçesi *Uzayda Piknik* – İthaki yay.) kitabına referanslar olduğunu da belirtti. –ed.

rinin çok ötesinde. Çok önceleri, uzun yıllar boyunca bu gezegen yukarıgökyüzüne kazara hayvanlarını stoklayan aynı kısa ziyaretlerin işlek bir mola yeri ve bir konaklama noktası iken, diğer dünyalardan gelen ziyaretçilerden biri tarafından demirdenizine getirilmiş, kullanılmış ve atılmış, kozmik kucaklardan silkelenmiş döküntüler. Bu dünya bir uç nokta olmuştu. İmkânsız ölçüde uzak bir yerden diğerine giden ve atacak çöpleri olan araçların, yolları üzerinde sık sık ziyaret ettiği bir yer.

Bilinmeyen enkaz döküntülerine çarpma, tünel kazma, maden çıkarma, toza dalma, antik çöplerin kıyı şeritlerinde dikkatle ilerleme düşüncesi –bu aktiviteler Sham’ın nabzını hızlandırıyordu. Peki o zaman ne? Soruları vardı. Enkaz nerede bitiyordu? Onu bulduğunda ne olurdu? Kim onu her kime sattı veya takas ettiyse, ne için kullanılıyordu?

Ve düşünmesi daha güç olsa da, son bir şey içini kemiriyordu ve onu kafasından bir türlü atamıyordu –enkazı düşündüğünde Sham neden düşünmeye huşuyla başlayıp, sonra havası sönmüş bir halde çıkıyordu?

Yirmi Üçüncü Bölüm

SEHRİN HEMEN DIŞINDA, Streggeye'nin doğu yakasında bir koy dolusu ıcık cıcık raylarda bir enkaz vardı. Sahilden birkaç yüz metre uzakta, gücü çok zaman önce tükenmiş, istop etmiş paslı bir motor ve araba vardı -kötü bir kaptan, sarhoş bir ekip, ehliyetsiz makasçılar. Tamir edilemeyecek kadar harap olmuştu, yeni-enkaz olarak hiçbir değeri yoktu. Çürümüştü. Günya, evlerinin etrafında uçarken öfke içinde gaklayan, pasın içinde yaşayan kuşlarla doluydu.

Timon, Shikasta ve Sham çakıllı sahilde yalnızdı. Bir akarsu ile bir demirnehrinin ve uzun bir ray kıvrımının, iç kısımlardan gelip demirdenizine katıldığı yerdeki bir boğazda oturuyorlardı. Kıyıdan uzak eski motora taş atıyorlardı. Timon ve Shikasta konuşuyordu. Hâlâ onlarla birlikte olduğu için şaşkın olan Sham ise kıyı boyundaki sığ toprağın sakinleri olan hayvanları izliyordu. Fırvun fareleri, dağsıçanları, en minik kralkötebekler. Okuldaki gibi patronluk taslayan, ama şimdi anlaşılmaz bir şekilde Sham'dan gözlerini kaçırmayan Shikasta, Sham kızarana dek ona baktı.

"Yani kötebekçi doktoru mu olacaksın, Sham?" dedi Timon. Sham omuz silkti. "Patronun gibi mi olacaksın? Kimse bilmeyecek kadın mısın, erkek misin?"

"Kapa çeneni," dedi Sham rahatsız bir şekilde. "Fremlo, Fremlo'dur."

"Enkaza gitmek istediğini sanıyordum," dedi Timon.

"Aklıma gelmişken," diye kesti Shikasta, "klas bir şey görmek ister misiniz? Timon haklı, enkaz sana anlam ifade eden tek şey olmuş. Bu yüzden sana bir şey göstermek istiyorum." Çantasından bir makasçının uzaktan kumandasına benzer görünümlü bir şey çı-

kardı. Siyah plastik ya da seramik bir şeydi, tuhaf bir şekli olan. Işıklar saçıyordu. Kesinlikle hiçbir manası olmayan şekilde içinden parçalar çıkıyordu. Baş belaya girmiş sineklerinkine benzer bir vızıltıyla ortaya çıktı.

Sham'ın gözleri büyüdü. "Bu enkaz," dedi nefesi kesilerek.

"Öyle," dedi Shikasta gururla. İçinde üzüm büyüklüğünde şeylerin çirkin bir devre halinde lehimlendiği bir kutu çıkardı.

"Bu *alt*-enkaz," dedi Sham. Başka bir dünyanın hurdası. "Onu nasıl elde ettin?"

"Trendeki bir arkadaşımдан." Sham gibi, Shikasta da demirde-nizinde çalışıyordu –onunki bir ulaşım aracıydı. "O da bunu başka birisinden almış olan birisinden almış, o da başka birinden falan, ta Manihiki'ye kadar. O, bana bir deneyebileceğimi söyledi."

"Ah Şu Apt Ohm'um," dedi Timon. "Sen düpedüz çalmışsın bunu."

Shikasta aşırı ciddi duruyordu. "Ödünç almak, çalmak değildir," dedi. "Size göstermek istedim," dedi. "Yarasanı buraya gönderebilir misin?"

"Neden?" dedi Sham.

"Canını acıtmayacağım," dedi Shikasta. Üzümsü şeylerden birini yukarı kaldırdı. Üzerinde bir klips vardı.

Sham havada daireler çizen Günya'ya gözlerini dikti. Beyninin arkasında bir yerlerde, bazı enkazların bazı çatlaklarında kalmış bazı şeylerin bazı yetenekleriyle ilgili işitmiş olduğu hikâyeler vardı. Bir yerlerde küçük bir fikir vardı.

Sham, Günya'yı bir dilim kurutulmuş etle çekip içeri aldı. "Yarasamın canını acıtmazsan iyi olur," dedi.

"O senin yarasan değil," dedi Shikasta. "Sen onun oğlusun." O şöyle Günya'nın sağ bacağını çat diye kavradı. Günya derhal öfkeyle öterek havaya fırladı, giderken Shikasta'nın koluna, onun bas bas bağırان nefretine çişini yaparak.

Günya başını ayaklarına uzatarak, taklalar atarak, helezonlar çizerek, bedenini bükerek, o şeyi çıkarmaya çalışarak karmaşık

hareketler içinde vınlıyarak uçuuyordu. Shikasta yarasanın çişini elinden sildi. “Pek  l ,” dedi.

Kutusu ıslık çalıp cıvıldıuyordu. G ny ’nın hırçın hava akroba-sisiyle karışarak, kesik kesik sürelerle çıt çıt sesleri ıkardıuyordu. Mavi ışıklı ekran parladı, içinde G ny ’nın havadaki hareketlerini yansıtan bir noktanın göründüğü bir elektrikli duman. Yarasa y -n n  uzaklara çevirdi, makineden gelen ses alçaldı: daha yakın, daha yüksek.

“Bu...?” dedi Sham.

“Evet  yle,” dedi Shikasta. “Bu bir takip cihazı. Cihaz, sinyal şeyinin nerede olduğunu biliyor.”

“Nasıl alışıyor? Ne kadar uzağ ?”

“Bu enkaz, değil mi?” dedi Shikasta. “Kimse bilmiyor.”

G ny  onların üzerine gelirken,    birden başlarını eğip ken-dilerini kurtardı. Alıcı ciyakladı, sonra yarasa kanat çırpıp uzak-laşırken inildi.

“Bunu sen –ya da trendeki arkadaşın– nereden aldınız?” dedi Sham.

“Manihiki. En iyi enkazın olduğuy . *Scabbling Semt Pazarı*’nda yeni bir yer var.” Bu egzotik ismi özenle, besbelli keyif alarak, bir büyü gibi söylemişti. “Bu şeyler gerçekten faydalı. Diyelim, birisi bir şey çaldı ve onda bu şeylerden biri var, takip edebilirsin. Bu yüzden ucuz değiller.”

“Ya da hayatını takip ederek geirdiğın bir şey...” dedi Sham yavaşça. G rmen için, bazen, sana yeterince yaklaşan bir şey. Ama yine de elinden kayıp duran.

“Bunlardan daha önce g rmemiştin, değil mi?” Shikasta g -l msedi. “Hoşlanacağını düşündüm.”

Hayatını böyle geirmişsen, alay eden bir avın peşinde, böyle bir şey için neler yapmazdın? diye düşündü Sham. *Sende bir tane olsun diye yapmadığın şey kalmazdı, değil mi?* diye düşündü.

Bir tane almak için Manihiki’ye giderdin.

Yirmi Dördüncü Bölüm

“KAPTAN NAPHİ?”

Kaptan, Sham'ı gördüğüne şaşırdıysa bile, bunu hiç belli etmemişti. Makul olan, diye tahminde bulunmuştu Sham, sadece onun en sevdiği kafeye girmek. Onun *Medes*'teki birkaç yoldaşının izini sürüp, onu nerede bulabileceğini düşündüklerini sormak değil.

Naphi, önünde bir gazete, elinde bir kalemle köşedeki bir masada oturuyordu. Ne oturması için onu çağırdı ne de kışkıkladı. Sadece Sham'a gözlerini dikip baktı, Sham'ın zaten büyük olan gerginliğini daha da büyütecek kadar.

“Soorap,” dedi Kaptan. “Doktorun yardımcısı.”

Geriye yaslandı, ellerini yumuşak bir yumruk ve sert bir takırtıyla önündeki masanın üzerine yerleştirdi.

“Bütün samimiyetimle umuyorum ki, Soorap,” dedi, “tartışmak için gelmedin...”

“Hayır!” diye kekeledi. “Hayır. Hiç değil. Aslında, yani, size göstermek istediğim, yani, bir şey var.” Günya gömleğinin altından tırmaladı. Hayvanı dışarı çıkardı.

“Hayvanını görmüştüm,” dedi kaptan. Sham, Günya'nın bacağını açıp uzattı, üzerindeki minik mekanizma hâlâ bir kene gibi dışarıda duruyordu.

Gösterisinden sonra, Shikasta, vericiyi geri almak için Günya'yı ikna etme konusundaki yeteneksizliği yüzünden şoka uğramıştı. Elini sallamıştı ve tabii Günya onu görmezden gelmişti. “O şeyi geri alamayacağım!” diye bağırmıştı. Ve Sham'ın bir fikri vardı.

Yarasayı eliyle Shikasta'ya doğru çağırmış, ama birkaç metre yakına geldiğinde el altından buraya gel hareketini uzaklaş ko-

mutuna çevirmişti. Böylece, temkinli bir biçimde, Günya spiraller çizerek yine uzaklaşacaktı. Sham, Shikasta'ya en iyi omuz silkişi ve özür dileyen kâşlarıyla karşılık verdi. "Gelmek istemiyor," dedi.

"Hiç kimsenin bu şeylerden bir tane azaldığını saptamayacağını umsan iyi olur," dedi Shikasta sonunda, son birkaç günün bütün o beklenmedik dostluğu uçup gitmişti, "Başım çok belaya girer!" Sham tevazuyla başını salladı, sanki Shikasta'nın onu çalması kendi suçuymuş gibi. "Uçan faren geri geldiğinde o şeyi sen çıkar ve bana geri ver, tamam mı?"

O akşam Sham, Shikasta'nın görme ve duyma menziline dışında, ılık çalıp Günya'yı kollarına çağırmıştı. Bacağındaki klipsi incelemişti. Özür dileyerek, klipsi büküp daha da sıkılaştırmıştı. Şimdi onu çıkarmak için bir metal kesicisi gerekecekti. İşte şimdi buradaydı, gergin bir şekilde alıcı-verici veya alıcı veya verici-alıcı ya da bu şeye her ne deniyorsa, Günya onunla uğraşırken, onu işaret ediyordu.

"Arkadaşlarımdan birisi bunu buldu, Kaptan," dedi. "Bana bunun nasıl çalıştırılacağını gösterdi. Küçük bir, küçük bir kutu var, şey gibi ve bu şeyin nerede olduğunu biliyor." Naphi'nin yüz ifadesi hiçbir şeyi açık etmedi. Bunun üzerine Sham konuya daldı. Kaptanın buz gibi pis sessizliğinin içinden sohbet köstebeği gibi bir konuşma tüneli açtı.

"İlginizi çekebileceğini düşündüm." Bu garip şeyin ne olduğuyla ilgili ipe sapa gelmez ve enerjik bir tanımlama yaptı. "İşittiklerimden sonra -ben de birahanedeydim, Kaptan. Sizin emrinizde hizmet etmek bir onurdu ve bunu tekrar yapmama izin verebileceğinizi umuyordum." Bırak onun dalkavuk ve şevkli olduğunu düşünsün. İyi. "Ve bunun bir tür, bir tür yardım olabileceğini düşündüm, anlarsınız ya."

Kaptan yarasanın ayağını çekiştirdi, Günya'yı ciyaklatacak, Sham'ın tüylerini diken diken edecek şekilde. Naphi niyetli görünüyordu. Bir saniye öncesine göre daha hızlı soluk alıp veriyordu.

“Bu tür parçaların nereden alınabileceğini,” dedi Naphi, “arkadaşın sana söyledi mi?”

“Söyledi, Kaptan,” dedi Sham. “Scabbling Halk Pazarı deniyor. O...” Duraksadı, ama en en ileri düzeyde enkazı insan başka nereden alabilirdi ki? “Manihiki’de.”

Ah, Naphi ona bakıyordu. “Manihiki,” dedi. En yumuşak ve alaycı hayalet gülümseme dudaklarına birkaç saniyeliğine uğradı. “Kalbinin iyiliğinden bunu bana getiriyorsun.” Dudakları hâlâ bir uğrak yeri ydi. Seğirdi. “Ne kadar girişimci. Ne kadar girişimcisin.”

“Bu faydalı olabilir, doğru, Soorap,” dedi sonunda. Sham yuttu. “Bu bir olasılık,” dedi, “peşine düşülmeli.” Gözlerini boşluğa dikti. Sham onun zihnindeki plan-raylarda gıcırdayan trenini neredeyse görebiliyordu.

“Yani,” dedi dikkatlice, “sadece Manihiki’de bu şeylerin olduğunu bilmek isteyebileceğinizi düşündüm. Ve eğer tekrar seyahate çıkarsanız, biliyorsunuz...”

“Beni nasıl buldun, Sham ap Soorap?”

“Burada olabileceğinizi duydum yalnızca,” dedi. Bir kaçamak mı yapıyordu? diye düşündü. Ne kadar rahatsız ettiğini durup düşünmemişti. “Birisi sizin burada...”

“Birisiyle buluşacağımı mı söyledi?” dedi ve o kusursuz zamanlamada, Sham’ın arkasındaki kişi Kaptan Naphi’nin ismini söyledi.

Sham döndü ve bu kişinin bir anlığına hayal ettiği gizli âşık olmadığını gördü. Bu Unkus Stone’du.

Yirmi Beşinci Bölüm

SELAMLAŞMA BAĞRIŞMALARINDAN sonra, eli hâlâ kendisinden yaşlı bu adamın sırtında iken, Sham, Stone'un fena bir şekilde topalladığını, kendisini değneklerle desteklediğini fark etti.

"Buraya nasıl geldin?" dedi Sham.

"İyileştim," dedi Stone. Gülümsedi, ama yapmak istediği bu değildi. "Streggeye'ye gelen bir araca otostop yaptım. Bir posta treni. Bacaklar sakat olsun olmasın, benim gibi bir tren çalışanının yapabileceği şeyler vardır."

"Merhaba, Stone," dedi Naphi.

"Kaptan Naphi."

Sessizlik, işkence haline gelmişti.

"Gitmem mi gerekiyor, Kaptan?" dedi Sham. *Ama daha yeni başlamıştım, diye düşündü. Tam da benim enkaza ilginizi çekmiştim! Bir yerlere ulaşıyorduk! Bir sonraki adımda bir yerlere gidecektik!*

"Bana ne anlatmak için buraya geldin, Stone?" dedi kaptan.

"Dedikoduları," dedi Stone. Sham'ın gözlerine baktı, girişe baktı, başını o yana eğdi.

Sham mesajı almıştı. Ümidi kırılmış, dönüp kapıya yürüdü. Giderken strateji oluşturmaya çalışıyordu. Fakat bir sürtme sesi oldu ve kaptan ismini söyledi. Yanlarına başka bir sandalye çekmişti.

"Bunlar dedikoduysa," dedi, "yakında bunu bütün tren çalışanlarının zaten duyacağını düşünemeyecek kadar aptal değilim." Kemik-metal-ahşap parmağıyla işaret etti. "Ve onları," dedi, "gerektiğinden çok bekletecek kadar kötü yürekli olamam." Sham, kalbi çarparak teşekkür mahiyetinde eğildi ve oturdu. "Eh. İleteceğin şey her ne ise senin onu iletecek kanal olmanı takdir ediyorum, Bay Stone."

“Şey,” dedi Stone. Öksürdü. “Takip ediliyoruz,” dedi.

“Takip ediliyoruz,” dedi Naphi.

“Eh. Şey, siz ediliyorsunuz. Ya da ediliyordunuz. Bakın, Kaptan, ben Bollons’da uzun bir süre yataktaydım. Fakat bir süre sonra kalktım.” Stone pozisyon değiştirdi. “Birkaç ufak tefek iş yaptım. Hemşireleri tanıdım. Etraftaki insanlardan bazılarını. O bölgeyi aksayarak dolaştım. Yan yolları öğrendim ve...”

“Lütfen,” dedi Kaptan Naphi, “bu yolculuğu ilgili yöne doğru hızlandırabilir misin?”

“Derken tanıdığım meyve satıcılarından birisi bana arkadaşlarımın kimler olduğunu sordu.” Stone daha hızlı konuşma çabası içinde neredeyse kekeliyordu. “Bana ne olduğunu soran insanlar olduğunu söyledi. Bize. Bilgi isteyen. Birisinden, *bulduğumuz* bir şeyi duymuş bir kadından bir şey duymuş olduklarını söyledi...” Başını iki yana salladı ve omuzlarını silkti. Sham yutkundü ve o da omuzlarını silkti. *Ben de bu konuda herhangi bir şey bilmiyorum!* derken çılgılık atmamayı başardı. “Yolculuğumuzla ilgili sorular soruyorlardı. Enkaz. Ekiple ilgili. Sizi soruyorlardı, Kaptan. Önce bunun önemli olmadığını düşündüm.”

“Ama,” dedi Naphi.

“Ama. Bakın, birkaç gün sonra, geri gelmek için o posta trenine bindiğimde, arkamızda küçük bir tren vardı. Kilometrelerce geride. Harika bir motor, tek vagonlu ve her ne yakıyorduysa görebildiğim kadarıyla pek egzoz salmıyordu. En üst kalite. İyi bir araç gördüğümde tanırım ve çılgın bir hızla gidiyor olması gerekirdi. Ama arkamızda aynı mesafede kaldı. Haddinden fazla.

“O zaman bile, onunla ilgili herhangi bir şey düşünemeyebirdim. Bir süre sonra gitti. Yalnız onu tekrar gördüm. Ve yalnızca onu değil.

“Bir ovadaydık. Tepe, orman, hiçbir şey yoktu. Saklanacak hiçbir yer. Onu tekrar gördüm, derken bir başkasını. Mesafeli duruyorlardı.”

“*Seni takip ediyorlardı,*” dedi kaptan. “Bunun doğru olduğunu varsaysak bile, tabii ki herkes sizin nereye gittiğinizi biliyordu, değil mi?”

“Nereye doğru yola çıktığımla ilgili söylediğim şeyi biliyorlardı, Kaptan. Ve ben oraya gidiyordum. Ama başka bir yere *gittiğimi* düşünmüş olabilirler. Bir planımız olduğunu düşündükleri gibi.”

“Teşekkürler, Unkus Stone,” dedi kaptan sonunda. Başını salladı. “Güzel. Güzel, peşimize düşen garip kişiler her ne bildiklerini sanıyorlarsa, yüzde yüz hayal kırıklığına uğrayacaklar. Neticede onlara verecek hiçbir sırrım yok.”

“Eh.” Naphi oturup burnunu çekti. “Dedikodular etrafımızda dönüp duruyor olmalı. Dedikodular ve yanlışlıklar. İstenmeyen havarilerimiz her kimse, istedikleri takdirde, bundan sonra nereye gideceğimizi öğrenmekte pek güçlük çekmeyecekler. Gidiyorum çünkü. Bana eşlik etmek ister miydin?”

“Şimdi yeni bir yolculuk mu, Kaptan?” dedi Stone. “Bir saat içinde hazır olurum.” Yutkundu. Stone, bacaklarının şu haliyle birçok ekip için ilk tercih olacak durumda değildi. Naphi onun için pek çok kişinin yapmayacağı şeyi yapıyordu. “O halde tekrar güneye mi gidiyoruz?” dedi Stone. “Daha fazla güneyli bulmaya mı?”

“Tabii. Ne de olsa bu bizim işimiz. Ama belki de bu biraz uzun bir yolculuk olacak, bu defaki. Yolumuzun *nereye* çıkacağını ya da hangi rotayı alacağımızı hiç bilemeyiz.”

Fakat onun gözlerini görünce, kaptanın bakışlarını Günya’nın bacağına takılmış mekanizmadan nasıl da ayırmadığını görünce, Sham gerçekten de bildiğini tahmin etti. Planlanmış rotadan herhangi bir sapışın onları nereye götüreceğiyle ilgili güzel bir fikri vardı. Ve heyecan, göğüs kafesini güm güm inletiyordu. O anda kaburgalarının içinde olanlar ancak Günya içerilerde uça hissedeceği bir duyguyu veriyordu.

Yirmi Altıncı Bölüm

YAPTIK MI?

Seyir defterinin tutulması kaçınılmazdır. İyi bir yetkili gayretli olacak, ister dijital bir makineye girilmiş, ister ince bir kâğıda el yazısıyla yazılmış, isterse kuzey demirdenizinin düğüm yazısıyla* asılmış olsun, bu tür herhangi bir dokümana harici hafıza gibi yaklaşacaktır. Neyin yapıldığına ve neyin takip edildiğine odaklanmak, neden ve sonuçları netleştirmelidir.

Heyhat, seyir defteri bazen ihmal edilir. Herkes yırtıcılar ya da avlarla karşılaşmalarını, dramatik köstebek kovalamalarını ve açığa çıkardıklarını yazmaktan mutludur. Peki ya hiçbir şeyle, sadece her günkü raylar üzerinde ilerlemekle, paspas yapmakla, pek az önemi olanları görmekle, hiçbir şey bulmamakla, varmamakla ama varmak üzere yola çıktığın yerden hâlâ çok uzakta olmakla geçen uzun ve pek çok gün? O günlerde seyir defterine kayıt yapan hata yapabilir veya bu işle canını sıkımayabilir. Ve "...yaptık mı?" gibi sorular işte böyle durumlarda ortaya çıkar.

Ama bazen belirsizliği ortaya çıkaran yetersiz dikkat değildir. Hatta bunun şoku da değildir. *Medes* raylara tekerini basmak üzere. İlk planlandığından çok farklı bir rotaya. Ve hepsi Sham'ın kurnazlıkla yaptığı bir müdahale sayesinde.

Sham için katiyen en önemsizi olmasa da, rotadan neden sapıldığına inanmak ve bu noktaya nasıl ulaştığını kafasında yeniden kurmak güç geliyor. Sham'ın kendi kurnazlığı kendisini bunu anlamaktan uzak tutacak kadar ürkütüyor. Gitmek istediği yere nasıl olup da gidebildiğini anlamıyor.

* Düğüm yazısı [quipu]: İnka medeniyetinde ve öncesindeki medeniyetlerde kullanılan bir kayıt ve hesap sistemidir. -çev.

Yirmi Yedinci Bölüm

TEKRAR DEMİRSOKAKLARDA, tekrar demirdenizinde. Medes'te topuklarının üzerinde çalkalanarak. Çok geçmeden o sohbeti hatırlayacaktı, Unkus Stone'un ikazını. Ayaklarının kaymasından, hızla akan rayların tıngirtısından ve eğiminden Sham'ın bu kadar memnuniyet duyması hayret vericiydi. Günya onları izleyen ray martılarının içine dalıp onları dağıttı.

Kaptan eski mürettebatı neredeyse aynen bir araya getirmişti. Bütün sessizliğine, düşünceye dalmalarına ve aynı konular üzerine fazlasıyla ciddi düşünmesine karşın –bir felsefenin peşinde olan her kaptanın bilindik kusurları– sadakate özendiriyordu. İşte Fremlo, Vurinam, Shossunder, Nabby ve şu anda o sarışın haliyle tıraşsız duran ve hâlâ pek konuşkan olmayan, lakin umulmadık cana yakınlığıyla Sham'ın sırtına vurup onu yere seren Benightly. Daha önceki gibi Sham ile çalışıyorlardı, aynı alaycı karşılık vermeler ve kaba saba yoldaşlıkla, ama şimdi vardiyaları bitince onunla birlikte içiyorlar ve Sham sessiz, ne söyleyeceğini bilemez haldeyse çileden çıkmış görünmüyorlardı.

Yine hayvan dövüşleri vardı tabii ki. Lind ve Yashkan, sıçancıklar, fareler, minyatür bandikut fareleri, kuşlar ve dövüşen böceklerin korkunç saldırılarının sonuçlarına paralarını koyarken, Sham'la kafa bulacaklardı. Sham arenalardan uzak duruyordu. Onları her gördüğünde şaşkın ve hoşnut gündüzyarasasıyla meşgul olacak, ona yapmacık bir şekilde sırtacak ve onu ilgiye boğacaktı. Bu ihtimama birden çok kez tanık olan Vurinam'ın, bu dövüşleri bir zamanlar yaptığı kadar sık bir şekilde yapmadığı Sham'ın dikkatini çekti.

Yukarıgökyüzü sınırında cızırdayan bir çift kanatlı vardı ve Günya ona doğru spiraller çiziyordu. Sham onun bacağındaki bilgi ileten küçük yumruları görebiliyordu. Onu Shikasta'ya geri vermemeyi başarmak çok da zor olmamıştı.

Uçak batıya doğru vınladı. Belki havacıların havalı adası Mornington'tandı. Belki de Salaygo Mess'ten zengin bir ekibin aracı. Karmaşık teknolojinin yalnızca birkaç demirdenizi ülkesinde olması, yakıt maliyeti, uzun ve düz pistlerin gerekliliği –dik ve bayırlı adalarda pist inşa etmek zordu– gibi nedenlerle hava seyahati pahalıydı ve yaygın değildi. Sham araca özlemle baktı, onu kullananların neleri görebildiğini merak ederek.

Birkaç gündür Streggeye'den uzak, ormanın içinde ve inişli çıkışlı bir zeminde iyi bir hızla yön değiştiriyorlardı. Alışılmadık raymanzaralarının içinden geçiyorlardı. Nehirlerin ve havuzların yanından; suyollarını, hilkat garibesi, pörtlek, yükseltilmiş hatların üzerinde geçerek.

“Yönümüz nereye, Kaptan?” Birden fazla yetkilinin bunu sorduğunu işitmişti Sham ve soru hafiften haddini bilmez olsa da, şaşırtıcı değildi. Batıya gidiyorlardı, köstebek avı için beklenebileceği gibi güneye veya güneybatıya veya güneybatının güneyi ya da batı-güneybatıya değil. “Alacağımız malzeme var,” kaptanın vereceği tek yanıt buydu.

Fremlo'nun avuç içi kadar muayenehanesinde Sham'ın görevleri vardı, ama keşif için kendine zaman yaratıyordu. Küçük odacıklar buldu. Emekleyerek gideceği alanlar. Ambarların kimi bölümleri. Ambar vagonunda büyük bir dolabın içine oturdu, kusurlu bir şekilde monte edilmiş kalasa gözlerini dayadı ve ahşabın katmanları arasından gökyüzünü bir an için görebildi. Vadilerin rotadan sapan inişleri üzerinde metreler boyunca, karman çorman ve kesişen köprülerin üzerinden sürüp, bazen erzak almak ve karada kullandıkları bacaklarını esnetmek için durarak, sonsuz raylardan pörtleyen küçük adaları geçtiler.

“Günaydın, Zhed.”

Tereddüt etse iyi olurdu. Zıpkıncıyla daha önce yalnızca birkaç kelime etmişti. Fakat Sham, kaptanın platformunun yakınında gündüzyarasasının kanatlarına masaj yapıyor, parmak uçlarının yumuşaklığıyla onun iyileşmesini hissediyordu ve orada Zhed en arkadaki bariyere dayanmış, geçmiş oldukları raylara doğru gözlerini dikmişti.

Zhed garip bir kadındı. Köken olarak Güney Kammy Hammy'den, uzun ve kaslı bir askerdi. Hâlâ savaş trenlerinin kurmalı motorlarla çalıştığı dönemden kalma, savaşçı ve tuhaf uzak adaların gösterişli derilerini giyyordu.

"Günaydın," dedi Sham tekrar.

"Gün aydın mı?" dedi Zhed. "Aydın mı? Ben de bunu merak ediyorum." Dik dik bakmaya devam etti. Ağaçların sık hatların arasında yükseldiği, hayvanların ve fırfırlı tüyleri olan kuşların onlara dallardan bağrıştığı bir ormanın kıyısından kıvrılıyorlardı. Zhed parmaklarını dudaklarına koydu ve çok uzaklardaki, üst bitki örtüsünün üzerinde bir noktayı işaret etti. Yaprakların enerjik coşkusu. Huzursuz, yağmurla şişkin bir bulutun fırdönüşü. "Bak." Üzerinde gittikleri rayın her iki tarafındaki raylara kısaca işaret etti.

Yalnızca tekerlerin *çukaçuçu*'suyla geçen uzun saniyelerden sonra, "Ne görmekte olduğumu bilmiyorum," dedi Sham.

"Eğer günlerdir kullanılmıyorlarsa, raylar olmaması gerektiği kadar temiz," dedi. "Sen de böyle mi görüyorsun? Her şey yalnızca yakında bir şey varsa yapacağı gibi hareket ediyor."

"Yani..."

"Sanırım yakınımızda biri var." Sonunda dönüp Sham'ın gözlerine baktı. "Bizim için. Bekliyor. Ya da izliyor."

Sham etrafta Stone'u arandı. "Emin misin?" dedi.

"Hayır. Değilim. Ben 'sanırım' dedim. Ama emin olduğumu da düşünebilirsin."

Sham, yarış eden ağaçlardan gölge olarak düşen karanlığa baktı. "Ne olabilir?" diye fısıldadı.

“Ben medyum değilim. Ama bir tren çalışanıyım ve rayların nasıl görünmesi gerektiğini bilirim.”

O GECE, Sham *Medes*’in ritmiyle ranzasında sallanıyordu ve karanlığın içinde giden vagonun hareketi mutsuz rüyalara dönüştü. Rayları boydan boya yürüyordu, bir traversten ötekine uzun adımlarla, toprağa böylesine yakın olmaktan tüyleri ürpererek ve korkudan kaskatı. Kaynayan, hayatın dışarı sızdığı, ilk tökezlemesinde onu almaya hazır toprak. Arkasındansa bir şey geliyordu.

Onu ağaçlık bölgenin dışında kovalıyordu. O bir şeydi, oh, kesinlikle bir şeydi. Acele etmeye çalıştı, tökezledi, görür gibi oldu, bir homurtu işitti, rayların sallandığını hissetti ve hem tren hem de hayvan olan, tekerlekler Sham’ı ezerken rayları pençeleyen, hırlayan bir şey. Homurdanan. Demirdenizinin gulyabanisi, rayların meleği.

Uyandığında hâlâ gecenin körü olduğunu görünce Sham şaşırmadı. Titredi ve yoldaşlarını uyandırmadan güverteye doğru sürünerek ilerledi. Yıldızlar veya küçük ışıklar, güvenli sağlamkardan kilometrelerce ötede, demirdenizine uzaktan göz kırpyordu.

“BİR MELEK gördün mü hiç?” dedi Sham, Dr. Fremlo’ya.

“Gördüm,” dedi Fremlo, hem yüksek hem alçak olan o sesiyle. “Ya da görmedim. Değişir. Bir göz atışın ‘görmek’ sayılabilmesi için ne kadar sürmesi gerekir? Trendeki herkesten daha uzun süre yolculuk ettim, biliyorsun.” Doktor kısacık gülümsedi. “Sana bir şey söyleyeceğim, Sham ap Soorap, bu bir sır olmasa da genel olarak kabul edilen bir şey de değil. Tren doktorları –bizler sizin memleketlerinizdeki hekimlerden çok daha ilgincizdir. Fakat genelde, biz o kadar iyi doktorlar değilizdir.”

“Araştırmaları takip ederek bilgi sahibi olamıyorum. Bizler tarihin gerisinde kaldık. Ve bizi bu hatta getiren şey bizim tıptan daha başka şeyleri de düşünmek istememizdir, bazen tabii. İşte bu yüzden senin değişken ilgi alanların beni tam olarak felce uğrat-

mıyor.” Sham bir şey demedi. “Bak, beni yanlış anlama: Ben bir tren ekibine sıkıntı vermesi muhtemel çoğu şeyle ilgilenirim. En kötü ihtimalle sıradan bir doktorem, ama mükemmel bir hat çalışanıyım. Ve melek görmüş tek kişi ben değilim –evet, kaptan da buna dahil.”

“Ama benden hortlak hikâyeleri istersen, korkarım hayal kırıklığına uğrarsın. Uzun süre önceydi, çok uzaklardaydı ve yalnızca bir andı. Görünmez değiller, her ne işittiysen. Ama hızlı hareket ediyorlar. Kimsenin bilmediği yan yollardan ve makaslardan.”

“Ne gördün?” dedi Sham.

“Cocos Kolonisi açıklarındaydık. Define avlıyorduk.” Fremlo bir kaşını kaldırdı. “Rayların sağ yumağında, bir kaya dişi. Bir şeyin bizi izlediğini biliyorduk. Ve sonra bir ses işittik.”

“Biraz uzakta, birkaç yüz metreden uzak olmayan bir yerde, bir ray yumağı iç içe geçmiş, ileri ve geri çapraz çizgiler oluşturuyor ve bir sarp kayalığın içindeki tünele doğru birleşiyordu.”

“Hatlar içeri mi giriyordu?”

“İçerisi çok karanlıktı. Gölgelerle dopdoluydu. Ve başka bir şeyle. O tiz ses, yüksek, korkunç ve aniden ortaya çıkan bir şey.”

Sham bir şey omzunu kavrarken ürktü: onun üzerine tünemek için gökten düşen Günya’ydı bu.

“Ona bir tren demeyeceğim,” dedi Fremlo. “Trenler, bütün çeşitleriyle, bizi taşımak için yapılmış makinelerdir. Bu, kendisinden başka hiçbir şey için değildi. Gümüş bir ateşle o delikten dışarı çıktı.”

“Sanıyor musun ki onun yaklaşmasını görelim diye olduğumuz yerde çakıldık kaldık? Tekrar bilindik demirdenizinin içine doğru kaçarcasına uzaklaştık. Ve neyse ki gitmemize izin verdi. Gökyüzündeki büyük yöneticiden daha başka emirler almak için geri döndü.”

Bunu söyleyiş tarzından, Sham doktorun inançlı biri mi olduğunu yoksa yalnızca halk masallarına atıfta mı bulunduğunu anlayamadı.

GÖRÜNMEZ BİR BULUT trenin üzerine oturdu. Sham'a göre, herkes suskun, ezik görünüyordu. Kimse tek kelime etmiyordu, ama herkes bir şeyin kesinlikle kahrolası treni takip etmekte olduğu konusunda hemfikir görünüyordu. Bu ister melekler olsun, ister aç canavarlar, korsanlar, çapulcular ya da hayal ürünleri; tren bir avdı.

Bu yüzden bir yere ulaşmaları neredeyse bir sürprizdi. Güzel bir akşamın geç saatlerinde, raylar arasındaki zeminde; bu zeminin, onlara rüzgârın etkisiyle dalga dalga eğilip hoş geldin diyen vahşi çim ve boylu yabani otlarının bulunduğu bir parçasında, bir grup ada gördüler. Martıların çalılıkta kış tüylerini kabarttıkları ve onları ilgiyle gözledikleri kayalar.

Medes yaklaştı, daha büyük iskeleleri, yerleşim yerlerinin tabelalarını, daha çok makası, elektrik kablosunu, zayıf raylı parçaları, kötü kayaları, sık kayalıkları işaret eden fenerleri ve mevcut akımla çalışamayacak trenler için belirli raylara elektrik verip yayan yüksek gerilim hattı direklerini ve sonra da trenlerin kendilerini geçti; aniden, büyük kayalık bir karanın etrafında sürtünerek giden veya hareketsiz, mümkün olan her çeşit treni arkasında bıraktı. Sahilinde bir şehir. Kulelerle dolu ve hurdalık yaratıcılığı ve haşmetinin mimarisine sahip bir yer.

“Kara!” diye anons etti duyuru sistemi, gözcü kulesinden birisi, gereksiz yere abartılı bir şekilde. Zaten herkes nerede olduklarını biliyordu.

Manihiki Şehri.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kazıcı Kablumbağa
Magnigopherus polyphemus

Streggeye Köstebekçileri Yardımlaşma Derneği'nin arşivlerinden
izin alınarak çoğaltılmıştır.

Yirmi Sekizinci Bölüm

İŞTE BU, dünyanın merkeziydi.

Sham acemi çaylak gibi bön bön bakmamak için elinden geleni yaptı. Gerçi Manihiki işleri kolaylaştırmıyordu: gösteri, bilinen dünyadaki en büyük limanın barınma hattına dahi girmeden başladı.

Bitmez tükenmez, kaotik bir araçlar kataloğunun içinden geçtiler. Onları görmezden gelen ekipleri, onlara gözlerini dikip bakan ekipleri, onları Streggeye'nin komşuları olarak seçip ayıran kıyafetler içindeki ve illustrasyon ya da rüya gibi giyinmiş ekipleri geçtiler. Ve lokomotifleri. Ya da, daha net olmak gerekirse –bütün trenler lokomotifli olmadığı için– gezi vasıtalarını.

Şurada, iki büyük kuş tarafından çekelenen büyük, saçak saçak kabloların sonundaki limanın raylarında manevra yapan, yalnızca üç vagonlu, küçük bir tren. Eh, Teekhee takımadalarının temsilcisi bir şahin-tren. Maskelerle dekore edilmiş ahşap trenler; iki ve üç katlı trenler; akrilik renklerle boyanmış plastik-dövme trenler. Medes kendisi gibi dizel araçların tıngırtılarını ve şingırtılarını geçti. Sinir bozucu ilahi bebekler gibi, tüküren, düdük çalan ve pis dumanlar çıkaran buharlı trenlerin tiz, yaygaracı maskaralıklarını geçti. Ve diğerlerini.

Demirdenizi: engin ve çeşitli bir tren ekosistemi. Sahil raylarının ortamı şenlendiren o azıcık mesafesi boyunca, teller altından geçtiler. Burada ovalanmış çelikten, az sayıdaki penceresi boyalı küt bir araç ve onun tekerlerini döndüren, yanlarından fırlamış geriye meyilli pistonlar vardı. Fremlo'nun, Sham'ın ve bütün mürettebatın bu tatsız suratları da neydi? Kaptan Naphi'nin gösterdiği bu kontrollü iğrenti?

Ah. Şu bir kalyontreniydi. Hararetli iç kısımlarında, çok sayıda köle, sıralar halinde birbirren bağılıydı; kırbaçlarla teşvik edilerek, tekerleri döndürmek için kolları çekiyorlardı.

“Buna nasıl izin verebiliyorlar?” diye soludu Sham.

“Manihiki kendisini medeni olarak nitelendiriyor,” dedi Fremlo. “Karada hiç kölelik yok. Ama limanda asayişin nasıl sağlandığını biliyorsun. Barınan her trende, kendi ülkelerinin kanunları geçerli.” Demirdenizi ülkeleri arasında, ülkeler kadar çok kanunlar vardı. Bazılarında köleler vardı.

Sham kapıları tekmeleyip indirdiğini, tren koridorlarından koşarak geçtiğini, alçak muhafızları vurduğunu hayal etti. Güçsüzlüğü onu utandırıyor.

Ve Gul Fofkal'dan güneş trenleri; tanrı bilir nereden ay trenleri; Mendana'dan pedallı trenler; ekipleri rokoko şarkıları* söyleyip büyük anahtarlarını çevirirken, Zhed'i gülümsetip selam verdiren bir rokoko kurmalı treni; Clarion'dan, treni hareket halinde tutmak için ekiplerin koşu yaptıkları koşu bantlı trenler; sık demirdenizinin kazıcı yırtıcılarını defedebilecek hatboyu toynaklı hayvan sürüleri tarafından çekilen küçük trenler; tek kişilik trensikletler; görünmez bir güçle çalışan lenduha savaş trenleri; çıtırtılar ve kıvılcımlarla geçen elektrikli trenler.

Manihiki.

SHAM'IN LİMANDAKİ ilk görevi, beklediği gibi, ne bandaj sarmak, ne Fremlo'nun kabinini temizlemek ne de doktorun her ne ıvrı zıvıra ihtiyacı varsa onun için alışverişe gitmekti. Bunun yeri-

* XVIII. yüzyılın başında Fransa'da ve Avrupa'nın kimi ülkelerinde özellikle yapılar ve mobilyalarda çok yaygın biçimde kullanılan, kıvrıntılı çizgileri bol, gösterişli bir bezeme tarzı. 18. yüzyılın başlarından ortalarına doğru, daha ziyade Fransa'da uygulanan yeni bir müzik üslubunun da adı olan Rokoko, köklü Barok geleneğinin bakışsımsız mücevher gibi işlenmiş armoni ve ağır kontrpuan yapılarına başkaldırıp, sonradan klasik müziğin örnek alacağı sadelik ile yeniliği getirmiş ve geç Barok dönemini noktalamıştır. Buna karşın, Barok (kökü “barroko”, yani “işlenmemiş şekilsiz inci”dir) müziğin etkileri gittikçe zayıflayarak da olsa, 1700'lerin ortalarına kadar devam edebilmiştir... -çev.

ne, Fremlo'yu gözlerini kıstırarak büyüleyen, kaptanın kendisinin Sham'a, Manihiki şehrindeki "günlük işlerinde" kendisine eşlik etmesini emretmesiydi.

"Sen daha önce hiç burada bulunmadın," dedi kaptan -soldaki inorganik eline uyacak şekilde dönüştürülmüş- eldivenlerini çekerken, frakının düğmelerini ve bağlarını kontrol edip sıkı pantolonundan tozları silkelerken.

"Hayır, Kaptan." Sham içine girebileceği güzel kıyafetleri olmasını dilerdi.

Filikaarabanın yanında, toprak yerinden sökülürken gelen kesik kesik parçalanma sesleri arasında, atılmış artıklar ve organik çöplerle iyi beslenmiş, yarı evcil yerel köstebekler ve bebek büyüklüğündeki meraklı, sivri yüzleriyle toprak fareleri başlarını çıkardı. Kör olsun olmasın, Sham'ın bakışlarına karşılık veriyormuş gibi görünüyordular. Günya, ta limana kadar Sham'ın omzunu kavramış halde gitti. Karaya çıkana kadar.

Sham'ın alkolle olan sınırlı deneyiminden edindiği izlenime göre, sarhoşluk kadar baş döndürücü bir şehirdeydiler. Gürültülü rıhtımlar, ağzına kadar dolu, çok dil bilen bir kalabalık. Islıklar, gülüşmeler, eşya bağırışları. Sham her türlü tasarımı ve rengiyle her gelenekten elbise giyen insanlar gördü; su geçirmez tulumlar arasındaki sefil paçavralardan O Apt Ohm rahiplerinin, tanrılarının gösteriş düşkününü kıyafetini taklit eden silindir şapkalarını gördü. Ve çılgın, dayanıklı kostümlerden ve kurtarıcıların derme çatma üniformalarından gözünü alamadı.

Rockvane'li bilim adamları Tharp sihirbazlarını izliyordu; Cabigo temsilcileri kaftanlarından Manihiki çamurlarını silkeliyordu; Pittman tulumlarındaki avcılar haritalarını yaymış, Cocos Kolonisinden tepedalğıcılarıyla sohbet ediyordu. Rıhtım yakınındaki alanlarda yankesiciler avlanıyor; şike oyuncuları, kazazedeler, sahte tren kazalarının sahte hayatta kalanları dileniyordu. Sham'ın koruyacak bir parası yoktu.

Tarih burada anlamsız ya da en azından şaşkına dönmüş görünüyordu. Şu bina, sıvasının içindeki çelikle, görkemli bir şekilde yeniydi. Onun yanındaki, yüzlerce yıl daha eski, yıkık döküktü. Melez bir yer. Hayvanların çektiği kara arabaları, çekçekler, inanılmaz farklı tarzlardaki sokak mobilyalarını hırıltıyla geçen yanmalı motorlar, inşaat malzemelerine zerre kadar benzemeyen şeylerle yapılmış evler. Sanki bir iddianın malzemesi olarak kullanılmış gibiydiler.

Yarı görevde, yarı gösteride, yarı da gelip geçenlerle flört eden üniforma giymiş Manihiki deniz subayları. Evet, hesap doğruydı: böylesi bir çalım, ancak üç yarıdan oluşabilirdi. Geçmekte olan bir çocuğa bir talimat böğürebiliyor ya da minik bir anlaşmazlığa sert, yaptırımcı bir cakayla müdahale edebiliyorlardı. Korsanları kuvvetle bastıran bir demirfilo treni; silah kullanılan, kurtarma görevleri üstlenen ve savunma için kiralanabilen.

Günya alçak gökyüzüne uçuverdi, saçakları, oymaları, Sham'ın enkazdan alındığını fark ettiği kabaca birleştirilmiş canavar heykelciklerini tetkik ediyordu. "Dikkatli ol," diye seslendi yarasaya. Belki de silah büyüklüğünde uçan akrepler vardı Manihiki'nin üstünde. Hiçbir fikri yoktu.

Güruhun içine sıkışan kaptanı takip ediyordu. Dükkânları, büfeleri, şişe ve magnet satan işportacıları geçerek. Çiçekler ve kameralar. Geceleyin gizlice gelerek rayları tamir eden, kibirlileri cezalandıran melek ve hayvanların, dünyanın ötesinden gelen sarmal kanatlı kuşların illüstrasyonları.

Bir kitabı kitap yapan -Sham'ın fark ettiği üzere- geniş bir görüş açısı olan kitapçıların olduğu bir alana vardılar. Kâğıt ve deri, ordinatör diskleri ve film makaralarıyla dolu karanlık odalar. Kaptan Naphi kibar bir saygıyla selamlandı. Birçok tezgâhta adını söyledi, böylece satıcı büyük bir defterden kontrol edebilecek ya da parlayan bir ekranda bir dosya açabilecekti.

"Bilinmiyor," diye mırıldanacaklardı. "Bu doğru mu? Genel teoriler. Aynı zamanda Belirli Bir Anlamı Olmayan Terimler,

Erişilmez Amaç, Ne İdügü Belirsiz Niyet. Kayıp. Bunun için size verebileceğimiz bu.” Yeni ellerine geçen metinlerin kayıtlı olduğu etiketlerde ona çapraz referans verdiler. “Süleyman’ın *Avcılık Felsefeleri*’nin yeni bir baskısı var. Bir de bir makale var, bir bakayım, *Kaptan-Filozofların Üç Aylık Dergisi*’nin sondan üç önceki sayısında ‘Avları Yakalama’, ama muhtemelen bunu gördünüz.” Ve saire.

Ben burada ne yapıyorum? diye düşündü Sham. *Getir-götür işleri için birisine ihtiyaç duyuyorsa, neden Shossunder’i getirmedir?*

Kaptan sanki bu düşüncüyü duymuş gibi mırıldandı, “Gel şimdi, Soorap, gözler yukarı. Senin önerin getirdi bizi Manihiki’ye. Aferin. Görülmeye değer bu yerleri kaçırarak mısınız?”

Naphi çeşitli tekliflerin iyi yanlarını değerlendirdi. Satın aldığı o metinleri tek kelime etmeden Sham’a iletti. Sham’ın çantası ağırlaştı.

İçinden gürültülü bir tartışmanın geldiği kocaman, eski püskü, viran bir depoda Günya çatıyı tetkik ediyordu. Naphi onun gidişini izledi. “Arkadaşının takip cihazının bulunabileceğini söylediği yerleri,” dedi Naphi, “bana bir daha söyle.”

“Scabbling Caddesi,” dedi Sham. “Pazar. En iyi enkazların orada bulunduğu” söyledi.

Naphi duvardaki bir tabelayı işaret etti. Scabbling Halk Pazarı. Sham’ın ağzı açık kaldı. Sham’ın ne tür insan yapımı eşyaları görmeyi çok istediğini Naphi biliyordu hiç kuşkusuz. Bütün kitapçılara çekiştirildikten sonra, acaba bu ona bu teknolojiyi anlatmanın bir ödülü müydü?

“Bu taraftan,” dedi Naphi. Ellerinin aniden sevecen bir hareketiyle onun önünden girmesini işaret etti. “Ben enkaz alışverişine gidiyorum.”

Yirmi Dokuzuncu Bölüm

“**K**İTAPLAR SENDE Mİ?” dedi kaptan. “Senin işin onları trene götürmek. Bir süre için sana ihtiyacım yok, Soorap.”
“Geri mi gideceğim?” *Beni daha yeni buraya getirdin*, diye düşündü.

“Öyle. Kitaplarımı akşamüstü istiyorum.”

“Akşam...?” Daha saatler vardı. Saatleri vardı. Ona saatlerce zaman veriyordu! Manihiki’nin caddelerinde yolunu bulmak için saatler. Bu pazarın içinde. Naphi ona bir banknot uzatıyordu. Para da mı? “Öğle yemeği. Senin payından gibi düşün.” Bir teşekkür kekeledi, ama Naphi gitmişti.

İşte buradayım, diye düşündü Sham uyuşuk bir şekilde. *Enkazın ortasında.*

Çarşı bir kemeraltındaydı. Yukarıda, spiral merdivenlerle ulaşılan, kat kat işlek yaya köprüleri vardı. Sham’ın etrafında, tezgâhlar boyunca ürkütücü döküntü buluntuları. Satış girişimlerinin, tartışmaların, şarkıların, eşya anonslarının gürültüsüyle her yer çın çın ötüyordu. Bütün bu faaliyete gitar ve obua ile eşlik eden küçük bir bando, bir ağız gibi görünen şeyden çıkan garip sesleri yöneten bir kadın.

Şık ve paçoz, iş kadınları ve adamları, kabadayı kılıklı paralı askerler ve satın alınabilen haydutlar. Tren çalışanları. Bilgiçlik taslayan tipler. Ülkelerinin şatafatlı veya garip ya da barbar kıyafetleri içindeki yüksek rütbeliler ve kâşifler. Ve her yerde kurtarıcılar.

Biliyorum, biliyorum, diye düşündü Sham, Troose ve Voam’un kendisini hedef alan düzeltme ve uyarılarına yanıt veriyormuş gibi. *Biliyorum*, bunlar gösteriş düşkünleri. Ama yine de!

Kurtarıcılar birbirlerine argo sözlerle sesleniyordu. İndirilip kullanıma sokulan ve sonra tekrar kaldırılan katman katman kasket siperlikler, koruyucu tulumlarındaki çıtçıtlar ve çıkıntılar, kaspalarınkine benzer deri önlükler ve çok cepli pantolonlar. Garip kutularını, havaya renkler ve görüntüler yayan, şarkılar söyleyip şehir ışıklarını sönükleştiren ve köpeklerin sere serpe yatmalarına yol açan enkaz parçalarını dürtüp parmaklarıyla kurcalıyorlardı.

Sham'ın merakı dehşetine üstün geldi. "Bu nedir?" Pastan bozunmuş bir demir kamayı işaret ediyordu. Satıcı ona alaycı bir şekilde baktı.

"Somun anahtarı," dedi adam.

"Ya şu?" Üzerinde minik heykeller duran, çeşitli renklerde çürük lekeli bir satranç tahtası.

"Bir çocuk oyunu. Bilim adamları öyle diyor. Ya da bir kehanet takımı."

"Şu?" Bir cama benzeyen, karmaşık bir eklemlenmeyle tempo tutan bacağımsı şeylerin filigran desenli, örümceğimsi bir yumrusu.

"Kimse bilmiyor." Adam, Sham'a bir tahta parçası verdi. "Ona vur."

"Hı?"

"Küt diye vur." Adam pis pis güldü. Sham enkazı patakladı. Sınıldığı gibi kırılmadı. Bunun yerine sopanın kendisi yaralı bir dokunaç gibi kendi içine kıvrıldı. Sham onu yukarı kaldırdı. O şimdi sıkı bir spiraldi, elinde hâlâ sert hissetse de.

"Bu dünyadışı, ha?" dedi adam. "Bu alt-enkaz, o kıvrık böcek. Göksel molalardan birinden."

"Kaç para?" dedi Sham. Adam ona yumuşakça baktı ve Sham'ın ağzını kapayıp uzaklaşmasına yol açan bir fiyat söyledi. Sonra Sham geri döndü.

"Ah, size bir şey sorabilir miyim?" Naphi'nin görüş veya duyuş alanında olmadığından emin olmak için etrafa bir göz attı. "Bazı çocuklar var, siz tanıyor musunuz? Bir aile? Bir kemer altında yaşıyorlar, eski bir enkazdan yapılmış gibi duruyor."

Adam dik dik baktı. “Sen neyin peşindesin, delikanlı?” dedi sonunda. “Hayır. Bilmiyorum. Onların kim oldukları hakkında hiçbir fikrim yok ve senin de olmamasını tavsiye ederim.” Sham’ın donup kalışını görmezden geldi ve kendisinin araçlar, kıvrık böcekler ve güzel ucuz enkaz satışıyla ilgili çığırtkanlığına, şarkı söyleyişine, duyurularına geri döndü.

Sham antika ordinatör devresiyle ilgili aksi bir alıcıyla tartışan bir kadını; odacıkları insanı bütünüyle karman çorman eden gariplik külçeleriyle dolu, dünyadışı alt-enkazında uzmanlaşmış bir çift adamı; enkaz değil ama onun çıkartılmasına dönük ekipmanları –mıknatıs taşları, ölçüm aygıtları, tele-gözlükler, kürekler, helezon delgibotları, hava pompaları ve tam olarak toprak altında kalınacağı zamanlar için maskeler– satan birini denedi. Sham’ın yaşlarındaki bir grup genç adam ve kadın onu izliyordu. Kıs kıs gülüyor, birbirleriyle fısıldaşıyor, tırnaklarını absürd küçük bıçaklarla kesiyorlardı. Haşin yüzlü bir demirfilo yetkilisi onlara dik dik bakınca dağıldılar, o geçip gidince tekrar toplandılar.

Bir masa dolusu oyuncak bebek. Eski bebekler, kurtarılmış bebekler. Ne kadar temizlenmiş olurlarsa olsunlar, onca yaşam boyu içinde uzandıkları toz onları kalıcı bir şekilde renklendirmişti: tenlerinin rengi ne olmuş olursa olsun, kirli bir camdan görülüyormuşçasına, sepya ile yapılmış gibi görünüyorlardı. Bunların şekilleri, ince ince sorgulanabilecek fiziksel ölçülerde olsa da, çoğunlukla insan gibiydi, çoğunlukla kadın ya da kız, hâlâ kalmış olan yerlerde düğüm düğüm ve karışık çalı gibi saçları olan. Birkaç tanesi acayip şeyler, canavarlardı. Çoğunun uzuvları yoktu. Bir oyuncak imalatçısının özenli bakımına ihtiyaçları vardı.

Sham’ın gittiği her yerde onun sorularına, kemeri ve iki çocuğu tarif edişine yanıtlar, ya samimi görünen bir bilmezden geliş ya da tedbirli bir kabul edişi takip eden yalanlar ve/veya bu meseleyi unutmaları için önerilerdi. İlkini yapanlar çoğunlukla kurtarıcılar, ikincisini yapanlarsa yerel tacirlerdi.

Bu aileyle ilgili ne biliyordu? Büyüğü kız kardeş, küçüğü erkek kardeş. Dağınık bir ev. Enerjik ve ırak seyahatler yapan anne baba. Kemiklerin söylediğine göre, ölmüş olan.

Aklından geçenler, kaçınılmaz bir şekilde, Sham'a kendi ailesini düşündürdü. Yaşamından kalp kırıklığı ve kazayla gitmiş anne babasıyla ilgili öyle sık ve uzun uzadıya düşünmüyordu. Onların orada olmayışlarının öneminden şüphelenmemek değildi bu. Sham aptal değildi. Daha çok, yaşamı boyunca Troose ve Voam tarafından bakıldığı için –onun anne babası onlardı, gerçekten, bunun başka açıklaması yoktu– anne babasının ihtimamını hatırlamamak gibi bir şeydi. Annesi ve babasını umursaması, kendisini yetiştirenlere karşı kim sadakatsiz hissedebilir diye kafa yorarak, kayıp yabancıları umursamaydı.

Fakat bu iki çocukla görünüşte paylaştığı şeyin, onun da, teknik olarak, doğruyu söylemek gerekirse, bir yetim olduğu gerçeği olduğunun birden farkına vardı. Boğazında düğümlemiş bir kelime vardı. Eh. Bu kız ve oğlan da doktor asistanı, tatminsiz, enkaz hasreti çeken, bir şeyleri özleyen birileri miydi? Sham bundan şüphe etti.

Salonun her yerinde farklı tasarıma sahip binlerce saat vardı. Bazıları moderndi, diğerleri belli ki enkazdan kurtarılmış, tekrar çalışması için gururla kurcalanmış, belirli anlarda çıkan küçük kuşları olan saatlerdi. Bazıları mavi ekranlıydı, rakamlarla parlıyordu. Hepsi Sham'a zamanın ne kadar hızlı aktığını gösterdi.

"Nasıl kurtarıcı oldun?" Sham'ın konuştuğu sert görünüşlü kadın şaşkınlık içinde baktı. Katran gibi bir kahveyi yudumluyor, meslektaşlarıyla kazı anekdotlarını paylaşıyordu. Sham'a anlayışsız olmayan bir şekilde güldü. Standından fırıncıya bir bozuk para fırlattı ve Sham'ın bir pasta alacağını işaret etti.

"Kazarak," dedi. "Bir parça bulursun. Onu kurtarma trenine götürürsün. Daha fazla kazarsın. Başka bir parça bulursun. Yoksa sen bir..." Kadın Sham'ı tepeden aşağıya süzdü. "Ayak işlerine bakan biri misin? Bir miço mu? Kamarot mu? Stajyer köstebekçi mi?"

“Doktor asistanı,” dedi.

“Ah. Şey evet, o da. Onu olma.”

“Ben bir yarasa buldum,” dedi Sham önündeki yapışkan ekmele ağzını doldurup. “Sanırım o enkaz değil ama. Benim arkadaşım.”

Küçük çete tarafından hâlâ izlendiğini fark etti. Ve gördü ki onlar da başka bir genç adam tarafından izleniyordu, Sham’ın daha önce görüp görmediğini merak ettiği, sıırım gibi ve hızlı hareket eden bir delikanlı.

Kurtarıcı, masasının altında bir şeyler aranıyordu. “Biraz daha Sıvanan Zimbirtı istiyorum,” dedi.

“Pasta için teşekkürler,” dedi Sham. Kadın harika görünüyordu. Sham gözlerini kırıştırdı ve odaklanmaya çalıştı. “Pek sanmıyorum ama –hiç iki çocuk gördünüz mü? Bir şeyin yanında yaşıyorlar...”

“Bir kemer,” dedi kadın. Sham gözünü kırıştırdı. “Enkaz bir kemer. Birisinin onları aradığını duydum.”

“Ne?” dedi Sham. “Ben *buraya* geldiğimden bu yana mı duydunuz bunu?”

“Söz yayılır. Sen kimsin, delikanlı?” Kadın başını yana eğdi. “Senin hakkında ne biliyorum? Henüz hiçbir şey. Biliyor musun, ben buradan değilim. Fakat enkazla çevrili bu çocuklar, bana bir şey hatırlatıyor.”

“Buraya sık sık geliyor olmalısınız,” dedi Sham. “Belki bir kere sinde onları duydunuz.”

“Tabii. Burası Manihiki. Bu akılda kalır, tarif ettiğin türde mimari bir ayrıntı, öyle değil mi? Ben buradaydım, birkaç seyahat, yani tahminimce birkaç ay öncesi mi? Doğrudan satış. Her neyse.” Belleğinden geçenleri başıyla yavaşça onayladı. “Senin tarifine benzer iki kişi vardı burada. Genç! Genç, genç, ama senin kadar sakın.” Kadın bir kaşını kaldırdı. “Teşvik eden, toparlayan, sorular soran. Ve enkazlarını *biliyorlardı*.”

“Sizce onlar benim aradıklarım mıydı?”

“Buradakilerin fısıldaştığını işitebiliyorum.” Elini döndürerek pazarcıları işaret etti: kurtarıcıları değil de yerel simsarları, tüccarları. “Onlarla ilgili küfürlü konuşuyorlar. Ve küfür benim işimdir.” Kadın gülümsedi. “Benden bir sürü şey satın aldılar.” Parmaklarını şaklattı. “Bu arada, benim gerçekten gitmem lazım.”

Alt-enkaz şeyleriyle dolu küçük bir kutuyu kaldırdı. Başparmak büyüklüğünde, her biri diğerlerinden hiçbirine benzemeyen şekillerde, her biri yeşil camlı bir çömlek kırığı, her biri kablolarla saç saç. Ve her biri sanki masa üstünde canlı ve arkasında siyah mürekkebe benzeyen, birkaç saniye içinde kaybolan göbek altı tüyleri yayılmış gibi, yan yana kayıyordu.

“Sıvanan Zımbırtılar,” dedi. “Sana bir tane verecektim,” dedi, “fakat vermeyeceğim.”

“O çocukları bulmam gerek,” dedi Sham, elinin tersiyle itilmiş dünyadışına aç gözlerini dikerek.

“Sana yardım edebilirim. Taşıyamayacakları kadar çok satın aldılar, teslimatı ayarladılar.”

“Nereye?” Sham’ın sesi pek çabuk gelmişti. “Evlerine mi?”

“Subzi’deydi. Nerede olduğunu biliyor musun?” Parmaklarıyla havada bir harita çizdi. “Eski şehrin kuzeyi.”

“Caddeyi hatırlıyor musun? Evin numarasını?”

“Hayır. Ama onu merak etme. Yalnızca kemeri sor. Bu sana yeter. Seninle sohbet bir keyifti.” Elini uzattı. “Sirocco. Travisande Sirocco.”

“Sham ap Soorap.” İsminin yarattığı ifade karşısında ürktü. “Ne?”

“Hiçbir şey. Yalnızca belki birisi sana bahsetmiştir, Soorap.” Başını kaldırdı. “Senin yaşlarında bir delikanlı, belirli şeyleri arayan. *Medes*, değil mi? Senin trenin o mu?”

“Evet,” dedi Sham. “Nereden biliyorsunuz?”

“Benim işim etrafa atılan şeyleri toplamaktır ve bu söylenmiş şeyleri de içerebilir. *Medes*. Bollons’ta beklenmedik bir mola verdi.” Sham’ın nefesinin kesilişi son derece dokunaklıydı. “Ah, o ka-

dar da önemli bir şey değil,” dedi Sirocco. “Sana son zamanlarda gelenlerin birçoğu hakkında, aynı türden bütünüyle sıkıcı olası şeylerden parçalar söyleyebilirim.” Gülümsedi.

“Siz öyle diyorsanız,” diye mırıldandı Sham.

“Hâlâ işlerin farklı bir şekilde gitmiş olmasını diliyor musun?” Başını eğdi. “Senin yerinde olsaydım ekibinle birlikte kalırdım.” Bunu söylerken şefkatsiz değildi.

“Şey...teşekkür ederim.”

“Sanırım arkadaşların seni bekliyor.” Sirocco hâlâ izlemekte olan çeteyi başıyla işaret etti.

“Onlar benim arkadaşlarım değil,” dedi Sham.

“Hımm.” Kadın kaşlarını biraz çattı. “Kendine dikkat et o zaman, tamam mı?”

Edecekti. Sham zaten hazırdı.

Biraz salak olmakla suçlanmış olduğu zamanlar olmuştu, Sham ap Soorap, ama bu kez değil. Kitap çantasını omzuna attı, Sirocco’ya tekrar teşekkür etti, binayı terk etti. Ve Manihiki’nin öğleden sonra ışığına çıktığında, çeteciğin de onun peşinden salondan çıkması ve çantasını, parasını kapmak için ona hücum etmesi, yumruklarını savurarak gelmeleri gerçekten onun için büyük bir sürpriz olmadı.

Otuzuncu Bölüm

BİR KAVGA, O HALDE.
Ne tür?

Kavgalar cinsine göre sınıflandırılmıştır. Yüzyıllar boyu karmaşık, teferruatlı bir kategorik zorunluluğa tabi olmuşlardır. İnsanlar yaşamlarına giren olayları ve fenomenleri sınıflandırmaya bayılır.

Bazıları şu gerçekten yakınır: “Neden her şeyin kutuların içine yerleştirilmesi gerekiyor?” derler. Ve gayet makul bir şekilde, bir yere kadar. Yine de sınıflara ayırma, alt sınıflara ayırma ve etiketleme konusundaki bu güçlü dürtü çok fazla kötülenmiştir. Bu tür bir kavramsal karılma kaçınılmazdır ve başka türlü bizi tam bir kaosla yüz yüze bırakacak şeye karşı makul bir savunmadır. Esas mesele bölünüp bölünmemesi değil, *nasıl* bölüneceğidir.

Belli tip olaylar özellikle dikkatlice tasvir edilmiştir. Kavgalar gibi.

Varlığını gırtlaktan gelen yuhalamalarla duyurarak Sham’a doğru koşan şey, sekiz ya da dokuz saldırgan genç adam ve kadının vektörlerinde sürdürülen, henüz başlamakta olan bir kavga halidir. Ama ne tür bir kavgadır bu?

Gelin kavga eşittir x diyelim. O halde bu bir oyun x ’i mi? Ölüme bir x mi? Onur için bir x mi? Sarhoş bir x mi?

Sham odaklandı. Eller ve botlar geliyordu. Aslında o ellerden birisi de çantasını kavırıyor ve böyle yaparak da bu soruyu yanıtlıyordu.

Bu bir *saldırıp soyma* idi.

Otuz Birinci Bölüm

JKİ İRİ GENÇ ona saldırıyordu. Sham başını eğip savuşturdu – ağır siklet genç bir adama doğru hızla hareket etti. Çember içine alınmıştı, saldırganları bağıırıyordu ve işte yine geldiler, şimdi de o tekmeliyordu. Bununla gurur duyabilirdi, ama sayıları çoktu ve bir şey yüzüne vurdu ve vay be, acıttı. Saç çekmeye çalıştı ama birisi gözüne vurdu. Ve o anda tamamen sersemlemişti...

Bir şey müdahale etti. Çok tiz bir ses ve uzaktan bakıldığında insan bile değil. Öfkeden kudurmuş yarasa ciğerleri! Ah, diye düşündü Sham, seni *güzellik*. Arzu edilmeyen bir bakış açısından, sırtı dümdüz yerde, eller bir darbeyi engellemek için yukarıda, arkadan aydınlatılmış bulutların çerçevesi içinde açılmış kanatları ve gergin kanat derisiyle, koruyucu kürklü bir hayalet gibi inen Günya'ydı.

Ve başka bir ses daha geldi. Bir oğlan. "Hey, piç!" Soyguncuların en uzununun ve en ağırının arkasında, Sham'ın kendisini takip edenleri izlerken gördüğü genç adam vardı. İşte geldi, elleri yukarıda, itip kakarak. Yeni gelenin yumruk sağanağı ve Günya'nın kemikli ve derili kanatlarının vızıltısı. Sham'ın mor gözleriyle gördüğü kadarıyla, çocuğun saldırıları etkili olmaktan çok şevклиydi, ama soyguncular onun önünden hızla kaçıştı. Ve Günya onları gerçekten dehşete düşürmüştü, küçük ama gıcırıltılı dişli görüntüsüyle hayli şeytaniydi.

Bu çılgın, taşkın bir hücumdu. Sham titreye titreye ayaklarının üstünde doğrulmaya çalışıyor, saldırganlar birden hızla sıvışıyor, yardımına gelen çocuk onlar uzaklaşırken lanet okuyor ve Günya –cesur ve muhteşem, fare boyutundaki koruma, Streggeye'nin

Taşıyüzlü tanrıları korusun onu- sanki yakalayıp yiyecekmiş, sanki onlar sinekmiş gibi hâlâ onları kovalıyordu.

“İyi misin?” Kurtarıcısı dönüp Sham’ın üstünü silkelemesine yardım etti. “Biraz kanaman var.”

“Hııı,” dedi Sham. Parmağıyla yüzüne hafifçe dokundu ve akışı kontrol etti. Pek kötü değildi. “Teşekkürler. Tamam. Çok teşekkürler.”

Çocuk başını salladı. “İyi olduğundan emin misin?”

Sham iyi olduğundan emin miydi? Doktorlukla ilgili bildiği kırıntılar beyninin üst kısmına çıkıp iniyordu. Onları orada bulduğuna biraz şaşırmıştı. Dişler? Hepsi burada, yalnızca azıcık kanamış. Burun? Yerde duruyor, acıyor olsa da. Yüz sıyrılmış, ama hepsi bu.

“Evet. Teşekkürler.”

Çocuk omuz silkti. “Zorbalar,” dedi. “Hepsi korkak.”

“İnsanlar hep bunu söylüyor,” dedi Sham. “Sanırım dışarıda birkaç cesur zorba da olmalı ve onlarla karşılaştığında herkes biraz şoka girecek.” Ceplerini kontrol etti. Bozuk parası hâlâ duruyordu. “Bana saldıracaklarını nereden bildin?”

“Ah.” Çocuk elini belli belirsiz salladı ve sırtıttı. “Eh.” Biraz süklüm püklüm güldü. “Zamanında ben de yeterince pusu kurduğum için şansını deneyecek birini gördüğümde anlıyorum.”

“Öyleyse onları neden durdurdun?”

“Çünkü bire karşı sekiz adil değil!” Çocuk kızardı ve bir an için bakışlarını kaçırdı. “Ben Robalson. Yarasan nereye gitti?”

“Ah, o her zaman bir yerlere gider. Geri gelecektir.”

“Gitmemiz gerek,” dedi Robalson. “Donanma yakında buraya gelir.”

“Bu iyi değil mi?” dedi Sham.

“Hayır!” Robalson onu çekiştirmeye başladı. “Yardımcı olmazlar. Ve sen de o tür şeylere karışmak istemezsin.”

Sham biraz onunla gitti, kafası karışmış, sonra birden ellerini kaldırdı ve gözlerini sımsıkı kapadı. “Çantamı aldılar,” dedi. “Kaptanımın eşyaları. Canıma okunacak.”

Ona muğlak bir ifadeyle baktı. Çantayı geri istiyordu, o soyguncuları cezalandırmak istiyordu, enkaz çocuklarının peşine düşmek istiyordu, ama ciğerleri toz ve yenilgi doluyken, birden içinde epey keder hissetti. *Hadi!* diye düşünmeye çalıştı. İçini enerjiyle doldurmaya çalıştı. İyi gitmemişti. “Gitsem iyi olacak,” diye mırıldandı.

“Pes mi ediyorsun, o halde?” dedi Robalson, Sham’ın arkasından. “Hadi gel, dostum!” Sham cevap vermedi. Arkasına bakmadı. Limana doğru acınası ağır yürüyüşüne başladı.

İlerledikçe yavaşladı. Acıyı ve bütün o yaraların sıyrıklarını hissetmeye başladı. Tepeden aşağı gitti, caddelerden, yol boyu dikkatini çekmemiş, bilmediği tabelaların yanından. Sham yolculuğunu sürüncemede bırakıyordu. Ağırdan almanın ötesine geçmişti. Kitapları düşünüyordu. Bazılarının ne kadar pahalı ve nadir bulunan kitaplar olduğunu fark etmişti.

İleride sokak arasında beliren bir figür, onun somurtkan inişine son verdi. Durdu. Robalson’du. “Kitaplar?” dedi Robalson. Sham’ın gözlerine bakarak, kaybettiğini düşündüğü metinlerin hepsinin içinde olduğu çantayı uzatarak.

“ONLARI NASIL buldun?” Sham’ın sorusu minnet ve hayret dolu coşkusunun ardından gelmişti.

“Manihiki’yi senden iyi biliyorum. Buraya birkaç kez geldim. İkincisi, senin yarasanın bir şeyin üzerinde daireler çizdiğini gördüm, böylece ne olduğuna bakmaya gittim. Eh, buydu işte: bunun üzerinde uçuyordu. Sana saldıranlar bu tür şeylerle ilgilenmez.”

“Ama bunlar değerli.”

“Onlar bu işin ehli değiller, yalnızca hızlı elde edebilecekleri bir dolar için yapıyorlar. Bunları fırlatıp atmışlar.”

“Beni de tekrar buldun.”

“Limanın nerede olduğunu biliyorum. Kötü bir gün geçirdiğin belliydi, evine gideceğini anladım. Öyle.” Robalson kaşlarını kaldırdı. Birbirlerine baktılar. “Neyse, işte böyle,” dedi Robalson.

Sham başını salladı. “Onlara tekrar kavuşmana sevindim,” dedi sonunda. Gitmek üzere döndü.

“Bekle!” dedi Sham. Cebindeki bozuk parayla hafifçe oynadı. “Sana borçluyum. İzin verirsen... Sana teşekkür etmek istiyorum. İyi bir birahane ya da öyle bir yer biliyor musun?”

“Tabii,” dedi Robalson. Sırıttı. “Eh, Manihiki’nin bütün iyi yerlerini biliyorum. Limanın yanında mı? Her ikimizin de dönmemiz gereken trenlerimiz var.”

Sham düşündü. “Yarın sekize ne dersin? Şimdi bir şey yapmam lazım.”

“Tozalan. Protokol Cehennemi Caddesinde. Saat sekizde. Orada olacağım.”

“Senin trenin hangisi?” dedi Sham. “Benimki *Medes*. Sorun olursa seni bulabilirim.”

“Ah,” dedi Robalson. “Benim trenim... şey. Sana sonra söyleyim. Sırları olan bir tek sen değilsin.”

“Ne?” dedi Sham. “Nedir o? Köstebektreni mi? Ticarettreni mi? Demirdonanması mı? Savaşçı? Kurtarıcı? Sen kimsin?”

“Nedir o?” Robalson geri geri yürüdü ve Sham’ın gözlerine baktı. “Ben kimim? Donanmadan neden kaçtığımı düşünüyorsun?” Ellerini ağzının iki yanına kapadı.

“Ben korsanım,” dedi, abartılı bir fısıltıyla, sıırıttı, döndü, gitmişti.

Otuz İkinci Bölüm

GÜNYA GERİ GELDİ. Kendisinden hoşnut görünüyordu, aç-
lıktan ziyade prensip gereği, o bölgenin böceklerini tembel
tembel havada kapıyordu.

“Sen çok iyi bir yarasasın,” diye cilveleştirdi Sham. “Çok iyi bir yarasa.” Yarasa, Sham’ın burnunu ısırdı ve bir kan damlasını içti, ama Sham bunun sevgiyle yapıldığını biliyordu.

Sham, kurtarıcının talimatlarını izledi. “Oraya neden gitmek istiyorsun?” diye sordu oralılar, ama yolu da gösterdiler. Gürültülü makinelerle ve donanmayla dolu caddelerden, çöplerle ve Sham’ı süzüp onu geren titrek köpeklerle dolu daha pis bölgelere geçti.

“Korsan olduğunu söylüyor,” diye fısıldadı Sham, Günya’ya. Sham’ın gözünün önüne korsan trenlerin görüntüleri geldi –nasıl gelmesindi ki? Şeytani, duman kusan, silah yüklü, kılıç sallayan, çapraz somun anahtarı flamaların altında diş gösteren, diğer trenlere karşı güç kullanan atak, amansız kadınlar ve erkekler.

“Af edersiniz,” diye sordu hafif kambur oturanlara, işportacı-lara, inşaatçılara ve yol kenarlarında tembellik edenlere. “Kemer nerede?” Caddelerin alçalmakta olduğunu hissedebiliyordu. Demirdenizi seviyesine yaklaşıyorlardı. “Bana kemerin nerede olduğunu söyleyebilir misiniz?” diye sordu titreyen temizlik makinesine şefkatle eğilip ona ileriye işaret eden bir sokak süpürücüsüne.

Burası şantiyelerin, çöplüklerin, atık manzaralarının olduğu bir bölgeydi ve tam onların arasında –“Bunu nasıl kaçırdım, Günya?” diye fısıldadı Sham– bir arazinin girişi vardı. Ve onun üzerinde, ona dikkat çeken, şu kemeri.

On sekiz metre yüksekliğinde, zafer duygusu veren ve mozaiklenmişçesine garip bir şekilde bloklu, beyaz taştan, kaptanın istediği gibi kesilip yontulmuş gibi görünüyordu. Ama bunlar Sham'ın aradığı taş bloklar değildi. Onlar metaldi. Enkazdı.

Kemer bir enkazdı. Aynı zamanda özgün-enkaz -ama gizemli değil. Onun doğası bilim adamları tarafından çoktan belirlenmişti. Kemer çoğunlukla çamaşır makinelerinden yapılmıştı.

Bir keresinde bunlardan birine dair bir gösteri izlemişti. Streggeye'de bir fuarda, tamir edilmiş kalıntılar gösterisinde. Tekdüze sesler çıkaran jeneratörlere bağlanmış, âdeta aptalca emirler veren muhtaç bir hayvan prens gibi mızmızlanan bir şey de vardı: bir faks makinesi. Kötü çizilmiş şevkli figürlerin birbirine çarpıp durduğu antika bir ekran da: bir vijo oyunu.* Ve işte bu beyaz şeylerden bir tanesi, antika kıyafetlerini temizlemekte kullanılmıştı.

Özgün-enkazu, neden o amaç için yapılmadığı besbelli olan bir şey için kullanırsın? Bir kemeri inşa etmek için kahrolası çok daha kolay şeyler varken?

“Merhaba?” Sham kemerin üzerine vurdu. Eklemleri boş makineleri gümbürdetti.

Kemerin ötesinde cılız, yapraksız bir ağaç; şayet diken ve kablolardan bir arapsaçına bahçe denirse ve şayet gür yabani otları saymazsak bitkisi olmayan bir çalılık alan bahçe sayılırsa, büyük bir bahçe vardı. Arazi gerçekten de sonsuz enkaz parçalarının, garip şekilli metal, plastik, kauçuk ve eski reklamların çamurlu kalıntılarıyla çiçeklenmiş, çürümüş ahşabın bir dinlenme yeri gibi görünüyordu. Çizilmiş plastik telefonların olduğu bir arazi parçası vardı. Kabloları fırlamış, sertleşmişti. Her birinin sonunda, geriye eğilmiş plastik bir çiçeğe benzer renkli bir alıcı vardı.

“Merhaba?” Bir patika, büyük, eski bir tuğla eve götürüyordu onu; Sham'ın gördüğü kadarıyla daha çok çamaşır makinesi, buzdolabı denilen eski buz yapıcılar, antik ordinatörler, siyah lastik

Bilgisayar, tablet, cep telefonu vb. öncesi küçük konsollarda oynanan basit oyunlar. - ed.

tekerlekler ve iri bir arabanın balık şeklindeki bedeniyle inşa edilmiş, ekstra odaları olan bir eve. Sham başını salladı.

“Merhaba?”

“Onu patikanın sonuna bırak,” dedi birisi. Sham sıçradı. Günya da sıçradı omzundan ve ilerlemeyi sürdürdü, bir ağacın etrafında daire çizdi. Bir daldan Sham’ı izleyen bir güvenlik kamerası da titreyerek parıldadı. “Ne getirdin? Onu patikanın sonuna bırak. Hesabımızda para var,” dedi hoparlörden gelen çatlak ses. Hoparlör, ağacın etrafında büyüyüp geliştiği ana gövde ile bir dalının buluştuğu V şeklinin içinde, ağacın kabuğuna gömülü vaziyette çok uzun süre kalmaktan deforme olmuş, bu yüzden de hıyarcık gibi çıkıntı yapmıştı.

“Ben...” Sham yaklaştı ve hoparlörün içine konuştu. “Sanırım beni biriyle karıştırdınız. Ben teslimatçı değilim. Ben birilerini arıyorum –isimlerini bilmiyorum. Bir kız ve oğlanı arıyorum. Yaşları... şey, resimlerin ne kadar eski olduğunu bilmiyorum. Birisi diğerinden üç ya da dört yaş daha büyük, sanırım.”

Hoparlörden uzakta tartışan sesleri duyabiliyordu, birbirleriyle fısıldaşan, parazitlerin perdelediği sesleri. “Git buradan,” dendiğini duydu; sonra farklı bir ses. “Hayır, bekle.” Sonra daha çok mırıldanmalar. Ve sonunda ona bir soru, “Sen kimsin?” Sham şüpheyi işitebiliyordu. Parmaklarını saçlarının arasından geçirdi ve yukarıdaki bulutlara, rengi atmış yukarıgökyüzüne gözünü dikti.

“Ben Streggeye Ülkesindenim,” dedi. “Bildiğim bir şey var. Kayıp bir trenle ilgili.”

ONA KAPIYI AÇAN, bütünüyle koyu deri bir kostümle örtülü, ciddi gözlüklerin arkasında seçilemeyen gözleri, her tarafına karbon filtreler ve su şişeleri, birkaç ekipman, tüpler ve ağızlıklar bağlanmış üniforması olan, bir meyve ağacı gibi her yanına sallanan bir şeyler asılmış, ayağını sert basan bir figürdü. Sham gözlerini kırpmadı. Figür bir kolunu kaldırdı ve çok ağır bir hareketle onu içeri davet etti.

Ev onu hiç şaşırtmadı. Kemerini ve bahçeyi gördükten sonra, onun görkemli bir çürüme, yarı-tamir edilmiş geçici çözümler ve ihtişamlı ve pis bir enkazın karışımı olması, tam olarak beklediği şeydi. Türlü türlü garip şeyleri, enkaz zımbırtılarını geçince, sessiz rehber onu mutfığa aldı. Orası da tıkış tıkıştı, bütün yüzeyler her türlü ıvır zıvırla kaplıydı. Hurdalar dev masayı iştah kapatıcı mezeler gibi kaplıyordu. Çerçöp eşyalar, pencere eşiklerinde toz içindeydi.

Dev masanın arkasından kot iş önlüğü üzerinden kavuşturduğu kollarıyla Sham'a bakan, flatograftaki oğlandı. Sham nefesini saldı.

Oğlan resimdekinden belki iki yaş büyüktü. Belki on? Koyu tenli, koyu kısa saçları kirpi dikenleri gibi dik dik çıkmış. Kahverengi gözleri şüphe dolu. Kısa boylu, tıknaz, göğsü daha büyük, güçlü bir çocuğunki kadar geniş. Çenesini ve alt dudağını sanki onlarla Sham'ı işaret eder gibi öne doğru uzattı ve bekledi.

Sham'ı içeri alan kişi garip dış giysilerini üstünden çıkardı. Kaskından omuz hizasına koyu bukleler döküldü. Buklelerini yüzünden kenara iten ise kayıp resimdeki diğer çocuk olan kızdı. Yaşı Sham'a yakındı. Teni, pas renkli çillerle kaplı olmakla birlikte, kardeşininki kadar koyu ve griydi; yüzü onunki kadar haşin ve asık suratlıydı, dudakları da onunki kadar hareketsiz, ama ifadesi o kadar da ürkütücü değildi. Terden ıslanmış bir buklesini gözlerinin önünden çekip Sham'a dürüstçe baktı. Şimdi ayaklarının üstünde toplanmış dış giysisinin altına kirli bir kazakla paçalı don giymişti.

"Test etmek zorundaydık," dedi. "Pekâlâ."

"Pekâlâ," dedi oğlan. Sham onlara başını salladı ve omzunda kımıldanıp duran Günya'yı yatıştırdı.

"Pekâlâ," dedi kız, "Bize anlatacağınız bir şey var."

SHAM, YAVAŞ YAVAŞ, DURUP tekrar başlayarak, çok tutarlı bir şekilde değil ama elinden geldiğince etraflica olan biten her

şeyi anlattı. Garip trenin kalıntıları, enkaz. Köstebek farelerinin saldırısı.

İskelet ya da kafatasından bahsetmedi ama gözünü kaçırarak, orada birisinin ölmüş olduğuna dair delil olduğunu söyledi. Sonra başını kaldırdı, kardeşler birbirlerine bakıyordu. Hiç ses çıkarmadılar. Her ikisi de bedenlerini hareketsiz tutuyordu; tek kelime etmediler. İkisi de gözyaşları içinde gözlerini kırptırıyorlardı.

Sham dehşete düşmüştü. Aceleyle birinden ötekine, durmaları için her şeyi yapabilecek bir halde bakıyordu. Hıçkırmadılar, çok az ses çıkardılar. Yalnızca gözlerini kırptırıyorlardı ve dudakları titriyordu.

“Siz, ne, yapabileceğiniz, ben,” diye bir şeyler söylüyordu düşünmeden. Onlara umutsuzca bir şeyler söyletmeye çalışıyordu. Onu duymazdan geldiler. Kız, kardeşini kucakladı, hızlıca ve sertçe, onu kol mesafesinde tutup inceledi. Aralarında geçmesi gereken şey her neyse geçti. Sonunda Sham’a döndüler.

“Ben Caldera,” dedi kız. Boğazını temizledi. “Kardeşim Caldero.” Sham isimlerini tekrarladı, gözleri kızın üzerinde.

“Bana Dero diyebilirsin,” dedi çocuk. Burnunu çekmedi, ama yanaklarındaki yaşları sildi. “Dero daha kolay. Öbür türlü onun ismine çok benziyor, kafa karıştırıcı olabilir.”

“Shroake,” dedi kızkardeşi. “Biz Shroake’leriz.”

“Ben, Sham ap Soorap. O halde,” diye ekledi sonunda, onlar konuşma eğilimi göstermeyince. “O babanızın treni miydi?”

“Annemizin,” dedi Caldera.

“Ama babamı da birlikte götürmüştü,” dedi Dero.

“Ne yapıyordu?” dedi Sham. “Ne yapıyorlardı?” Belki de, diye düşündü, sormamalıydı, ama merakı direnemeyeceği kadar güçlüydü. “O kadar uzakta?” Shroake’ler birbirlerine baktı.

“Annemiz,” dedi Dero, “Ethel Shroake’ydi.” Sanki bu bir yanıtıymış gibi. Sanki Sham ismini bilmeliymiş gibi. Ki bilmiyordu.

“Neden geldin, Sham ap Soorap?” dedi Caldera. “Ve bizi nerede bulacağını nereden bildin?”

“Şey,” dedi Sham. Shroake’lerin acısı karşısında zorluk çekiyordu, anladığının çok ötesinde. Yana yatmış o treni düşündü, içini doldurmuş tozu, kemikleri ve paçavraları. Seyyahları, ailelerini, kötü sonuçlanmış maceraları ve içindeki kemiklerle lahitlere dönüşmüş trenleri.

“Bakın, bir zamanlar belki de görmem gerekmeyen bir şeyi gördüm.” Sham çabuk çabuk konuşuyordu ve nefesi bir ürperti halinde geldi. “O trenden bir şey. Bir kameranın hafıza kartı. Sanki... her şeyin çözülüp gideceğini biliyorlardı, ama bir şeyi saklamanın bir yolunu bulmuşlardı.”

Shroake’ler gözlerini dikmiş bakıyorlardı. “O babam olmalı,” dedi Caldera sessizce. “O kamerayı gerçekten seviyordu.”

“Üzerinde resimler vardı,” dedi Sham. “Ben...sizi gördüm. İkinizden birini çekmiş.”

“Çekti,” dedi Caldera. Dero başını sallıyordu. Caldera tavana baktı. “Uzun zaman oldu,” dedi. “Başlarına bunun gelmiş olabileceğini hep biliyorduk... ve zaman geçtikçe, olasılık arttı.” Kıрма ray dilini harika bir aksanla konuşuyordu. “Doğrusu, ben öyle düşündüm, bir şey olmuşsa bunu asla bilmeyecektik. Hep bekleyecek, bekleyecektik. Ve şimdi sen bu hikâyelerle geldin.”

“Eh,” dedi Sham. “Sanırım ailemden birisi asla dönmeyecek olsa... Ki aslında bir anlamda...” Bir nefes daha aldı. “Onları bulan birisinin bana söylemesi hoşuma giderdi sanırım. Daha sonra.” Caldera ve Dero ona kımıldamadan baktılar. Resimleri düşündü ve kalbi heyecanla hızlandı; elinde değildi. “Ve ayrıca,” dedi, “resimlerde olan başka şeylerden dolayı. Bu yüzden sizi bulmak istedim. Onlar neyi arıyordu?”

“Neden?” dedi Dero.

“Neden?” dedi Caldera, gözleri kısılarak.

Bu bile bir şey, diye düşündü Sham ve heyecan her yerini kapladı. Kamerasını çıkardı. Görmüş olduğu görüntüleri onlara birer birer anlattı. Kendininkini gösteren minik ekrana dokundu, işe yaramaz zırva ray fotoğraflarını, penguenleri, raysakinlerini,

havayı, *Medes* ekibini ve pek de fazla olmayan diğerlerini birer birer kaydırarak geçip o fotoğrafa geldi. Caldera'nın anne babasının çektiği son fotoğrafa.

Kamerası ucuzdu, netlik ayarı yapılmamıştı, onu düşerken çekmişti. Yetersiz bir gayretti. Ama ne aradığını biliyorsan, yeterince netti. Boş bir arazi ve tek bir ray. Herhangi bir yere uzanan raylar yok. Tek başına.

“Çünkü,” dedi, “buradan geri geliyorlardı.”

Otuz Üçüncü Bölüm

BÜTÜN KELİMELERE bizim şimdi yaptığımız gibi kâğıt üzerine yazarak şekil vermediğimiz zamanlar vardı. “&”* kelimesinin birkaç farklı ve ayrı harfle yazıldığı zamanlar vardı. Şimdi çılgınlık gibi görünüyor. Ama öyle ve bu konuda yapabileceğimiz hiçbir şey yok.

İnsanlık raylarda gitmeyi öğrendi ve bu hareket bizi biz yaptı, ferromarin insanları. Demirdenizinin hatları her yere gider ama bir yerden dosdoğru ötekine. Hep dönemeç, kavşak, kendi tren yollarımızın çevresinde ve üzerinde kıvrılıp giden.

Bütün ülkeleri bağlayan ve ayıran demirdenizini “&” kelimesinin kendinden daha iyi ne simgeleyebilir? Demirdenizi bizi şuradan, şuradan, şuradan ve şuradan vs. başka nereye götürebilir? Kalemin meyliyle trenlerin geriye meyil hareketini “&” kelimesinden daha iyi ne şekle dökebilir?

Başladığımız yerden bitirdiğimiz yere elverişli bir rota, bu kelimenin en minik hattını oluşturacaktır. Ama bu dönüşlü bir rota gerektirir, yukarıya ve geriye, hedefi geçip doğrultan, tekrar aşağıya, güneye ve batıya giden, kendi geçtiği önceki yolu kesen, yön değiştiren, bir kere daha üzerinden geçme, durma, sonunda, başladığımız yerden bir arpa boyu yol.

Hepimizin yapmamız gerektiği gibi, gittiğimiz yere doğru yoldayken, çevirmeler, rotadan çıkmalar, makas değiştirmeler.

* China Miéville, roman boyunca “ve” sözcüğü yerine “&” işaretini kullanıyor, burada da açıklama getiriyor. Türkçe çeviride “ve” sözcüğünü sürekli sembolle belirtmek, bazı bölümlerin anlaşılmasını güçleştirecek, Türkçe ifadede ve cümle yapısında ister istemez bozulmalar yaşanacaktı. Bunun için tercih etmedik. -ed.

Otuz Dördüncü Bölüm

“NE YAPTIKLARINI,” dedi Sham, “merak etmemek elimde değil.”

“Sen köstebekçi misin?” dedi Dero. Sham gözlerini kırptı.

“Evet.”

“Köstebek mi avlıyorsun?”

“Şey, ben değil. Ben doktora yardım ediyorum. Bazen de yerleri temizliyor, halatları topluyorum. Ama bunları köstebek avlayan bir trende yapıyorum, evet.”

“Pek de,” dedi Dero, “mutlu görünmüyorsun.”

“Köstebekçilikle ilgili mi? Yoksa doktorlukla mı?”

“Ne yapmayı tercih ederdin?” dedi Caldera. Sham’a göz attı ve bakışlarındaki bir şey Sham’ın nefesini kesti.

“Ben iyiyim,” dedi Sham. “Her neyse, bakın. Buraya geli ş nede-nim bu değil, bunu konuşmak.”

“Hayır, gerçekten de,” diye hemfikir oldu Caldera. Dero başını hayır anlamında iki yana salladı, sonra evet anlamında salladı, sonra yine hayır anlamında salladı, küçük bir general gibi sert bir yüzle. “Yine de. Sen ne isterdin?”

“Şey,” dedi Sham. “Yani...” Bunu söylemekten utanıyordu. “Sizin ailenizin yaptığını yapmak iyi olurdu. Kurtarıcı olmak.”

Dero ve Caldera ona dikkatle baktı. “Sen bizim *kurtarıcı* olduğumuzu mu düşünüyorsun?” dedi Dero.

“Yani, şey, evet,” dedi Sham. “Yani...” Omuz silkti ve bulunmuş teknoloji ve yeniden inşa edilmiş ıvır zıvırla ağzına kadar dolu evi işaret etti. “Hıı. Nereye gidiyorlardı?” Kamerayı salladı. “Bu bir enkaz avıydı. Çok uzakta. Değ il mi?”

“Senin ailen ne yapıyor?” dedi Dero.

“Eee,” dedi Sham. “Benim, benim kuzenlerim, sayılır, onlar bir şeyler yapıyor, bunun gibi şeyler değil. Ama annem ve babam –eh, babam trenlerdeydi. Hiçbiri kurtarıcı değildi zaten. Sizininki gibi değil.”

Caldera bir kaşını kaldırdı. “Biz kurtarıcı idik, hesapta,” dedi. “Tahminimce. Annem öyleydi. Babam da. Bir zamanlar. Ama seni sabahları kaldıran şeyin bu olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Biz kurtarıcı değiliz,” dedi Dero. Sham, Caldera’ya bakmayı sürdürüyordu.

“Öyleydik dedim,” dedi Caldera. “Öyleyiz değil. Bizim yaptığımız enkaz-komşuluğu.”

“Ben bütün o aramaları kastediyorum ama,” dedi Sham, konuştukça sesi daha seri geliyordu. “Bu heyecanlı olmalı, değil mi? Daha önce kimsenin bulmadığı şeyleri bulmak, daha aşağıyı kazmak, daha fazla şey bulmak, geçmişini ortaya çıkarmak, yeni şeyler yapmak, daima, öğrenmek ve saire.”

“Kendinle çelişiyorsun,” dedi Caldera. “Geçmişini ortaya çıkararak daha önce kimsenin bulmadığı şeyleri bulamazsın, değil mi? Bir şeyi aramak. Bunun cazibesini görebiliyorum.” Gözlerini Sham’a dikti. “Ama kurtarıcı isen *geçmişini ortaya çıkaramazsın*: dö-küntüleri toplarsın. Bence düşünmen gereken son şey geçmiştir. İşte burada hata yaptıkları şey bu.”

“Burada mı?”

“Burada, Manihiki’de.” Duvarların ötesindeki adayı işaret etmek için omuzlarını kocaman silkti.

“Sen neden buradasın?” dedi Dero.

“Evet, neden? Manihiki’desin?” dedi Caldera. “Ekibin. Burada köstebek yok ki.”

Sham elini salladı. “Herkesin yolu bir noktada Manihiki’ye çıkar. Erzak ve ıvır zıvır.”

“Gerçekten,” dedi Caldera.

“Enkaz,” dedi Dero. “Enkaz için mi buradasınız?”

“Hayır,” dedi Sham. “Erzak. İvir zıvır.”

Caldera ve Dero ile evlerinin içinde yürüdü. Öyle derme çatma ve yıkık döküktü ki, ona kafasının içinde, derme dökük dedi. Merdivenlerden yukarı, asansörle tekrar aşağı, yürüyen merdivenle yukarı, portatif merdivenle aşağı, içeride kulübeye benzeyen her türlü tuhaf alanı geç.

“Buraya gelip bize bunları anlatmakla nezaket gösterdin,” dedi Caldera.

“Ya,” dedi Dero.

“Annenizle babanız için çok üzgünüm,” dedi Sham.

“Teşekkürler,” dedi Dero ciddiyetle.

“Biz de seninkiler için üzgünüz,” dedi Caldera.

“Ah.” Sham dalgındı. “O *asırlar* önceydi.”

“Buraya gelmek korkunç bir çaba gerektirmiş olmalı,” dedi Caldera. “Bize anlatmak için.”

“Zaten geliyorduk,” dedi Sham.

“Tabii.” Caldera bir kapıda durdu. Elini kapı koluna koydu. Kardeşine baktı, kardeşi de ona. Birbirlerinden kuvvet alıyormuş gibi görünüyorlardı. Caldera derin bir nefes aldı. Dero başını salladı, o da Dero’ya başını salladı ve onları bir zamanlar yatak odası olmuş, şimdiyse iki duvarı kaldırıldığı için bahçenin alçak gökyüzüne açılmış yere götürdü. Günya temiz havanın kokusunu duyunca cıvıladı. Mekânda mobilya ve döşeme kadar küf, sarmaşık, eski yağmur lekeleri ve dışarının havası vardı. Caldera parmaklarını nemli tozun üzerinde gezdirdi.

Masada oturan, boşluğa bakan bir adam vardı. Kalem, kâğıt ve ordinatör arasında gidip gelerek bir şeyler yazıyordu. Neredeyse korkutacak ölçüde çabuk yazıyordu.

“Baba,” dedi Caldera.

Sham’ın gözleri büyüdü.

Adam etrafına baktı ve onlara gülümsedi. Sham kapıda kaldı. Adamın gözleri pek odaklanmış bakmıyordu. Onları görmekten dolayı duyduğu memnuniyet biraz çaresizdi.

“Merhaba,” dedi adam. “Misafir mi? Lütfen, lütfen içeri gelin.”

“Bu Sham,” dedi Caldera.

“Bize bir iyilik yapmaya geldi,” dedi Dero.

“Baba,” dedi Caldera. “Kötü bir haberimiz var.”

Caldera yaklaştı ve adamın yüzünden kaygılı bir ifade geçti. Sham sessizce gerileyip kapıyı kapadı. Bayağı uzaklaşmaya çalıştı, ama bir ya da iki dakika sonra, ağlama sesi duyduğunu sandı.

Ve bir iki dakika sonra da ciddi yüzlü Shroake çocuklar tekrar dışarı geldi.

“Ben, ben onun babanız olduğunu söylediğinizi sandım... benim bulduğumun,” diye fısıldadı Sham.

“Babamızdı,” dedi Dero. “Bu diğeri.”

Demirdenizinde neredeyse kaya adalar kadar aile çeşidi vardı –Sham kuşkusuz bunu biliyordu. Ülkelerinin olmalarını istediği şekli almaya gönülsüz pek çok kişi vardı. Ve normların yasalarla korunmadığı uluslarda, onaylanmamayı sineye çekmeye hazırlarsa –belli ki Shroake’ler öyleydi– kendi şekillerini alabilirlerdi. Shroake’lerin garip ev ortamı bunlardan biriydi.

“Üç taneler,” dedi Caldera. “Ama Baba Byro...” Oda tarafına baktı. “Baba Evan ve annemizin yaptığı gibi gezip dolaşmak için aynı isteği duymadı.”

“Gezip dolaşmak,” dedi Sham, daha fazlasını umarak.

“Evi çekip çeviriyor,” dedi Dero. Onun arkasından, o görmeden, kızkardeşi Sham’ın gözlerine baktı ve sessizce, *çeviriyordu* dedi dudaklarını oynatarak. “Yazı yazıyor.” Caldera *Yazıyordu* dedi dudaklarıyla. “O...unutkan. Bize bakıyor ama.” Caldera dudaklarıyla, *Biz ona bakıyoruz*, dedi.

Sham gözlerini kırptırdı. “Burada başka kimse yok mu?” dedi. Yalnız başlarına nasıl hem o kayıp adama hem de kendilerine bakabiliyorlardı? Birden bir düşünce geldi aklına.

“Ne duyduğumu biliyor musunuz?” dedi. “Yapay insanlar yapmanın yolları olduğunu duydum. Bu şeylerle.” Enkazı işaret etti. “Etrafta dolaşabilen, düşünebilen ve iş yapabilen...” Böylesi bir

döküntü-topaklaşmasının, garip enerjilerle çalışan, görevlerini yaparken sevgi dolu konuşan bir hurda dadının görünmesini beklermiş gibi etrafa bakındı.

“Bir enkazrobot mu?” dedi Dero. Kaba bir ses çıkardı.

“Efsaneler,” dedi Caldera. “Böyle bir şey yok.” Sham’ın kafasındaki metal-lastik-cam-taş figür, gerçekliğin balonunu patlatmasıyla ortadan kayboldu ve Caldera ile Dero’yu kendi kendilerine ve yas tutan ikinci babalarına bakmaya terk etti.

Otuz Beşinci Bölüm

MENİ KESİNLEŞMİŞ üçte iki yetimlikleri ile Sham'ın hissettiği ortak yönün tuhaf çekimine –beklemediği bir bağ– ve büyük Shroake'lerin hikâyesini biraz daha anlayamamak yüzünden yaşadığı hüsrana rağmen, Sham burada kalamazdı. Zaman her vakit yaptığını yapıyor, sanki tepeden aşağı iner gibi daha hızlı, daha hızlı akıyordu. Doğrusunu isterseniz, Sham, Shroake'lerin onun gitmesini istemediğinden de emin değildi. Ellerinde kalan ebeveynle yalnız kalmak istemediklerinden.

Caldera tekrar Baba Byro'ya bir bakmaya giderken, Dero, Sham'ı evden uğurlamak üzere ona eşlik etti. Bahçenin dışına, çamaşır makinelerinin oluşturduğu kemerin altından tekrar Manihiki'nin caddelerine doğru eski adımlarının üzerinden geçerken, Sham, kaçıp Shroake'leri tekrar ziyaret etme isteğiyle, görev çizelgesini düşünüyordu; Dr. Fremlo'yu ve orada her kim varsa onu, kimlerin talimatlarını yan çizebileceğini, kimlerin çizemeyeceğini. Belki de bu Shroake evinin dışında dikkatini çeken adamdan, onun otoritesinden ve dikkatinin istemeden ona yönelmesinden dolayıldı.

Adam bir duvara yaslanmış, ısının gerektirdiğinden daha büyük, uzun, gri bir paltoya sarınmış duruyordu. Şapkasının geniş kenarından dolayı yüzünü görmek imkânsızdı. Sham kaşlarını çatı. Adam tam da kendisine bakıyor olabilirdi. Kesinlikle genel olarak Shroake'lerin evinin yönüne bakıyor gibi duruyordu. Ve yoldan geçenler ilerledikçe ve ışık gökyüzünden sızmayı sürdürdükçe, Sham adamın oradaki varlığının tesadüf olmadığından emin oldu.

Onu gözleyen adam, Sham endişeyle bakınmayı sürdürürken, caddede dolanmaya başladı. Sham ağırdan alıyordu. Bir an için eğilip ayakkabılarıyla oyalandı. Adam ona yaklaşıyordu. Sham, yapabildiği kadar sıradan bir şekilde, uzaklaşmaya başladı. Omuzlarının

üzerinden bakmamaya gayret etti, ama sırtında adamın sabit bakışının değdiğini tahmin ettiğı göz büyüklüğünde iki nokta kaşınıyordu ve hızlıca bir göz atmadan edemedi. Adam ona yaklaşıyordu. Sham hızlandı. Hâlâ geriye bakarken dosdoğru birisinin üzerine yürüdü.

Kime çarptığını bile görmeden özür sözleri söyleyip duruyordu. Bu bir kadındı, öyle uzun ve enliydi ki Sham iri yarı biri olmasına rağmen bu çarpışma onu hiç de etkilememişti. Kadın ona endişeyle bakıyordu. Ellerini Sham'ın kollarına koydu.

"Hey," dedi. "İyi misin?" Onun geriye doğru bakışını gördü. "O adam sana sorun mu çıkarıyor?"

"Hayır, ben, evet, hayır, bilmiyorum," dedi Sham. "Ne istediğini bilmiyorum, izliyordu..."

"İzliyor muydu?" dedi kadın. Adam durmuştu. Birden bir duvar ilgisini çekmişti. Kadın gözlerini kıstı. "Oradan mı çıktın?" dedi, Shroake'lerin evini işaret edip. Sham başını salladı.

"Endişe etme, oğlum," dedi. Omzunu koluyla sardı. "Her ne istiyorsa, seni onun kontrolünden uzak tutacağız."

"Teşekkürler," diye mırıldandı Sham.

"Endişe etme. Biz Manihiki'ye gelen ziyaretçileri gözetiriz." Onu şehrin daha iyi aydınlatılmış yerlerine doğru uzaklaştırdı. "Emiminim, tıpkı Shroake'lerin yaptığı gibi. Onlarla konuştuğun şey neydi?" Soru ağzından en küçük bir ton değışikliği olmadan çıkmıştı. Yine de Sham'ın başını kaldırıp bakmasına neden oldu. Onun o anda kendisine değil de arkalarındaki adama baktığını ve ona şüphleyle değil de sessiz bir iletişim halinde baktığını görmek için.

Sham'ın nabızı boğazında atmaya başladı, öyle hızlı ki kalbi de onu görünce çarptı. Kurtarıcısı olmayan kurtarıcısı ona bakıyordu, yüzü sertleşmiş ve eli Sham'ın omzunun üzerinde sıkışmıştı. Kurnazlık ve hileye başvurma seçenekleri Sham'dan uzaklaştı, görebildiğı tek yolu seçti. Kadının ayağına bastı.

Kadın uludu, küfretti, hopladı, böğürdü ve arkalarındaki esmer, gölge yüzlü adam Sham'ın ardından depara kalktı. Hızlıydı. Paltosu etrafında uçuşuyordu.

Sham koştu. G6mleğini açıp G6nya'yı serbest bıraktı. Yarasa adamı dalış bombardımanına tuttu, ama genç zorbaların aksine, bu d6şman 6yle kolay yılmıyordu. G6nya'ya hızla vurdu ve koşmaya devam edip Sham'a yaklaştı. "Yukarı!" diye bağırdı Sham. "Uzaklaş!" Sham kollarını ırdtı ve yarasa y6kseldi. Her şeye yalnızca hız karar veriyor olsaydı, Sham saniyeler içinde g6zaltında olacaktı. Ama kesin ya da adil olmayan nedenlerle yetişkinler tarafından mahallelerde kovalanan genç insan nesillerinin ruhlarına karıştığını hissetti. Hiç de hızlı olmadığından, yine adaletin zikzaklarıyla y6n değiştirdi, adaletsizlikten kaçınmanın coşkusu ve cefasıyla alçak duvarlardan atladı, h6l6 yuhalamalar, ikinci ticaretinin g6r6lt6s6 ve trafikle dolu olan bir caddeye ulaştı ve yiğitçe bir sağduyuyla alçak şasili araçların altında azalan ışıkta yuvarlandı. İyice hareketsiz bir biçimde uzanmak için. Nefesini tuttu.

G6nya, diye d6ř6nd6, zihnindekileri yansıtmak 6zere yırtıcı bir girişimle, *uzak dur*. Kentsel ayak seslerinin vuruş sesleri, yanından basıp geçen bedensiz adımlar, tekerleklerin s6rt6nmesi ve kedi ile k6peklerin meraklı burunları arasında, Sham iki siyah deri botun caddenin ortasında yere çarptığını g6rd6. Dur. D6n. Birkaç adım bu y6ne koş, birkaç adım şu y6ne, sonunda 66nc6s6ne doğru yola ık. G6zden kaybolduklarında, Sham hırılıyla soluyarak içindekileri saldı, arabanın altından kendini çıkardı.

Çamurlu, tir tir titreyen ve kanlı. Yukarı baktı, kollarını kaldırdı ve g6ky6z6nden G6nya yine g6mleğinin içine indi. Sham sallandı. Boğuk bir sesle birine bir soru y6neltene kadar Manihikililerce çoğunlukla g6rmezden gelindi, rıhtımlara nasıl geri gideceğini 6ęrendi ve becerebildiği kadar dolambaçlı yollardan gizlice tekrar *Mede'se* d6nd6.

RIHTIMLARA GİDEN YOL, Sham'ı d6zensiz sokak lambalarının, elektriğin, gazın, parlak sepyanın altından geçirdi. O ışıkların insanlığın geçmişinden kurtuluşu olduğu, parlak, tarihsel olarak hatalı renklerin içinden; hatta g6steriş olsun diye ayakizi gibi şekille-

re dönüştüğü veya kapsama alanları içerisindeki girdapları gözler önüne seren bir alt-enkazdan.

Morlukları şişiyordu. Lambası sallanan, uyuklayan trenlerin arasında giderken gölgeler yayan bir filikaaraba Sham'ı *Mede'se* götürdü.

"Gece geç vakit, değil mi?" diye bağırdı Kiragabo. Sham korkuyla sindi ve güverteadaki şeylere takılıp tökezledi.

"Geç kaldım," dedi. "Kaptan derimi yüzecek."

"Yüzmez. Kafasında başka şeyler var."

Ve gerçekten de güvertealtına dikkatle ilerlediğinde, metinleri Naphi'nin kasasına bırakmak için onun kabinine sürünerek girmekle kalmadı, yemekhaneden gelen seslerle dikkati dağıldı ve neler olup bittiğini araştırmak üzere oraya gitti. Etkilenmişliğin *ohları, ahları, vay canınaları*.

Kaptan ve adamları bir şeyin etrafında toplanmıştı. "Sham," dedi birisi. "Gel buraya, şuna bak." Kaptan bile onu eliyle çağırdı. Yetkililer masanın etrafında yer açtı. Masanın üstünde insan yapımı, antika şeyler vardı.

Sham kendi görüntüsünün, üzerindeki çamur ve kavga kalıntılarının bir açıklama gerektireceğini düşünmüştü. Ama kimse alıdırmadı. Sham kaptanı hiç bu kadar konuşkan görmemişti. Hızlı ve ritmik parıltı, koluna, üzerindeki ışıklara yayıldı, parmaklarının vuruşu et parmaklarınkinden daha hızlıydı.

"Ve bak, şu. Burada görebilirsin." Bir alıcıyla meşguldü. Alıcı gözünü kırıpıp tavuk sesi gibi sesler çıkarıyordu. Kombinasyon halinde ışıklar yayıyordu. O halde kaptan alıcının satıcısını bulmuştu.

"Menzili -eh, kilometrelerce dediler bana. Belki de yüz kilometre kadar. Ve yerin dibine kadar gidebiliyor."

"Ondan da derine giderler, Kaptan," dedi birisi.

"Evet ve tekrar yukarı gelirler. Hiç kimse bunun bizi kralköstebeğin kapısına götüreceğini ileri sürmüyor, Bay Quex. Kimse alıcının bizi içeri alıp çay yapacağını iddia etmiyor. Hâlâ yapacak bir

işimiz var. Siz hâlâ avcı olacaksınız. Hatta bizim bu şeyi nasıl okuyacağımızı hâlâ öğrenmemiz gerekiyor. Fakat.” Etrafına bakındı. “Bunu alıp...” Küçük bir vericiyi kaldırdı. “Onun derisinin altına koyarsanız işler değişir.”

Bozlateen Quex, gösterişli kıyafetini kımıldattı ve Naphi’nin izniyle alıcıyı aldı. Birlikte kabaca bağlanmıştı. Birlikte olmaktan çok kabaca bağlanmış, gerçekten –düşmesi durumunda dengede tutmak için bir karmaşa. Özgün-enkaz ve alt-enkazdan yapılmış. Canlı bir şey gibi fısıldıyordu. Tuhaf küçük devre. Antikite ve uzaylı uzmanlığı birbiriyle kaynaşıp tek bir çirkin, şaşılası makineciğe dönüşmüş.

Sham daha iyi görmek için hareket etti. Quex rakamları çevirdi ve ışıklar değişti. Renk, konum, sürat değişti. Sham bir an için hareketini kesti, sonra devam etti ve o hareket ettikçe ışıklar da hareket etti. Herkes ona bakıyordu. Gözünü kırıştırdı ve tekrar hareket etti. O hareket ettikçe ışıkların maskaralıkları devam ediyordu.

“Ne oluyor be?” dedi Quex. Bir düğmeyi dürttü, parıltı elinin içinde büyüdü. Alet, Sham’a dikkat kesilmişti. Günya kafasını Sham’ın gömleğinden çıkardı.

“Ah. Hayvan yüzünden,” dedi kaptan. “O şey hâlâ onun bacağında. Bu ondan bir şey alıyor, geri gelen bir sinyal. Quex, onu ayarlamaman gerekecek. Onun yerine şunları aradığından emin ol.” Avuç dolusu alıcısını salladı. Onlar tıngırdadıkça, alıcı ördek gibi gıkıyor, ışığı yeniden değişiyordu.

“Söylediğim gibi,” dedi kaptan, “öğrenmemiz gereken şeyler var. Ama yine de. Bu işleri değiştirecek, değil mi? Ya, ya, ya.” Ellerini ovuşturdu. Bu fikrin kaynağına, Sham’a baktı, mekanizmayı çözmek için. Gülümsemiyordu –o, Kaptan Naphi’ydi!– ama ona başını salladı. Bu bile Sham’ı şaşkına çevirmeye yeterdi. “Elimizdeki ayrıntıları kontrol edin, son olarak nerede bir işaret olduğunu hesaplayın. Nerede iyi köstebek alanları bulabileceğimizi. İşte oraya yöneleceğiz.”

Otuz Altıncı Bölüm

“**B**İLİYORUM, ama onu öylece bırakamayız,” dedi Dero. “Onu öylece bırakmıyoruz,” dedi Caldera. “Sanki onunla ilgilenmek için gelen insanlar yokmuş gibi değil. Sence ben de onu özlemeyecek miyim? Onun da gitmemizi istediğini biliyorsun.”

“Biliyorum, ama ben gitmemizi istemiyorum. Onu burada bırakıp. Bize ihtiyacı var.”

Shroake kardeşler bu tartışmayı yapmak için başka bir odaya çekilmişti, ama bunun onları Sham’ın işitebileceği bir mesafeden uzaklaştırdığını düşündülerse yanılmışlardı.

“Dero.” Caldera’nın sesi yatışmıştı. “Gittiğimizi unutacak.”

“Biliyorum ama sonra hatırlayacak ve yine üzülecek.”

“...biliyorum.”

Shroake’ler dışarı, Sham’ın beklediği koridora geldiğinde, Dero, kırmızı gözlerle, sanki meydan okuyormuş gibi Sham’a gözlerini dikti. Caldera, kardeşinin biraz arkasında, eli onun omzunda, durdu. Sham’ın bakışlarıyla karşılaştılar.

“Onları aramaya çıkmamamızın nedeni babam,” dedi Caldera. “Uzun zaman oldu. Bize anlattıkların büyük bir sürpriz olmadı. Ama o.”

“Bekliyordu,” dedi erkek kardeşi.

“Byro, bunu duymayı bekliyordu,” dedi Caldera. “Bunu yazıyordu. Onlara mektup. Sen mektup yazar mısın, Sham?”

“Yazmam gerektiği kadar çok değil. Troose ve Voam’a...” Sham durdu, birden onlara haber göndermeyeli ne kadar uzun zaman olduğunun farkına vardı. “Dün gece,” dedi Sham. “Önce burada olduğum zaman. Dışarı çıktığımda, bir şey gördüm. Birisini. Evi-

nizi." Asik suratlı görünüyordu. "İzleniyor." Shroake'ler gözlerini ona dikti.

"Ah, evet," dedi Dero. Omuzlarını silktilti.

"Ah," dedi Sham. "Pekâlâ. Biliyorsanız eğer."

"Tabii," dedi Caldera.

"Şey, besbelli tabii," dedi Sham. "Ama biliyorsunuz, yalnızca emin olmak istedim. O halde, neden? Neden tabii?"

"Neden izleniyor?" dedi Caldera.

"Çünkü biz *Shroake'leriz*," dedi Dero. Bu duyuruyu yaparken sağ başparmağıyla kendisini itti, solunu da pantolon askısını şaklatmak için kullandı. Bir kaşını kaldırdı. Sham gülmeden edemedi. Dero bile, bir anlık öfkeli bakıştan sonra, birazcık güldü.

"Onlar bir tür kurtarıcıydı, söylediğim gibi," dedi Caldera, Sham'a. "Ve bir tür imalatçı. Ve araştırmacı. Bu güruhun gidebilmeyi çok isteyeceği yerlere gidip, yapabilmeyi çok isteyeceği şeyler yaptılar. Nereye ve neden gittiklerini bilmek istiyorlar."

"Kim bilmek istiyor?" dedi Sham. "Hangi güruh? Manihiki mi?"

"Manihiki," dedi Caldera. "Böylelikle tabii, onlar geri gelmeyince, Byro donanmaya gidemedi. Arama ve kurtarma onların önceliği değil. Ah, *aramayı* teklif etmek için geldiler, elimizdeki haritaları, nereye gittiklerini sordular."

"Sanki *onlara* söyleyecekmişiz gibi," dedi Dero. "Sanki biliyor-muşuz gibi."

"Onlar trendeki rotalarının kayıtlarını tutmuyorlardı," dedi Caldera. "Bu yüzden hafızayı sakladılar. Yaralanmış olsalar bile, içlerinden birisi onu yere gömmek için gerekeni yaptı. Onun içinde nerelere gittikleriyle ilgili ipuçları olduğunu fark etmiş olmalılar."

"Gittikleri yere dolambaçlı yollarla gittiler ve tekrar dolambaçlı yollarla döndüler," dedi Dero.

"Baba Byro birazcık şey olmuş olabilir..." Caldera'nın sesi zayıfladı ve yine toparlandı. "Ama donanmaya güvenecek kadar aklını yitirmemişti. Ne de onlara rotayla ilgili bildiklerini söyleyecek kadar."

“O halde bir harita var mıydı?”

“Trende değil. Ve ne senin ne de onların okuyabileceği bir şey de değil. Manihiki onları bulmak istiyordu, fakat kendi nedenleri için, bizimki için değil. Shroake’ler asla onlara istediklerini vermedi.” Caldera’nın sesinde gurur vardı. “Her çeşit motor ve makine, başka hiç kimsenin yapamayacağı şekilde yapıldı. İstedikleri annemin ve diğer babamın geri gelmesi değildi –onlardan alabilecekleri her neyse oydu. Ne yapabilmiş veya bulabilmişlerse.”

“Onları asırlarca arıyor olacaklar,” dedi Dero. “Göçtükleri için.”

“Ama şimdi sen buradasın,” dedi Caldera, “yıllardır ilk kez sıldaşıyor olacaklar, ‘Bir ipucumuz var!’”

“Beni bir oluğa saklanmak zorunda bıraktılar,” dedi Sham. “Streggeyeli bir delikanlıyı yakalamak için her ne iseler biraz daha fazlası olmak zorundalar.”

“Kim olduğunu öğrenmek istediler,” dedi Caldera. “Ve ne bildiğini. *Shroake’lerin* ne civarda olduğunu.” Sham ilk geldiği zaman Caldera ile Dero’nun nasıl bir tedbirle onu karşıladıklarını hatırladı. Şüpheli olmaları boşuna değilmiş. Hiç arkadaşları olmaması boşuna değilmiş: Baba Byro’ya bu kadar özenle bakıyor olmasalar ve diğer ebeveynlerinin dönüşünü böylesine özlemle bekliyor olmasalar bile, ziyarete gelen herkesin potansiyel bir ajan olduğunu varsaymak zorundaydılar.

“Sen gelene kadar,” diye mırıldandı Dero Sham’a, “hâlâ hep geri gelebileceklerini düşünüyordum.”

“Uzakta oldukları en uzun zaman buydu, ama merak etmeden duramıyorsun,” dedi Caldera. Başını Baba Byro’nun kafası karışmış halde yas tuttuğu oda yönüne doğru eğdi. “Ve biz emin olmadan onu nasıl bırakabilirdik ki? Biz bir yöne gitseydik, onlar da başka bir yönden mi gelseydi?”

“Ama şimdi emin miyiz?” dedi Dero. Söyledikleri, sonuna gelene kadar bir beyan iken şimdi bir anda soruya dönüşüvermişti, Sham’ın kalbini buran bir anlık belirsizlik umuduyla.

“Şimdi eminiz,” dedi Caldera yumuşakça. “Bu yüzden onların açısından doğru olanı yapmalıyız. Başladıklarını bitirmeliyiz. Annemin ve diğer babamın isteyeceği şey bu. Ve onun da isteyeceği şey bu.” Yine kapıya baktı.

“Belki,” dedi Dero.

“Yine onlara yazıyor olmalı,” dedi Caldera.

“Şayet unutacaksa,” diye sordu Sham, “onların ölmüş olduğunu ona neden söylediniz?”

“Eh onları seviyor, değil mi?” dedi Caldera. Sham’ı mutfığa götürdü, ona yağlı görünen bir kupa çay ikram etti. “Yas tutmayı hak etmiyor mu?”

Sham içeceği kararsız bir şekilde karıştırdı. “Bu yerden buradakilere bahsettiğim her defasında,” dedi Sham, “bana bakıyorlar. İnsanların aileniz hakkında konuştuğu açık. Ve ben enkazı gördüm. Öyle bir tren hiç görmemiştim. Ve sonra şu resim var.” Caldera’ya baktı. “Bana anlatır mısınız? Ne yapıyorlardı? Biliyor musun?”

“Onların nasıl bir işe kalkıştıklarını biliyor muyuz?” dedi Caldera. “Nereye gidiyorlardı ve neden? Ah, evet.”

“Biliyoruz,” dedi Dero.

“Ama o halde, sen de biliyorsun,” dedi Caldera. Kardeşine göz attı. Bir saniye sonra, Dero omuzlarını silkti. “Çok karmaşık değil,” dedi Caldera. “Söylediğin gibi, resmi gördün.”

“Bir şey arıyorlardı,” dedi Sham.

“Buldular,” dedi Caldera, bir an sonra. “Bir şey arıyorlardı ve bir şey buldular. Ki bu...?” Bir öğretmen gibi bekledi.

“Demirdenizinin dışında bir yoldu,” dedi Sham sonunda. “Rayların ötesinde bir şey.”

Pek *tabii*. Sham o tek hattı görmüştü. Bu yüzden bunu biliyor sayılırdı. Yine de, onu işitmek! Kutsal şeylere aykırı konuşmaktan zevk almıştı. Aykırı düşünceleri cıfcaflı bir şekilde söylemek, ortaya çıktı ki sinir bozucu olduğu kadar hayat vericiydi de.

“Rayların ötesinde hiçbir şey yok,” dedi Sham ciyak ciyak. Kendi sesinden kendisi de rahatsız oldu.

“Öyle görünüyor ki yapacak işlerimiz var, Dero,” dedi Caldera. Sesine bir ciddiyet, bir gayret gelmişti. Kardeşi konuştuğu zaman, onda da açığa çıkıyordu.

“Baba Byro’nun odasında bir şey var,” dedi Dero. “Ona akşam yemeğini götürdüğümde onu indireceğim.”

“Rayların ötesinde hiçbir şey yok,” dedi Sham yine.

“Onu cidden bırakabilir miyiz?” dedi Dero. Ellerinde kalan babanın beklediği kapıya göz attı.

“Onu bırakmayacağız,” dedi Caldera yumuşakça. “Bunu biliyorsun. Onun bakımını üstleneceğiz.” Dero’ya yaklaştı. “Yapacağımız tek şey onu hemşirelere bırakmak –biliyorsun, ona bakacaklar. Biliyorsun, eğer gidebilseydi kendisi giderdi. Gidemiyor. Ama biz gidebiliriz. Onun için. Hepimiz için.”

“Biliyorum,” dedi Dero. Başını iki yana salladı.

Sham bir kere daha şansını denemeye girişti. “Rayların ötesinde...”

“Ah, keser misin şunu?” dedi Caldera ona. “Belli ki var. Resmi gördün.”

“Ama herkesin bildiği...” dedi Sham, sonra durdu. Nefesini verdi. “Pekâlâ,” dedi. Kesin hiçbir şey yoktu. Bildiklerini listeledi. “Demirdenizinin nereden geldiğini kimse bilmiyor.”

“Eh, kimse bilmiyor,” dedi Caldera, “ama olasılıklarla ilgili bir sezgileri var. Senin nereden geldiğin konusunda ne diyorlar? Streggeye mi dedin? Ne düşünüyorsun? Raylar tanrılar tarafından mı yapıldı?” Soruları daha hızlı geliyordu. Yerden mi çıkmışlardı? Bunlar insanların seyahat ederken bilmeksizin okudukları göksel metinlerde yazılı mıydı? Raylar henüz anlaşılmamış doğal süreçlerle mi oluşturulmuştu? Bazı radikaller hiçbir tanrının olmadığını söylüyordu. Raylar kaya, sıcak, soğuk, baskı ve pisliğin etkileşimleriyle mi kusulmuştu? İnsanlar, büyük beyinli maymunlar, raylar ortaya çıktığı zaman, ölümcül pislikten uzak, güvende kalmak için onları kullanmanın yollarını mı düşündüler? Trenler böylece mi icat edilmişti? Dünya etrafa olduğu kadar aşağıya da giden ray-

ların sonsuzluğu, ta çekirdeğe kadar toprakla enkazın katmanları arasındaki dikişler miydi? Cehenneme kadar? Bazen fırtınalar yüzey toprağını savurup aşağıdaki demiri açığa çıkarıyordu. En hevesli kazıcılar yeraltında bazı raylar bulduklarını iddia ediyorlar. Peki ya Cennet? Cennette ne vardı? O neredeydi?

“Sanırım –bize söylenen– biliyorsun,” dedi Sham. Kendi tutarsızlığına tühledi. “Hepsi O Apt Ohm’dan gelir.”

“Ah, doğru,” dedi Caldera. Tapınılan, korkulan, aşağılanan, kızgınlığı yatıştırılan ve tartışılan bütün tanrılar arasında etkisi en yaygın olan odur. Koyu urbalar içindeki büyük, baca kafalı kumandan. O demirdenizini, uluslarını, yolcularını korudu ve denetledi. “Bir zamanlar birisi olmuş olabilir,” dedi Caldera. “Yıllar, yıllar önce. Bir patron. Nereye gidiyorlar? Raylar? Demirdenizinin bittiği yerde ne var?”

Sham rahatsız bir şekilde kımıldandı.

“Sham,” dedi Caldera. “Yukarıgökyüzü nedir? Sakın onun tanrılarının zehir koyduğu yer olduğunu söyleme. Raylar nereden geliyor? Tanrılarının kavgası nedir?”

“O, dünyanın başlangıcında bütün tanrılarının dünyayı yapmak için savaştıkları zaman; O Apt Ohm en güçlüsüydü ve onların savaşlarında demirdenizi topraktan yükseldi.”

“Bu farklı demiryolu şirketleri arasındaki bir savaştı,” dedi Caldera.

Sham bu teoriyi de duymuştu, gergin bir şekilde kabullendi.

“Her şey kötüye gitmeye başladıktan sonraydı ve onlar yine para kazanmaya çalışıyordu. Bayındırlık işleriyle. İnsanlar yolculuk için ödeme yapıyordu, yönetenlerse inşaatın her kilometresi için ödüyordu. Böylece işler kontrolden çıktı. Rekabet ediyorlardı, hepsi her yere yeni güzergâhlar koyuyordu. İnsanlıktan uzak, çünkü ne kadar inşa ederlerse o kadar para kazanıyorlardı.

“Yıllarca zehirli şeyleri yakıp kül ettiler –işte yukarıgökyüzü böyle oluştu– ve sonunda yerin içine doğru bir şeyler de patlatıp her şeyi değiştirdiler. Bütün dünyaya geçici donanımlar inşa edebi-

liyorlardı. Bu bir şirket savaşıydı. Birbirlerinin trenlerine tuzaklar kurdular, bu yüzden oralarda tuzak makasları, tuzak hatları var.”

“Hatları yaptılar,” dedi Caldera. “Birbirlerini yok ettiler. Ama yıkımdan kaçamadılar. Ve hepsi rayları bıraktı. Bizler ticari bir çekişmenin kötü sonuçlarını yaşıyoruz.” Gülümsedi.

“Annemiz ve babamız bir şey arıyordu,” dedi Dero. “Tarihi biliyorlardı. Unutulmuş hazine, tarih, melekler, gözyaşı vadisi hikâyeleri.”

“Bütün bunları duydum!” dedi Sham. “Dünyaya gelmiş bütün zenginliklerin ve henüz doğmamışların hayaletleri Cennette yaşıyor!” Eski hikâyelerden sözler okudu. “Ah, gözyaşı vadisinden sakın! Onların efsanelerin peşinde olduğunu mu söylüyorsun bana?”

“Ya değilse?” dedi Caldera. “Cennet herkesin olduğunu düşündüğü şey olmayabilir, ama bu onun bir efsane olduğunu göstermez. Bütün zenginliklerin hayaletlerinin orada *olmadığını* da göstermez.”

Ani ve dijital bir boru sesiyle, duvar saatlerinden birisi Sham’ın dikkatini çekmek istedi. *Şimdi olmasın!* diye düşündü. Bu kurtarma hikâyelerini dinlemek, bu evi kolaçan etmek istiyordu.

“Ben...gitmek zorundayım,” dedi. “Birisiyle buluşmalıyım.”

“Ne yazık,” dedi Dero, kibarca. “Bizim de gitmemiz gerek.”

“Ne? Nereye? Ne zaman?”

“Hemen şimdi değil,” dedi Caldera. “Ama şimdi neler olduğunu biliyoruz, şimdi sen bize anlattın, bitirmemiz gereken bir iş var. Şaşıрма, Sham. Söylediklerimizi duydun. Bunu yapmamız gerektiğini biliyorsun. Sanırım bunun için bize resmi göstermeye geldin.”

“Annemizle babamızın işlerini yarım bırakacağımızı düşünmedin, değil mi?”

Otuz Yedinci Bölüm

TOZALAN, ÇOĞU RIHTIM YANI meyhanesi gibi kalabalık, oyunların elektronik cıvıltıları nedeniyle gürültülüydü. Sham, kurtarıcılarının barın etrafında toplanışını izledi. Kurtarma kıyafetlerini giymemişlerdi ama serbest zamanlarında giydikleri kıyafetler bile onları belli ediyordu –insanlığın uzun süredir yaşamayı başaramadığı, asırlar öncesine ait modanın süslü kıyafetlerinden bozma giysiler. Kendilerine özgü Kurtarma Argosuyla heyecanlı heyecanlı konuşmalarını duyacak kadar yaklaştı –birbirlerini Fren ve Bluv diye çağırıyor, *Kazonucular*, *Omurgaşeker* ve *Kabuksuzlar* hakkında konuşuyorlardı.

“Eh,” dedi Robalson. “Kaptan kitaplarını sevdi mi bakalım?” Sham’ın ona aldığı içkiden yudumladı. Trenyağı deniyordu ona –tatlı viski, siyah bira ve aynı anda hem iğrenç hem de çok hoş olan melasın bir karışımıydı.

“Hıı,” dedi Sham. “Yine teşekkürler, biliyorsun, dün için.”

“Peki, senin hikâyen ne, Sham? Ne zamandır raylardasın?”

“Bu benim ikinci yolculuğum.”

“Gördün mü işte. İnsanlar böyle, çaylakların kokusunu alabiliyor. Kötü bir niyetim yok, yalnızca bu böyle.”

“Peki,” dedi Sham. “Sizin ekipten kimse var mı burada?”

“Onlar böyle yerlerde içmez.”

“Özel korsan barlarına mı gidiyorlar?”

“Hıı,” dedi Robalson sonunda. Bunu oldukça ruhsuz bir şekilde söylemişti. Bir kaşını kaldırdı. “Özel korsan barları.”

NIYET ETTİĞİNDEN çok daha sonra, müzik kutusundan “Zıplayın Bütün Tren Kabadayıları”  arkısının hareketli ritmi geldiğinde, Sham zevkle bağırdı ve co kulu koroya katıldı. Robalson da söyledi. Diğ r müşteriler onları onaylamamanın ve eğlenmenin birbirine karıştığı bir tavırla izledi.

“Eğlenmonaylama,” diye önerdi Robalson, Sham bu duruma işaret ettiğinde.

“Onayleğlenme,” dedi Sham.

“Sham,” dedi Robalson. “Eğer bunu sürdürürsen bizi buradan attıracaksın.  u kurtarıcılarla derdin ne Allah aşkına? İçeri girdiğinden beri sanki onlar kurt sen de porsukmu sun gibi izliyorsun.”

“Ben sadece, biliyorsun,” dedi Sham. Sandalyesinde kımıldandı. “Giyinme tarzları, konuşma tarzları. Yaptıkları. Bu... Eh, bu harika, değıl mi? Keşke...”

“O salonda onlardan biriyle konu uyordun, değıl mi? O kadın.”

“Evet. Sirocco diye biri. Çok ho tu. Bana bir kek aldı.” Sham sırttı.

“Belki de,” dedi Robalson, “demirdenizinin bir yerlerinde, bir kurtarmatreninde birisi vardır, ne zaman bir köstebektrenini geçseler, ‘Benden çok daha heyecanlı şeyler yapıyorlar,’ diyip duran.”

“Bilmem,” dedi Sham.

“Ah,  u trende doktor asistanı olduğunu bir d   nsene,’ diyen.”

“Bana adreslerini ver, değı  toku  yapmak için arayacağım.”

“Artı, senin kaptanının bir felsefesi olduğunu duymadım mı?” dedi Robalson.

“Yani?”

“Yani bu özenilecek bir şey değıl mi? Bahse girerim kurtarıcılar sıkıcı bir gruptur.”

K  ede bir adam ve bir kadın iki genci izliyordu. Sham onları süzdü. Kurtarıcı değıller, diye düşündü. Onlar da onun kendilerini gördüğünü fark ettiler, bakışlarını kaçırdılar. Sham’ın bütün bedeni buz kesti, aniden aklına gelen arabanın altında saklanma anısıyla kaskatı.

“Bir çift insan gördüm, sanırım kim olabileceklerini biliyorum,” dedi. “Kurtarıcılar. *Bir tür kurtarıcı.*” Gözlerini kıstı. “Onlar sıkıcı değillerdi. İnan bana. Bir kız ve erkek kardeş.”

“Ah, bu bana bir şeyler çağrıştırdı,” dedi Robalson. “Shoots? Shrikes? Soaks?”

“Nereden biliyorsun?”

Robalson omuzlarını silkti. “Hikâyeleri dinlerim. Onlarla ilgili yeterince var. Tuhaf bir kızkardeş ve erkek kardeş, kahrolası Yeşil Peynir ya da her ne karın ağrısı ise o ülkeye doğru bir av için yola koyuluyorlar, gelecek Motorgünü. Birisinin onların peşinden gitmek istediğiyle ilgili fısıltılar var. Hayalî hazineyi aramak için.”

Sham kesinlikle orada bulunan gözleyenlerin dikkatini çekmeksizin, bu kez, Shroake’lerin önerdiği, onu şehrin dışına götürüp tekrar içine getiren rotaları takip ederek gizlice Shroake’lerden uzaklaşmıştı. Robalson’un söylemekte olduğu şeylere gözlerini kırıştırdı. Robalson’un kendisi, düşünmeden hikâyesini anlattığı, devletin ilgi alanına giren dedikodulara ilgisiz görünüyordu.

“Sadece anlamıyorum,” dedi. “Yani seninle ilgili. Sen kurtarıcı olmak istediğini düşünüyorsun, ama ben istediğinden emin bile değilim.”

“Komik,” dedi Sham. “Onların söylediği de bu. Peki ya sen? Sen ne iş yapıyorsun, Robalson?”

“Ne mi yapıyorum? Gününe bağlı. Bazı günler güverteleri yıkıyorum. Bazı günler kenefleri temizliyorum. Ah benim yağlı cehennemim, tanrıların kavgasına girmeyi tercih ederdim. Bazı günler daha iyi şeyler yapıyorum. Bugün ne gördüm, biliyor musun? Yukarıgökyüzünden bir şey düşmüş, yaklaşık bir ay önce. Kuzeydeki bir sahile. Onu bir kavanoza koymuşlar, görmek için birkaç kuruş alıyorlar.”

“Canlı mı?”

“Sham. Yukarıgökyüzünden düşmüş. Hayır, canlı değil. Ama onu sirkede mi ne tutuyorlar.”

“Ama zaten kastettiğim şeyin bu olmadığını biliyorsun,” dedi Sham. “Senin trenin hangisi?”

“Ah,” dedi Robalson. “Boşver.”

“Ya,” dedi Sham. “Her neyse.” İyi. Bırak gizemli çocuk oyunlarını oynasın. “Yukarıgökyüzü,” dedi Sham dikkati dağılmış şekilde. “Temelnorm. Ufuk. Bütün sınırlar. Dünyanın ucu hakkında, biliyorsun ya, ne hikâyeler biliyorsun?”

Robalson gözünü kırpı. “Hikâyeler mi?” dedi. “Yani, Cennet gibi mi? Senin bildiklerin gibi muhtemelen. Neden?”

“Doğru olup olmadıklarını bilmek istemez miydin?” dedi Sham, ani bir hevesle, onu oldukça şaşırtan bir şiddetle.

“Pek değil,” dedi Robalson. “Bir kere, gerçek değiller, yalnızca hikâyeler. İkinci olarak, gerçek olsalar bile, bazılarının gerçek olmasını istemezdin. Ya ondan kaçınman *gerektiği* doğru ise? Orada olduğunu söyledikleri ne? Bir hıçkırıklar evreni, değil mi? Ya da bir ağıt hazinesi mi?” Başını iki yana salladı. “İyi olmadığını bilmekten pek bir mana çıkarmak zorunda değilim. Kızgın hayaletler mi? Sonsuza kadar ağlamak mı?”

Otuz Sekizinci Bölüm

MEDES'İN SAHİPLERİ köstebeketi, kürk ve yağlarının getireceği akçe ve krediyi istiyordu. Naphi'nin şu ya da bu ya da öteki köstebeği yakalamış olması umurlarında değildi. Yalnızca belki de bazı olaylar onun isminin güç kazanması anlamına gelecek ve bu tür bir marka tanınırlığı onlar için gelir anlamına gelebilecekti.

En üst düzey avlarını, can düşmanlarını yalnızca elde etmekle kalmayıp aslında onları tuzağa da düşürmüş olan kaptanların yanından geçiyorlardı ki bu çok nadir olan bir şeydi. Bütün Streggeye gençliği gibi, Sham da Sonuçlandırılmışlar Müzesine gitmiş, dağ gibi felsefe cesetlerinin önünde duran kadın ve erkeklerin ünlü flatograflarını görmüştü: böceğinin üzerindeki Haberstem; köstebeğinin üzerindeki ap Mograve; kıvrımlı mutant porsuk Hiçlik Porsuğunun üzerinde, ayağının altındaki ölü önemsiz-sembol ile yüzü bir okul çocuğu gibi sevinçle parlayan Ptarmeen.

Medes mürettebatının, vasat bir köstebektrenini felsefe avcılığının seyyar kalesine dönüştürmek için üç günü vardı. Çekiçler çaktı, somun anahtarları somunları sıkıştırdı. Tren çalışanları motorları ve yedek motorları testten geçirdi. Zıpkınları bilediler, barut stokladılar. Kaplamadaki delikleri onardılar. *Medes* yıllardır böyle iyi görünmemişti. İlk yapıldığında bile bu kadar iyi görünmemişti.

“Bunun risklerinin ne olduğunu biliyorsun,” dedi Naphi. Nutuk çekmekte pek iyi değildi ama yapmadan edemezdi. Yetkililerin ona söylediği gibi, mürettebatın ondan bir şeyler işitmeye ihtiyacı vardı. “Uzun bir süre demirdenizinde olabiliriz,” dedi kaptan, sesi borularda çatlayarak. “Aylar. Yıllar. Bu av bizi uzaklara

götürecek. Ben hazırım. Benimle gelecek misiniz?” Ooh, hoş bir yaklaşım, diye düşündü Sham.

“Birlikte olmamızı tercih etmeyeceğim bir tren çalışanı yok. Biz Streggeye’nin zaferi için, bu güzel trenin sahipleri için avlanıyoruz.” Birkaç bilgiç sırtış. “Bilginiz için. Ve şayet yaparsanız, benim için avlanacaksınız. Ve ben bunu unutmayacağım. Güneye gidiyoruz, ondan sonra bilgilerin bizi götüreceği yere gideceğiz. Rayların bayları ve bayanları, gidiyor muyuz?”

Mürettebat alkışladı. Av için, belirsizliğin bitişi için gürültücü desteklerini verdiler. “Kaptanın felsefesi için!” Haykırış, trenin bütün vagonlarında güvertelere yayılmıştı. Gerçekten mi? diye düşündü Sham.

“Sham,” dedi Dr. Fremlo, mürettebattakiler görevlerinin başına giderken. “Liman amiri bunu getirdi.” Doktor, Sham’ın afallayarak bakakaldığı mühürlü bir mektup uzattı. Sham bir teşekkür mırıldandı –mürettebattan pek az kişi, kesinlikle pek de şerefli dene-meyecek bir biçimde, mektubu ilk okuyan kişi olmayı redderek onu böyle elden teslim ederdi. *Sam Soorap*, dedi mektup. Yeterince yakın, diye varsaydı. Şerefli ya da değil, doktor meraksız sayılmazdı ve Sham mührü açana kadar bekledi.

SHROAKE’LERİN ZİYARETÇİSİNE, diye okudu Sham. ÖZEL TEKLİF! PLANLARIYLA İLGİLİ BİLGİYE İYİ ÜCRET ÖDENİR! DAHA FAZLASINI ÖĞRENMEK İÇİN LİMAN AMİRİNİ ZİYARET EDİN. ÜCRETSİZ ARMAĞANLAR ALMAK İÇİN HEMEN HAREKETE GEÇİN!

“Bu nedir?” dedi Dr. Fremlo, Sham kâğıdı buruşturup dudaklarını bükerken.

“Hiçbir şey,” dedi Sham. “İstenmeyen posta. Çöp.”

“DERDİM NEDİR, bilmiyorum,” dedi Sham, “ki bunu hissetmiyorum.” Shroake’lere, Naphi’nin mürettebatı harekete geçiren etkili konuşmasını anlatıp durmuştu.

Caldera omuzlarını silkti. “Ben de,” dedi. “Ama belki de şanslısın.”

“Şanslı mı?”

“Şapkanı havaya fırlatmayı istemediğin için.” Caldera mutfak masasının üzerinde toplu iğne, vida ya da öyle bir şeyleri sayıyordu. Dero, bavullara teneke kutuları koyuyordu.

Sham, *Medes*’ten sıvışma konusunda daha iyiye gidiyordu. Shroake evine çıkageldiği zaman, kardeşler onu hiç şaşırmadan karşıladı.

“İçeri gel.” Caldera gülümsüyordu. “Tam da derslerin sonuna gelmiştik.”

“Dersler” dedikleri şeyin, Dero ve Caldera’nın kütüphanede, kitap döküntüleri, ordinatör tabletleri ve çıktılar arasında karşı karşıya oturmaları olduğu ortaya çıktı. Etraflarındaki raflarda kitaplar kadar çok sayıda kemik ve tuhafliklar vardı. Dero, eğitim materyallerini anlaşılmaz bir sisteme göre ayırıştırıyor ve zulalıyordu. “Streggeye’de sizin dersleriniz nasıl oluyor?” dedi Caldera. “Okulunuz nasıl bir şey?” Sham’ın bakışları karşısında gözlerini kırptırdı. “Burada senin yaşımda çok insan tanımıyorum, başka yerler şöyle dursun,” dedi. “Merak ediyorum.” Kızarıyor muydu? Eh, hayır. Ama biraz utanmıştı.

“Biz Streggeye’ye gittik,” dedi Dero. “Değil mi?”

“Ah, bizi her yere götürdüler,” dedi Caldera. “Ama hatırlayamıyorum. Her yeri *biliyoruz* diyemem.”

Böylelikle Sham ona biraz Streggeye’yi anlattı. Caldera değilse bile Sham kızarıyordu. Dero ıvır zıvırını ortadan kaldırırken Sham oldukça sıradan çocukluğundan bir iki anekdotu egzotik bir ülkenin hikâyelerine çeviriyordu kekeleyerek.

Sham devam etti, Caldera ona bakmaksızın dinledi ve Dero odadan ayrıldı. Sham, Byro’nun oda kapısının açılıp kapandığını duydu. Ve bir dakika sonra tekrar açıldı, Dero geri döndü. Yüzü kaskatı kesilmişti, gözleri kırmızıydı. Dero, Sham ve Caldera’nın arasında durdu. Sham’ın hikâyeleri sonunda bitmişti. Streggeyeli genç adam ve sözde kurtarıcıların kızı, birbirlerinden uzaklaştılar.

“Benim sıram,” dedi Caldera ve odadan sessizce çıktı.

“Ne sırası?” dedi Sham. Dero’nun açıklamasını beklemiyordu, Dero da açıklamadı. Giderek uzayan huzursuz bir sessizlik içinde, kavga etmeye hazırmışçasına dudağı öne çıkmış, öylece durdu, ta ki Caldera gelene kadar. Caldera, Baba Byro’nun bir resmini, bir kaşkolu ve Byro’nun masasından hırpalanmış, eski bir katlanabilir ordinatörü taşıyordu.

Yüzü kardeşininki kadar sarsılmıştı ama konuştuğunda sesinin normal çıkmasını sağladı. “Yarasan nerede?” dedi.

“Bir yerlerde avlanıyor.” Düşünceli bir şekilde parmaklarını ters V şeklinde kavuşturdu. “Birisi bir mesaj yolladı,” dedi. “Sizinle ilgili şeyler anlatırsam bana bir şeyler vermeyi teklif eden bir mesaj.”

“Sen ne dedin?” dedi Caldera.

“Sence ne dedim? Fırlatıp attım. Ve bana anlattığınız arka yollardan buraya geldim. Ama öyle görünüyor ki sizinle ilgili dedikodular giderek artıyor. *Medes*’le de ilgili dedikodular olduğunu biliyorum.”

Caldera dudaklarının üzerine düşünceli bir şekilde bir parmağını koydu. “Sizin trenle ilgili çok fazla dedikodu var, evet,” dedi. “Raylar ve dedikodular. Buraya nasıl geldiğiniz, nereye gideceğiniz, yolda ne bulduğunuz.”

“İnsanlara dünyanın sonuyla ilgili bu şeyi duyduklarında ne düşüneceklerini sorup durdum,” dedi Sham, “ve sana söyleyeyim, bunlar kulağa hoş gelen şeyler değil.”

“Bizimle geliyor musun, Sham ap Soorap?” dedi Dero.

“N-Ne?” dedi Sham.

“Şimdi değil, Dero,” dedi Caldera.

“Durun, bu ne demek?” dedi Sham.

“Şimdi değil,” dedi Caldera yine. “Kaptanın konuşmasıyla ilgili ne diyordun, Sham?”

“Ah, şey. Yalnızca bana...bir etkisi olmadı. Başka bir köstebektenine binmek istediğimi gerçekten sanmıyorum.” Sham eve göz gezdirdi, bütün o enkaza.

“Hepimizin bir Görevi olduğunu söyleyen,” dedi Caldera, “insanlar var –böyle söylüyorlar, görev demiyorlar, Görev diyorlar– ve bunu duyduğunda ne olduğunu biliyorsun. Onun orada, seni beklediğini.”

“Belki,” dedi Sham düşünceli bir şekilde.

“Ben şahsen bunun palavra olduğunu düşünüyorum,” dedi Caldera. Dero kıkırdadı. Sham gözlerini kırptırdı.

“Yani *hiçbirimizin* görevi yok,” dedi Sham.

“Bunu söylemedim. Bunu mu söyledim? Belki *senin* bir görevin yoktur, dedim. Şu anda benim görevim eşyaları taşımak.” Çeşitli bagaj parçalarını yerinden kaldırdı. “Hayır, Dero, şu anda *senin* görevin burada kalmak ve bütün bunları ayarlamak. Sence seninki ne, Sham?”

Sham, Caldera’yı takip edip, iple bağlanmış ve kayışlarla birbirine tutturulmuş kutuları geçti ve aşırı doyurulmuş yılanlar gibi içten şişirilmiş sandıkları geçip atık bahçesine çıkarken Dero tühleyip homurdandı. Caldera, o bölgenin özelliği olan beyaz metal kemerin görüş alanı içerisinde, bir kovanın altındaki cilalı bir kaplumbağa kabuğunun altındaki bir kahve kutusuna bir anahtar yerleştirdi.

“Bizi bulup anlatmanın *senin* için bu kadar önemli olmasına sevindim,” dedi Caldera. “*Senin* annenle babana ne oldu?”

Sham başını kaldırıp ona baktı. “Ne,” dedi. “Neden?” Caldera, Sham gevşeyene kadar baktı. Sham onun ardından, enkazımsı bahçenin içinden zorla ilerledi ve babasının ortadan kayboluşu ve annesinin ıstırapıyla ilgili hikâyesinin kısa bir versiyonunu mırıldandı. “Voam ile Troose bana baktılar ama,” dedi.

“Sana inanıyorum,” dedi Caldera.

“Bir köstebekçide çalışma noktasına geldiğim için çok memnunar,” dedi. “Dünyayı görebileceğim için.”

“Bir kısmını,” dedi Caldera. “Sen kapıyı açtığın anda bize ne anlatacağını biliyordum, biliyor musun? Yani annem ve babamla ilgili. Ve o ana kadar ne kadar beklediğimi fark etmemişim. Keşke

birisi de babanın enkazını bulabilse. Ya da annenin nerede olduğunu. Sana söyledim. Senin bizim için yaptığını başkası da senin için yapsa.”

Caldera ona gülümsedi. Çok hızlı ve şefkatli bir şekilde. Neredeyse şıp diye kaybolmuştu gülümsemesi. Caldera onun yolunu açmak için karman çorman yabancı otları yana çekti. “Dünya güzel,” dedi. “Ama bunun ardından nelerin geleceğini merak etmek zorundasın.”

Sham irkilerek sahile geldiklerini fark etti. Birkaç metre ötede toprak düz, tozlu, ansızın daha az verimli ve iç içe geçmiş raylarla tikiş tikişti. Rayların üzerinde birkaç metre uzanan ahşap bir yaya köprüsü, ucunda da bir filikaaraba. Büyük çamurlu kaya dişleri bahçenin görüntüsünü kapamıştı.

“Özel bir sahiliniz mi var?” dedi Sham.

Caldera iskelenin üzerine yürüdü. Kalaslar eskiydi ve Sham boşluklardan azgın, küçük memelilerin karıştırdığı toprağa düşen pul pul boyaları görebiliyordu.

“Oralarda,” dedi Caldera, “öyle çok şey var ki. Kilometrelerce ötede, yüzyıllardır değişmemiş trenlerde rüzgârla tekerleklerin üzerinde giden insanlar var. Annemle babam onların av alanlarını ve onları buldu. Onlarla birlikte gidip onlardan öğrendiler. Lokomotif olmadan nasıl seyahat edeceklerini. Demirdenizi, cennet, oraya nasıl gidileceği ve ağıt hakkındaki bütün hikâyeleri. Her şeyi. Herkes öğrenmeye değer bir şeyler bilir.”

“Herkes değil,” dedi Sham.

“Pekâlâ, herkes değil. Çoğu insan ama.”

Bulutlar çok kısa bir süreliğine aralandı ve Sham bir an için sarı yukarıgökyüzünü gördü. Bir uçağın sesini işitti.

“Bütün o zenginliklerin olduğuna inanıyor musun?” dedi Sham. “Aradığın şey bu mu?”

Caldera omuz silkti. “İnanıp inanmadığımı bilmiyorum. Ama bunun için gitmiyoruz.”

“Keşfe çıkıyorsunuz,” dedi Sham, “Yalnızca bilmek istiyorsunuz.”

Caldera başını salladı. “Biz onları bekliyorduk,” dedi. “Ve sen yapabildiğin onları geri getirdin. Onların gittiği yere gitmekten başka ne yapabiliriz? Ve bu yalnızca bir görev değil. Seni temin ederim. Sen bana bir resim gösterdin. Ben de sana bir resim göstereceğim.”

Caldera cebinden bir baskı çıkardı. Arapsaçı şeklinde ayrıışmış bir kaya, üzerinde bir deri bir kemik kalmış sağlamkara hayvanları, kaktüsler ve sarmaşıklar barındıran tepecikler. Demirdenizi kilometreleri. Ve bir merdiven.

Bir merdiven. Yerden çıkıyordu, bir ev kadar yüksek, 45 derecede uzanan, havada son bulan. Bir enkaz çıkıntısı! Sham baka-kaldı.

“Bu bir yürüyen merdiven,” dedi Caldera. “Oralarda bir yerde.” Demirdenizini işaret ediyordu. Merdivenin zirvesinde bir pislik ve çöp konisi yükseliyordu. Oradan düşen şey enkaz bile değil, dünyanın bağırsaklarından çıkmış, gerçek anlamda işe yaramaz çöp, temizlenmesi mümkün olmayan bir atıktı.

Otuz Dokuzuncu Bölüm

“**CA**LDERA TAŞYÜZÜM,” dedi Sham. “Nerede o?” Caldera eve tekrar göz attı. “Dero küplere binecek, onu orada öylece bıraktığım için. Yalnızca çok kısa bir süreliğine çıkmıştım.” Sham’a baktı. “Şimdi dinle. Oranın altında ne olduğunu sana anlatayım.” Boğazını temizledi. Caldera ona anlattı:

MERDİVENLER GICIRDAYIP duruyor. Yukarı çıkıyorlar, sürekli. Yani onların üzerine çıktığında –ve raylara o kadar da yaklaşıyorsun, atlamak zorundasın!– harekete karşı çok hızlı inmek zorundasın ki aşağıda kim bilir nasıl bir güçle çalışan yürüyen merdiven seni çöplerle birlikte atmasın.

“NEREDEN BİLİYORSUN?” dedi Sham. Caldera gözlerini kırptırttı.

“Beni bir kez oraya götürdüler,” dedi. “Annemle babam. Planlarını değiştiriyorlardı. Enkazı nasıl kullanacaklarını biliyorlardı, beni yalnızca... bunu yapmaktan artık hoşlanmadıkları zaman oraya götürdüler. Bana neden olduğunu anlatmak için. Şışışış.”

Caldera devam etti:

–ÇÖPLE.

Böylelikle yükünü taşıyarak onun hareket yönüne karşı aşağıya koşarsın, metal basamaklardan aşağı, demirdenizinin altındaki karanlığın içine. Ne düşündüğünü biliyorum: orası hayvanların yaşadığı yer ve bunu ne demeye yapacaksın? Fakat onlar çoğunlukla bu tünellerin içine girmez ve hayır, nedenini bilmiyorum.

Yani kazıcı yırtıcıları, toksik toprağı, göçükleri, dehşet verici yeraltı ölümlerini düşünme.

Aşağıda elektrik ışıkları var. Enkaz madeninde.

Kazıcıları *düşünme*. Destek kirişlerinin altına girmek için kambur yürüyüp tramvayları, vagonları ve ıskarta aletleri geçerken, o çöp duvarında bir çıkıntı görmeyi düşünme; o çıkıntının, dünyanın altındaki gölgelere ait bir çatlağın içine ve hırıltıyla soluyan, kör, dişli bir yüze kükrediğini düşünme.

Yalnızca bu geçide bak. Baskıyla sertleşmiş toprak ve kilimsi kaya katmanları, ıskarta arkeolojisi, katmanlaşmış yüzyıllar. Hurda, çömlek kırıkları, cam, ıvır zıvır, parça pinçik olmuş plastik torbaların bir parça sünmüş uçlarının pörtlemiş kenarları. Yeşeren bir katman: saat mekanizması döneminden minik dişli çarklar; ezilmiş plastik; bir cam devrinden ufak parçalar; çözünmüş bir videobandın kırpık ek yerleri; karman çorman tuhaflikların türlüye dönmüş bir pıhtısı.

Çağların basıncının ve kıtaların ağır ve huzursuz yatak arkadaşları gibi itişip kakışmalarının, bu tür ana damarları havaya doğru ittirdiği yerler vardır. Ve demirdenizi, çöp hazinesiyle dolu enkaz döküntülerinin tehlikeli sivri uçlarıyla parçalanır. Ve bu tüneller vardır. Tıpkı trenlerin gidebildiği yerlerde tünellerin olduğu gibi. Olduklarını biliyorsun.

Bilim adamlarının yapmak istediği, bu şeylerin *bir zamanlar ne olduklarını* çözmektir. Kurtarıcılar ancak ve ancak onları satmalarına yardımcı olacaksa onların ne olduğunu bilmek ister. Yardımcı olmayacaksa, umurlarında olmaz. Onları kullanmak isteyen insanlar ise, kullanılabilir oldukları anlamına geliyorsa onların ne olduğunu bilmek ister. Öyle ya da böyle onlarla bir şey yapmanın yolunu bulacak olmalarına rağmen. Kurtarılmış bir şeyi alıp onunla çivi çakar ve eğer bu işe yarıyorsa ona çekiç derler.

“BUNU YAPMANIN neresi yanlış?” dedi Sham.

“Yanlış mı?”

BUNUN HİÇBİR YERİ yanlış değil. Hiçbir yeri doğru da değil. Enkaz konusunda herkesin hemfikir olduğu tek bir şey vardır. İster onu yerden kazıp çıkarıyor ol, ister satıyor ya da alıyor ol, ister inceliyor ol, ister onunla birine şantaj yapıyor veya giyiyor ya da onu arıyor ol, o dikkat çeker. Saksağanlar için konan alüminyum folyolar ya da çöp toplayıcıların yerde bulduğu parlak şeyler gibi.*

Kurtarıcılar giyindikleri gibi giyinmek *zorunda* değil. Öyle istiyorlar. Bunlar onların tavuskuşu tüyleri. Enkaz için her zaman söyleyebileceğin tek şey vardır. Klas görünürler.

Ve gerçekten de kimin umurunda?

Kimin umurunda? Diyelim ki sen artık enkazdan hoşlanmayan bir kurtarıcısın ya da bir çift kurtarıcı. Belki onun yerine ne istediğini bulmak için aranıp durmak *zorunda* değilsin. Belki de eskiden istediğini sandığın şeyi artık istemediğini bilmek yeterli. İşine gücüne bakmak yeterli.

“ESAS SORUN,” dedi Caldera, “bu...” Resmi salladı. “...peşine düşmek istediğin şey mi? Gömülü döküntüler? Belki bundan daha iyi bir şey vardır. Ya da belki yalnızca başka bir şey vardır. Bunu düşün. Bir ya da iki saatin var.”

“Neye kadar?” dedi Sham. “O zaman ne oluyor?”

“O zaman biz gidiyoruz. Yani o zamana kadar bizimle gelip gelmeyeceğine karar vermelisin.”

* Saksağanların yuvalarını yapmak ve süslemek için yerde buldukları parlak şeyleri topladıklarına inanılır. Diğer yandan bu cümlede kullanılan “magpie” sözcüğü, İngilizcede “saksağan”ın yanı sıra “çöp toplayıcı” anlamına da geliyor. Yazarla yazışmamızda, “magpie”i öncelikle saksağan anlamında kullandığını ama ikincil olarak “çöp toplayıcı” anlamını da kastettiğini belirtti, biz de ona uygun kullanıyoruz. -ed.

Kırkıncı Bölüm

GÜNYA BİR ANDA ortaya çıkıp Sham'ın omzuna düştü. Caldera sıçradı. Sham kulağına ınırıldanan ve kişneyen hayvana dönüp bakmadı bile.

“Bıraktığın anahtar,” dedi.

“Hemşireler için,” dedi Caldera. Tekrar eve yöneldi. “Onlar iyi insanlar. Biz uzun süre baktık. Para var. Baba Byro sanatoryuma götürülecek.” Gözlerini kapadı. “Çünkü bizim yapacak işlerimiz var. Öyle.”

“Nereye gittiklerini bile bilmiyorsun!”

“Byro biliyordu,” dedi. “Kafası ne kadar karışık olsa da bunu asla söylemedi. Bizde onun makinesi var. İçinde sırlar var. Ve senin bize anlattığın şey var.”

Shroake'ler odadan enkaz-dolu-odaya, odadan gökyüzüne-açılan-ve-duvarsız-odaya, odadan pır-pır-edən-saat-mekanizmalı-ve-dizel-aygıtlarla-labirente-dönüşmüş-odaya koşturuyordu. Eşyaları topluyor, onları el arabalarına dolduruyor, mutfığa sıralıyorlardı. Gömme dolaplardan elbiseleri çıkarıyor, sağlamlık testi için çekiştiriyor, sıcaklık testi için parmaklıyor, küf testi için kokluyorlardı.

“Ama dur,” dedi Sham. “Duydum ki, birisi bana söyledi, *Motor-gününde* gidiyormuşsunuz. Buna çok zaman yok!”

“İşe yaramış, o halde,” dedi Dero.

“Motorgünü,” dedi Caldera, “gideceğimizle ilgili *söylenti yay-dık*. Birileri bize bakana ya da peşimizden gelene kadar bize zaman vermeli.”

“Peşinizden gelmek mi?” dedi Sham. “Siz gerçekten düşünüyor musunuz ki...?”

“Kuşkusuz,” dedi Dero.

“Evet,” dedi Caldera. “Gelecekler. Annemle babamın neyi aradığı konusunda çok fazla dedikodu var.” Parmağını ve başparmağını para hareketiyle birbirine sürttü.

“Bununla alakası olmadığını söylemiştin,” dedi Sham.

“Alakası yoktu. Ama dedikoduların umurunda değil ki alakası olup olmadığı. Yani...” Parmağını dudaklarına koydu.

Sham’ın zihni en yüksek hızda giden tren tekerleri gibi gidiyordu. “Neden gitmek istiyorsunuz?” dedi.

“Sen istemiyor musun?” dedi Caldera.

“Bilmiyorum!” Keşif. Yeni bir şey bulma. Bütün o yol boyunca. “Ama peki ya benim, benim ailem,” dedi Sham, sonra durdu. Dur bakalım. Gitmesinin Troose ve Voam için bir sakıncası var mıydı?

Evet, onlar için sakıncası vardı. Ama yıllar yılı bedbaht ve kötü bir doktor olması kadar değil.

“Sanırım,” dedi Sham yavaşça, enine boyuna düşünmeye çalışarak, “başarılı olmamı istediler, hatta belki de kendi felsefemin olmasını.”

“Yalnızca kaptanların bir felsefesi olduğunu sanıyordum,” dedi Dero.

“Doktorluktan kaptanlığa geçebilirsin. Bununla birlikte bu konu üzerine bu kadar düşünüp düşünmediklerini de bilmiyorum.” Troose ve Voam’ın iyi bildiği şey, onun doldurulacak bir boşluğu olduğuydu, diye düşündü Sham onlara azıcık içi yanarak.

“Dero,” dedi Caldera. “Git onu getir. Felsefen olsun istiyor musun?” dedi Sham’a kardeşi gittiğinde. “Bir hayvana kafayı takmak? Ona bir anlam yüklemek? Onu, hayatın haline çevirmek?” Ses tonunda hiçbir art niyet yoktu. Taşıdığı yükün altında sendeledi. “Rayların sahilden dağlık bölgelere çıktığı,” dedi, “yerler vardır.”

“Demirnehirleri, evet,” dedi.

“Evet. Bazıları dağlara çıkar. Tam yüksek arazilerin içine.”

“Ve tekrar kıvrılarak başka bir yere iner. Hepsi yine demirde-nizinde birleşir.”

“Bazıları yukarıdaki eski ölü şehirlere gider.”

“Ve yine dışına,” dedi Sham. Caldera ona baktı.

“Bu ağır,” dedi. Yük için, hikâye için değil. Sham onu Caldera’dan aldı, iskeleye taşıdı. Durup gözlerini diktiği yere.

Demirdenizindeki tepecikler arasından bir şey yaklaşıyordu. Onun etrafındaki toprak, meraklı köstebeklerin burunlarıyla yarı-
lıyordu. İşte Dero gelmişti, bir şeyde –eh. Bir trende.

Lokomotif, arkasında birkaç vagon olan burnu büyük, sert görünüşlü bir şeydi. Yanlarında cam pencereler vardı. Günya araştırmak için, içeri karışan havanın içinden hızlıca uçtu. Lokomotif zırlı ve bacasıydı. Sham’ın görebildiği ya da koklayabildiği kadarıyla sırlarını ele verebilecek en ufak bir ispiyoncu egzoz yoktu. Ve bunlar elektrikli raylar da değildi. “Nasıl gidiyor bu?” diye fısıldadı.

Dero gelmekte olan aracın dışına uzandı. Dönüşü esnasında dalış yapan ve kanatlarına açı veren Günya’ya baktı. “Caldera,” diye bağırdı Dero.

Caldera, Sham’ın yanında duruyordu. “Gidiyoruz o halde,” dedi ona. Çevredeki kayalarda demirdenizine açılan bir boşluk arandı. Bir tarafta karmaşık ray açıklıklarının oluşturduğu arapsaçı, öbür tarafta hileli bir makas. “Eh. Gelmek istiyor musun, Sham?”

Günya gakladı, türüne özgü olmayan karga gibi bir sesle, sanki bir fikir duymuş ve heyecanlanmış gibi. Ve Dero bağırdı, “Caldera, *haydi gel*.”

“Peki ya korkunç bir şeyse?” deyiverdi Sham. “Ya her şey göz yaşlarıyla sona ererse? Uyarı hiçbir şey yokmuş gibi değil. Ondan kaçınmamız gerektiğini bana hatırlatan sendin!”

Caldera yanıt vermedi. O ve kardeşi aynı anda dönüp eve baktılar. Sham onların Baba Byro’yu düşündüğünü biliyordu. Caldera’nın gözüne yaşlar doldu. Bir an için orada durdular. Sonra, tek kelime etmeden, Caldera onları tekrar aşağı akıttı.

Sham onlarla olabilirdi. Bu sürede ne bir kurtarıcı, ne bir tren doktoru ne de köstebekçi olacaktı. Başka bir şey olacaktı.

Ama o hiçbir şey söylemiyordu, derken bir sonraki ana geçildi ve o hâlâ hiçbir şey söylemiyordu. Kendisini hiçbir şey söylemezken duydu. Caldera ona baktı, uzun, *uzun* bir an. Sonunda üzgün bir omuz silkişi. Tren yaklaştı. Rotasındaki makaslar yolunu değiştirdi. Caldera, Sham'dan trene doğru döndü.

Trenin hızı Sham'ın hayal edebileceğinden daha süratle yükseliyordu. Daha dar açılarla dönüyordu. Sham ise aksine hareket-sizdi.

“Bekleyin,” diye bağırdı. Sonunda ileriye koştu. Ama yavaştı ve tren hızlı; işte iskelenin ucunda, kapısını açıyor, Caldera onun üzerine atlıyor ve ona bakmaksızın, ona bakmamaya kararlı, içeri giriyor ve tren yine hareket ediyordu. Nasıl da bu kadar çabuk olmuştu? Ne kadar da son model ve enkazlardan çatılmış bir araç sürüyorlardı?

“Bekleyin!” diye bağırdı yine Sham, tahtanın sonuna ulaşır, aşağıdaki hatların dışındaki parıltılara atlayarak, ama zaman geçmişti ve Shroake'ler uzaklaşıyordu.

Sham oturdu. Tam anlamıyla kışının üzerine çöktü. Hayrete düşürecek bir hızla hareket eden trenin arka kısmını izliyordu.

Işık çekiliyordu. Güneş çok hızlı battı. O rahatlık içinde çöküşüyle birlikte, bütün çabasını da bırakmış gibi. Shroake'lerin treni alacakaranlıkta uzaklaşmıştı.

Gözlerden iyice uzaklaştığında, Sham'ı kendisini toparlayıp kalkmaya terk ederek. Sham sığ sahil raylarına baktı. Bahçenin içinden geçti, çamaşır makinesi kemerinin altından evi geçip yine kahrolası Manihiki'nin içine girdi. Köstebektreninin beklediği yere.

Aptal, işe yaramaz. İşte yol boyu kendisine bunları söyleyip durdu.

Kırk Birinci Bölüm

ROBALSON YİNE birahanedeydi. “Seni bu kadar zaman tut-
tan neydi?” dedi, Sham’ı görünce.

“Ben aptal ve işe yaramazım.”

“Hadi canım!” dedi Robalson.

“Biliyorsun, sana bazı insanları göreceğimi söylemiştim. Şey, bana onlarla bir yere gitme şansı tanıdılar. Onlarla gitmemi istediler, sanırım. Onlardan biri. Ben de onunla gitmek istedim. Ama duygularımı bastırdım. Neden olduğunu bile bilmiyorum! Sanırım gitmek istedim. Ama bunu yapamazdım, değil mi?”

“Onlar kimdi?”

“Yalnızca bir aile. Onların bir şeylerini bulmuştum. Hazine haritası gibi bir şey. Bir çeşit. Ve onlar bunun doğru olup olmadığını öğrenmeye gittiler.”

“Bunlar o Soaklar mı? Ve sen gitmedin, öyle mi?”

“Gitmedim. Çünkü ben salağım...”

“Oha, sus. Bak. Bana şunu bir anlat. Senin aptal ya da işe yaramaz olduğunu düşünmüyorum. Sen kolay kanmayan birisin, Sham.”

Birisinin böyle düşünmesi hoş. Sham’ın anlattığı, hikâyenin bölüm pörçük bir versiyonuydu. Enkaz hakkında ipe sapa gelmez bir şeyler söyledi, “delil” ile, “bir şey” ile, zavallı ölmüş maden arayıcılarının saklamayı başarmış görüldüğü, Shroake’lerin bilmeye hakları olan bir sır ile ilgili şeylerden muğlak ifadelerle bahsetti.

Robalson mest olmuştu. “Onların Motorgünü gideceklerini duymuştum!” dedi.

“O...yanlış bilgiydi.”

“Hayır!” dedi Robalson sonunda. Düşünceli görünüyordu. Suratsız görünüyordu. “Sanırım anlıyorum. Dedikodular doğru!”

“Ha? Ne dedikoduları?”

“Seninle ilgili dedikodular.”

“Ne?” diye soludu Sham. “Neler söylüyorsun?”

“Gitmemekle doğru karar verdin, Sham.” Robalson gergin konuşuyordu. “Sana bir şey anlatmam gerek.” Bir o yana, bir diğer yana bakıyordu.

“Bu da ne? Ne demek istiyorsun?”

“Dışarı gel,” dedi Robalson. “Açıklayacağım. Bekle. Birlikte çıkıyormuşuz gibi görünmesin. Dikkatli olmak zorundasın.” Konuşurken Sham’a bakmıyordu. “Dışarıda, solda, küçük bir ara sokak var. Önce ben gideceğim. Beş dakika, beni takip et. Ve Sham – kimsenin ayrıldığını görmesine izin verme.”

Ve gitti. Sham afallamıştı ve korkusuz değildi. Bekledi. Yutkundu. Kanının hızlı akışını hissetti. Sonunda –başı fır fır dönüyordu ve bu içkiden değildi– ayağa kalktı. İzleniyor muydu? Loş ışıkta içenlere göz gezdirdi. Hiçbir fikri yoktu.

Şehrin sokak ışıklarının grisinin içine, Manihiki gecesine daldı. Gölgelerin içine doğru sessizce ilerledi. Gökyüzünden Günya çıkageldi ve onun üzerine kondu. Sham burnunu ona sürttü. Robalson oradaydı, duvara yaslanmış, bir çöp bidonunun yanında bekliyordu.

“Yarasanı yanında mı getirdin?” diye fısıldadı gergin bir şekilde.

“Büyük sır ne?” diye fısıldadı Sham.

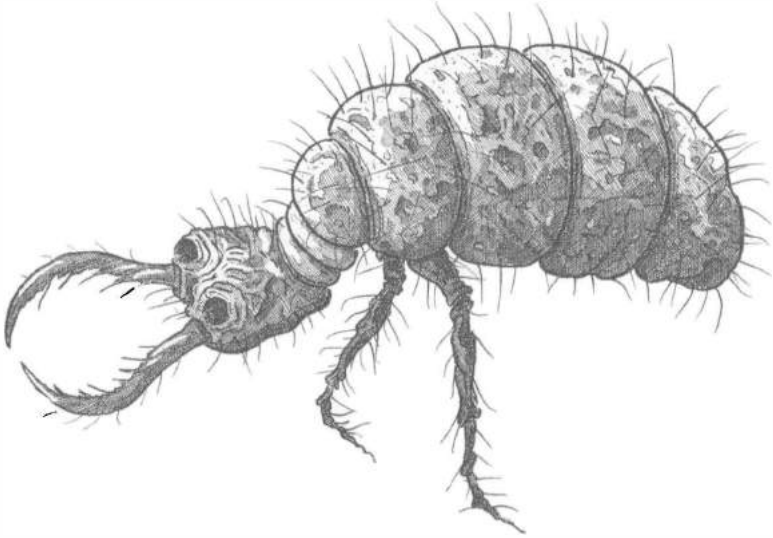
“Büyük sır.” Robalson başını salladı. “Trenimin ne olduğunu bana sorduğun zamanı hatırlıyor musun? Ne yaptığımı sorduğunu?”

Sham ürperdi. “Ya,” dedi. “Dedin ki sen –şey, bir şaka yaptın.”

“Ya. Hatırlıyorsun. Sır bu.” Robalson daha yakınına eğildi. “Yalan söylemiyordum. Ben korsanımdır.”

Ve Sham keşfetti –arkadan kabaca yakalanıp hareket edemeyeceği şekilde kavranırken; görmediği saldırganı, ağzına ve burnuna gazlı bir bez sokuşturup, müthiş çamaşır suyu ve mentol kokulu şey sağanağı ciğerlerine girer ve başını tirbuşon gibi karanlığa döndürürken; Günya’nın yarasa çığlığıyla çılgılık attığını duyar-ken– Sham bunu duyduğuna gerçekten şaşırmadığını keşfetti.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Karınca Aslanı
Myrmeleon deinos

Streggeye Köstebekçileri Yardımlaşma Derneği'nin arşivlerinden
izin alınarak çoğaltılmıştır.

Kırk İkinci Bölüm

BİLİNCİMİZ DİNLENİRKEN biz hangi işle uğraşabiliriz? Bir zihin araştırmacısı, bir psikonomist, düşünce haritası çıkaran birisi, bunun anlamsız bir soru olduğunu iddia edebilir: bilincimiz olmadan bizim hiçbir şey olmadığımızı. O dinlenirken, biz de dinleniriz.

Buna karşılık, başkaları bunu eleştirel düşünceye, zihinsel yenilenmeye sebebiyet veren bir tür paradoks olarak görebilir. Provokasyonların, zihinlerimizin bir durumda gerekeni yapmasına yardımcı olmak üzere duyarlı olması gerekmez. Ya aptalca sorular, kaçınılmaz bir felsefi araçsa?

Zihinlerimizi biz tarihin çöplüğünden kurtarırız ve onlar kaos hikâyeye çevirecek makinelerdir. Bu, eli kana bulanmış bir delikanlının hikâyesidir. Onu basitleştirerek özüne inen, onun zihnidir. Fakat böylesi öze inmeler de paradoksa kafa tutabilir, öykünün arsız firarını gerçekleştirebiliriz, böylece bu elzem özel bilincin sükûnu bizi durduramaz. Sorulursa: *Öyküyü izlediğimiz ana pencerenin panjurları indirildiğinde öykü ne yapmalı?* diyebiliriz ki: *Başka bir pencereden bakmalı.*

Bu da diğer rayları izle, başka gözlerle bak, demektir.

Kırk Üçüncü Bölüm

AKŞAM GEÇ VAKİTTE, akşam karanlığının gecenin içine ve o gecenin kendisine çöküşüyle gitti Shroake'lerin treni. Karanlıkların en karanlığıyla sorunsuz gitti.

Shroake'ler pahalı haritalarını karşılaştırdı; araçlarını bir duyarlılık şeridiyle çevreleyen, güzel, son model alıcılarını kullanıyorlardı. Kıyıya, Manihiki hükümetinin her tren kadar onun da kendilerine ait olduğunu iddia edeceği kadar yakın o hatlarda, sessizce ilerledi Shroake treni. Işıklarını yakmaksızın fısıltıyla gitti.

Shroake'ler en iyi kıyafetlerini giymişti. Gün bir sır olsa da, pratik koşullar için seçilmiş dayanıklı, çirkin şeylerden başka hemen hemen hiçbir şeyi bavullarına koymamış olsalar da, her biri, istisnai durumlar için yanına bir kıyafet almıştı. Manihiki sahili- nin birkaç kilometre ötesinde, seyahatlerinin gerçek anlamda başlamış olacağı yerde, üstlerini değiştirdiler.

Dero, kendisine birazcık küçük gelen, mavi, pamuklu, yakası dökümlü fantezi bir kıyafet giydi ve asi saçlarını ortadan ayırdı. Caldera bol, şarap rengi bir pantolon ve gördüğü zaman kardeşinin kaşlarını kaldırmasına neden olan, aşırı süslü bir gömlek giydi; Caldera'nın kendi güzelliğine çılgın bir şekilde düşkün olduğundan değil ama o gömleğin sorgusuz sualsiz onun en şık şeyi olduğundan. O ve Dero, tıpatıp aynı kahverengi gözleriyle birbirlerine uzun uzun baktılar.

"İşte," dedi Dero. Resmî bir andı bu, öyle karar vermişlerdi.

Uzakta ana limanın feneri parlıyor, ışığı daireler çiziyor, aydınlığı geçtiği yerlerde binlerce raya dokunurken kilometreler boyunca bir parıltı hareketi oluyordu. Trenin motorları ve ekipmanı ile

trendeki kroki ve niyetlerin, hükümeti ilgilendiren konular olduğunu yolcular biliyordu. Bu yüzden dikkatlerden kaçmak amacıyla, iddia ettiklerinden günler önce, karanlık bir şekilde ilerliyorlardı.

Sonunda, ülkelerinin yasal hükümlerinin doğrudan geçtiği alanların ötesinde, garip motorlarının viteslerini yükseltip, hızlanarak ışıklarını yaktılar. Lokomotif, ön cephesinden bakıldığında ışıktan tek gözlü bir devdi, püskürtme fildişi rengi ışık huzmesi önündeki demir arapsaçına sel gibi akıyor, ürkmüş kazıcı hayvanları yolundan uzaklaştırıyordu. Tren doğuya, kuzeye, doğuya, kuzeye, kuzeye, kuzeye gitti. Gece kelebeklerinin bütün jenerasyonları ve bütün medeniyetleri, bu aydınlık bir halde heyecan verici şeyde hızla uçuşuyordu ve -çok zalimce bir tespit!- süratle yamyassı yapıyorlardı.

Şayet herhangi birisi bu affetmez parlıtından geçmeyi başarıp içeri girerse ne görüyordu? En öndeki vagon, Shroake evinin karakterinden bir şeyler taşıyordu. Daha sıkıştırılmış ve daha temiz, ama ranzaları, sandalyeleri, yemek masası, çalışma masası, hatta mütevazı klozeti bile evraklar, kitaplar, araçlar ve enkazla kuşatılmıştı.

En üstteki ranzada Dero uyuyor, aracın hareketiyle sağa sola sallanıyordu. Ara sıra ve birdenbire uyanıyordu -uzun bir süredir, ebeveynlerinin üçte ikisi ortadan kaybolalı beri uykusunun şekli böyle olmuştu. Uyandığında oturup sanki metal tavanın içinden bakıyormuş gibi, sanki o trenin gözleriymiş gibi gözünü dikip bakacaktı. Bakışı, annesinin enkazdan, enkazı birleştirerek bir şeyler imal etmekten yorulduğu zamanki bakışıyla aynıydı ve o aksine öteye bakıyordu. Dero, kendisine miras kalmış bu ifadenin, onu kendisine bırakanın yüzündeykenki halini hatırlayamayacak kadar gençti, ama kızkardeşi onu Dero'nun yüzünde görünce ağzı açık kaldı, çünkü o, o kadar genç değildi.

Caldera, yorgun ama enerji dolu, annesiyle babasının ona okumayı öğrettikleri sahneleri izliyordu. Ona kontrol etmeyi öğrettikleri kumanda kollarını dürtüyordu. Avangart teknoloji ile enkazın birbiriyle birleştiği yuvanın ortasında oturuyordu. Bir mekaniz-

manın ince ayarıyla sandalyesi tavana doğru gitti, böylelikle yüksek bir pencere şeridinden bakabiliyordu; sonra onu tekrar aşağıya indirerek etrafındaki ekranlarda çeşitli kamera görüntülerine dikkat kesildi.

Tekerlerin *raskaba'sı* ve füzyon motorunun vınlama sesinin üzerine, Caldera bir şarkı mırıldanıyordu. Uzaklara veya şu ya da bu şeye kardeşinin baktığı ya da annesinin bakmış olduğu aynı özlemle bakar mıydı? Belki. İşte öyle bir şey.

Sham'ı düşündü, verdiği bilgi, onlara gösterdiği resim için minnetle. Baba Byro'nun ordinatörünün tuşlarına dokunmaya başladı. Bilgi aldı. Onu, Sham'ın tasvirleri dahil, ellerindeki diğer bilgilerle karşılaştırdı. Bir rota belirlemeye başladı.

Mesafeli bir ilgiyle, Caldera, Sham'ın gelmemiş olmasına hayıflandı. Sandviçini ısırdı, şarkı söyledi.

Bir alarm mızırdandı, kırmızı kırmızı parıldadı. Caldera tıkırdayan bilgileri kontrol etti. Ray açıklığında bir değişiklik geliyordu.

Düğmeleri dürttü. Bu farklı teknoloji, kasabalıları, kurtarıcıları, Manihiki'nin yasal korsanlarını ne kadar heyecanlandırırdı! diye düşündü.

Raskaba-tak, tren yavaşladı ama çok da değil –kumanda kollarına bir iki asılma, şalteri ayarlama ve motor tam da rahatsız bir hayvan gibi titredi; alt kısmından destekler ortaya çıktı, o yalpalarken ağırlığını aldı, bir anda onu yükseltti, mekanizmalar döndü, daha dar olan bu raylara *snikt* diye inmek ve dönmek için geçici olarak durdurulmuş araçtaki tekerlekler kayarak birbirine yaklaştı.

Tüm bu karmaşık ray-teker-yan yön kurnazlığı için önlerinde saatler yoktu, ray açıklığını kaydırmak için yalnızca saniyeleri vardı. Caldera şarkısına ailesine selam ve övgü sözlerini dahil etti.

Birden ebeveynlerinin vagonları olduğundan şüphelendiği iri bir metal yığınının geçtiklerinde, Dero'yu uyandırmadı. Bilinmeyen nedenlerle, yolculuklarının daha bu kadar başında metal yığını onlar tarafından gözden çıkarılmıştı. Caldera hiçbir şey demedi.

Uykusu geldiğinde treni durdurdu ve savunmalarını silahlandırdı. Muhtemelen ordinatör seyahate gözlenimeden devam edebilecekti, ama Caldera herhangi bir riskten kaçınmayı tercih etti. Çok geçmeden saat 5 olacak ve Dero'nun sırası gelecekti.

Ve takip eden günde, ondan sonraki günlerde, Shroake'ler düşman ülkede tek gayesi olan sürüşlerine devam ettiler. Demirdeninin en esrarlı ve ihmal edilmiş yerlerine doğru, ailelerinin gizli rotasını takip ederek, anne ve babalarının bulmuş olduğu her ne ise onu arayarak yaratıcı rotaları izlediler.

Kırk Dördüncü Bölüm

FİÇ KUŞKUSUZ, en önemli bilim “okyanusbilimi üzerindendir”, yani demirdenizinin demir hatlarının incelenmesidir. Bilimlerin patronudur bu, araştırmaların bağlantı noktası. Doğru yapıldığında, tıpkı demir ve travers gibi tüm alanların üzerinden defalarca geçecek şekilde yayılır. Rayları incelemek demek yalnızca hülasasının metalurjisi değil, onların bakımının tatbiki teolojisi anlamına da gelmektedir, lokomotif meleklerinin gizemli hizmetleriyle güçlü tutulduğu, temizlendiği ve tamir edildiği için. Bu, biyolojinin incelenmesi, kazıcıların, o eruktonların ve o sonsuza dek yeraltında olacakların yuvaları ile onların üzerindeki arapsaçı hatlar arasındaki ilişki üzerine varsayımda bulunmak anlamına da gelir.

Bu, sembolojinin incelenmesi anlamına da gelir. Tanrıların kavgasından bu yana, dünyanın geri kalanı demirdenizinin estetik ve sembolik ihtiyaçlarına hizmet etmek üzere var edilip iyi durumda tutulduğu için, biz –şehirler, kıtalar, kasabalar, trenler ve sen ve ben– rayların fonksiyonları olduk.

Yeterince seyahat eden tren çalışanı bir kadın, her boy ve ebat, her güç, inanç ve eğilimde tanrılara tapınan birilerini bulacaktır. Ve yalnızca tanrılara da değil –coşkun ölümlülere, ataların ruhlarına, soyut prensiplere de. Kuzey Pittman’daki, özellikle çarpıcı bir teolojidir. Orada, bir kilise unutulmaz bir şekilde şunu öğretir: bütün trenler birlikte bir an için hareketsiz kalsa, demir yollarını döven hiçbir teker olmasa, bütün insan hayatı o anda biterdi. Çünkü bu tür gürültüler demirdenizi dünyasının horuldaması, uykuda nefes alışıdır ve raylardır bizi rüyada gören. Biz rayları rüyada görmeyiz.

Kırk Beşinci Bölüm

PEMİRDENİZİNİN ÇOK farklı bölümlerinde, çok daha eski, çok daha geleneksel bir tren güneye döndü. İlerleyişi Shroake'lerinkinden daha az garipti, rotası yalnızca tek ray açıklığındaydı, ama yolculuğu hiç de daha az acil değildi.

Medes de öyle. Peşlerinde yine tren ahalisinin attığı kırıntılarla yemlenen, kuyruklu yıldız kuyruğunu andıran şekilde bir araya gelmiş, ağız dalaşı yapan, sabırsız bir grup demir martısı vardı. Altı üstü bir gün aldı, bir günlük hızlı, kararlı sürüş ve Manihiki, onun aykırı değerleri, traverslerin arasında çıkıntı yapan yüz kayacak geride kalmıştı. Apaçık raylar ve güneye doğru heyamola. Belki belli bir melankoliyle.

Medes'in Manihiki'deki son gününde, birkaç kişi, tabii ki, trene geri gelmekte gecikmişti. Birer birer geri döndüler ve birer birer cezalandırıldılar. Çok sert bir şey değil, bu tipik, önemsiz bir ihlald.

Ya ap Soorap?

Sham ap Soorap?

Sham ap Soorap neredeydi?

Hiçbir aramayı cevaplamıyordu. Geri dönmemişti.

Kaptanın kendisi bile onun nerede olduğunu sormuştu. Hazırlıklar devam ediyordu. Kaptan volta atıp tekrar sormuştu doktorun asistanından haber var mı diye.

Sonunda liman amiri gelip Fremlo'ya bir mektup getirene, doktor onu okuyup, küfredip, kapıyı biraz aralık bırakarak kaptana da okuyana kadar. Doktor kapıyı kazara açık bırakmayacak kadar deneyimliydi. Bu, *tren telgrafı* olarak bilinen teknikti. Birkaç dakika içinde bütün ekip mesajın içeriğini öğrenmişti.

“Dr. Fremlo, Kaptan Naphi, yetkililer ve *Medes* trenindeki tüm arkadaşlarıma. Orada olmadığım için üzgünüm ama bu işi artık yapamıyorum yeni bir ekibim var T Sirocco ile birlikte olan kurtarıcılar. Bana kurtarıcı olmayı öğretecekler ben hiçbir zaman ne bir köstebek avcısı ne de doktor olmayı isteyen biri olmadım bu yüzden onlarla gideceğim. Lütfen aileme teşekkür ettiğimi ve üzgün olduğumu söyleyin. Bunun için üzgünüm ama ben hep enkaz bulan biri olmak istedim ve bu benim için bir şans teşekkür ederim. Sadık kulunuz Sham ap Soorap.”

GİDEREK DAHA insafsız kırbaçlayan rüzgârların içine hızla ilerlediler. *Medes* daha vahşi, daha soğuk yerlere geldikçe, toprakaltı örtüsünden fırlayan hayvanların kafaları ve bedenleri de daha büyük hale geliyordu. Daha deneyimliler, demirin soğuması esnasında tekerleklerin çıkardığı seslerdeki ve tıngırtı isimlerindeki değişime dikkat çekiyordu.

Dördüncü gün, bir koruluğu taçlandıran, ömrünün sonuna yaklaştı da hâlâ petrol çıkaran eski bir pompalama donanımının gölgesinde ilerlediler. Kralköstebeklerin emekçi olanları, orta boy ve kalitede gri hayvanlar, onların yakınında yüzeye çıktı, oynayarak ve toz soluyarak. Üçü süratle şişlendi, halatla bağlandı, kasap vagonlarına çekildi, parçalara ayrıldı.

“Hey,” dedi Vurinam ansızın, kime konuştuğu belirsiz bir şekilde, “şu Sham ap Soorap’ın mecbur kalınca içkiyi nasıl getirdiğini hatırlıyor musun?” Boğazını temizledi. “Bundan her zamanki doktorluk görevinden daha mı az yoksa daha mı çok hoşlandığını anlayamadık, öyle değil miydi, Fremlo?”

Birkaç gülüşme oldu. Vurinam ekibin kaçağından bahsettiği için üzülmüşler miydi yoksa mutlu mu olmuşlardı? Evet. Mutlu veya üzgündüler.

“Kapa çeneni, Vurinam,” dedi Yashkan. “Kimsenin umurunda değil.” Ama bu sözlerini kalpten söylememişti.

“İçinde böyle bir şeyin olduğunu bilmiyordum,” diye mırıldandı Fremlo Mbenday’a, o gece geç vakit kötü bir fûme çay içerlerken. “Umutsuz biriydi, gerçi delikanlıyı sevmemek elde değildi, ama dalgın bir şekilde gözlerini onlara nasıl dikerse diksin, kurtarıcı olmak için azmi olacağı aklıma bile gelmezdi.”

Medes köle gücüyle ilerleyen, kaptanın selamlamadığı Rockvaneden bir treni geçti. Shossunder ile aşçı Dramin, peşlerinde domuz gibi homurdanan zırlı bir arabaya benzeyen, büyük, yaşlı, çam yarması bir armadillo havada el yordamıyla aranır, av için koklanır ve tekrar altındaki yeri koklarken, demirdenizine gözlerini dikmiş bakıyorlardı.

“Yiyeceğiyle komik görünüyordu,” dedi Dramin.

“Onu buralarda görememek tuhaf,” dedi miço.

Cabigo monarşilerinden birinin çingırdayan dev bir savaştrenine ulaştılar. Hareket halinde de, gözlem yaparken de kara dummanları havlıyormuş gibi çıkan, silahları kirpi gibi diken diken bu çift katlı, tekerlekli kaleye yaklaştılar.

Amiral Shiverjay, Naphi’yi kabul etti ve kimi incelikler gösterip bir kupa kaktüs çayı ikram ettikten ve onun huysuz tren kedisine yeterince kibar bir ilgi gösterdikten sonra, durumu kurtaracak kadar bir eforla, duraksaya duraksaya ilerleyen bir dil kombinasyonu içinde, Naphi ona büyük, solgun kralköstebekten hiç haberleri olup olmadığını sordu.

Ve onun kahrolası haberi *vardı*.

BİRÇOK TREN, karşılaştıkları köstebekçilerin bunlarla ilgili araştırma yapıyor olabileceğini düşünerek, mega hayvanların ortaya çıkışlarına dair duyumların, karşılaştıkları canavarlarla ilgili her türlü konuşma ve şakanın kayıtlarını tutardı. Shiverjay, dedikodu listesinde parmağını aşağı kaydırды, en büyük porsuğu, albino karınca aslanlarını, devasa boyutta yerdomuzunu geçti. Bazılarının yanında kaptanların ismi işaretliydi. Bazıları birden çok kez işaretlenmişti: Ah, bunlar münasebetsiz durumlardı, av çakışmaları.

Birden çok filozof aynı sembolü aradığında ne yapılmalıydı? Bu fena halde utanç vericiydi.

“Ah şimdi,” dedi Shiverjay. “Burada bir şey var.” Fevkalade bir hikâye stoğu vardı. “Bajjer’in nereye gittiğini biliyor musun?” Naphi kafasını belli belirsiz salladı. Seyir göçebeleri, demirdenizinin geniş şeritlerinde toplanıp avlanırdı. “Topraklarından geri gelmiş derin-demirdenizi mızrak avcısı, bir kurtarıcı ekibiyle ticaret yapmış bir kürkçüden işittiği bir şeyi bana söyledi...”

Sonunda Kaptan Naphi’nin kulağına kadar gelen hikâyenin kaynağı ve şeceresi karman çormandı ve önemli değildi. Önemli olan şuydu: “Tek bir tren çalışanı avımızı görmüş,” dedi Naphi, kendi aracına dönünce. Kendini kontrol etti, sağlam, dimdik ve dikkatli, ama âdeta haberle titreşen bir kontrbas teliydi. “Çok uzakta değil. Makasçılar, güney-güneybatı.”

Ve hâlâ Medes’te o kaybın kokusu vardı.

COĞRAFYANIN TUHAFLIĞI, demirdenizini tavşanların kaynaştığı korunaklı bir yamaca doğru alçaltmasıydı. Orada hikâyelerde de geçen, ta Gulflask’tan gelen hafif bir buharlı tren de, tıpkı savaştreni gibi, sarılık olmuş gibi görünen *Talpa rex*’i duymuştu. Medes’i batıya, toprak kurtlarının dev ve mıymıntı olduğu ve en büyük kralköstebeklerin beslendiği yere yönlendirdiler. Üç gün, giderek büyüyen boyutlarda toprak izlerini takip eden Medes, iki büyük güney kralköstebeğini gördü. Biri takip edilemeyecek kadar uzakta olan parlak tüylü genç erkek; ikincisi kırılmış bir dişi, hızlanıp yakalayabilirlerdi. Fakat Naphi mızrakçılara hayır dedi.

Güneş batır ve soğuk şiddetlenirken, tehlikeli, çetrefil bir ray düğümüne, bariz ray açıklıklarına vardılar. Burayı geçmek için, planını çıkarmak gerekecekti. Kaptana yorgunluk vız geliyordu. Gözlerini, mest olarak ve yoğun bir bakışla, teleskobundan son ışıklara dikmişti.

Ansızın Mbenday, Brownall, Benightly ve Borr’u kendisiyle gitmek üzere gönüllü kıldı. Ekip üyeleri postlara ve kürklere öyle

sarınmışlardı ki şişme insanlar gibiydiler. Kaptanın kendisi yalnızca orta karar bir müflonlu ceket giymişti.

Borr, "Onun kürke filan ihtiyacı yok, mecnunluğu onu ısıtıyor," diye fısıldadı Benightly'ye, filikaarabayı yavaşça öne çekerlerken. Dikkatlice notlar alıp haritalar çıkardılar, arkalarından gelecek *Medes* için makasları hazırladılar. Hasretle, geriye doğru uzaklaşan trenin sıcaklığına ve ışığına göz attılar.

Alacakaranlıkta yavaşça metal renkli ufak bir parça çalıyı toparladılar... kederli iskeletler gibi ince ve suratsız ağaçların arasında direksiyon çevirdiler... tren kancalarıyla raylardan taşları devirdiler... Haşin çalılıklarda, ince toprak parçaları ve direksiyonlarını kırdıkları tepenin eğimiyle yer yer kesilmiş bir dizi sıkışık rayın içinde emekleme hızında ilerliyorlardı.

"Dur burada," dedi Naphi, sesi titreyerek. Ayağa kalktı, inmeye hazır. "Bakalım tepeden neler görebiliyoruz." Solgun tepeye yaklaştılar. Kaba saba, kemik renkli tepeye. Tepe donla ağartılmış, solgun otlar değil de kılla kaplıydı. Sarı tepe gürledi. Titredi.

Tepe homurdandı.

Bir seğırtti, bir yer değiştirdi ve üstteki çıkıntılar ile küme küme olmuş yumrular hareket etti. Çiğneme sesi gibi bir ses işitilir ve her yanından çarparak kapanan dişler ile gırtlaktan çıkan bir hayvan soluğu gelirken, tepe hareket etti.

Tepe hain gözlerini açtı.

"Ah benim güzel tanrılarım!" diye çılgılık attı birisi. "Bu o!"

Toprak şiddetle ve tepeden inme bir şekilde sarsıldı, kuşlar mürettebat kadar yüksek bir sesle haykırdı ve tepe, artık tepe değil, soluk köstebek Alaycı Oğlan'ın kambur, devasa böğrü ve sırtıydı. Genizden gelen bir ses; ağaç büyüklüğünde, salya sıçratan dişlerin hırıltısı; dehşet verici bir hareketle bir dalış, öyle muazzam ki âdeta dünyanın kendisi, zamanın kendisi bel verdi ve sayısız tonlarca et, kindar kaslar ve ölü tonlu kürk hareket etti. Yakın görüşsüz ama oldukça korkunç, kırmızı bir sabit bakışla hayvan bir anda doğruldu sonra dosdoğru, dosdoğru aşağıya dalarak yıkımı,

çarpık rayları, parçalara ayrılmış traversleri, titrek kenarlı bir çukuru geride bıraktı.

Bir silah ateşlendi, karanlıkta bir parıltı. Yer yine sarsıldı. Dünyaya sarsılırken Benightly, Brownall, Borr düşüyor ve arabanın yanlarına asılıyorlardı. Birisi, hayvanı aşağıya doğru takip etmelerini engellemek için sıkı bir şekilde frene bastı. Bundan da toza boğulmuş bir uğultu geldi.

Ah, öyle dehşet verici bir tınıydı ki.

ARABADAKİ MÜRETTEBAT birer birer gözlerini açtı. Alaycı Oğlan'ın geçişinden kalan bulutların içinde öksürüyorlardı. Kesiklerini, morluklarını ve ölü olup olmadıklarını kontrol ettiler.

Birer birer, fırıl fırıl dönen başlarını kaldırdılar. Ayakta duran, telaşsız, gerçekten de kabına sığmayan kaptanı görmek için. Kalçasına bir tüfek dayamıştı. Namlu ağzından çıkan duman parmak şeklinde havaya karışıyordu.

Naphi yeni bir deliğe doğru eğiliyor, yeni gölgeye dikkatle bakıyordu. Yapay kolunda satın aldığı mekanizma vardı. Üzerinde ışıklar yanıp sönüyordu. Silahı salladı –elektrikli bir kutu– ve gülümsedi. Kan donduracak bir gülümsemeydi. “Şimdi,” dedi. “Şimdi göreceğiz.”

“Kertenkeleler,” diye fısıldadı Mbenday sonunda, vatani Mendana'nın garip iguana tanrılarına bir küfürdü. “Onun ne olduğunu biliyordun. Ama bilseydik gelmeyeceğimizi de *biliyordun*. Onu *gördün*. Plan buydu. İlk etabı. Böyle değil mi, Kaptan?” Sesinde kızgınlık kadar hayranlık da vardı.

Kaptan hiçbir şey demedi. Elindeki kutunun üzerindeki bir düğmeye bastı ve ışıkları okudu. Elindeki anten ezeli düşmanın pislik altındaki geçidinin izini sürüyordu. İz sürücünden onun dev köstebeğin etini vurmuş olduğu bilgisi geldi.

Kırk Altıncı Bölüm

BUNLAR DEMİRDENİZİNİN orta menzilleriydi: ne henüz sağlamkaradan uzak, en derin açık raylar, ne de ülkeye ait koylar, yoğun bir şekilde devriye gezilen körfezcikler ve demir-nehirleri. Hatlar ve üzerlerindeki tren, bodur, soğuğa dayanıklı ormanların arasında kıvrılıp duruyordu.

“Ooh ooh,” dedi Dero. Shroake trenini kayaların üzerine yerleşmiş minik bir köyün barikatlı binalarından uygun bir uzaklıktan geçirdi, ağaçlardan kendisini izleyen maymun topluluğuna kumanda kolu tarafındaki pencerelerden yine dikkatle baktı. Bir kez daha onları taklit etmeye çalıştı. “Eeh eeh,” dedi. Yukarı aşağı zıpladı.

Maymun ailesi trenin gidişini izliyordu, ciddi ve somurtkan. Yaşlıca ve dişi olanı, havayı kokladı ve çişini yaptı. Diğerleri kendi dallarında, el el üstünde, başka şeylere dalıp gidiyordu.

“Bak, bak,” dedi Dero. “Aptal hayvanlar, öyle değil mi?”

“Sen ne diyorsan öyledir,” dedi Caldera. Tren seyir defterine ve günlüğe yazıyordu.

“Hadi, Cal. Bunun eğlenceli olması gerekiyor.”

“Eğlence mi?” dedi Caldera yavaşça. Defteri masaya koydu. “Eğlence mi? Nereye doğru gittiğimizi biliyor musun? Tabii ki bilmiyorsun. Ben de bilmiyorum. Bütün mesele bu. Ama bunun bir şaka olmayacağını biliyorsun. Bu, verdiğimiz bir söz, işte bu. Onlara. Şimdi sana tekrar sorayım –sen bunun eğlence olması gerektiğini mi düşünüyorsun?”

Gözlerini kardeşine dikti. Dero da ona baktı. Caldera’dan daha küçüktü, hayli, ama çenesini ileri uzattı, kaşını çattı ve “Ya. Birazcık,” dedi.

Ve bir saniye sonra, Caldera gevşedi, iç çekti ve “Ya,” dedi. “Sana birazcık öyle olmalı. Sana bir şey söyleyeyim mi?” Arkada bıraktıkları koruluğa doğru göz attı. “Bir daha maymunları geçersen, onlara meyve atalım.”

İÇERİ-DIŞARI GİDEN bu şeritlerin bir diğer karakteristiği –sığ kayalıklar, metalle oransız bir şekilde dış dış olmuş, saçılmış enkaz arazileri, sağlamkara adaları arasındaki ağaçlar ve dar boğazlar olduğundan– tehlikeli olmalarıydı. Sürücüler, dönüp krokilerine bakmalıydı. Ve gece ilerlemeye kararlı olduğunuz takdirde, bu çok daha tehlikeliydi.

Shroake’ler gece gitmekte kararlıydı. Araç gereçleri çalışır, trenleri ilerlerken onlar göz kırpan diyetlerin oyuğunda oturuyordu. O yıldızsız gece, başka bir fenerin beyaz ışınlarının uzaktaki sessiz, hızlı yayılışı olmasa, her zamankinden daha da karanlıktı.

“Buraya dikkat,” diye mırıldandı Caldera kendisine, rayların düşmüş kayalara ve bataklığa tehlikeli yakınlığını ikaz eden haritayı kontrol etti.

“Lanet olası,” diye mırıldandı, yavaşlayıp gerileyerek. “Şu yöne çeviriyorum,” dedi. “O, Güvenli İyi Fener olmalı.” Haritasını tekrar kontrol etti. “Yani eğer bu rotayı takip edersek...”

Uzaktan kumandasıyla şalterleri kullandı ve onları yavaşça fenerine doğru yöneltti. Tekerlekler demirin üzerinde fısıldadı. Gece kuşları ve koyu yarasalar onun ışığında avlanma hakları için kapışırken, ışık minik gölgelerle çalkalanıyordu.

“Bulunduğumuz yer neresi?” dedi Dero. Caldera haritayı işaret etti. Dero kaşlarını çatı. “Gerçekten mi?” dedi.

“Ne söyleyeceğini biliyorum,” dedi Caldera. Dişlerini sıktı ve kumandalarla güreşti. “Biliyorum, biliyorum, hattın yönünden birazcık kuzeye yaklaştığımızı düşüneceksin, doğru mu? Peki.” Sarı zemin üzerinde gümbürtüyle ilerlediler. “Eh, bunlar en güncel haritalar değil. Yanlış olmalılar.”

“Sen öyle diyorsan,” dedi Dero şüpheyle. “Yani...” Gecenin içine gözlerini kısarak baktı.

“Eh, olabileceği başka bir şey yok, değil mi?” dedi Caldera. Ayar çekti, makas değiştirdi. “Yani fenere bak. Yeni bir tane inşa edecek halleri yok, değil mi?”

Fakat tabii o son söz ağzından çıktığında, Caldera kendi sorusunu kafasında cevaplamıştı. Dero gözlerini ona dikmişti, anlamaksızın ama onun görüntüsü karşısında dehşete düşmüş. Dışarıdaki parıltı Dero’nun dikkatini çekti. Çok yakındaki parıltı. “Bir şey var,” dedi, “şu sahilde.”

“Dur!” diye bağırdı Caldera. Frene sımsıkı asıldı ve trenin tekerleri istemeden de olsa durdurulurken içerleyerek haykırdı. Dero sendeledi ve düştü. “Geri, geri, geri!” diye bağırdı Caldera.

“Sen ne...?”

“Arkayı kontrol et!” Üzerlerinden ışık huzmesi geçti. Tren ağır ağır tekrar hareket etmeye başladı, pek çok şeyin arasındaki bir parça karanlıktan uzağa doğru geriledi.

“Ne arıyorum?” dedi Dero.

“Arkamızda herhangi bir şeyi.”

“Hiçbir şey yok.”

“Mükemmel o halde!” dedi Caldera ve geri viteste hızlandı. “İzlemeye devam et! Yapabildiğimiz zaman geriye döneceğiz.”

Ve gerileyen trenin yalpalamasıyla ön farının canlı ışıltısı birkaç metre döndü ve Caldera mıcır tümseklerinin, seçtikleri rotanın her iki yanına ne kadar yakın olduğunu gördü. Trenini bir boğaza sürmeye ramak kalmıştı. Bu boğazın kenarlarında, onlara yüksekte bakan, onu raydan çıkarmak için yuvarlanacak büyük kayalarla hazır duran, sessiz figürler onları izliyordu.

Caldera nefesini tuttu. Dudağını ısırды. Hareket eden başka bir ışık, pusu kuranların solgun yüzlerini gösterdi. Onun gerileyen aracına gözlerini dikmişlerdi, tam camlarından ve kameralarından içeri bakarak gözlerini ona dikmişlerdi.

Sakin yüzlü adamlar ve kadınlardı. Silahlı. Maceracı bir treni parçalara ayıracak ekipman ve araçlar taşıyorlardı. Saklandıkları yerde uzanmışlardı, ifadelerinde ne utancın ne de saldırganlığın hiyaneti vardı: yalnızca avları kaçarken hafif bir hayal kırıklığı.

“Tabii birisi yeni bir fener dikti,” diye fısıldadı Caldera.

“O nedir?” dedi Dero. “Seni duyamıyorum. Hem neler oluyor?”

Neler oluyordu? İnsanlar gerçek, otomatik kulenin ışıklarını paramparça etmiş, diye düşündü Caldera, onu görmüş olduğunu sandığı yerde değil de yakındaki bir sahilin işe yaramaz, karanlık bir yerinde, ilgisini çekmek için duran. Yerliler demirdenizi haritalarına dikkatlice göz atarak sahte bir fener yakmışlardı, burası en karanlık gecelerde, talihsizleri rayların korkunç bir şekilde geçilemez kısmına çekmek için bir referans olarak seçilmişti ve bu sahte ışığı inşa edenler, seyyahlara yapılması gerekeni yapmak ve arkada bıraktıkları hurdayla beslenmek için, orada beklerlerdi.

En zaliminden bir enkaz çeşidi. Tren hortlakları, raydan çıkanlar ve hırsızlar.

“Yağmacılar,” diye fısıldadı Caldera.

Kırk Yedinci Bölüm

HİKÂYE TRENİNİN rotasındaki makasta kırmızı bir sinyal. Nesiller boyu, ellerinde açık defterleri, önlerinde sonsuz bir travers ve demir örtüsüyle –sayısız kavşak, makas, her yönde ihtimaller– düşünürler, rayları özel kılan şeyin onların hiç sonu olmaması olduğu konusunda ısrar etmişlerdir. Hiçbir program, hiçbir son, hiçbir yön yoktu. Bu, ortak akıl haline geldi. Bu bir klişedir.

Her ray bir diğerinin ve o rayın bağlanabileceği bütün diğer kolların göz önüne alınmasını talep eder. Emirler yayıp bütün bu tür açıklamaların akışını kontrol edecekler vardır. Bunlar, zaman zaman, otorite dahi kullanabilir. Ancak her zaman başarılı olamayacaklardır. İnsan, tarihin bu tür plan yapanlar ile araçlarını yan yollardan götürenler arasındaki bitmez tükenmez bir arbede olduğunu düşünebilir.

O halde, şimdi. Sinyal, hikâyenin durmasını istiyor. Dizel hırıltıları ve tekerlerin şikâyetiyle trenimiz geriye dönüyor. Tren kancalarının bir vuruşuyla bir hikâye anahtarı dönüyor ve hikâyemiz tekrar, günler öncesinden devam etmek zorunda olduğu yerden devam ediyor. Biz Shroake kardeşlerin yol aldığı ve *Medes*'in avlandığı rotalara dönerken, tahminimizce, kralköstebek eleştirmenlerinin bas bas bağırarak sorduğu bir soruyu yanıtlamak üzere. Meraklı ve sabırsız köstebek dinleyiciler, kafalarını topraktan çıkardılar ve anlatılamaz şeylerle dolu engebesiz araziye doğru bağıldılar. Başka bir yerin ilgisini talep ederek.

Kırk Sekizinci Bölüm

SHAM, O HALDE.

Kilometreler, günler önce olan şuydu: Sham bilinçsizliğin derinliklerinden kendi kafasının içine tam olarak dönene dek ağır ağır yalpaladı. Ve baş ağrısının içine. Acıyla yüzünü buruşturdu ve gözlerini açtı.

Bir oda. Minik bir tren kabini. Yan pencereden soğuk bir ışık hattı. Raflara tıkıştırılmış kutular ve kâğıtlar. Üzerinde ayak sesleri. Tren yön değiştirirken ışık titreşti, bir o yana bir bu yana sallandı ve duvar boyunca sürüklendi. Sham şimdi sırtında bir ürperme hissediyordu. Hızlı ilerlediklerini hissedebiliyordu.

Oturamıyordu. Ranzaya bağlanmıştı. Yalnızca hiçbir şeye tutunamayan kendi ellerini görür gibiydi. Bağırmaya çalıştı ve ağzında bir tıkaç olduğunu fark etti. Yerle bir olmuştu, ama bu iyi değildi. Panik yaptı. Panik de iyi değildi. Panik sonunda vazgeçip onu terk etti. Sham elinden geldiğince her kasını gerdi.

Vurinam? diye düşündü. *Fremlo? Kaptan Naphi?* İsimleri sesli söylemeye çalıştı ve boğuk sesler çıkardı. *Caldera?* Sham neredeydi? Diğer herkes neredeydi? Shroake treninin görüntüsü onu sardı. Shroake treninde olabilir miydi? Dakikalar ya da saatler ya da saniyeler geçti. Kapı sonunda açıldı. Sham kaslarını zorladı, kafasını çevirdi, boğuk bir ses çıkararak. Robalson eşikte duruyordu.

“Ah ha,” dedi Robalson. “Sonunda. Sana o kadar da vermemiştik. Asırlar önce uyanacağını sanıyordum.” Sırıttı. “Ellerini ve ağzını çözeceğim, oturmana izin vereceğim,” dedi. “Anlaşmada senin payına düşen bana baş belası olmamak.”

Sham'ın önüne bir kâse yiyecek koydu, bağlarını gevşetti ve Sham daha ağzından pis kumaş alınırken bağırmaya başladı.

“Tanrının cezası ne yapıyorsun, kaptan beni bulacak ve sen bunu fena ödeyeceksin çılgın domuz,” ve saire ve saire... Sham bunun bir kükreyiş gibi olacağını ummuştı. Sesi daha çok yüksek sesli bir inilti gibi çıktı. Robalson iç çekti ve tıkaçı geri koydu.

“Şimdi bu baş belası olmamak mı yani?” dedi. “Baş belası olmayana keçi çorbası. Anlaşma böyle. Ağzına tıkayabileceğim daha kötü şeyler de var.”

Bu kez, Robalson ağzındakini gevşetince Sham bir şey demedi. Sadece gözlerini soğuk bir öfkeyle ona dikti.

Aynı zamanda çorbaya da gözlerini dikti. Gerçekten açtı.

“BU YAPTIĞINIZ kahrolasınca şeye ne diyorsunuz?” diye sordu Sham, lezzetli yiyeceklerle dolu ağzıyla.

Robalson onun burnunu ovuşturdu. “Adam kaçırma. Sanırım. Sen ne diyorsun?”

“Hiç komik değil!”

“Birazcık komik.”

“Sen... Sen bir *korsansın!*”

Robalson eblehlikle yüz yüzeymişçesine başını salladı. “Öyle olduğumu sana *söyledim*,” dedi.

“Nereye gidiyoruz?”

“Değişir.”

“Yarasam nerede?” dedi Sham.

“Seni aldığımız zaman uçup gitti.”

“Neden bu kadar hızlı gidiyoruz?”

“Çünkü oraya hızlı gitmek istiyoruz ve çünkü biz korsanız. Bir şeyler duyan yalnızca biz değiliz. Kurtarıcılar da seni sorup duruyordu. Bize olan oldu ve aniden böyle basıp gidiyoruz işte, bahse girerim ki bir grup başka insan da meraklıdır ve yolumuzu gözlüyorlardır.”

“Benden ne istiyorsunuz?”

“Senden istediğimiz,” dedi yeni bir ses, “Sham ap Soorap, bilgi.” Koridordan bir adam geldi.

Mühendis tulumu giyiyordu. Saçları kısa ve yağlıydı. Ellerini yumuşakça bir arada tutuyor, sessizce konuşuyordu ve kan çanağına dönmüş gözleri Sham'inkilere zekice sabitlenmişti. "Ben Kaptan Elfrish," dedi nazikçe. "Sen, henüz karar vermedim."

"Ben Sham ap Soorap!"

"Senin ne olduğuna karar vermedim, henüz."

Korsan treninin kaptanı, içinde kokarca ve gelinciklerin yaşadığı bir palto giymiyordu. Kendisini pis bir koku ve şeytani bir haleyle kuşatacak alevsiz yanan barut helezonlarıyla örülmüş bir sakalı yoktu. Üç köşeli bir şapkayı başının bir yanına devirmemişti ya da gömleğinde kanlı el izleri yoktu. Boynunda kemik ve et parçalarından bir kolye sallandırmıyordu. Bütün bunlar Sham'ın iştmiş olduğu ve demirdenizi korsanlarının terörü yayma yolu olarak bel bağladıkları şeylerdi.

Bu adam büyük gözlükler takıyordu. Koşullar daha farklı olsaydı, Sham'ın sevecen diyeceği bir çehresi vardı. Bunu düşünmeden edemedi ve sonra küçük, acınası bir kahkahayı elinde olmandan salıverdi.

Adam kollarını kavuşturdu. "Durumun seni eğlendiriyor mu?" dedi. Sesi, birisinden bir dizi rakamı netleştirmesini isteyen bir büro amiri gibi geldi.

"Hayır," dedi Sham. Şaşırarak ve tatsız bir memnuniyetle, içini kaplayan korkudan çok kızgınlık olduğunu gördü. "Başınız çok büyük belada, bunu bilmiyor musunuz? Kaptanım peşinizden gelecek. O sizi..."

"Bizi hiçbir şey yapmayacak," dedi kaptan. Gözlüğünü temizledi. "Senin mesajını aldı. Kurtarıcı olmak istediğinle ilgili. Onlarla seyahat etmekle ilgili olan. Yalnızca senin bileceğin detaylarla dolu. Onlara iyi şanslar dileyen ve allahaısmarladık diyen. Kendi hedeflerinin peşinde seyahat edeceğini anlatan. Onu aldı."

Gözlüklerini tekrar taktı. "Şu Shroake'lerle olduğunu herkes biliyor. İdeallerin hiç yoktan ortaya çıkmış gibi değil. Kaptanın,

gittiğini, hayalinin peşinde olduğunu biliyor. Senin peşinden gelmiyor, delikanlı.”

Bütün o şeyler, diye düşündü Sham. Bütün o hikâyeler, o sırlar, o arzular, macera duygusu, canlı bir biçimde giyinen kurtarıcılarının özlemini çekmek, sırrını sakladığı, Robalson’a itiraf ettiği –kendisine karşı kullanılmıştı.

“Ne istiyorsunuz?” dedi boğuk bir sesle. “Benim param yok.”

“Yok gerçekten de,” dedi Elfrish. “Trenimizde fazla yer de yok. Hiçbir amacın yoksa seni burada tutmanın bir anlamı da yok, anlıyor musun? Bu yüzden mangır yerine ne teklif edebileceğini düşünmende fayda olabilir. Vazgeçilmez olmak için.”

“Ne istiyorsunuz?” Sham şimdi fısıldıyordu.

“Ah, bilmiyorum,” dedi Elfrish. “Ne isteyebiliriz? Güvertelerim temizlendi. Aşçı var, ekip var, ihtiyacımız olan her şey var. Ah, ama dur bir dakika.” Düşünceli görünüyordu. “Bir şey var ama. Bu bir düşünce. Enkazı nerede bulduğunu bize bir harita üstünde göstermeye ne dersin? Hani şu ekibinizden hiç kimsenin hakkında konuşmaması gereken. Hazır başlamışken bana onun üzerinde ne bulduğunu da anlat. Ah, ta Bollons’tan beri sizinle ilgili hikâyeler vardı. Zavallı, yaşlı Shroake Kaptanların yaşamlarının nerede son bulduğu. Bana her şeyi anlatmaya ne dersin ve gerçekten her şeyi, şu Shroake’lere vermek için getirdiğin şeyi de.

“Bu trende bizlerin birazcık kazanılmış haklarımız vardır. Bunlar bizim için tümüyle bilinmez isimler değildir. Tekrar karşılaşmayı ummadığım isimlerdir, ama tabii insan ‘ah o pek akıllı’ ikinci nesil Shroake’lerin ne haltlar karıştırdığını duymak için kulaklarını açık tutuyor. Çok sayıda insan böyle yapıyor fakat bazılarımızın diğerlerine göre daha çok *yatırımı* var.

“Deneyimler beni ilgilendirmez. Buna rağmen, seyahatler, özellikle de ölüm sonrası gizli mesajlara cevaben yapılan seyahatler, kesinlikle eşsiz olan hazinelerin peşine düşülen seyahatler, şimdi onlar *ilgilendirir*. Her şey bir yana, bu insana bir şey kaçırdığını düşünüldürtüyor ve bu hiç de iyi bir duygu değil, öyle değil mi?”

“Ne?” dedi Sham. “Neyi kaçırdınız?” Fakat Elfrish yanıtlamadı. Bunun yerine, cebinden Sham’ın küçük kamerasını çekip çıkardı.

“Bunun içinde bir resim var ki ben özellikle ilgi duyuyorum,” dedi. “Ö, zel, lik, le. Penguenleri de kastetmiyorum. Bak, onların gideceğiyle ilgili hiçbir fikrim de yoktu, şu Shroakeciklerin. Yoksa onların peşinden biz kendimiz giderdik. Bizi hazırlıksız yakaladın. Ama senin onlarla konuştuğunu biliyoruz.”

“Ve eğer,” diye devam etti, sesi birden buz gibi, kemikli, metal ve çok kötü bir böceğin kaçıışı gibi çıktı, “parçalara ayrılıp trenin bir yanından sarkıtılmak istemiyorsan; bacakların yerde sürünürken, düz toprağın altındaki her şeyin koklayabileceği şekilde kanlarının dökülmesini ve biz uzun uzun kilometreler boyunca yeterince yavaş gideceğimiz için yerden yükselip ayak parmaklarından yukarı, içinden dışına seni yemelerini istemiyorsan, benim için ne yapabileceğini biliyorsun, değil mi Sham?

“Shroake’lerin nereye gittiğini bana söyle.”

Kırk Dokuzuncu Bölüm

“PEKİ, NE YAPIYORLAR?” Işık tuzağı kuran yağmacılardan kıl payı kaçışlarından beri, Dero onlara, Kardeş Shroake’lerin kaçındığı her ne varsa onlara kafayı takar olmuştu.

“Sana söyledim, bilmiyorum,” dedi Caldera. “Şu basıncı biraz azalt –soldaki motorlarda bir artış var. Eşyaları içeri çekip, kırıp parçalara ayırıyorlar sanırım.”

Tren bir tümseğin üzerinde yay çizdi –burada düztoprak, eh pek de düz değildi. Tam rayların arasındaki küçük akarsu ve gölleri, saçı sakalına karışmış ağaçları geçtiler. Bazen dallar aracın yanına çarptığında, sanki bir şey içeri girmeyi talep ediyormuşçasına bir tıkırtı oluyordu.

“İşte trenlere yaptıkları bu,” dedi Dero. “Peki ya insanlar? Trenlerdeki? Ya bizi ele geçirselerd?”

“O ne?” dedi Caldera. Önlerindeki demir raylar sanki bir şeyden yayılıyormuş gibi görünüyordu. Daha açık söylemek gerekirse, demirdenizinin çotuk* bir adası gibi görünen bir tepeden. Ama bir adanın kendisinin içinden ötesini görememeniz gerekir. Filigran gibi bir silueti olmamalı, bir ada *parıldamamalı*.

“Bu bir köprüdüğümü,” dedi Dero.

Raylar çalıyla kaplanmış, kümelenmiş, tuhaf bir şekilde sıkı bir keşmekeş içerisinde payandaların ve desteklerin üzerinde, ayakların ve direklerin üzerinde, birbirleriyle üst üste ve alt alta örülerek topaklanmıştı. Oldukça imkânsız dev bir yaratığın demir iskeleti de olabilirdi bu. Onun içerisinde, değişik yükseklikler-

* Kesilen ağacın yerde kalan kısmı. –çev.

de, Shroake'ler iki üç eski tren görebiliyordu. Eski, ıssız, çağ dışı. Anızlar* gibi cansız ve çoktan terk edilmiş.

"Etrafından dolaş," dedi Dero.

"Söylemesi kolay," dedi Caldera. Bir hattan diğerine makas değiştirdi. "Buralardaki bütün raylar onun içinden geliyor. Bir mumun eriyen kısmı gibi. Çevresinden bir rota çizmek saatler alacak. Biz tam da diğer tarafta olmak istiyoruz." İşaret etti.

"Eee?"

"İçinden gideceğiz."

GEÇİŞLERİNİN gürültüsü yassı tabanlı raylarda değişti. Cılız tıkırtılı yüksekliklerde aniden geçici olarak duran vuruşlar, kalp atışından daha tiz ve metalik, daha yankılı performansa geçiyordu. Yükselen raylar geçici küçük gökyüzleri oluşturuyordu. Shroake'ler gölgelerin içine doğru ve hatların alt kısımlarından damlayan nem tıptırtılarının arasından ilerlediler.

Aşağıda raylar, yukarıda raylar. Altı, yedi metre yukarıdaydılar, çotuk labirenti sarsarak, makas değiştirerek, hepsinin kalbinin içinden geçerek. Raylar oynamaya başlarken birbirlerine endişeyle baktılar.

"Bu şey emniyetli mi?" diye fısıldadı Dero.

"Melekler onu iyi durumda tutmuşlardır," dedi Caldera.

"Umuyoruz," dedi Dero.

"Umuyoruz."

Güneş ışığı eski hatların arasından onları benekledi. Shroake treni, sanki çalıdan bir çitin içindeymişçesine nokta nokta olmuştu.

"Bunun gibi bir şeyin ortasında kim kaza yapar?" dedi Dero, yapının içine gömülü, terk edilmiş araçlara bakarak. Birisi kapalıydı. Ona yaklaşıyorlardı.

"Dikkatsiz insanlar," dedi Caldera. "Şanssız insanlar." Trenin antik ana hatlarına baktı. "Zaten kaza yapmamışlar. Bunlar...ha-

* Biçilmiş ekinlerin toprakta kalan kök ve sapları. -çev.

reketsiz kalmışlar.” Araç ağır ve dev gibiydi, modası geçmiş bir estetik anlayışla tasarlanmıştı. Ne bacası ne de egzozu vardı: arkasından dev bir kumanda kolu çıkmıştı.

“Belki bu yüzden,” dedi Caldera. “Sanırım bu Kammy Hammy’den. Yukarı doğru yarı yola gelmişler, tekerlerin vadesi dolmuş. Onu kurduğun şu demir çubuk –onu burada çeviremezsin, anahtarı döndürecek bir alan yok.”

Dik bir yan rayda, sanki geçerken onları izlemiş gibi görünerek karşılarında heyula gibi belirdi. Pencerelerinin her birinden sarmaşık ve tele benzeyen dikenli bitki bulutları dalga dalga yayılıyordu. Oradan, en azından en öndeki pencereden, karman çorman aletleri, yağmurdan harap olmuş kaskları ve kemikleri görebiliyorlardı. Taşkın flora, ölümlere yer bırakınamamacasına alanı işgal etmişti.

“Birkaç makas daha,” dedi Caldera, “ve sonra diğer tarafa geçmiş olacağız.” Caldera, öndeki yosun tutmuş ve rüzgârdan savrulmuş çapraz makasların silinmiş tarihî kayıtları arasından açık demirdenizini görebiliyordu.

“Harika bir manzaramız var,” dedi Dero. Yalpaladılar. Geçişleri, hatları sarsmıştı. Raydüğümü bir o yana bir bu yana savruldu. Caldera dişlerini sıkı. Arkasında yankılanan bir çatırtı olmuştu. Baskı altında çatırdayan metal sesi. Bir gıcırdama. Ve rayların zangırdaması arttı.

“Bu,” dedi Caldera, “neydi?” Aynaları kontrol etti. “Ah,” dedi.

O eski tren sallanmaya alışık değildi. Cıvatalar oynamış, zorlanmış ve kopmuştu. Eski frenler çoktan dumura uğramıştı. Bir zamanlar sıkı olan metal kilitler titreşimlere maruz kalınca derhal teslim olmuştu. Bloklar ve takozlar un ufak olmuştu; kurmalı tren, kendi pozisyonundan çıkıyor ve onların peşinden, raylarında ilerliyordu. Hızlanarak.

“Ah...aman...” dedi Dero.

“Çabuk şimdi,” diye mırıldandı. “Çabuk, çabuk, hadi, hadi, gidiyoruz.” Kumanda kollarını hızla çekti, Shroake trenini süratlendirdi.

Çoktan harap olmuş bir trene karşılık çalışan bir tren? Hangisinin hızlı olacağı gayet bilinebilir bir şey, değil mi? Ama Caldera'nın ciddi bir dezavantajı vardı. O canlıydı. Ve böyle kalmak istiyordu. O halde özenle hareket etmek zorundaydı. Peşlerindeki fosilin böyle bir kısıtlaması yoktu. Dalların olduğu yerlerde Caldera yavaşlarken, o yavaşlamadı. Caldera gövdeli kirişin dışına gidecek en iyi yolu araştırırken, onun umurunda değildi. Caldera, kardeşini ve kendini kötü sona –uzun zaman önce, ölümcül çabalarının tek amacı hız olan avcılar kendine çekmiş olan kötü sona– savurmayı temin etmek için çabalıyordu.

Eski tren süratleniyordu. Onları kavşak kavşak, makas makas takip ederek, bütün raydüğümünü sarsarak ve Shroake'lere çığlık attırarak. Yerçekimiyle taşınıp hız kazanarak, garip yapının payanda ve desteklerini arkasından mikado çöpleri gibi her tarafa savurarak.

"Hızlan!" diye bağırdı Dero.

"Ah, teşekkür ederim!" diye bağırdı Caldera. "Aklıma gelmemişti! Ben de yarı hızla gidiyordum!" Arkalarında ölü bir ekiple, ışığa doğru gidiyorlardı. Yollarından sapabilecekleri düztoprağa yalnızca metreler kalmıştı, ama kurulu saat çok yakın, çok hızlıydı, onları şiddetle yollarından çıkarmasına saniyeler vardı.

"Tasfiye!" diye bağırdı Caldera. Dero yalnızca bir an tereddüt etti, sonra itaat etti.

Tuşlara vurdu. Caldera neleri kaybedeceklerinin listesini yapıyordu. *O vagonda kazağımı bıraktım*, diye düşündü başı dönerek, *ikinci en iyi kalemimi bıraktım, bütün o meyan kökleri var*, ama pişmanlığa zaman yoktu, son bir hızlı çekişle, Dero bağırdı "Tasfiye gerçekleşiyor!" Ve Shroake treninin en arkadaki vagonu ayrılıp, darbeleri fırlayışlarla tam da onlara doğru gelen şeyin yoluna kayarak geriye doğru uçtu.

Ölü tren gerileyen vagona çarptı. Gözden çıkarılmış Shroake vagonunun o iri iskeleti durdurmasının imkânı yoktu, ama durdurması da gerekmiyordu. Bütün yapması gereken ve tekerlerin

çığlığıyla yaptığı, onu bir an için yavaşlatmaktı. Yeterince uzun olan o birkaç saniyede Caldera, Dero ve artık daha hafif ve daha hızlı küçük trenleri, bütün canlı kalmışlıklarıyla sevinç çığlıkları atarak tekrar demirdenizine döndüler.

Makas değiştirdiler ve almış oldukları rotanın tali hatlarında, bir hayli uzakta, olan biteni izlemek için pencerelere koştular. Vagon onu yavaşlatırken parlak ışığın içine doğru inleyerek çıkan, peşi sıra gelen lokomotif, köprü düğümünün vuruşuyla sarsıldı. Köprü düğümü gıcırdadı, sağa sola savruldu, ta ki kulakları sağır eden bir çatırtı ve hava akımıyla bütün güvensiz, paslı yapı kütlesi çökmeye başlayana kadar.

Saat mekanizmalı tren-lahit, tökezlemişçesine hafifçe vurup biraz öncesine kadar Shroake'lerin yataklı vagonu olan frenini acı bir çığlıkla hattın dışındaki ıssızlığa yolladı. Eski lokomotif korkunç ve kudretli bir şekilde takla attı, uçarken ve molozu, hoşnutsuz sarmaşığı ve ölü kâşiflerin kemiklerini raylar boyunca saçarken parçalara ayrıldı.

TOZ, UZUN BİR SÜRE bir bulut halinde inmeyi sürdürdü. Yıkılan köprü düğümünün kakofonisi devam etti. Sonunda hareketsiz kalana, çökmüş silueti pis bulutların içinden ortaya çıkana kadar acılı parçaları birer birer düştü. Paramparça olmuş trenin parçaları demirdenizinin her yanına yuvarlandı.

Korkunç sestten çok sonra, en sonunda, iç kemiren merak, iç kemiren temkine galebe çaldı ve demirdenizinin kazıcı hayvanları çelimsiz otların arasından belli belirsiz göründüler. Bir esinti Caldera ile Dero'nun saçlarını bir o yana bir bu yana savuruyordu. Pencerelerinden dışarı sarkıp bütün o çöküşe, saat mekanizmalı trenin ikinci ölümüne bakakaldılar.

"Ve işte," dedi Caldera, "bu yüzden elzem hiçbir şeyi asla son vagona tutmayız."

Ellinci Bölüm

“**B**İLMİYORUM! Bilmiyorum! İşte bütün mesele bu! Nereye gittiklerini bilmiyorum!”

Elfrish ona dokunmamıştı bile, yalnızca yüzünü Sham'inkinin çok yakınına getirmiş, artık hiç de yumuşak bakmayan gözlerini ona dikmişti. Zehir ve buz gibi bakan gözlerini. Kaptanının arkasında, Robalson rahatsız görünüyordu.

“Yemin ederim,” diye fısıldadı, “hiçbir şey bilmiyorum. Yalnızca resimleri gördüm ve onların bilmeleri gerektiğini düşündüm...”

“Resimler,” dedi Elfrish. “Şunun içinde...” Kamerayı salladı.

“Resimler! Kameradan! Onlar enkazın içindeydi!”

“Yalan söylüyorsun, delikanlı.” Elfrish'in sesi donuk ve kesindi. “Değillerdi.”

“Öyleydi! Yalnızca yerde! Bir çukurda!”

Kaptan kafasını kaldırdı. “Bir çukur mu?”

“Shroake'lerden biri kazmış onu! Önceden pencerenin olduğu yerde. Onu içine itmiş.”

Elfrish düşünceli bir şekilde tavana doğru baktı, gözlerini düşünceyle ya da hatıraların etkisiyle kıstı. “Bir delik,” diye soludu. “Bir delik.” Sham'a baktı. “Eğer orada resimler var *idiyse*,” dedi, “belki de birisi Shroake'lerin olmuş olduğu yeri kalıntılardan anlamak için onları kullanabilir. Onlar yolculuk programlarını açıklamama konusunda her zaman özenlilerdi. Ne kadar teşvik edilirse edilsinler.”

“Evet!” dedi Robalson. “Tam olarak bunu yapmamız gerek!” Kaptanını gergin bir şekilde başıyla onayladı.

“Fakat,” diye fısıldadı Elfrish Sham'a, “o resimler artık sende değil.”

“Evet bende,” demeyi her şeyden çok istese de, Sham, cesaret edebildiği kadar ağırdan aldıktan sonra, “Hayır yok,” dedi.

Kaptan Elfrish, hayvan gibi bir böğürtüyle Sham’ı derhal odadan dışarıya, koridora sürükledi. Geçitlerden aşağı, görev başındaki korsanların ötesine. Tıpkı başka trenlerin çalışanları gibi görünüyorlardı. Yalnızca aksesuarları daha gelişigüzel, kıyafetleri daha çeşitliydi ve her biri silahlıydı.

Yara izli yetkililerin beklediği bir odaya girdi. Sham pencerelerden verimli topraklarda hızla ilerlediklerini gördü; rengârenk dallar ve tırmanan çiçekler yüzünden aşırı eğilmiş ve parlak kuşlarla dolup taşıdığı için çığlık atıyormuş gibi duran ağaçlar ve ürkmüş ipek maymunuydu gördüğü. Sham, trenin kavşaklarda sarsıldığını, kendilerinininkinden ayrılan hatlar olduğunda sinyal kutularını ve makasları geçtiklerini hissedebiliyordu.

Kuzeye yöneliyorlardı o halde. Birisi Sham’ı bir sandalyeye doğru bastırıyordu. Sham sallandı ve haykırdı ama kendisini kurtaramadı. Önündeki masaya birisi kalın bir kâğıt yaydı. Sanki masayı döküntülerden korumak istemiş gibi. Sham yine haykırdı. Bir yetkili parıldayan keskin şeyler içeren deri bir çantayı ağır ağır açıyordu.

“Ben bir şey bilmiyorum!” diye bağırdı Sham. Ne dehşet verici aletlerdi bunlar? “Ona söyledim!”

“Juddamore,” dedi Elfrish. “Başla.”

Koca adam çantadan feci bir sivri uçlu çubuk aldı. Başparmağını yaladı ve onu tam oraya bastırdı. Zevkle yüzünü buruşturdu. Sham acı bir çığlık attı. Adam onu Sham’ın yüzüne gelene kadar indirdi.

“Eh,” dedi Elfrish. “Resimleri bulduğunu söyledin. Herhalde bunlardı.” Müsvedde kâğıtlar çıkardı –Sham’ın ekranda görmüş olduklarını hatırlamak için kendisine karaladığı yağlı, şimdi yırtılmış ve hırpalanmış görüntüler. “Ve bununla son buldu.” Sham’ın ucuz küçük kamerası. Ekranında o tek hat. Çok küçük de olsa ve görüntüsü çok net olmasa da odayı sus pus etti.

“Bunun neye yol açacağını biliyor musun?” diye fısıldadı Elfrish. “Hayır. Ben de bilmiyorum. Ama ben, şimdiye kadar öğrenmiş olduğun gibi, hikâyelerden çok hoşlanan biriyim. Ve bu tür üstü kapalı anlatımlar –izin verirsiniz vurgulayayım– efsanevi, mitolojik, ötelerdeki besbelli hiç de gerçek olmayan yerleri araştırarak insanlar için olduğundan, para etrafında döner. Pek çoğu. Ne demek istediğimi anlıyorsun.

“Ah, insanlar o Shroake’lerin peşine düşecek. Kesinlikle bir tek ben değilim. Onların treniyle, işlerin iyi gideceğinden şüpheliyim. Ama takip edildiklerini bildikleri için rotalarını dolambaçlı hale getirecekler. Yapmak istediğim şey *onların ilerlemesini engellemek*. Bu da nereye gittiklerini bilmek anlamına geliyor.

“Şimdi, iyi olup olmaman sana bağlı, Sham ap Soorap. Bunlar...” Görüntüleri salladı. “...senin için bir anlam ifade edebilir. Benim içinse pek faydalı değil. Bana göre bunlar karalamalar. Peki ya senin gördüğün şeyler?

“Onları tanımla.”

Juddamore denen adam sivri uçlu şeyini kâğıda indirdi. Bu bir kalemidi. Çizmeye başladı.

SHAM’IN ÇABUK VE ANLAŞILMAZ konuşmalarını görüntüye çevirdi. Juddamore yetenekliydi. Sham, kendi korku ve ferahlama sarmalında bile (kazanç ve kaybın eşdeğer olduğu durum), demirdenizi kadar karışık, kargacık burgacık gri hatlardan ortaya çıkan bu resimleri izlemekten etkilenmişti.

Birisi beni kurtarmak için koşup gelecek, diye düşündü ve resimleri ile hatıralarını, aslında, eğer gelmezlerse diye tarif etti. Manihiki’ye yolculuğuna hazırlanıp planını formüle ettiği günler ve haftalarda Sham, zihninde bu görüntülerin üzerinden geçmiş, bölük pörçük yeniden çizimlerine birden çok kez göz atmıştı. Bunlar zihninde capcanlıydı.

“Ve sonra üçüncüde şey var, şu...”

“O nedir?” diye mırıldandı kalın sesli bir korsan, Sham’ın orijinaline bakarak. “O bir kuş mu?”

Sham. Ressamlıkla alakası yok.

“Hayır. O, o, bir çeşit, bir çeşit çıkıntı, şey gibi, şey...” Ve hummalı el hareketleriyle Sham kayanın açısını ve saire tarif etti. Hayatta kalmak için. Juddamore onun tarif ettiklerini çiziyor ve Sham çılgıncasına ajite olmuş bir eleştirmen gibi yorumlar yapıp onu düzeltiyordu “Öyle değil, küçük orman biraz daha, daha alçak ağaçlar, şey gibi...”

Bu sahnelerden her birisi özgün bir biçimde seçilmiş ve dondurulmuştu çünkü bu bir görüntüydü ne de olsa. Her birinin bir kalitesi, bir özelliği, onu olağan demirdenizinden farklı kılacak, kaydetmeye değer kılacak bir şeyi vardı. Juddamore saatlerce, çok önceleri bir kez görülmüş manzaraların dijital imajlarının bir anlık görüntülerinin hatıralarının tarifinin resimlerini çiziyordu. Korsan yetkililer, başlar yukarı dikilmiş, çenelerini ovuşturarak bakıyordu. Gördüklerini tartışıyorlardı.

“Bu düzende miydi?”

“Bakın. Şuradaki şu kısım Norwest Peace sahiline yakın bir yere benziyor.”

“Kammy Hammy yolunda ray hilekârlıklarıyla ilgili dedikodular var ve şu, dağlardaki sizi batı adalarına kadar götüren yarık olamaz mı?”

Bir rotayı takip ettiler. Ellerin altında haritalarla enine boyuna düşündüler. Uzunca bir süre, mecbur kaldıkları yerde tahminlerde bulunarak, ihtilafları bir kenara bırakarak, korsan treninin en iyi beyinleri, ölmüş kâşiflerin rotasını yeniden oluşturdu. Ta ki, şaşırtıcı bir şekilde, nereye gideceklerini –aşağı yukarı, kabaca ve geniş kapsamlı olarak– bildiklerine karar verene kadar.

Kafamdaki hiç de böyle bir şey değildi, diye düşündü Sham. Ben korsan bile değilim. Bir korsan suç ortağım.

Elli Birinci Bölüm

AMA DURUN. Demirdenizinin öğrencileri, tabii ki sorularınız var. Demir-ray teolojisinin belirsiz ve gizemli sorularıyla sınırlı kalmanız muhtemeldir.

Demirdenizindeki en eski medeniyetin hangisi olduğunu, hangi ada devletin kayıtlarının hangi takvimi kullanarak en geriye gittiğini bilmek mi istiyorsunuz? Bize dünyanın tarihi, Öğle Çağları, tarihöncesi ve dünya dışı nezaketsiz piknik ziyaretçilerinin etrafa saçılmış döküntülerinin enkaz sonsuzluklarına eklenmesinden önceki zamanlarla ilgili neler anlatırlar? Bir zamanlar yukarıgökyüzünün şimdi aşağıya uçan kuşlarla dopdolu olduğu doğru mudur? Ve öyleyse, bunun ne anlamı vardı?

Peki ya imparatorlukların düşüşü ve çöküşü? İnsan imparatorlukları ve tanrısal olanların? Ya o tanrılar –O Apt Ohm, Kazıcı Mary Ann, Raykincisi Beeching, bütün o efrad? Hepsinden öte, ya o *orman*?

Esas gizem bu. Ağaçları ağaç yapan ormandır. Orman aynı zamanda traversleri yapar –demirdenizi rayları arasındaki o enine çubuklar– traversler. Bir şeyin yalnızca bir özü olabilir. O halde bu nasıl olabilir?

Bütün filozofların cevapları arasından üçü, en az olasılık dışı oldukları için, ön plana çıkıyor.

- Orman ve ahşap, aslında, dış görünüşe bağlı olmaksızın, farklı şeylerdir.
- Ağaçlar kafamızı karıştırmaktan zevk alan bir şeytanın yaratımlarıdır.

- Ağaçlar travers hayaletleridir, onların budaklı, eğri büğrü ve hayal gibi yansılar demirdenizinin bazı kısımları zarar görüp yok edildiği zaman doğdu. Dönüştürülmüş madde.

Bütün diğer önermeler son derece eksantrik. Bu üçünden birisinin doğru olması en muhtemeli. Hangisine inandığınız size kalmış.

Şimdi korsanlara dönüyoruz.

GENELLİKLE SHAM'A yemeğini getiren Robalson'du. Resim tasvirleriyle ilgili ikinci kontroller için Sham'ı titreten kısa ziyaretlerinden sonra Elfrish ayrıldığında oralarda bekleyen Robalson'du. "Ya," derdi Robalson, Elfrish her ne dehşet zerk ettiyse hemfikir olur gibi. Yüzüne, Sham'ın korkusu karşısında gözle görülür rahatsızlığıyla yalnızca birazcık bozulan alaycı bir gülümseme yükleyecekti.

Bir keresinde Robalson yalnız geldi ve Sham'ı, tuttuğu bir direğe bağlı bir kayışla bileklerinden kelepçelenmiş bir halde üst kata çıkardı. Bu modern bir trendi. Dizel. *Medes*'in gidebileceğinden daha hızlı hareket ediyorlardı. Geminin sağ tarafında kaya kurtlarının ağartılmış gözsüz suratlarını çıkardıkları, sol tarafta bataklığın bulunduğu bir göletin kıyı şeridi raylarındaydılar.

Sham hesapladı. Hiç bilemezsiniz. Yedi, hayır, sekiz vagon. İkişi çift katlı. Her yerde ekipler. Bir kumanda kulesi. Alışkın olduğu gözetleme kuleleri kadar yüksek değil, ama gözlem aralığından çıkan teleskop güçlü görünüyordu. *Tarralesh* takipte değildi, kafataslı ve somun anahtarlı flamayı sallandırmıyorlardı. Fakat fıçılarla doluydu. Özelleştirilmiş yan pencerelerden ve küçük deliklerden toplar ve makineli tüfekler çıkıyordu. Elfrish de oradaydı. Sham titredi.

"Eee?" diye bağırdı Elfrish. Kaptan işaret etti. Dosdoğru ileride bölük pörçük bir orman, tuhaf ışıktaki tuğla renkli kuma yerini bırakıyordu. "Gördüğün şey bu muydu?"

Onu bunun için dışarı çıkarmışlardı –onun rahatı için değil de manzarayı doğrulaması için. Elfrish ve adamları Juddamore'un resimlerinin etrafında toplandılar.

Sham yalan mı söylemeliydi? Onlara hayali cehenneme kadar yolları olduğunu mu söyleseydi? Bu yerin orası olmadığını mı

söyleseydi –baktı, ah, orasıydı. Nefesini tuttu. Kaptan Naphi'nin omzundan görmüş olduğu ilk görüntü buydu. Yalan söylemeliydi. Onlara hayır, çok başka bir yerde olmalıydınız demeliydi. Onları Shroake'lerin kuyruğundan uzaklaştırmalı mıydı?

Bir dedikodu ve bir resim? diye düşündü Sham. Elfrish artık ne türden bir çılgınsa, bu onu, kimin ne bildiğinin zayıf ihtimallerine dayanarak demirdenizinin ortasına, bilinmeyen sahalara göndermek için yeterli olmuştu. Kötü, soğuk, dehşet verici ve bunun gibi bir sürü şey olabilirdi Elfrish ama kesinlikle çılgın görünmüyordu...

Ve değildi. Sham'ın kafasına bir şey dank etti. Kaptan önceden bir şeyi kaçırmakla ilgili konuşuyordu. Enkazın içindekiler konusunda Sham'ı yalancı çıkarırken sesinde bir kesinlik vardı. Shroake'lerle ilgili bütün konuşmasında yalnızca açgözlülük değil, bitmemiş bir işe dair bir his.

Oydu, diye düşündü Sham. *Önceden onların canını alan oydu. Shroake'leri enkaz haline getiren bu trendi.*

Ah, Caldera, diye düşündü Sham. *Dero, Caldera. Tarralash'in* ciddi şekilde hurdası çıkacak Shroake treninin üstüne doğru gittiğini hayal etti. Soğuk rayların üstünden atılan çengeller. Trene çıkış, minik araç boyunca hızla yayılan, palaları savuran, silahları ateşleyen saldırganlar. *Ah, Caldera.*

Shroake'lerin dolambaçlı yollardan özenle memleketlerine dönüşlerinde şans eseri bir karşılaşma mı? Elfrish seyahatle ilgili ipuçları bulmuş olmalıydı. Mühendislik ve enkazla ilgili şaşırtıcı becerilerinin kanıtı. Ve bu insanların yalnızca sıradan birer göçebe olmadığını fark etmiş, kaçamak dolu ve kodlanmış seyir defterlerinde üstü kapalı bir biçimde yaklaştıklarını söyledikleri cennetle ilgili hikâyelerini hatırlamıştı; bu hikâyelere göre, cennet doğmuş, ölmüş ve henüz imal edilmemiş paraların hayaletleriyle ve sonsuz zenginliklerle doluydu.

Korsanların rotaya ilişkin ipuçlarını kimbilir nasıl yakaladığını düşündü. Soyulmuş, sökülüş ve harap hale getirilmiş enkazları. Herhangi bir Shroake hâlâ nefes alıyor mu diye sorup yanıtını vahşi-

ce talep ettiğini. O çilgınca kazılmış deliği ihmal etmesini. Elfrish'in kafayı takmış olmasına şaşmamalı. Olası bütün ödüller bir yana, o resimler onun için azar işitmek idi. Korsanlıktaki başarısızlığının delili.

Sham, kaptanın görüntüsü karşısında titredi. Yapmalıydı, demir-denizine bakarak, zalimce karar verdi, o kesinlikle yalan söylemeliydi.

"Neden kesinlikle yalan söylememen gerektiğini sana anlattım," dedi Elfrish. "Çünkü seni hayatta tutan senin talimatların. Bu bir yapılacaklar listesi gibi. Her resim için bir puan alıyorsun. Nereye gittiğimiz konusunda kabaca bir fikrimiz var, ama seninle tekrar kontrol etmemiz gerekiyor. On iki kontrol ve sen kazanıyorsun, biz de sona ulaşıyoruz. Ama bir puanla diğeri arası çok uzarsa sen kazanmıyorsun ve sen bitiyorsun. Ölü...Bitiş." Sham yutkundu. "Eh. Şayet burası olmamız gereken yer değilse, bize söylesen iyi olur, böylece biz de tekrar düşünüp gideceğimiz yere hızla gideriz, çünkü senin de ilk puanını alman gerek."

"Bütün bildiğim," dedi Elfrish, "senin de ölmek istemediğin, değil mi?"

Gerçekten hayır. Böyle olsa bile, Sham'ın yalnızca saçma bir gerçekdışılığı anlatmak, sürdürebildiği ölçüde onları bütünüyle yanlış yöne gürültüyle ilerletmek isteyen bir yanı vardı. Böylesi, yüce bir ölüm mü olurdu?

"Bu konuda düşündüğünü görebiliyorum," dedi Elfrish müşfik bir ifadeyle. "Sana bir iki dakika vereceğim. Çok iyi anlıyorum. Bu büyük bir karar."

"Hadi," diye mırıldandı Robalson. Sham'ın çenesini itti. "Aptal olma."

Sham yaklaşmıştı. Umudunu yitirmişti ve neden olmasını ki, neden onlarla uğraşmasını? Yaklaşmıştı. Fakat o anda trenin etrafında yay çizen ray martılarının küçük hücumuna baktı ve pek de kuşlara özgü olmayan kanatların silüetini gördü.

Günya! Hummalı bir yarasa kanat vuruşuyla yalpalayan, kuşlarla alakası olmayan son sürat, paldır küldür bir hareket hali. Sham hiç kıpırdamadı, heyecanını göstermedi.

Yarasa onu kesinlikle görmüştü. Sham'ın göğsü kabardı. Günya ne kadar da uzağa gelmişti böyle? Ne kadar zamandır takip ediyordu? Sham'ın fikrini değiştiren, o ani yalnız olmayış hali, hayvan bile olsa bir dostun varlığıydı. Net bir şekilde kelimelere dökemediği nedenlerden dolayı, kendini mümkün olduğunca uzun süre canlı tutması birden onun için önemli hale geldi –ki şu anda bu faydalı olmak anlamına geliyordu. Çünkü bakın işte, Günya oradaydı.

“Evet,” dedi. “Resimdeki buydu.”

“İyi,” dedi Elfrish. “Tarif ettiğin o ilk resim gerçekten de pek başka bir şey olamazdı. Bize hayır demiş olsaydın, büyük ihtimalle seni başımdan atacaktım. İyi bir karar. Canlı kalmaya hoş geldin.”

Döndüğünde, Sham bir anlığına Robalson'un yüzünü gördü. Bu korsan delikanlının havadaki yarasaya gözünü dikmiş olması onu şoka uğrattı. Biliyordu! Onu görmüştü! Ama Robalson ona baktı ve hiçbir şey demedi.

Sham'ı tekrar hücreesine götürdü, yalnız olup olmadıklarını kontrol etti, sonra memnuniyetle göz kırptı. “Etrafta bir dost yüzü görmekten zarar gelmez,” diye fısıldadı ve rahatsız bir şekilde Sham'a gülümsedi.

Ne? diye düşündü Sham. Arkadaş olmak mı istiyorsun?

Ama gündüz yarasasının özgürlüğünü ya da hayatını riske atmayacaktı. Tiksintisini yutkunarak, Sham da gülümsedi.

Genç gardiyanının ayak sesleri yok olana kadar bekledi, sonra çabucak hücresinin minik penceresini açıp kolunu gidebildiği yere kadar rüzgâr sağanağının içine ittirdi. Açık biçimsizdi, uzvundaki ağrı göz ardı edilecek cinsten değildi, dışarıda uçuşan parçacıklar, bir fırtınanın dumanı kadar tesadüfi görünümlü ve anlıktı. Sham elini salladı, fısıldadı, rüzgâr ve rayların tıkırtısı alıp götürüyor olsa da yine de sesler çıkardı. Bir an geçmeden bir zafer çığlığı attı, çünkü bir anda inip koluna ağır, sıcak ve kaba tüyleriyle konan, kişneyerek selam veren Günya'ydı.

Elli Üçüncü Bölüm

“**S**U MELEKLER KÖPRÜ YUMAĞINDA pek de bir iş yapmamışlar,” dedi Dero.

“Göksel müdahale,” dedi Caldera. “Eskiden böyle değildi.”

“Bak!” Dero işaret etti. Duman. Uzakta. O gün bulanık ve puslu olan yukarı gökyüzünün alt taraflarını gıdıklayan pis kara bir duman –temiz olmayan bir şeyi yakan buharlı bir lokomotifin nefesi.

“O ne?” dedi Caldera. Dero kontrol etti, tekrar kontrol etti, uzağı gören teleskoplardan baktı ve trendeki ordinatörlerini, bir değerlendirme yapıp en iyi tahminde bulunmaya ikna etti.

“Bilmem,” dedi. “Çok uzakta. Ama sanırım –*sanırım...*” Kızkardeşine döndü. “Sanırım korsanlar.”

Caldera başını kaldırıp baktı. “Ne?” diye bağırdı. “Yine mi?”

YİNE. HİLELERİ, Shroake’lerin planladıkları yolculukla ilgili aldatıcı dedikodu tellallığı, sürebildiği kadar sürmüştü. Ama şu anda Manihiki’de ilgili herkes onların gitmiş olduğunu biliyor olmalıydı, bu da hikâyeler ve söylentiler demekti, işte bu yüzden günler geçip giderken, onlar, korsan trenleri gözlerine ilişiyordu.

Bunlar tehlikeli olmayan demirdenizi kısımları değildi. Burada bir adacık bolluğu ve içinde becerikli bir kaptanın saklanabileceği kötü şemalandırılmış ağaçlık alanlar ve dar boğazlar vardı. Korsanlık yapanların buraları tercih etmesi hiç de şaşırtıcı değildi. Ama kaç tanesinin onları aramakta olacağını pek de tahmin etmemişlerdi.

Birkaç gün önce onların ilkiyle karşılaşmışlardı. Bu yine de sıradan bir karşılaşma olabilir, diye düşünmüşlerdi. Kendini be-

ğenmiş küçük bir hayvan-tren onlara dikkat çekecek kadar yakın, alçak ağaçlardan ortaya çıkmış ve hücum etmişti. Kaptan muazzam kırbacını şaklatmış –rüzgârın Shroake’lerin işitebileceği şekilde doğru yönde esmesi sayesinde yeterince yakın olmuştu– ve burnundan soluyan altı hayvanlık çetesini rayların her bir yanına üç tanesi gelecek şekilde göndermiş, hain görünüşlü korsan ekibi şatafatlı savaşgüvertesinden onları yuhalayıp alaycı bir biçimde gülümsemişti.

“Ooh bak,” demişti Dero. “Gergedanlar. Gergedan göreceğim hiç aklıma gelmezdi.”

“Hımmm.” Caldera küçümseyen küçük bir tekme atmış, azıcık hızlanmıştı ve peşlerindeki egzozlarının içinde öksürür halde bırakmışlardı. Shroake treni, hermetik bir motorla çalıştığı için hiç duman çıkarmıyordu: ama gerektiğinde taşı gediğine koymak için bir tuş dokunuşuyla geriye püskürtebileceği tanklar dolusu özel olarak sentezlenmiş pis dumanları vardı.

“O gergedanları sevdim,” dedi Dero. “Sen de sevdin mi? Caldera?” Caldera hiçbir şey demedi. “Bazen keşke seninle olmasaydım diye diliyorsun, değil mi?” diye homurdandı.

Caldera gözlerini devirmişti. “Gülünç olma,” demişti. Yalnızca ara sıra başka birisinin daha etrafta olması hoş olurdu, hepsi buydu. “Henüz elindeyken o gergedan manzarasının tadını çıkar Dero, çünkü artık görmeyeceksin.”

“Neden?”

“Bir hayvan-treninin, kendisini çekenler konusunda rahat edebileceği çok yer yoktur,” dedi. “Burada bir gergedanı *hiç* problemsiz yakalayabilecek şeyler var. Uzun süre dayanamazlar. Yurtlarından uzaklar. Bir şey arıyor olmalılar.”

Caldera bunu söylediğinde kardeşler birbirlerine göz attı, fakat hâlâ bu korsan akınlarının hedefinin kendileri olabileceği hükmüne varmıyorlardı. İki gün sonrasına kadar, koyu renk bir kaplumbağaya benzeyen her biri silahlı küçük bir araçlar çetesini, şaşırtacak denli becerikli makas değiştirmelerle geceleyin onlara neredeyse

yetişene kadar. Alarmları çalar ve Shroake'ler gerilerken, dizel-punk* çete başının "İşte onlar!" diye bağırdığını duyular.

O zamandan bu yana kendilerini her türlü tespit edilme tehlikesinin ötesine geçirmek için hızlanmışlardı. "Biliyorsun," dedi Caldera, "güneyde hep 'korsan' diye adlandırılan tren çalışanları var ve bütün yaptıkları kıyılarına göz kulak olmak, çünkü yıllarca bütün diğer yerlerden trenler çöplerini oraya bıraktılar. Bunu bana annem söylerdi. Korsan dediğimiz insanların bir kesimi, hiç de kötü bir şey yapmıyor."

"Bunlar onlardan değil," dedi Dero, peşindekilerin ilerleyişini izleyerek.

"Hayır," dedi Caldera. "Bunlar başkalarına benziyor."

Yollarını, anne ve babalarının göçmeden önce onlara söylemiş oldukları, onların arkada bıraktıkları notlardan derledikleri ve geride kalan babalarının zihni bulanık hatıralarının bir kombinasyonuyla planlamışlardı. Bunlarla ve ordinatör dosyalarıyla ve Sham'ın o eski ekrandan onlara vermiş olduğu tasvirlerle.

Bir nehre yaklaşıyorlardı. "Köprü?" diye sordu Caldera dünyaya. Hiçbir köprü göremiyordu.

"Hımm." Dero haritayı inceledi. "Sanırım sağa doğru gidersek –eh, asırlarca– birine ulaşırız." Caldera kafasının içinde süreyi hesapladı. "Ne diyeceğim, biliyor musun?" dedi Dero sessizce. "Daha hızlı olabiliriz. Bir tünelden gitmeye ne dersin?"

"*Tünel* mi?" dedi Caldera. "Sence?"

Yeraltı hiç de tercih edilen bir rota değildi. Altlarda, yuvasına dönen bir derin-kazıcı gibi rayların üzerinden geçişte sanki şeytani bir şey vardı. Tüneller inançlı olanların mırın kırın etmesine neden olurdu. Genellikle trenler bu tür kasvetli yerlerin uzağından geçerlerdi. Genellikle.

* Fantastik edebiyat ve film dünyasında, kullanılan cihazların, silahların ve donanımın özelliklerine göre sırasıyla "steampunk" (buharlı makineler, basit kılıçlar vb.), "dieselpunk" (dizel motorlar, çelik kılıçlar vb.), "atomicpunk" (dijital cihazlar, robotlar vb.) ve "cyberpunk" (lazerli araçlar, ışın kılıçları vb.) evrelerine yer verilir. –ed.

“Bize zaman kazandırır,” dedi Dero. Heyecanlıydı.

“Hımmm,” dedi Caldera. Öyle görünüyordu ki suyun altında yollar vardı.

Raylar onları güçlü bir çalı saçağından, ağza benzer bir kaya halkasından geçirip beton bir bacanın içine, aşağı götürdü. Bu tür bazı tünellerin ışıklandırılmış olduğunu bile işitmişti Caldera. Bu öyle değildi. Kendi ampullerinin azgın parıltısının, rayların, nem benekli çimentonun ve yeraltı geçidinin onlar geçerken ileri geri uçuşan kaburgaya benzer güçlendirilmiş desteklerinin peşinden gittiler.

“Kulağa *esrarengiz* geliyor,” dedi Dero, gözleri faltaşı gibi. Ekoklarla sarmalanmışlardı, her çatırtı ve takırtı yakından geliyor ve trenin metalinde yankılanıyordu. “Ne kadar uzak sence?”

“Uzak olmamal,” dedi Caldera. “Kabaca bu yönde gitmeyi sürdürdüğümüz takdirde.”

Gölgelerin içinden kendi tünellerinden sapan daha fazla tünel belli belirsiz görünüyordu, su altındaki bir labirent. Her birinde yavaşlıyor, makasları kontrol ediyorlardı. Böyle sürüp gitti.

Aniden gelen *esrarengiz* bir ses onları şoka uğrattı. Rayları takırdatan, etraflarındaki yeri sarsan titreşim, baykuş sesi gibi bir çığlık. Caldera frene bastı.

“O neydi?” dedi. Kendi sesi boğuldu. Dero gözünü dikti ve onun kolunu kavradı.

Tekrar geldi. Bu kez daha saldırgan ve daha yakın. Bir öksürme, yutkunma, içi boş bir çığlık atan nefes nefese kalış. Şimdi belli belirsiz bir alkışlama.

Karanlığın içinden tren ışıklarının parıltısına sendeleyerek bir şey geldi. Yalpaladı. Sendeledi ve uzuvlarını sağa sola salladı. Büyük titreşim boğazı parıldadı. Bir kuş. Bir kuş, gözleri sımsıkı kapalı, yumuşak tüyle kaplı, en uzun kadın ya da adamdan daha uzun bir kuş. Ağırlığını asla kaldıramayacak kısa ve küt kanatlarını salladı ve tökezledi. Arkasından, sendeleyerek görüş alanına giren diğerleri geldi.

“Şunlara bak!” diye bağırdı Dero. “Ne yapıyorlar burada? Bunlar, bunlar bebek!” Gülümsedi. “Ne yapıyorsun, Cal?” Kızkardeşi kumanda kollarıyla oynuyor, radarı kontrol ediyor, hızlı hareket ediyor ve dişlerini sıkıyordu. “Cal, onlar içeri giremezler.” Yavrular yürüyemiyorlardı bile. Gelirken düşüyor, birbirlerinin üstüne basıyor, viyaklama ve acınası küçük, titrek sesler çıkarıyorlardı.

“Tam şuradaki,” dedi Caldera, “bir yuva. Oradakiler kendi deliğini kazamayacak kadar tembel olan kazıcı baykuşun yavruları. Buraya yeni taşınmışlar. Çıkardıkları o ses...”

Dero farkına varırken soluğu kesildi. “...bir imdat çağrısı,” dedi Dero. Kendi koltuğuna çöktü, kumanda kollarını tıkırdatarak Gerilediler. Yeni doğmuşlar, yürek parçalayıcı sesler çıkararak onların peşinden sendelediler.

Trenin arkasından çok daha derin, çok daha yüksek sesli bir çağrı geldi. Bu Caldera’yı iliklerine kadar ürpertti. Yerleri aşındıran adımlar duydular.

Bir o yana bir bu yana sallanarak, gözleri öfkeyle hipnotize olmuş dev fenerler gibi, geriye doğru eğimli gagası şeytani bir çengel, ebeveyn bir baykuş arka ışıklarının olduğu yere adım attı. Pençelerini uzatmış ve hazırды. Bebeklerini korumak için koşup gelmişti.

“Ben olsam diğer yoldan giderdim,” dedi Dero boğuk bir sesle.

Baykuş trenlerinden daha boylu, kambur ve tünellerde yolunu kazmak, kuyuyu kanatlarıyla doldurmak için öne eğikti. Gözleri en kötü ay gibi parlıyordu. Çığlık attı. O pençeler, içindeki yumuşak Shroake yemeklerine erişmek için Shroake trenini paramparça ederdi.

Makas değiştir, çarçabuk. Caldera bu beklenmedik ve ani hat değiştirmeler konusunda iyileşiyordu. Gerileyip, yavrular sendeler ve dehşet saçan yetişkin yaklaşırken kavşağı geç, o yırtıcının ininden dışarı hızlanarak, bir tali yoldan aşağı inip tekrar ileri.

“Hâlâ geliyor,” dedi Dero.

“Biliyorum,” dedi Caldera. Makas değiştir, ileri, sağa, hızlı.

“Hâlâ geliyor!” diye bağırdı Dero.

“Bekle!” diye bağırdı Caldera. “Sanırım biz...”

Aceleyle ve yakınlarındaki gürültünün merhametli bir biçimde kesilmesiyle tekrar güne çıkıverdiler. Nehrin uzak tarafına. Öfkeli baykuş, onların ardından dışarı adım attı, neredeyse onların hızında, kanatlarını açıp, akrobatların uzun takma bacakları gibi bacaklar üzerinde sendeleyek, yarı uçup yarı koşarak ama otların arasından vızıltıyla geçen firari Shroake treni kadar hızlı değil.

“Ve *sana* elveda, kızgın baykuş,” dedi Caldera muzaffer.

“Hayır! Daha! Hızlı rotalar! Garip şeyler arasından!” diye bağırdı Dero.

“Ah, kapa çeneni. Bu senin fikrindi. Bunu başardık, değil mi?”

“Evet, ama şimdi sadece merak ediyorum...” dedi Dero.

“Neyi?” dedi Caldera. “Bizi dışarıya çıkardığım için bir aferin bile almayacak mıyım?”

“Bu sadece... küçük baykuşları yapmak için iki büyük baykuş gerekmez mi?” dedi Dero.

Yukarıda şaşırtıcı bir gürültü, kanatların gökgürültüsü.

Böyle bir durumda, bir gölge yukarıgökyüzünün ötesindeki güneşi gözlerden gizlerken öğrendiler ki bu koca bir, çok, çok koca bir baykuş gerektiriyordu. O, sonuncusu, Shroake’lerin kemikleleriyle trenlerini titreştiren bas bir baykuş ötüşüyle alçaldı. En arkadaki vagonun arkasına çullandı, tersane makineleri gibi sıkılmış pençeler aracın tavanını yarıp paramparça etti ve yine çekiç gibi çarpan kanatlar havaya yükseldi. Hâlâ kavrayarak. Böylelikle birer birer, trenin gerisinden öne doğru, Shroake’lerin treninin vagonları raylardan ayrılıp yükselmeye başladı.

Elli Dördüncü Bölüm

DEMİRDENİZİNİN başka yerlerinde traversler taş gibi sertti, rayların demiri öylesine karaydı ki ne kadar tren tekeri onu cilalarsa cilalasın parlatamazdı ve onların altındaki ve aralarındaki zemin çok soğuktu. İşte bu türden rayların üzerine geldi *Medes*.

Bu göklerde ikamet edip köstebekçilik konusunda en ufak bir bilgisi olan bir tanrı tarafından gözlemlenmiş olsaydı, böyle bir gözlemci aracın hızına şaşar kalırdı. *Medes* buzlu demiryolunun üzerinde, sıcak takibe uygun olan, bu koşullara ise uygun olmayan *şekkaçaşek* ritminde dörtnala gidiyordu. Ortalıkta hiç kralköstebek yoktu: tren, hayalî gözlemcinin de kabul edebileceği üzere, daha düşük hızlarda ve kaygan teker vuruşlarında gezinmeye daha uygundu. *Medes*'in baş tarafında, kaptan, mekanik elindeki izleyicisiyle, ekran ve ufuk arasında aşağı ve yukarı bakıp duruyordu. Ufuk bütünüyle gri bir hava ve kötücül bulutlarla doluydu: ekran ise dans eden bir kırmızı nokta, şikâyet eden bir diyor.

“Bay Mbenday,” dedi Naphi, “o sağa bir dönüş yaptı. Makasçılar makas değiştirsin.” Tarayıcı ışık yine neredeyse tam karşlarına gelene kadar bir dizi nokta içinden bükerek makası değiştirdiler.

Naphi bu aralıksız akıp giden ekranı izlemediği zamanlarda, felsefe kitaplarıyla birlikte bir kenara çekiliyordu. Amacına ulaşmış az sayıdaki kişinin anıları, düşünceleri ve spekülasyonlarıyla. Kenarlara notlar alıyordu. Peşine düştüğünüz kaçamak kavramlar bulunduğu zaman ne olur?

Takip ettikleri, kendilerinden üç kat daha hızlı ve melun hayvan, takip edemeyecekleri kadar çok uzakta, çok hızlı ve çok de-

rine kazıp, kendi ışıltılı varlığını Kaptan Naphi'nin okuyucusunun menziline ötesine çekti. Köstebekalanı sonuç çıkarımının daha geleneksel yöntemlerinden yararlanarak, tarayıcısı maksimum güçteyken, birkaç günlük dolanma neticesinde ve her defasında, Naphi yine sinyali buldu.

Büyük talpa anlamına gelen bip sesini kaybedip buldukları ikinci defada, uzakta, çok uzakta bir köstebektepesinin doğmakta olduğunu gördüler. Onları dehşetle suskunluğa boğan ve arkada gerçekten devasa bir tepelik bırakan bir toz patlaması.

"Keşke delikanlı bunu görebilseydi," diye mırıldandı Fremlo. "Kaptana tarayıcıyı bulanın o olduğunu duydum. Bunu görmekten hoşlanırdı." Kimse cevaplamadı.

Hâlâ bir takip vardı; onlar hâlâ iz süren ve avcı sezgileriyle çikarsamalarda ve yargılarda bulunan köstebekçilerdi. Ama şimdi Kaptan Naphi'nin felsefesi, elektrikli bir iz bırakıyordu. Kaptan alıcısını kurcalarken, belki bir ya da iki kez, içinde "teşekkürler" sözü de geçen bir şeyler fısıldar, mırıldanır gibi oldu.

Alaycı Oğlan, bir kralköstebeğin seyahat etmesi gerektiği gibi seyahat etmiyordu. "Nasıl biliyor?" diye sordu Vurinam dünyaya. "Kahrolası peşinde olduğumuzu nasıl biliyor? Nasıl oluyor da kurtulmaya çalışıp duruyor?" Bu yaratığın olağandışı kaçış hızını ve hareketini yorumlayış şekliydi.

Hep kaptanla alay ediyor, diye fısıldaşıyordu bazı ekip arkadaşları. İşte bu yüzden o, onun felsefesi.

Hob Vurinam'ın başka bir sorusu vardı. Akşamın körolası ışığında bir buz sahanın etrafında daire çizerlerken, ceplerini tedirginlik içinde dışarı çıkarıp tekrar yerine yerleştirirken, Dr. Fremlo'ya "Hiç bizi aldatıyor olabileceğini hissettiniz mi?" diye sordu.

Doktor, çukurlarının yanında atışan dağsıçanlarını izliyordu. Hiçbir şey demedi.

"Naphi, Alaycı Oğlan'ı bu şekilde ele geçirirse," dedi Vurinam, "felsefeyi bu şekilde tamamlamanın aldatmaca olma ihtimali yok

mudur? Sizce bir ‘içgörü avı’ kestirme yoldan yapılabilir mi?” Fremlo, tren geçerken didişen dağsıçanlarına buruşturulmuş kâğıt attı. “Sham ne düşünürdü acaba?” dedi Vurinam.

“Çok değil,” dedi Fremlo. “Bu enkaz değil, öyle değil mi? Bu sadece büyük bir köstebek.”

Geçici olarak ücreti ödenmiş sadakatlarını borçlu oldukları araç, kesişen raylardaki karman çorman spiralleri tanıyıp kaptanın tutkusuna yaklaşırken, güneş Sham hakkında konuşan ikilinin üzerinden battı.

Elli Beşinci Bölüm

ONU GÖKYÜZÜNDEN gelmeye tatlılıkla ikna ettiği ilk birkaç kez, Sham, Günya'yı yalnızca okşamakla yetindi, ondan hoşlanan bir şeyin varlığından cesaret aldı ve demirdenizinin bir parçasının resmedilmiş o belirli parçası olduğunu doğrulayıp doğrulamamak konusunu umursamadı bile. O konudaki görevleri devam etti. Taş kesilmiş bir ormana; onlara doğru kayan, ağır ağır yaklaşan kenarı zaten demirdenizi raylarını yemekte olan bir buzula; kendine özgü tepecikli bir yerin belirli bir kısmına evet dedi. "Senin gördüğün bu muydu?"

Sham ne zaman onu kontrol etmek için dışarı çıksa, Günya daireler çiziyordu. Sham her defasında evet dedi –bir tereddüt yaşadktan sonra doğruyu söylediği sonuncu sefer hariç: hayır. Ve başka bir tereddütten sonra, Elfrish başını sallayıp rotayı değiştirdi.

Günya, Sham'ın kasvetli hücrelerine girmiyordu ama minik penceresinin çerçevesine tünüyordu. Dışarıya açılan kollarıyla ve abartılı işaretlerle Sham onu bölgedeki adalara, ray martılarını dağıtmaya ve atıştırmalıkları toplamaya teşvik edecekti. Elini kuşların çullanışını betimleyecek şekilde aniden indirerek onu geri gelmesi için ikna edecekti. Onu bulutların altında ve yukarı gökyüzünde, eğri büğrü bir enkaz kayalığının üzerinde oradan oraya uçarken gördü.

Neredeydiler?

Sham bütünüyle zalim olduğunu bildiği bir adamın vicdanına kalmıştı. Hoşlarına gidecekse onu trenden atacak veya gülmek için onu çengelde sallandıracak katillerin. Ama hayatta olduğu ve kendisini yararlı kıldığı müddetçe, daha önce hiç olmadığı bir yer-

deydi. Ne doktorluk ne de hasret çekmek, ama yeni bir şey yaptığı ve beraberinde –tehlikesi ne olursa olsun– heyecanın geldiği, oldukça yeni bir yer.

Robalson her saat onu ziyaret ediyor ve fındık kabuğunu doldurmayacak şeyler hakkında uzun uzun konuşuyordu. Sham'a yarım ağızla sataşmaya başlıyor, bunu başarana kadar da rahatsız bir şekilde oturuyordu. "Çok hikâyeler anlatılıyor," dedi sonunda. "Shroake'lerin peşinde olduğu her neyse, ailelerinin bulduğu, insanların olabileceğini düşündüğünün yarısı bile olsa, biz..." Dudak şapırdatma sesleri çıkardı. "Hayal bile edilemeyeceğini söylüyorlar. Yani başka birisi kurnazlık yapmadan ilerlemeyi sürdürmeliyiz. Tabii, senin resimlerin onlarda yok, değil mi?"

Hayır, diye düşündü Sham, ama onlar Shroake'lerin peşinde olacak. Dudaklarını ısırdı.

BİR ISLIK SESİ ve ilerleyişin yoğun ritmi duyuldu. Tren hızlandı, gitmekte olduğu yönden saptı. Maharetli bir makas değiştirmeydi bu. Çevik manevralar devam etti, ani yön değişiklikleri, birdenbire hızlanma ve yavaşlamalar. Robalson oturduğu yerden sıçradı.

"O ne?" diye bağırdı Sham. Zindancısı ona çok gergin bir sırtış göndermek için bir dakikasını ayırdı, sonra anahtarı döndürüp gitti. Sham küçük pencereden baktı ve nefesini tuttu. *Tarralesh* başka bir trenin peşinden son sürat gidiyordu. Demirdenizi adaları arasında mal getirip götüren, şimdiyse buhar gücünün sınırında fırtına gibi giden küçük bir ticari araç. "Çık buradan!" diye bağırdı kilometrelerce öteden ve daha küçük olan tren de sanki onu duymuş gibi, dediğini yapmaya çalıştı.

Bir gürleme oldu. Korsan treninden gelen mermilerin yaylım ateşi dehşet verici bir ataletle raylar üzerinde bir yay çizdi ve her yöne parçalanmış ray şeritleri ile traversler fırlatarak, giderek solan patlama seslerinin birbirini takip etmesiyle aşağı doğru bir gökkuşağı oluşturdu. Uçan bombalardan birisi avlarını arkadan vurdu.

Sham inledi. Personel vagonu patladı; alevler, metal, ahşap ve yanı sıra, ah Taşyüzüm, çarkıfelek gibi dönen minik figürler koca bir sıçrayışla ortalığa yayıldı. Paramparça yere indiler. Ve hâlâ, şimdi düzensiz, hareket eden yaralıların yanında, etobur kazıcılar insan eti kokusunu aldığından, toprak patladı.

Başka bir mermi sağanağı ve tren kalakaldı. Korkunç dakikalar sonrasında, *Tarralesh* yaklaştı. Sham ekibin yuhalandığını ve kendilerini silahlandırıldığını duyabiliyordu. Hareketsiz kalmış trenin güvertesinde adamlar ve kadınlar kılıçlarla, silahlarla ve dehşet ifadeleriyle bekliyordu. Asker ya da korsan olmayabilirlerdi, ama savaşıyorlardı.

BU ONLARA PEK DE iyilik getirmedi. *Tarralesh* onları biraz daha bombaladı, savunmacılarını o korkunç yere mikado çöpleri gibi saçtı. Elfrish'in aracı komşu bir rayda yanlarına geldi ve sakatlanmış tüccarı kancayla yakaladı. *Tarralesh*'in kavgacı mürettebatı, korsan bir tanrıya seslenerek trene hızla yayıldı ve yumruk yumruğa meydan kavgası başladı.

Sham pek göremiyordu. Bir nimet. Yeterince görebiliyordu. Kadınlar ve erkeklerin yakın plandan birbirlerine ateş ettiklerini, yaralı ve ölüleri trenden attıklarını gördü. Bazıları o kadar yakına düştü ki Sham onların çığlıklarını duyabiliyor, kırık kemikleriyle süründüklerini, yaralarını tutmaya çalıştıklarını, tekrar trene dönmek için tırmanmaya uğraştıklarını görebiliyordu.

Kumlu toprak karışmaya başladı. Girdap yaparak dönmeye ve çukurlaşmaya. Bir daire koni olacak şekilde aşağıya iniyordu. Bir adam da aşağı indi, çığlık atarak. O çukurun tabanından iki büyük kitin çene kemiği, böcek renginde iki tırpan, makas gibi açıldı. Petekgözler.

Karınca aslanının çenesi yemeğini kapmadan ve bir çığlık aniden sona ermeden önce Sham bakışlarını kaçırdı. Yan penceresinin altındaki duvara kendisini dümdüz yasladı. Kalp atışı treni sarsacak kadar hızlı ve güçlüymüş gibi hissetti. Tekrar baktığında,

yirtıcılar birbirleriyle savaşıyor ve yer yalnızca kadınlar ve erkeklerle değil, dev böceklerin, köstebek farelerinin, kır farelerinin ve köstebeklerin dalaşmalarıyla da çalkalanıyordu. Harap olmuş trende ise korsanlar kontrolü ele geçirdiler.

Trendeki korsanlar ve hâlâ yaşıyor olanlar kurtarıldı. Toprağın üzerindeki tüccarlar, karınca aslanı çukurları ve aç porsukların gevşek topraklarının etrafından, kendi yollarını eşeleyerek enkazlarına ulaşmaları için bırakıldılar.

Elfrish'in ekibi malları ambarlardan dışarı taşıdı, vinçle kaldırıp çengele bağladı ve dilli makarayla *Tarralesh*'e taşıdı. Kalan son birkaç malızun ve hıçkırık içindeki tüccar, silahlı muhafızların hükmü altında onları takip etti. Sham, Elfrish'in neler söylediğini işitemiyordu, ama yenik düşmüş ekipten iki ya da üçünün alındığını gördü –öyle görünüyordu ki, en iyi giyimli kaptan ve yetkililerdi bunlar. Korsan gemisine, Sham'ın görüş alanının dışına sürüklendiler. Sham yukarıda ayak sürümelerini işitebiliyordu. Diğer tüccarlardan bir dehşet iniltisi geldi, hepsi birden Sham'ın üzerinde her ne oluyorsa ona bakıyordu.

Sonunda *Tarralesh* hareket ettiğinde, arkasında boş ve hareket-siz bir tren, birisinin temizlemesi için büyük bir yeni-enkaz külçesi bıraktı. Çatısında ekipten geriye kalan, tembellik yüzünden yaşamalarına izin verilmiş, yas tutan, üşümüş, malızun kalmışlar.

“Ne gündü, ha?” dedi Robalson.

“Onlara ne olacak?” Sham ona bakmak için dönemiyordu.

“Beklendikleri yere gidemedikleri zaman, muhtemelen birileri onlar için gelir,” dedi Robalson. Omuz silkti. Sham'ın gözlerine bakmayacaktı. “Bana öyle bakma,” diye mırıldandı Robalson. Asık suratla kâsesini önüne koydu.

“O sonunculara ne yaptınız?” dedi Sham. “İşitebildiğim kadarıyla...”

“Kalas,” dedi Robalson. Yürüyen parmak hareketleri yaptı. “Onlar yetkililerdi. Bana öyle *bakma* dedim. Bizim de altı kişi kay-

bettiğimizi biliyor musun? Yalnızca teslim olsalardı bunların hiç-birini yapmak zorunda kalmayacaktık.”

“Tamam,” dedi Sham ve tekrar pencereye döndü. Ağlayası gelmişti. Titredi. “Kalasın altında ne vardı? Onu nerede yaptınız?” Cevap gelmeyince, “Daha çok karınca aslanıydı, öyle değil mi? Sarı çıkanlar mı yoksa?” dedi. Robalson zaten gitmişti.

Sham, bir zamanlar ekibinin kralköstebekleri avlamış olduğu dikkatle, bir kâğıt arandı. Çekmeceyi kaplamak için kullanılan kâğıtlardan bir parça buldu. Aramayı sürdürdü. Sonunda atılmış bir kurşun kalem dibi de buldu. Ucunu çiğneyerek açmak zorundaydı. Yazdı:

“Lütfen! *Tarralesh* treninde esirim. Bunlar korsan. Silahları var. Bu bir korsan treni. Bunlar beni bir sırrın çözümünü göstermek zorunda bırakıyor eğer yapmazsam beni demirdenizine atacaklar, belki de bir karınca aslanı tuzağına ya da öyle bir şey. Adım S. a. Soorap *Medes*’te Kaptan Naphi’nin yönetiminde eğitim görüyorum. Lütfen bana yardımcı olabilir misiniz. Lütfen Streggeye’den Troose yn Verba ile Voam yn Soorap’a söyler misiniz ben kaçmadım ve geri geleceğim. *Tarralesh* iki genç Manihiki yolcusuna ve ayrıca bana Zarar Vermek istiyor lütfen yardımcı olun!! Gittiğimiz yer Batı ve Kuzey, bütün bildiğim bu. Teşekkür ederim.”

Sham karanlığa uzandı, dişlerini birbirine vurdu, Günya gelene kadar elini salladı. Kâğıdı çok sıkıca kıvrırdı ve hâlâ gündüz yarasa-sının bacağına takılı olan iz sürücünün içine soktu.

“Dinle,” dedi. “Bunun zor olacağını biliyorum. Sen beni bulmaya geldin. Ve bunun benim için ne kadar anlamı olduğunu bilemezsin. Ama şimdi senin ne yapmanı istediğimi biliyor musun?” Kollarını dışarıya savurdu, sertçe, gelmiş oldukları yöne. “Geri dönmeni istiyorum. Geri uç. Birisini bul. Herhangi birisini bul.”

Yarasa gözlerini ona dikti. Gecedен gözü korkmuştu. Tortop oldu, onu yaladı, Sham’ın gözlerine baktı. Sham, kalbi parçalana-rak, yapmak zorundaysa, onu uçması için uzun bir ikna etme, tehdit etme, korkutma sürecini başlattı.

Elli Altıncı Bölüm

BAŞKA BİR VAGON DAHA intikamcı ve heybetli baykuş pençelerinde gökyüzüne alınıp gitmişti. Baykuş uçarken Caldera serbest bırakma düğmesine basmıştı. Tam zamanında ama doğru zamanda, baykuşun pençeleri doğrudan Shroake'lerin lokomotifinin, çekilecek olan sonuncusu, hâlâ son hız gittiği rayın doğrudan üzerine gelene, vagonlar düşüp kıvılcımlarla ve tekerler tekrar rayların üzerine dehşet verici gümbürtülerle çarpana kadar kendini dizginleyerek. Bir an sonra, ya çok yüksekte ya da çok uzakta, o ya da bu tarafta olacaklardı ve bütün araç kaybolmuş olacaktı.

Shroake'ler, ağızları açık ve kendileri de baykuş gözlü bir halde, en arka vagonları olan tonlarca metalin gökyüzüne doğru uçan bir silüete dönüşerek taşınışını, ilerledikçe acımasızca gagalandığını ve parçalanmış metalinin dökülüşünü izlemişti. Düşerken, güm diye yere konup zemini sarsarken, saman ve örümcek ağı gibi görünüyordu.

Sonunda derinliklerinde yukarıgökyüzü yırtıcılarının sesler çıkardığı dev bir gecenin altında ilerlediler. Shroake'ler...

...ama bir durun. Düşününce, şimdi Shroake'ler için doğru zaman değil. Şu anda Sham ap Soorap'a olan ya da olmak üzere olan çok şey var.

Bakın: Sham kendi, kürklü, minik kanatlı dostunu yeni gönderdi. Bir zamanlar kan lekeli, tıbbi deneyen bir garip, enkaz avcılığının heveslisi ve şimdi bir korsan gemisinde hapsedilmiş bir esir.

Bu hikâye, bizim hikâyemiz şimdi, tercihle olmasa da, Sham'ın sürüklendiği bu raydan sapmayacak, sapamaz.

Shroake'ler daha sonra. Sham korsanlarla.

Elli Yedinci Bölüm

“KEYİN VAR SENİN?” Sham üzgün olduğunda, Robalson hep Sham’a karşı aksiydi. Ve Günya’yı karanlığın içine gitmeye nihayet ikna edişinin ertesi sabahı Sham üzgündü.

Şimdi vahşi arazilerden geçiyorlardı, yabansı yerler ve demir-denizinin anormallikleri öne çıkıyordu. Köprü tümsekleri, ışık demeti gibi açılan rayların ortasında bir motoru döndüren çeviriciler, çok delikli bir ada. Ve hiçbirisi, de eski özgün-enkaz değil. Hurda. Miniğinden büyüğüne çeşitli boyutlarda keşif arabaları, artık iskelete dönmüş araçlar. Orman gibi, havadan mahrum, paslı, soğuk. Bir tren mezarlığı.

“Onlar için muhtemelen birisi gelecektir,” demişti Robalson, o yolda bırakılmış tüccarlar için. Sham merak etti. Hiç bilemezsiniz. O gece, yalnız, kuşları seyretti, elini salladığında hiçbirisi gelmiyordu. Biraz burnunu çekti, çünkü Günya gittiği için kalbi kırılmıştı ve şimdi bu trende tek bir arkadaşı bile yoktu.

Derken ertesi sabah, yine dışarı baktı ve soluğu kesildi. Sham nefesini tuttu ve keyiften haykırmamak için dudağını ısırıldı. Çünkü ufukta, âdeta bir mucize gibi, sanki büyüyle çağırılmış, istemiş gibi, belki de güzel yarasa arkadaşı yapmıştır, bir Manihiki demir-filo treni gördü.

Sıkı, hızlı ve iyi ilerliyordu. Bunlar bazı demirdenizcilerdi. Belki dört kilometre uzaktaydılar. Yol kesme rotası üzerinde yaklaşıyorlardı. Artık bir tren çalışanı olan Sham’ın anlayabileceği flamları asmışlardı. *Teftiş için, diyorlardı, hazırlanın.*

KOŞUŞTURAN AYAKLARIN VE ENDİŞELİ hazırlıkların telaşı arasında, Robalson kafasını kapının oradan uzattı.

“Sen,” dedi. “Tık çıkarmıyorsun. Bir kelime bile. Ben tam buradayım. Ses çıkarırsan...” Kafasını iki yana salladı. “Kaptan zaten bahane arıyor. Yani ses yaparsan, her şey olabilir.” ‘Çenenin kapalı tut’ hareketi yaptı ve gitti.

“Dikkat, *Tarralesh*.” Yükseltilmiş bir ses Manihiki treninden patladı. “Ziyaretçileri kabul etmek için hazırlanın.” Sham onun yalın raylara yaklaşmasını, muhteşem hızı ve modern bir görüntüsü olan, üniformalı subaylarla dolu bir arabayı indirmesini izledi. Pencereden eğildi, el salladı, bağırdı.

Onu görmüşler miydi? Kaptan nasıl bir uydurma masal anlatıyordu? Korsanın yaşamıyla ilgili bütün kuyruklu yalanları öğrenmişler miydi? Sham yukarıdaki güvertede ayak sesleri duydu. Bağırmasının ne zaman güvenli olacağını bilmiyordu. Birisi aşağıdaki koridora yaklaşıyordu. Tereddüt etti. Gürültülü bir tartışmayı duyabiliyordu. Sham, bağırışanlar onun kabininin dışında durup, kalbi boğazına dizilip, kapı birdenbire açılana kadar hiçbir şey anlayamadı ve Manihiki donanmasından uzun boylu bir subay, sırmalı, yaldızlı ve parlak düğmeli, şık siyah üniformalı kaptan önünde duruyor, geride duran Elfrish ile Robalson’a bağıırıyordu. Subay, Sham’ı işaret etti ve bağırdı, “Bu çocuk, işte ondan bahsediyorum. Çıkarın dışarı onu. Bana yapacağınız çok açıklama var.”

“BENİ MAHKÛM OLARAK tutuyorlardı!” diye bağıırıyordu Sham subayın arkasından koşarken. “Aldanmayın, efendim, onlar korsan! Efendim! Beni kurtardığınız için teşekkürler!” Elfrish onun çenesini kapatmak, elini ağzının üzerine koymak için mücadele etti, ama Sham çok hızlı hareket ediyordu. “Onları bir sırra götürmemi istiyorlar, efendim ve ben gerçekten onun ne veya nerede olduğunu bilmiyorum bile, ama onlar bir şeyleri tanıyacağımı sanıyorlar, beni günlerdir burada tuttular ve yasayı ihlal ediyorlar...”

Dışarıdaydılar, Sham'ın görmüş olduğundan daha da tüyler ürpertici bir raymanzarasında. Önlerinde, raylar bodur kayalık tepeler arasında ve onların içine örülüyordu, yapraksız ağaçların tepeden baktığı kısa, dar tünellerin içine. Güvertede başka Manihikili subaylar vardı. "Kaptan Reeth," diye bağıştılar Sham'ın kurtarıcısı görününce.

Reeth amirane bir hareket yaptı. Uzundu ve herkese tepeden bakıyordu. Sham'a yaklaşmasını işaret etti. Sham nefesini saldı, titreyerek, rahatlamış.

"Bu aptal çocuğu gerçekten dinlememelisiniz, efendim," dedi Elfrish ve ona tokat attı. "O bizim miçomuz."

"Bunun miçonuz olduğunu söylemişsiniz." Reeth, Robalson'u işaret etti.

"İkisi de. Hiç gereğinden fazla miçomuz yok. Bu hariç, bu Sham. Bize katıldığından beri baş belası oldu."

"O halde gereğinden daha da fazla olabilir." Subay elini Sham'ın omzuna koydu.

"Kesinlikle olabilir, Kaptan Reeth. Biz onu tren hapishanesinde tutuyorduk, çünkü, çünkü hırsızlık yaptı, efendim. Yiyecek çaldı."

"Yalan söylüyorlar!" Çorba gibi karışık ama en ince ayrıntısına varıncaya dek, Elfrish'in gösterişli inançsızlığını ortaya koyan itirazları arasına serpiştirilmiş bir halde, Sham hikâyesini anlaşılmasa bir çarçabuklukla anlatıverdi. "Onların hepsini tutuklamalısınız!" dedi. "Onlar bütün o cinayetleri, soygunları yaptı ve beni de öldürecekler! Onlar Shroake'leri öldürdüler! Onların trenlerini asırlar önce ezdiler. Onları duydunuz mu?"

"Kafasında kuruyor," diye alaycı bir biçimde gülümsedi Elfrish.

"Olabilir," dedi Reeth. "Fakat ne yazık ki sizin için; biz Shroake adında iki gencin şehirden ayrıldığıının tam olarak doğru olduğunu biliyoruz. Onların çoktan ortadan kaybolmuş aile üyelerine ait cesetlerin aslında bulunmuş olduğu da kulağımıza geldi. Ve bu gençler bizim de bulmayı çok istediğimiz bir trenle ayrılmışlar. Bunu biz de biliyoruz. Şimdi, Kaptan. Sanıyor musunuz ki, ger-

çekten sanıyor musunuz ki biz, ziyaretiyle genç nesil Shroake'lerin rahatsızlık verici arzularını teşvik eden genç bir adamla ilgili hiç bir şey duymadık?"

Gözleriyle bir çırpılık bir sinyal vermiş olmalıydı. Emrindekiler eşzamanlı olarak silahlarını kaldırdı. Sham nefesini tuttu.

"Ambarınızı kontrol edecek olsaydım, Kaptan Elfrish," dedi Reeth, "ne mallar bulurdum?"

Bir sessizlik oldu. *Tarralesh* ekibi silahlarına dokundular. *Onları kısıvrak yakaladı!* diye düşündü Sham. Elfrish iç çekti. "Pekâlâ o halde," dedi. "Evet," dedi. "Bir bakıma onun söyledikleri gibi."

"Gördünüz mü?" diye bağırdı Sham. "Onları tutuklayın!"

"Ama," dedi Elfrish. Güven verici 'bu bir silah değil' hareketleriyle, cebinden bir deri cüzdan çıkardı, gümüş damgası görünecek şekilde tuttu. "Korsanlık fermanım. Ruhsatlıyım. Manihiki mühürü. Hepsi yasal."

Bir *-ne?* diye düşündü Sham.

"Bunu neden başından söylemedin?" dedi Reeth.

"Neyi söylemedi?" dedi Sham.

"Eh..." dedi Elfrish. Süklüm püklüm sıırıttı.

"Peki ya vergi?" dedi Reeth. "Korsanlık yapan biri olarak, ambarındaki her şeyin yüzde yirmisi Manihiki'ye aittir. Kahrolası vergi kaçıran birisin."

"Onu ne zaman *tutuklayacaksınız?*" diye bağırdı Sham. Elfrish onu tokatladı ve Reeth onu durdurmadı.

"Bak," dedi Reeth, "işte bu bir şey. Onun hikâyesi doğruysa, o ve siz, o genç Shroake'lerin gittiği yere gidiyorsunuz. Ve kullandığınız teknik kulağıma hoş geldi." Düşündü.

"Onları tutuklamayacak mısınız?" dedi Sham. Hiç kimse tek bir şey yapmıyordu.

"Ben onu talep ediyorum," diye karar verdi Reeth. "Vergin karşılığında. Bakalım ben ondan ne alabileceğim."

"Ne?" diye bağırdı Sham.

"Ne?" diye bağırdı Elfrish. "Bunu yapamazsınız!"

“Kesinlikle yapabilirim,” dedi Reeth.

Bunun polis ve suçlu arasındaki bir şey olmadığını fark etti Sham. Bütün içi toz olmuş gibi hissetti. Arkada bıraktıkları ölümler ve soyulmuşlar ne de olsa *Manihiki* tüccarları değildi, filonun sorumluluğu değildi. Onları çağırmanın gündüz yarası olduğu sanmıyordu –öyle olmadığını umdu. Elfrish serbest çalışan birisi değildi. Onaylı bir korsandı, yasa çerçevesinde, Reeth ne kadar *Manihiki* temsilcisi ise o da öyleydi. Bu artık meslektaşlar arasındaki bir tartışmaydı. Bakanlık politikaları.

“Demirdenizinin ötesinde,” dedi Elfrish, “ne olduğunu biliyor musunuz? Ben de bilmiyorum. Fakat siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum ki Kaptan, yakınlık ve parasal karşılık arasında bir ters korelasyon var, hazineyle kıyaslanınca. Başka bir şekilde izah etmek gerekirse, zula ne kadar uzaktaysa, o kadar büyüktür. Eh. *Demirdenizinin ötesinde* ne olduğunu tahmin ediyorsunuz?”

“Ötesi diye bir yer yok,” dedi Reeth dikkatlice.

“İzninizle, bu düşüncede değilim.” Elfrish silahını kaldırdı, dikkatlice, Reeth’in adamları bile onu süzüyordu, silahları yukarıda. Sanki o çok ağır hareket ettiği için, onlar da bir şekilde felce uğramış halde onu izliyormuş gibiydi. Silahını Reeth’e doğrulttu. Ekibinden bazıları da kendi silahlarını kaldırdı.

“Çocuk benim,” dedi Elfrish.

Reeth güldü. “Bravo,” dedi. “Şu anda ruhsatını kaybettin. Şu ana kadarkileri bir subaya engel olma, tehdit edici davranış ve yasadışı korsanlık sayıyorum.”

“Fakat,” dedi Elfrish, “bahse girmek isterim ki –ve bakın, ekibim de öyle– dünyanın sonunda olan şey buna değer.”

Güneşin altında her şey sessizdi. Kuşlar daireler çiziyordu. Rüzgâr Sham’ın saçlarını etrafa savuruyordu. Reeth, sonunda, tek bir kelime söyledi: “Ateş.”

Hangi donmuş zaman onları alıp götürmüşse, subayları tekrar kontrolü ele aldı. Korkusuz ve etkililerdi. Ateş ettiler.

Korsanlar da ateş etti. Herkes Sham'ın üzerinde savaşıyordu. Eğildi.

O güvertede her şey kontrolden çıktı. Bağırışlar, ateş etmeler, koşuşturan ayaklar. İnsanlar korunabilecekleri şeyleri kapışıyor-du. Çığlıklar vardı. Reeth, ateş etmeyi sürdürürken, omuz mikrofonuna yüksek sesle bir sinyal gönderip yaralı bir yoldaşını güverte boyunca çekti. Savaştreninin dev namlulu silahları mil etrafında döndü. Reeth ve subayları eğilip tekrar kendi filikaarabalarına sürünerek ilerlediler.

"Tanrı cezası kutsal cehennem," diye bağırdı Elfrish. *Tarralesh* gibi silahla dolup taşan bir trenin bile bir Manihiki savaştreninin karşısında pek az şansı vardı. "Tam gaz! Tam gaz! Git, git, git, git! Onlardan uzaklaş!"

İleri fırladılar. O dağların ve tünellerin merhamet dolu labirentinin içine tam gaz giderken araç yalpaladı.

Sham'ın bir planı vardı. Tabii bu ismi verebilirseniz. Sürünerek ilerledi; kaos devam ediyordu. Gözcü kulesinin dibine ulaştı ve hızla tırmanmaya başladı. Savaştreni hâlâ yaklaşıyordu. "Onu aşağı indirin," diye bağırdı Elfrish. *Tarralesh* bir tünele doğru gidiyordu.

Filo treni ateş etti. Şimdi bu, bu bir patlamaydı. Bütün bir patlama dağı, sıfırdan oluştu. *Tarralesh* sallandı, bir şok dalgasıyla sarsılıyor gibiydi. Bu noktada bir savaştreni geldi.

Sham gidişatı anlamaya çalışıyordu. Çok sakın bir şekilde, aniden, neyin, nerede, ne zaman olacağını görebiliyordu. "Onu getirin!" Elfrish silahını Sham'ın yönünde sallayarak haykırıyordu, ama ekibi dağılıyordu. Robalson tam Sham'ın altında, perişan bir şaşkınlık ifadesiyle ona bakakalmıştı.

Ve savaş gemisi geldi, sıkı ve hızlı, yine ateş ederek. Ve *Tarralesh*'in arkası, kontrolsüz bir şekilde hız kazanarak patladı.

Bir iniltiler korusu. Havada uçuşan, demirdenizine saçılan korsanlar. Trenin kendi kütlesi bu etkiyle vahşi bir şekilde ileri iti-

lip kontrolden çıkarak ötedeki kayalık tepenin içindeki o kestirme rotaya, tünel yönüne ve içine doğru fırladı.

Sham aşağıya bakarken, patlama Robalson'u koparıp götürdü. Sham'ın ağzı açık kaldı.

Tarralesh'in hareket ettikçe tuzla buz olduğunu gördü Sham. Tren karanlığın içine dalarken, tırmandığı gözcü kulesi adanın kenarına çarpıp kesilmiş bir ağaç gibi sallanırken, Sham donakalmış bir halde olan biteni izliyordu. Hazırlıklıydı. Gözcü kulesinin üzerinde yol aldı. Gözcü kulesi ağır ağır aşağı indi, sanki en berbat kaya dışlarından onu uzaklaştırıyordu.

Korsanlar her yana saçılmış, pislik ve demirdenizi içinde inliyordlardı. Düşmüş olduğu toprağın içindeki karanlık bir delikten öfke ve nefret içinde Sham'a gözlerini dikmiş Elfrish vardı. Aşağıdan yukarıya, çukurda rahatsız olmuş, görülmez bir yeraltı canlısı onu almaya gelirken dikmişti gözlerini. O Elfrish'i kaparken de, gözlerini Sham'dan ayırmadı. Onu soğururken de.

Sonra Sham artık onu göremez oldu.

Aşağı indi. Acıtacağını ama taşlardan az acıtacağını bildiği bir çalılığı hedefleyerek ve muhteşem bir çarpış, *off* sesi ve metalin çatırtısı; haklıydı, *off* acıttı, ama şimdi yuvarlanıyordu ve sağlam karadaydı, nefes alıyor, titriyor ve yarı acıdan yarı da bunu başardığına inanmadığından hareketsiz yatıyordu, çünkü hâlâ kovalandığını biliyordu.

Sham uzanıp savaştreninin yaklaşmasını ve *Tarralesh*'in enkazı ile yırtıcılarla kaynayan yerdeki dehşete düşmüş korsanlardan gelen imdat çığlıklarını dinledi.

ORADA, DEMİRDENİZİNİN vahşi alanlarındaki bir araç mezarlığına ait bir adanın üzerindeki tepede Sham yatıyordu.

BEŞİNCİ KISIM

Kazıcı Baykuş
Athene cunicularia trux

Streggeye Köstebekçileri Yardımlaşma Derneğinin arşivlerinden
izin alınarak çoğaltılmıştır.

Elli Sekizinci Bölüm

BİR HARİTAYI İNCELEYİN. Demirdenizinin en az haritalandırılmış, en az ziyaret edilmiş, en vahşi, en garip, en tehlikeli, pek çok yönden özellikle sorunlu kısımlarını arayın.

Bir bilinmezlik şeridi, dünyanın kuzey-batı ucundaki bir noktadan yayılmaktadır. Şu dağın, yüksek arazinin ve canavarlara giden yerin doğusuna doğru, yer yer belalı, kabataslak seyrek raylar vardı. Güney kutbunun en koyu buz deliklerinin kendi korkunç görünüşleri vardı. Ve saire. Bu vahşi kısımlarda raylar çok seyrek bulundukları için âdeta sarhoş gibidir. Yaramazlık yaparlar. Makaslar işlerini talep edildiği gibi yapmazlar, yer görüldüğü kadar sert ve sağlam değildir. Hile ve güçlük vardır, demirin kendisi trenlerle dalaşmak içindir. En utanılacak yanlışlık.

Burada tanrılar, birbirlerinin planlarını mahvetmek için savaşan kardeşler, birbirlerinin raylarını kurcalıyorlardı. Demirdenizi var olalı beri böyle kısımlar olmuştu ve var olmaya devam ettiği sürece de olacaktı.

Bu tür yerlerin *geçit vermez* olduğunu söylemek aptallık olurdu. Tarih uzun; pek çok tren var, oldu ve olacak. Çoğu şey sonunda olur. Ne var ki daha az tartışmalı olan, hatta hiç de tartışmalı olmayan, bu tür kısımların en azından *korkunç derecede zorlu* olduğu savıdır.

Elli Dokuzuncu Bölüm

KURTARICILAR KURTARILDI –özellikle birisi. Korsanla-
ra korsanlık yapıldı. Filo trenleri avlandı ve Manihiki adına
adalarda hak iddia edildi. Ya hayvanlar?

Talpa ferox. Asla en öngörülebilir köstebek değildir. Gözü doy-
mazlığı ve gücü onu yeraltı kralı yaptı. Ya şimdi?

Alaycı Oğlan'ın –kaptanın felsefesinin– davranışını değiştirdi-
ğine hiç şüphe kalmamıştı. Daha hızlı tünel kazıyor, daha az zikzak
çiziyor ve pek de bir zamanlar yaptığı kadar çok yön değiştirmi-
yordu, daha fazla doğru hatlar çiziyordu. Yaptığı şeyin neredeyse
“kaçış” olduğunu söyleyebilirdiniz.

Kaptanın kralköstebek için olan şeyi mürettebatına da bulaş-
mıştı. Şevk, merak ve tutku olduğu kadar bir virüs de. Bazılarının
bağışıklığı var: birkaçı hızla giderlerken mide bulantısıyla tükürü-
yor, tükürükleri pisliğin içinde kayboluyordu; bazılarıysa yöntem-
lerini değiştirmeleri için, daha geleneksel bir ava teşvik için, elle-
rinden geldiği kadar kurnazca, yetkililer arasında lobi yapıyordu.
Vurinam bundan rahatsızdı. Ama bunlar azınlıktı.

Naphi'nin yetkilileri, sırayla küçük tarayıcıyı okuyor ve gece
olsa bile tren durmuyordu. Yalıtılmış toplulukları, kundakçılar gibi
ışık yumaklarını, kayaları gümbürdeyerek geçiriyorlardı. Alaycı Oğ-
lan kuzeye gidiyordu. Her zamanki uğrak yerlerinden sapıyordu.

“Bundan hoşlanırdın,” diye fısıldadı Dr. Fremlo güvertede, ge-
cenin boşluğunu ve trenin dar ışıklarının karanlığın fermuarını
açıp tekrar kapayışını izleyerek. “Umuyorum kurtarıcı olduğun
bir hayatla aran iyidir.”

BİR ENKAZ KAYALIĞINDA pastan harap olmuş trenler, tren çalışanlarının kemiklerinin kalıntıları vardı. Birçok halk karışısında geri durmuş sarı çıyanların, kınkanatlı böceklerin, büyük sıkıcı yarımkanatlı böceklerin rüzgârdan savrulmuş kabuk parçaları. Kuşlar seyrek döşenmiş raylı bölgeden kaçınıyordu, ama tam o anda daireler çizen en azından bir şey uçuyordu.

Çöplüğümüsu toprak köpürüyordu. Bir şey yükseldi. Bir sızlanma, bir yaygara, sprey halinde toz ve döküntü kırıklarıyla metal başlıklı döner bir kule görüldü, aşağıdan şahlanıp kalkan ve raylar boyunca eğri büğrü yükselen, bir vagon uzunluğundaki bir makine. Parlak, tehdit eden tasarımlı bir yeraltı odası. Geçişinin tozu etrafına çöküyordu, yolcu kapısı açık, oradan bir kafa çıkmış. Yeraltı odasının sahibi etrafını taradı. Tenden çok benzin ve yağla kaplı gibi görünecek kadar pis suratındaki gözlerini kısıtı.

“Tamam o halde,” diye mırıldandı kendisine. “Yolumuz açık.” Parmaklarını şaklattı. Bir tangırtı serisi ve küsmüş nefes alışlar gibi esişlerle kazıcının şasisi açılarak, çok parçalı silahları ve mekanik kepçeleri ortaya sermeye başladı. Travisande Sirocco, profesyonel bir objektiflikle çöp manzarasına baktı. Bir tüccar treninin paramparça olup, çöplerinden arındırılmaya hazır olduğu dedikodularının olduğu yere. Sirocco dudaklarını büktü. Gördüğü ıskartaya değer biçtiğini düşünebilirdiniz ve haklı da olurdunuz.

Onun üzerinde bir şey pike yapıyor ve yalpalıyordu. Havada telaş içindeydi.

“Merhaba,” dedi Sirocco. Gözlükleri hop yukarı çıktı, odağını yeniden ayarlarken çıkan vınlama ve çıt sesleri. “Gerçekten de merhaba,” dedi. “Buralardan değilsin.” Dudaklarını tekrar büktü ve bu kez parayla hiçbir ilgisi yoktu.

“Biraz et,” dedi. “Ve bir ip. Öyle görünüyor ki gökyüzü avcılığı yapacağım. Bir tahminim var.”

Altmışını Bölüm

SHAM SAKLANDI. Saatlerce yaptığı, aşağı yukarı buydu. Bunu büyük bir gayretle, bütün enerjisiyle yaptı.

Kayalarla kaplı özgürlüğüne o çılgın sıçrayışından sonra, işte oradaydı, patlamış korsan treni arkasında, rayların her yerine boydan boya saçılmış ve kayıp gitmiş, Manihiki filosu üzerlerine yükleniyor, hayatta kalanlar çılgılık atıyor, savaşın son demlerinin sesleri, yırtıcıların hırıltıları. Sürüklenen tutsaklar.

Sham gevşek taşlı bir yamaçtan, rüzgârdan saklanan dik bir bayıra kaymıştı. Kayaların gölgesine, izole olmuş o adacığın soğuğu onu vururken titreyerek. Kendisini kışının üstünde bir oyuğa sürükledi ve dizlerini kucakladı. Ve bekledi. Savaşın her iki güç de onu istiyordu ve o hiçbirini istemiyordu.

Ne yapması gerekiyordu?

Sesler çok uzun süre devam etmedi. Korsanların sonuncusunun, filodaki son kişinin işitilebilir son sesleri de araştırana kadar beklemesini duydu. Onun için, diğer şeylerin yanı sıra, avcılıktı bu. Büyük trenin, gelmiş olduğu yöne geri gittiğini duydu. Manihiki güçlerinin bir tür soylu merhametiyle yaralı korsanı alıp sakince uzaklaştıklarını duydu.

Sham sonsuza kadar böyle kalamayacağı gerçeğini düşünmemeye çalıştı. Gözlerini kapayıp kafasının içinde dönüp duran görüntüyü durdurmaya çalıştı, duman ve ateş içinde savrulup giden Robalson'un görüntüsüydü bu.

Son çatışmadan sonraki ikinci veya üçüncü saatte, artık hiç ses kalmayışından çok sonra, adanın mutlak trensizliğini dinledi. Ray martılarını, rüzgârı, tozun taşı zımparalayışını dinledi. Haritanın yanlış tarafındaki her kâşifin hep yaptığı gibi dikkatlice ceplerini

araştırdı. Biraz çerez ve yapış yapış bir kökparçası buldu. Sefil bir yemek yedi.

Derken karanlık oldu. Nasıl ve ne zaman karanlık olmuştu?

Sonra uyudu.

Seçeneklerden yoksun, tükenmiş, korku dolu, aç, adamakıllı ve bütünüyle yalnız, yapacak başka bir şeyi olmaksızın, Sham uyanıklıktan inzivaya çekildi ve bunu yapabildiğine şaşarak uyudu.

İÇİNE İŞLEMİŞ ÇAKMAKTAŞI gibi sert bir soğukla ve açık mavi ancak parlak olmayan gökyüzüyle çok erken uyandı. Sefil bir kukla kadar, bir demet nemli ince dal kadar kaskatıydı. Sham kendi kendine bir süre sarıldı ve midesinin kurt gibi gümbürtüsünü dinledi. Sonunda onu ayağa kaldıran şey duyduğu dehşetten sıkılmasıydı.

O gün keşif yaptı. Demirdenizi açıklarında korsan treninin kalıntılarını gördü. Orada burada ölmüş ve alınmamış olan korsanların tüyler ürpertici cesetleri.

Onun adası belki birkaç kilometrelik bir yuvarlaktı. Kenarları tuhaf bir biçimde dik, bazılarında minik meyve nodülleri veya öyle bir şeyler asılı, çeşitli bodur türlerden sarmaşık ve asmalarla tüylenmişti. Onları temkinle kemirdi. Korkunç, acı, özlü ve kaba bu şeyi geri tükürdü. Midesi gurulduyordu. Ama su vardı. Yukarı taraftaki bir su katmanından aşağı damlıyordu. Sham dereciğe dudaklarını uzattı ve soğuşuna ve minerallerinin sertliğine aldırmaksızın höpürdeterek içti.

Ada gürültü doluydu. Kuşların hışırtısı, diğer şeylerin gevezelikleri yalnızca o yaklaşırken susuyor, Sham arkasını dönünce tekrar başlıyordu. Güvenle tırmanabildiği kadar tırmandı ve zirvenin belki de yukarıgökyüzünü dürttüğü daha yukarı erimlere gözünü dikti. Adanın koyu, antik raylarla buluştuğu çakıllı sahile indi.

Birkaç kâğıt ve hurda şey kıyının yakınında duruyordu. Oraya bir sopayla gitmiş olsaydı yakalayabileceği şeyler. Korsanların ceplerinden düşmüş şeyler, tren patlamalarından artakalanlar. Kurta-

ricılar için çok küçük, parlak şeyleri seven kuşlar için çok sönük şeyler.

Kurtarıcıları düşünmek Sham'ın aklına Shroake'leri getirdi. Ama onlar kurtarıcı değildi şüphesiz. Belki de bu yüzden onları düşünmüştü. Zihin, diye düşündü, böyle komik olabiliyor. Sham kendisinden yalnızca birazcık genç olan, imkânsız derecede geliştirilmiş trenine kumanda eden Caldera'yı düşündü. Bunlar gibi bir tarafa atılmış hurdalar için durmazdı.

Onların sahip olduğu şeyler için çok kelime vardı. Şevk, heves, dürtü, canlılık. Caldera ve Dero bunların hepsiyle dopdoluydu. Sanki başka hiç kimseye hiçbir şey kalmamış gibiydi. Sham kıyıda oturdu. Âdeta bacak bacak üstüne atmış bir halde düşüverdi. Bir tahta parçası aldı. Onu tırnağıyla çekeledi.

Bu, kötü şöhretli bir grup tren enkaz adası olmalı. Vagonların dış kaplamalarının ve motorların ötesinde, demirdenizine doğru, başkalarını da görebiliyordu. Püre haline gelmiş *Tarralesh* yalnızca sonuncusuydu. Haritaların gösterdiği kıyıların çok yakın yerlerinde bile, kurtarıcılar gelip tahribatın en kötülerini veya en iyilerini temizlemişlerdi. Ama oralarda kimsenin talip olamayacağı çok fazla hurda vardı.

Sham aşağı baktı. Elindeki eski tahtaya bir yüz vermek için başparmağının tırnağını kullandığını fark etti.

Gördü ki, bulunduğu adaya en yakın olanı, daha yeşil, daha alçak, daha düzdü. Ağaçlarla kaplıydı. Belki de meyve yetiştiriyorlardı. Sham dudaklarını yaladı. Bu sahille onun arası belki üç kilometrelik raydı. O rayların her birinin arasında ise ele avuca sığmaz toprak parçaları vardı. Ve hareket. Hayvan hareketi. Sham ürperdi.

Her birinin üzerinde yabani otlar ve ağız dalaşı yapan kuşlar olan, dallar halinde ayrılan taşlı adaların omurgası, sahilden uzanıp gidiyordu. Taşlar, tren çalışanlarını yere çalan traversler arasında kırık diş gibi yukarı kıvrılmıştı. Sham, kargo ambarlarından saçılmış, mumyalaşmış ya da çürümüş kalıntıları; pasın hareketsiz

bıraktığı bir el arabasını; harap olmuş motor parçaları yığını; ezilmiş bir personel vagonunu görebiliyordu.

Midesi mırıldandı, sabırsız minik hayvan. *Benden ne istiyorsun?* diye sordu ona ve paniğini kontrol altında tutmaya çalıştı. Bir kuş sürüsü ona doğru geldi ve bir an için başlarında, muhabbetle yüzünü gagalamaya çalışacak Günya'nın olduğunu hayalinde canlandırdı. Yoktu. O yalnızca meçhul, hırçın, martı gübresi bombalayan bir martıydı.

Diğer ada giderek artan ölçüde lezzetli görünüyordu gözüne. *Ben artık çocuk değilim,* diye düşündü Sham. *Hiçbir şeyi sorgusuz sualsiz kabul etmemeliyim.* O bunları düşünürken büyük bir kuş gırtladı ve Sham bunu bir alkış olarak aldı. *Hayatım boyunca,* diye düşündü, *bana toprağın tehlikelerinden bahsettiler. Belki bu doğrudur. Ama...* Dar demirdenizi geçidinin karşısındaki yiyecek dolu adadan gözlerini ayırmıyordu. *Ama belki de herkesin buna inanması işlerine de geliyordu. İnsanlar gitmekte korkarlarsa...*

Kendine düşünecek zaman bırakmaksızın, Sham yürümeye koyuldu.

Gögsünü dışarı doğru kabartıp bakışlarını ileride tuttu. Kaya-lık sahilin kenarına uygun adım yürüdü. En yakın rayın üzerine bastı, ayağını traversle demirin arasına koyup yola devam etti.

Yürüyorum, diye düşündü. Ben toprağın üzerindeyim. Yürümeyi sürdürüp rayları birbiri ardına geçti. Güldü. Hızlandı. Sevinç çığlığı attı. Tökezledi. Sere serpe yattı. Traverslere yumruk attı. Toprak hafifçe kıpırdandı.

Ah. Evet, toprak kesinlikle hareket ediyordu. Sham kalktı, artık gülmüyordu. İşte oradaydı, durmuş, sahile geri bakıyordu. Korkunç derecede uzak görünen.

Yerde olup biten artık kıpırdanma değildi, tam gaz bir zangırtıydı. Yine. Bir tepelik oluşurken dehşet içinde izliyordu. Yerin altında bir şey hareket ediyordu. Ona doğru geliyordu. *Deneme başarısız,* diye düşündü, döndü ve koştu.

O koşuyordu ve arkasında bir gümbürtü, bir çatırtı, yerin öğütülmesi vardı. O her ne ise aşağıdaki topraktan patlak verirken, Sham çamur sağanağına uğradı. Hemen arkasında sesler çıkarıyordu.

Sham acı acı feryat etti ve hızlandı. Son iki dev sıçrayışla takipçisinden kaçıp neredeyse bir uğultuyla uçarak, fırınlanmış, kayalık toprağa geri dönmeyi başardı, su ısıtıcısının uğultusu gibi bir şey ve bir elektriksiz kısa devre, hepsi bir anda. Sendeledi, yuvarlandı, ne olduğunu görmek için döndü.

Parlak, parçalı kabuk, arkasında makas gibi kesen bir kısıkaç, arka çene. Aşağı kıvrıla kıvrıla inerek, yine ışıktan uzaklaştı. Sham onu kısacık gördü. Bir kulağakaçan. Ah Taşyüzler. Sham şanslıydı. Farklı bir ruh halinde olsa onun peşinden sahile çıkabilirdi.

Büyük bir kayayı aldı, kulağakaçanın arkasından karışmış toprağa fırlattı. Başka bir gümbürtü ve Sham et yiyen bir kurdun başını gördü. Kötü niyetli bir kazıcı kır faresi, tam da onu aşağı çekecek kadar yukarı gelirken bir kürk sağanağı ve metal sertliğinde pençeler fark etti.

Sham'ın baktığı her yer, traversler arasındaki zemin, rayların etrafındaki pislik, payandalara destek olan çamur, hepsi kaynaşıyordu. Heyecanlı kuşlara bağırdı, küçük olanlar ona güler ve büyük olanlar onu daha da geriye gitmeye teşvik ederken. "Kahrolası hepsi haklı," diye haykırdı onlara. "Toprak tehlikeli!"

Altmış Birinci Bölüm

BU NOKTADA niyet, Shroake'lerin o zamana kadar ulaşmış ve içinde ve üzerinde seyahat etmiş oldukları şeyin, pek az tren çalışanının şimdiye dek gördüğü gibi, son derece garip yanlış raylar, son derece kaygan bir batı arazisi olduğunu söylemekti. Fakat henüz doğru zaman değil.

Uygun olduğu an Shroake'ler bulunacak. Söz konusu olan Caldera ve Dero: sanki göz ardı edilebilirlermiş gibi.

Toprağın altında ve üzerindeki ağaçlarda canavarlar var, o ağaçlardan trenlerin çatı güvertelerine sıçrayan ve yukarıgökyüzünden izleyen, pek de hayvan diyemeyeceğiniz yaratıklar var ve bunların herhangi birisi Shroake'leri bulabilir, kokusunu alabilir, tüm gücüyle onlara yönelebilir. Onları sonsuza kadar bırakmak yanlış olur. Ama rayların kendisi çok miktarda, yelpaze gibi yayılıp her yöne çoğalıyor olsa da, biz bir defada yalnızca birisinde gidebiliyoruz.

Bu, kana bulanmış bir çocuğun hikâyesi. Shroake'ler kendi anlatımlarını hak ediyor ve bunu da alacaklar. Onları ve Sham'inki şimdi ayrılmaz şekilde birlikte örülmüş olsa da.

Altmış İkinci Bölüm

OLABİLİR MİYDİ? Ah, onlar olabileceğini düşündü. Kendilerinin, *Medes* ekibinin, Sonuçlandırılmışlar Müzesine girmeyi başaracaklarına inanmaya başladılar.

Bir kez daha, *Medes* demirdenizi boyunca yoluna devam eder, bütün dikkatlerini Alaycı Oğlan'a yoğunlaştırırken, manasız oyunbazlığıyla oranlı bir biçimde yakalanması da güç olan bir firavun faresini yakalamış Shedni ap Yes'den bahsediyorlardı. Hoomy'nin kurbanı, Boshevel diye bilinen bir çöl kaplumbağası, azmin kubbe kabuklu sembolüydü. Bir kanatlı kraliçe karınca (şüphe) ve boğa büyüklüğünde bir bandikut faresi (önyargı) arayıp bulmuştu Guya ve Sammov.

Bir kişinin başına gelebilecek en kötü şeyin, çabaladığı bilgiye ulaşmak olduğu konusunda ısrar eden çoktu. "Pöh," dedi Dr. Fremlo. "İnanın bana, çoğu insan ne istediğini gerçekten biliyor. Ona ulaşmakta dezavantajlar olabilir, ama avantajlar etkili bir şekilde ağır basar, bunu *yapmamanın* dezavantajları da."

Artık hiç kimse bunun her zamanki gibi bir av olduğunu iddia etmiyordu. Ya Naphi'ye sadakatlarından ve başarabilecekleri şeyin heyecanından ya da işini tamamlayan bir trenin payına düşecek akla hayale sığmaz servet imkânından, ekibin çoğu diğer kralköstebekleri göz ardı etmekten ve trans-alıcıyı izlemekten hoşnuttu. Demirdenizinin, pek çok enkaz çatlağı yüzünden biftedeki yağ gibi damarlı, çok sert ya da çok yumuşak toprağıyla çok sıcak olması gereken, büyük güney kralköstebeklerinin kazmaması gereken yerlerdeki derme çatma köşelerine doğru ilerlediler.

Küçük bir kasabada *Medes*, onların pazarlık yapamayacak kadar çok aceleleri olduğunu tam olarak tartabilen dizel tacirleri tarafından kazıklandı. Çakıllı sahilde el sallayarak ama durmayarak Marquessa'nın sakinlerini şaşırttılar. Neredeyse en spekülâtif haritaların ötesine gittiler. Kötüraylara. Toprağın altındaki hayvanların hareketleriyle sallanan ağaçların olduğu sahillere. Trenin hafif silah ateşiyle vurulduğu yerden isimsiz bir mercan adasına. Mermiler dramatik vızıltılarla yalnızca sekerek gitti, ama bu bir panikti.

“Çok kalmadı,” diye birbirlerine moral veriyorlardı. Fakat hepsi o büyük ve korkunç ama dilsiz hayvanın, Alaycı Oğlan'ın sahip olmaması gereken ama sahipmiş gibi görüldüğü kötücül kurnazlıktan korkuyordu. Bu onları kara lekeli rayların olduğu yerlere götürüyordu.

“Birileri bu yoldan geçmeyi çok olmuş,” dedi Dramin.

Ve gökyüzünün boş bir kısmından bir uğultu, fırtına ilanına benzer bas bir gürleme sesi geldi. Ekibin saçlarını dikeltti, treni titreştirdi, onları rüzgâr ve tozla savurdu. Arkasından gelen sessizlik, uzun süredir yaşadıkları bütün sessizliklerden daha sessizdi. Yashkan kıs kıs gülmeye çalıştı, ama sinirler bununla başa çıkamayacağını ifade etti.

“Taş yüzlerin adına bu da ne...” demeye başladı Vurinam, sanki bu bir gizemmiş gibi. Onu kaptanın kendisi yanıtladı.

“*Alaycı Oğlan.*”

Naphi rayların üzerine eğildi. “Alaycı Oğlan,” diye bağırdı. “Alaycı Oğlan, Alaycı Oğlan.” Sonunda döndü ve özel olarak kimseye değil, herkese haykırdı, “Bu treni *hızlandırın.*”

Tren sese, taş yığınlarının saçılmış olduğu tehlikeli demirdenizine doğru hızlandı. Görülmeyen kralkötebek yine seslendi.

“Vay canına,” diye fısıldadı birisi. Önlerindeki yol dev kaya sütunlarıyla tıkanmıştı. Deliğe doğru muazzam bir yamaç vardı. Toprağın dokusunda bir delik, kilometrelerce uzunlukta, yüzlerce dudak uçuklatan kilometrelerce derinlikte. Hatlar sınıra ulaşmış,

çıkıntı yapmış ve kırılmıştı. Yeraltı sularının kireç taşlarını çöze-
rek oluşturduğu derin bir çukura, harap olmuş raylar ve traversler
saçılmıştı. Bunu görmek içler acısıydı. Meleklerin ya da kurtarıcı-
ların erişemediği raylar. Aşağıda tren kalıntıları vardı.

Alaycı Oğlan üçüncü kez seslendi. Yakındaydı. *Medes* eğri büğ-
rü kuleyle büyük kanyonun arasındaki bir geçide yöneldi.

“Makasçılar,” diye bağırdı Mbenday. “Hazır olun.” Makasçılar,
uzaktan kumandalar ve makas kancalarıyla sıralandılar. “Haydi,
baylar bayanlar. Şu hayvana köstebekçilerin nasıl harekete geçtiği-
ni gösterelim.” Ebba Shappy kumanda kolunu itti ve *Medes* yakla-
şırken önlerindeki kavşak kolayca yerli yerine oturdu.

Ama sonra, duyulabilir ve korkunç bir şekilde, ona çok az me-
safe kala ön tekerlekleri yeniden makas değiştirdi, eski durumuna
tekrar döndü, kendi kendine. Ve *Medes* onun üzerinden geçti, çu-
kura doğru dönüp dosdoğru geçidi hedefledi.

Altmış Üçüncü Bölüm

KİYAMET. Boşluk yakındı. Kaptan bağıırıyordu ve hızlı dü-
şürmenin en hızlısıyla, en kahraman makasçılar arasındaki
en enerjik düğme basışları ve kumanda kolu tokatlayışlarıyla, baş-
ka bir ray açıklığı onları o anki felaketten kurtardı. Jens Thorn dı-
şarıya uzanmış, onları sağa götürmek için düğmeleri dürtüyordu.
“Durmuyorlar, Kaptan,” diye haykırdı. Makaslar *yine* eski hallerini
alıyor, kavşaklar onları çukurun içine boca etmek için komplo ku-
ruyordu.

Makasçılar mekanizmaları zorluyor, onları deliğe göndermek
için uğraşan dehşet verici kavşakları birbiri ardına yeniyorlardı.
Yönlerini sağa, kaya sütununa doğru çevirdiler, yollarına devam
etmek için savaşıarak. “Tanrı dalaşı bir bubi tuzağı,” diye bağırdı
Mbenday.

“Kaptan?” dedi Vurinam. “Her şey yolunda mı?”

“Hayır,” dedi Naphi. “Bu bir şey...” Yanından geçmek zorunda
oldukları, dünya boyunca muazzam uzun bir gölge yapan sütuna
gözlerini dikti. O gölgenin içindelerdi. Kaptan mikrofonunu kal-
dırdı ve “Silah başına,” dedi. Saniyeler geçti, ekip anlamadı. “Silah
başına!” dedi tekrar. Derken çığlıklar geldi.

Taş grisi derileriyle kılık değiştirip, uzanmış oldukları yerden
çözülerek, küçük hançer şeklindeki adanın kenarlarında bulunan
mağara oyuklarından aniden çıkarak geldi yılanı benzer şeyler.

“O Apt Ohm aşkına bu da ne...?” diye fısıldadı Vurinam

O şeylerden üç tane vardı, beş oldu, yedi oldu. Eğilen, sağa sola
sallanan, gözsüz ama ağızsız değil –her birinin üzerinde, dışarı sı-
zan reçine ve kitinden dişlerle çevrili bir daire vardı.

“Silahlar!” Birisi bağıırıyordu. Birisi ateş ediyordu. Köstebekçiler silahlarını almak için yarış ettiler. “Şimdi silahlar!” Titreşen şeyler kendilerini yukarı çekti. Nabız gibi atan ağızları sulandı, sonra tükürdüler, tükürükleri çarptığı yerde yapışkan bir salya bırakıyordu. Tren çalışanları ateş ediyor, saldırganları telaşlı sineklere benzer mermilerle bezdirmeye çalışıyorlardı. Dokunaçlı şeyler geri çekildiler, sonra, kırbaç hızıyla, vurdular.

Birisi korkunç bir emiş sesiyle Yorkaj Teodoso’nun göğsüne kapandı. Yorkaj çığlık attı. O şey onu tren üstü güverteden kuvvetle çekti, sallandırdı, çevire çevire geçtikleri adaya attı. “Ateş! Ateş!” diye bağırdı Kaptan Naphi. Tren çalışanları Teodoso’nun ismini haykırıyordu. Kurşunların saldıran şeylerin derilerine vurduğu yerlerden koyu kan fışkırıyordu. Geri çekiliyorlardı, ama uzağa değil, uzun süreliğine değil; kör bir şekilde aranarak, ağızlarını nemli bir şekilde şaklatarak aşağı geliyorlardı.

Kendilerini mürettebata doğru fırlattılar. Yashkan bağırdı. Elindeki tabancayla koşarken geriye doğru körlemesine ateş ediyordu. Neredeyse Lind’e çarpıyordu. Mbenday, ilmiklenen spirallerden birinin altına daldı, bir başkasının üstünden atladı, üçüncüsüne bir palayla vurdu. Kaygan şey kasıldı ve dikkatsizce dökülen toprak toprak bir salgı sızdırdı.

“Ateş edin ve sürün!” diye bağırdı kaptan. “Hızlanın! Devam, haydi.” Spiraller yine aşağı geldi ve yine bir av buldu. Birisi Cecilie Klimy’yi sol kolundan, birisi sağından kavradı. Ekip arkadaşları onun adını haykırdılar. Ardından koşup onu kavradılar, Lind, Mbenday, hatta anlamsız sesler çıkaran Yashkan onu yakalamaya çalışarak pençeliyorlardı, ama korkunç bir işbirliğiyle, iki ağız, birlik içinde hareket edip tren ilerlerken çığlıklar içindeki Cecilie’yi sürüklediler. Ekiptekiler şimdi bir amaçla ateş ediyor, sırf panikten daha başka bir şeyle dövüşüyorlardı. “Klimy!” diye bağırdılar. “Teodoso!”

Meslektaşları gitmişti. Görüş alanlarından çekilmiş kayaların içine alınmışlardı. Bir sülük-hayvan ardından başka bir sülük-

hayvan, gitmekte olan treni yakalamaya, zımparalayan tekerlekleri, parçalara ayrılan güvertiyi emineye çalıştı.

“Bunu yapmayacaksın!” Bağırın Naphi’nin kendisiydi. Geri durmuyordu, tam orada, tek elinde bir silahla ateş ediyor, sol uzvunda birbiri ardına sivri uçlu çubukları ve bıçak ağızlarını döndürüyordu, ta ki iğrenç bir şekilde testere dişli bir ağıza karar verip onunla kangallanan bir düşmana saldırana kadar.

“Geri dönmeliyiz!” diye bağırıyor Vurinam, ama yaratıklar yeni baştan denedikçe tren hareket etmeyi, hızlanmayı sürdürdü. “Onlar için geri dönmeliyiz!” diye kükredi Benightly, koca bir tüfekte seri ateş etti ve canavarlar zangırdadı. Bir dalgalanma, sarmal olarak etrafta dolandı ve adanın yüksekliklerine çıktı.

“Ah tanrım!” dedi Fremlo. “Hepsi tek bir şey!”

Kayanın üzerinde boyunlar yukarıgökyüzüne doğru sarılan tek bir kalın, tel tel beden halinde birleşiyordu. Arazi formunun tam tepesinde, toksik bulutlar seviyesinde, yaratığın dağınık, gazla dolu bedeni vardı. Bu sanki tamamı seyreden gözlerle meyvelenmiş büyük bir ağaç örtüsü gibiydi.

Dağ tarafı sarsıldı, kıyı tarafı bir yana büküldü. *Medes* bir taraftan delikten, diğer taraftan da canavardan güvenli bir mesafeye erişti. Güneş ışığında durdu. Şaşkına dönmüş ve hırpalanmış mürettebat bir araya geldi. Bazıları ağlıyordu.

“Ne oldu, kahrolası kutsal cehennem aşkına?” dedi birisi.

“Gümüş,” dedi Fremlo. Doktor kaptana baktı. Arkalarındaki şeye. Onun sülükdallarını artık göremiyorlardı. Sülükdallar çekilmiş, hareketsiz yatıyordu. “Ona gümüş denir. Yukarıda nefes alır, beslenme ayak uçlarını buraya daldırır. Ve o...” Doktor kanyonu işaret etti. “O Kribbis Deliği. Bu yüzden gümüş burada avlanıyor. Çünkü delikten uzak durmak için ona yaklaşmanız gerek.”

“Şu raylar!” diye bağırıyor Vurinam. “Yolunu kahrolası deliğe doğru değiştiriyor! Melekler neden tamir etmiyorlar onları?”

“Onlar bozuk değil,” dedi Dr. Fremlo. “Bu yerde, rayların zaten böyle olması gerekiyor. Bu yer çok, çok, çok eski bir tuzak.”

“Kaptan,” dedi Vurinam. “Geri dönmeliyiz.” Kaptan Naphi peşindekini inceliyordu. Konuşmadı. “Bu yerin kahrolası bir efsane olduğunu sanıyordum,” diye geveledi Vurinam. Gözlerini Naphi’ye dikti ve birdenbire daha dik durdu. “Sen biliyordun,” dedi.

Sessizlik oldu. Naphi onun gözlerine bakmak için başını kaldırdı. Sinmiş görünmüyordu. Tarayıcıyı elinden bıraktı. Suni parmaklarını uzattı.

“Tereddüdü bırak, Bay Vurinam,” dedi. “Suçlamayı yap.”

“Nerede olduğumuzu biliyordunuz,” diye belirtti. “Ama kahrolası kralköstebeğiniz yakında diye hiçbir şey söylemediniz. Uzun yoldan gideceğiz diye canınızı sıkamazdınız.” Heyecandan konuşmadı ve durdu. Bütün ekip gözleri faltaşı gibi açık, bakakalmıştı.

“Başka konuşmak isteyen?” dedi Naphi sonunda. “Benzer suçlamalarda bulunmak isteyen? Özgürce konuşun.” Hiçbir ses çıkmadı. “Çok iyi. Bu yeri duymuştum, tıpkı sizler gibi. Ve doğru, Bay Mbenday makasların aksilik çıkardığını söylediğinde bu ihtimal aklıma geldi. Yani beni yarım yamalak nosyonlarla, geçici hatıralarla mahkemenize çıkaracaksanız, bu durumda suçumu kabul ediyorum.

“Ancak, eğer ekibimin kendisini tehlikeye sürüklemesine kasten izin verdiğimi iddia ediyorsanız, bu durumda bayım, ne cesaretle?” Naphi, Vurinam’a doğru yürüdü. “Sizin ne rotamızdan ne de hedefimizden şikâyet ettiğinizi duymadım. Bu gayretimizde başarılı olduğumuz takdirde payınıza düşecek şeyleri reddettiğinizi duymadım.”

Onun bakışları altında Vurinam kımıldandı. “*Hâlâ* şu tarayıcıyı kontrol edip duruyorsunuz,” dedi. “*Hâlâ* o kahrolası köstebeğin nerede olduğunu bilmek istiyorsunuz, her şeyden çok.”

“Evet,” diye bağırdı Naphi. Elini kaldırdı. Daha yüksek sesle tangırdayan şeyini. Onu salladı. “Öyle. O bizim *avımız*. Burada *yaptığımız iş* bu. Şimdi Klimey’in ailesinin geçimini sağlayacak, onun anısını canlı tutacak ve Teodoso’nun da, bu korkunç anın bir amacı olduğunu garantileyecek bir şey varsa, o da *bu hayvanı alt*

etmektedir. Felsefeyi tuzağa düşürmek. Yani, evet, Bay Vuriram. Ben Alaycı Oğlan'ı istiyorum.”

Kaptan hâlâ yumruğunu ona doğru sıkıyordu. Elinin ışıkları yanıp söndü, tıngırdadı. Ama...dur hele. “Kolunuz,” dedi Vuriram. “Kaptan. O şey sizi yaraladı, siz...kanıyor musunuz?”

Yapılmış uzvu çatlamıştı. Ve hiçbir anlam ifade etmeyen şey, yarıktan kan sızmasıydı.

“O nasıl kanayabildi?”

“O nereden...?”

Kaptanın kendisin de ağzı, kırmızı damlalardan herkes kadar açık, bakakaldı. Fremlo derhal geldi, hasar görmüş uzvun sağına soluna gözlerini kısarak baktı. Naphi uyandı, kendisini kurtarmaya çalıştı, ama doktor dinlemiyor muayenesine devam ediyordu.

“Çok kötü kesilmiş, Kaptan,” diye anons etti Fremlo sonunda. Küçümser bir ifadeyle kolu serbest bıraktı doktor, sanki sıcakmış gibi, yüzünü mürettebata dönüp devam etti. “Kolunuz, Kaptan. Bütün bu zaman boyunca metal ve köstebek kemiğine bürünmüş gibi görünüyor. Aslında hiçbir eksiği yok, yalnızca gizlenmiş. Hâlâ mevcut olan sol kolunuz yaralı, Kaptan.”

Sessizlik, yağ tabakasının suya yayılması gibi yayıldı. Naphi kendini dikleştirdi. Yüzünden bir an için bile bir utanç ifadesi geçmedi. Yavaşça, gösterişle, ekibinin bakışlarından kaçınmayı reddederek, kanayan uzvunu kaldırdı.

“Gerçekten de,” dedi sonunda, “sizden buna bakınanızı rica edeceğim.”

“Bütün bu zaman boyunca,” diye fısıldadı Vuriram. Mbenday, Naphi'ye gözlerini dikmişti, sonra tekrar arkadaşı Vuriram'a, bir ona bir diğerine. “Yalan söylüyordunuz!” dedi Vuriram. “Bir oyun gibiydi! Ah, anlıyorum. Sizi ciddiye alsınlar diye böyle yaptınız.” Vuriram tozlu paltosunun içinde hırçınlıkla titredi, gözleri faltaşı gibi. “Yani terk edilmediniz.”

O, noksanmış gibi görünen şey, bir güç, bir onur nişanı olmuştu. Naphi tam olarak orijinal bedenine sahip olunca, gerekli

katılıkla hüküm süremeyeceğinden mi korkmuştu? Kesinlikle bu böyle görünüyordu.

Naphi kendini toparladı. “Öyle insanlar vardır ki,” dedi. En olağanüstü sesini kullanıyordu. “Felsefelerine. İnançları. Onlardan bir şey alınınca ortaya çıkar. O korkunç ısırığın ve kırığın meraklarını uyandırmasına ihtiyaç duyarlar. İntikam duygularını uyandırmasına.

“Bu onların zayıflığıdır,” dedi. “Ben bunu beklemeyecektim. Ancak ne de bir felsefe için o ıstırapları çekmenin ne demek olduğunu bilmezden gelecektim. Ve bu yüzden. Bu şekilde.” Mekanik uzuv eldivenini yukarı kaldırdı. “Sizin ne demek istediğinizi anlayamıyorum. Çektiğim zorluk, Bay Vurinam, öyle bir şey ki hem bir şeyimi feda ediyorum hem de feda etmeyi reddediyorum.”

Sözü iyi bir yere bağlamıştı. Birer birer, ekiptekiler Vurinam’a tekrar baktı. Vurinam hayal kırıklığıyla ayağını yere vurdu.

“Bu kahrolası hiçbir *anlam* ifade etmiyor ki!” diye ümitsizliğe düştü. “Bu tam bir lanet olası saçmalık!”

“Aklıma bir şey geldi,” dedi Dr. Fremlo. “Muhtemelen, şu anda bizi endişelendirmesi gereken şey Alaycı Oğlan’ın nerede olduğu değil. Kaptanın derisini, kemiğini ve devrelerini bir an için unuttuk.” Bir yerlerden bir gürültü, bir motor sesi geldi. “Gelin önemli olan şeye odaklanalım. İki arkadaşımızı kaybettik.” Doktor bir süre söylediğinin sindirilmesini bekledi. “Konu kralköstebeğin nerede olduğundan çok ne yaptığıdır.”

Fremlo gelmiş oldukları geçidi işaret etti. “Sanıyor musunuz ki o sadece tam o noktada öylece yattı, çıkardığı sesleri çıkardı, tam bu noktada, biz olduğumuz yerdeyken, şans eseri? O bizim buradan geçmemizi *istedi*. Bizi tuzağa yolluyordu.”

“Deli olma,” demeye başladı birisi.

“Bizi tehlikeye gönderiyordu,” diye kesti Fremlo. “Köstebek bizi öldürmeye çalışıyor.”

Yalnızca rüzgâr konuştu uzun bir süre. Sanki Alaycı Oğlan gülebilirmiş, sanki onlar gürleyen bir kralkötebek gülüşünü duyabilirlermiş gibi görünmüştü, ama hayır.

“Ah, Taşyüzler yardımcımız olsun,” dedi Yimmer Zhed sonunda. Kaptan Naphi parmaklarını atın toynakları gibi oynattı. “Ne yapacağız?” dedi Zhed. “İşler bundan daha tuhaf olamazdı.”

Bunun gibi bir meydan okumaya karşılık vermemek düpedüz kabalık olacaktı. Zhed’in ağzından son kelime çıkarken, diklemesine inen bir şeyin vınlama sesi geldi ve küçük, sıkı, ağır bir beden havadan Vurinam’ın ellerine düştü.

Herkes haykırdı. Vurinam haykırdı, geriye doğru sendeledi, ama konan şey onu sıkıca tutuyordu ve Vurinam onun bıcı bıcı konuşan küçük yüzünü gördü. Sham’ın yarasası. Günya, verici hâlâ bacağında göz kırptıyordu.

Altmış Dördüncü Bölüm

HROAKE'LERİN ZAMANI GELDİ Mİ?
Henüz değil.

Altmış Beşinci Bölüm

SHAM KOLLARINI sıvadı, sahil şeridine gitti ve harap olmuş trenlere baktı.

Özen, gayret ve cesaretle kendisini demirin, traverslerin, erişebildiği çeşitli doğal ve enkaz türü şeylerin üzerine gitmeye hazırlayabildi. Hatta zorunlu olduğu yerlerde derme çatma bir el arabasını çekerek toprağın üzerinde bile yürüdü. Sonunda teçhizatı çıkarılmış, bir zamanlar azametli olan bir kargo trenine erişebildi. Yeri kazıp enkazları dışarı çekti.

Tehlikeli bir iş, ama o işini sürdürdü. Bulduklarını sahile yığıdı. Hurdaları topluyordu. Enkaza birkaç seyahat daha ve Sham bir şantiye dolusu yeni-enkaz topladı. Gece olurken onu kabaca birleştirmeye başladı. Güneş yükseldiğinde gururla bir kulübenin içinde duruyordu.

Eski trenin ambarına girmeyi başardı; orada, ne mutlu bir tesadüftür ki tohum taşımakta olduğunu keşfetti. Bunları ekti. Oluklu demirden küçük bir kasaba oluşturma kadar inşaata devam etti. Ekinleri büyüdü. Sham yağmur suyunu topladı ve keten ördü. Bölgedeki hayvanları ehlileştirdi ve trenden daha çok şey aldı. Sham ekmek yaptı.

İkinci yılda biraz yalnızlık hissetti ve sonra şans eseri adada başka bir insanın ayak izlerini buldu. Onları takip etti ve onu görünce hayrete düşen ama ona hayran kalan ve mutlu bir hizmetkâr olan bir yerliyle karşılaştı. Birlikte inşa etmeye devam ettiler ve birkaç yıl daha geçince Sham gerçek bir tren inşa etmeyi başardı, eskisinin işe yarayan ıskartalarıyla kurmuş olduğu yeni ülkeden ayrıldı ve saçlarında rüzgârla Streggeye'ye dönüş yolculuğuna çıktı.

Bütün bunlar olmadı.

Sham üşümüş, korkmuş, açlıktan ölüyor vaziyette sahilde oturdu. Hiçbir şeye dikkatle bakmaksızın. Fantezisi daha iyi hissetmesine neden olmamıştı. Hiç de inandırıcı değildi.

Çiğnemeye başladı, şeyi...eh, bulmuş olduğu yaprağa benzer bir şeydi.

“Mmmm,” dedi. Yüksek sesle. “Çamımsı. Yapacağım yeni bir içkinin ilk malzemesi olacaksın.” Yüzünü buruşturdu ve yuttu. “Sana köpüklücillop diyeceğim.”

Aslında döküntülerle bir sığınak inşa etmişti, ama onları “kurtarmış” olduğunu söylemekte tereddüt ederdi: onlar yalnızca kıyı şeridinde durmakta olan çerçöptü. Ve onu “inşa etmiş” olduğunu da söylemekte tereddüt ederdi: gerçekten de tabiri caizse birini diğerine yaslayarak yapmıştı. Ve ona “sığınak” demekte de tereddüt ederdi. O daha çok bir yığınaktı.

“Troose,” dedi. Burnunu çekti. “Voam.” Onların Sham’dan umutları –bu kadar aptal mıydılar? Onların, Sham’ın en azından bir felsefeye dayanabileceğine dönük nihai amacı, şimdi pek mi korkunç görünüyordu?

Rüzgâr üzerinden esti ve sanki onunla dalga geçiyormuş gibi bir duygu verdi. Sanki bu ulu, ıssız bir kıyıda mahsur kalmış başarısızlığa, kınayarak, *pffft* diyormuş gibiydi. Her neyse, dedi rüzgâr, kafasına bir şaplak atarak. Ağlayabilirdi. Ağladı da biraz. Gözlerinin ucundan yalnızca birazcık. Yalnızca rüzgârla gelen kum tanelerine baktığı içindi, fakat öte yandan gerçekten de yalnızca bu değildi.

Sham enkaza bakarak çok zaman geçirdi, sanki gündüz düşüymüş gibi. Çok acıkmıştı. İki gün geçmişti. Çok açtı. Zamanını hurdaya dönmüş trenlere, vinçlerin kol ve bacakları yana açılmış yatan, kemiğe benzer kalıntılarına, etrafa saçılmış arabalara bakarak ve yavaşça şekillenen sopasının üzerinde kaba bir keski ya da çuvaldız gibi kullandığı başparmağını morartıp kanatarak geçiriyordu. Ona ne olacağını merak etti.

Saçılmış arabalar. Bazıları harap olmuş, bazıları ters dönmüştü. Sahilden seksen-yüz metre kadar açıktaki bir çalılıkta, yarı gizlenmiş bir tanesi, tekerleklerinin üstünde doğru şekilde duruyordu.

Tekerleklerinin üstünde. Raylarda.

Sham ağır ağır ayağa kalktı ve rayların başladığı yere yürüdü. Bu bir filikaaraba bile değildi. Motoru yoktu. Yan tarafları bile yoktu. Antika, minik, düz bir el arabasıydı. Esasında, tekerlekleri döndürmek için iki operatörün aşağı ve yukarı pompaladığı, tah-teravalli gibi bir krank miliyle bir masa üstü. Gerekğinde bir kişinin kullanabileceği, iki kişilik bir pompa.

Aslında...

Aslında, diye düşündü Sham, yeterli.

Demirdenizi üstünden hızla esen rüzgâra doğru baktı, esintinin taşıdığı tozdan gözlerini kırıpşıtırarak ve de kendi kararının heyecanıyla, Sham içinde bir şeyi yakaladığını hissetti. Çoktandır istop etmiş tekerler pompalama konusunda zorlanıyordu. Sham kendini toplamakta zorlanıyordu.

Sham yutkundu. Eğitimini aldığı birtakım becerilere sahip bir ekip üyesi gibi, arabaya giden ray hattını gözleriyle takip etti. Tırnaklarıyla oyulmuş, bitmemiş figürü uzağa fırlattı.

YALNIZCA KALMAN GEREKMEZ MİYDİ?

Sham bu sesi içinde birçok kez duymuştu. İşe yaramaz ıvır zıvırları sahilde toplarken. Gerinip kendini moral olarak hazırlarken. Kafasının korkulu bir parçası, ona biraz daha beklemek istemediğinden iyice emin olup olmadığını soruyordu. Hiç bilinmez, birisinin çıkıp gelebileceğini.

Yeter. Onu susturdu. Sanki şiddetli rüzgâr yüzünden güvertede yuvarlanan sorunlu bir şeymiş gibi, bu küçük mızızlanmasını fırtınaya hazırlaması, onu şaşırttı. *Hayır beklememeliyim, diye düşündü. Beklemeyeceğim.*

Gitmek zorundaydı. Sham risklerin neler olduğunu düşünmek için durmadı –yalnızca kalıp beklemeyeceğini biliyordu. Yiyecek

istiyordu, intikam istiyordu, eski ekibini bulmak istiyordu. Ve Shroake'leri merak ediyordu. Düşmanları hâlâ avlanıyordu.

Sahilde durup kollarını salladı. Beline kadar soyundu. Kilo vermişti. Avuç dolusu taş attı, şaşırtmaca için. Başka bir tane daha. Sonra mermileri daha yerine yerleşirken en yakın traversin üzerine atladı. Rayda yürüdü. Demirin üzerinde dengeye gelip bir kalastan diğerine atladı. Bir avuç daha dikkat dağıtıcı taş attı. Bir kavşakta yön değiştirip birkaç metrelik bozulmamış toprağın üzerinden ve başka bir raya atladı.

Sham yalpaladı, Sham tökezledi, Sham daha çok taş attı. Rayların üzerinde yürüyordu! Demirdenizindeydi! Olabilecek daha kötü tek şey, bilfiil toprağın üzerinde olması olurdu.

Sus, bunu düşünme. Hızlı koşuyordu, giderek daha hızlı, kalbi hızla atıyor, planladığı rotadan gidiyordu, ta ki müthiş bir sıçrayışla ve nefes kesen bir zaferle atlayıp el arabasına binene kadar. Hareketsiz uzandı.

“Buna ne dersin, Günya, ha?” dedi soluk soluğa. “Sen ne diyorsun, Caldera?”

Aklını kaybetmiyordu. Yarasanın başka bir yerde, daha büyük olan Shroake'nin ise sayısız kilometre ötede olduğunu biliyordu. Yalnızca böyle olmamasını dilerdi. İlkini güzel derisindeki renkleri hatırladı, ikincisinin ise onu heyecanlandıran samimi bakışlarını. Ayağa kalktı. Yeni tüneğinde ayakta duran Sham, ezilmiş hissetmekten ezici bir şekilde sıkılmıştı. Ne kadar çok çalışırsa, fark etti ki o kadar hızlı çalışıyordu.

KUŞKUSUZ ARACIN KOLU pastan sertleşmişti, ama bir taşla vurarak onun için emek harcadı. Etrafındaki mekanizmada her ne kadar yağ kalmışsa onu yaymaya çalıştı. Tekrar, tekrar, tekrar. Vurdu, yağ bulaştırdı.

Vuruşları o kadar uzun süre devam etti ki, demirdenizi, demirdenizindeki hayvanlar onu umursamamaya başladılar. Sham beceriksiz mühendisliğini sürdürürken, yavaş yavaş, fauna ortaya

çıktı. Kralköstebeğin seyiren burunlu yüzü az ötede ortaya çıktı, Sham'ın boyutlarında bir tür. Kokladı, kuru boğazlı sesler çıkardı ve Sham ona hiç aldırış etmedi. Kol boyunda bir toprakkurdu sürüsü traverslerin arasında eşeleniyordu. Sırt pullarının plastik üstüne plastik çatırtıları vardı: gömülü bir böceğin çene kemiklerine bir bakış, Sham'a platformun üzerinde olmasının iyi bir şey olduğunu anlattı. Vur, yağ bulaştır, tangırdat, yağ bulaştır. Şimdi akşamdı ve Sham hâlâ vuruyor ve yağ bulaştırıyordu.

Derken kol hareket etti. O hareket etti, Sham sevinç çığlığı attı ve bütün ağırlığıyla onun üzerine abandı, ayakları sallanıyordu; çatırtının ve dize gelen paslanmanın kıkırdaksı sesleriyle kol yavaşça gömüldü ve arabanın tekerleri kendi şikâyetlerini haykıarak dönmeye başladı.

Bu iki kişilik bir araçtı. Hem yukarı çekip hem aşağı itmek çok yorucuydu. Sham'ın kolları ve omuzları çabucak ağrıdı. Çok geçmeden epey ağrımaya başladı. Ama araba gidiyordu ve ilerlediği her metrede daha hızlı gidiyor, eski dişlileri rollerini hatırlıyor, oksit kabuklar düşüyordu.

Sham sersemlemiş, denizci şarkıları söylüyor ve demirdenizi alacakaranlığına doğru –tanrım, geç olmuştu– pompalayarak yol alıyordu.

HİÇ IŞIĞI YOKTU ama görebiliyordu. Pek fazla bulut yoktu ve ay ta yukarıgökyüzüne kadar elinden gelenin en iyisini yapıyordu. Sham hızlı gidemiyordu. Dura dura ilerliyor, zavallı uzuvlarını dinlendiriyordu. Kavşaklarda yavaşlıyordu. Çoğunlukla varolan yörüngelere bağlı kalıyordu: yalnızca ara sıra, sorgulamadığı geçici isteklerle, eski makaslara değişene kadar gayretli bir şekilde yumruk ya da tekme atacak ve yeni bir tali hatta yön çizecekti.

Nereye gittiği konusunda Sham'ın hiçbir fikri yoktu. Ama üşse de, ceza gibi ağır bir tempoda hareket ediyor olsa da huzurluydu. Yorgun değildi, oysa Taşyüzler şahitti ki yorgun olması gerekirdi, ama sakindi. Kazıcıların alçalışını dinledi, gececi kazıcıların

çağrısını. Yukarıgökyüzündeki bir yırtıcının ışık saçışını kısa bir süreliğine gördü, sanki sinirlerin ya da bir dantelin renklerle parıldayan iplerine benzer bir şeydi bu. Yakından bakılsa, en canavarımsı ucube şey o olmalıydı, şu arapsaçı gibi hayvan, oysa bu onun tam da o anda rüzgârın savurduğu bir ipek olmasını ve güzelliğini engelleyemiyordu.

Belki de uyumuştı. Gözlerini açtı, her yer gün ışığıyla yıkanmıştı ve o hâlâ pompalıyordu. Gacırtı, gacırtı ve mızımızlanma hayatının sesleri haline gelmişti. Saatler boyu pompalama, durma ve tekrar başlama; işte yine başka bir sürü vardı. Kurtçuklar, ayağının boyunda; yüzeye çıkıyor, tünel kazıyor, hep birlikte ve Sham'ın yaşlı arabasıyla gittiği kadar hızlı hareket ediyorlardı.

Şimdi ne var? Homurdanan hayvanlardan birinin çenesinden dışarı uzanmış bir hurda kanca. Birisi onu yakalamaya çalışmış, bir zamanlar. Sham onları takip etti. Kendi uzun gölgeli el arabasını pompalarken bir yukarı bir aşağı gidip gelen kendi uzun gölgesini seyretti. Böceklerin oynamakta olduğu bir çalılığın ötesinde yayımlanan toprağa yöneldi.

Yoksa bunlar? Neden durmuşlardı? Hayvanlar ağıla alınmıştı. İnce ağın içinde karman çorman olmuşlardı. Sham uyanıyordu. Paniğe kapılmış kurtçuklar kıvrılıyor, debeleniyor ve toz püskürtüyorlardı. Şu anda birisini yakalamak pek de zor olmaz, diye düşündü Sham ve birikmiş açlığı yüzünden neredeyse bayılıyordu.

Birisini tuzağa düşürmek için ne yapabileceğini düşündü, onu nasıl pişirebileceğini, onu çiğ çiğ yemeye katlanıp katlanamayacağını ve midesinin burulması ona evet derken, o bunu yapabileceğini düşünmeyi tercih ederken, Sham huzursuz toprağın kazınmasından daha başka sesler duydu.

Yukarı baktı. Dalga dalga dumanlar onun yönüne doğru geliyordu. Sham gözlerini dikti. Kuru diliyle kuru dudaklarını yaladı. Sonunda titreyen çatlak bir sesle bir "hey" saldı.

Bunlar serap değildi. Bunlar seyir halindeydi. Yaklaşıyorlardı.

Altmış Altıncı Bölüm

MAĞMUR YAĞIYOR ve demirdenizini çamur yapıyor, metali ve traversleri kayganlaştırıyordu. Atmosfere yayılan bulutlar yukarıgökyüzünü kapatıyordu. *Medes* sel gibi yağmurda duraksıyor gibiydi.

Onun yanında, duraksamanın aksine, çamurdan fırlayarak giden yeraltı kazıcısı *Pinschon*'du. Kaptan Naphi, etrafında yetkilileri, onların da etrafında mürettebat, ayakta duruyorlardı ve *Medes*'in çatısındaki dairenin ortasında, onun yanında duran kurtarıcı Travisande Sirocco idi.

GÜNYA GÜVERTEYE düştüğünde, ekip etrafta hızlı bir keşif yapmış ve orta uzaklıkta yerden çıkan bir boru görmüştü. Onları izlemek için kendi etrafında dönüyor, toprağı tarıyordu. Bir periskop. Yer katlanmış, eğimlenmişti ve tünel kazan makinenin hoparlöründen "Selam!" diye bir ses gelmişti. "Sizi engellediğim için özür dilerim. Bilmeniz gereken bir şey var."

"Şuna bakın," dedi Sirocco, *Medes*'e geldiğinde ve uzaktaki canavar köklü gümüşe gözlerini dikti. "Onlardan birini görmeyeli, ah. Şu da Kribbis Deliği, değil mi? Aşağıya inbilsem inerdim. Bütün o enkaz. Ama kaya çok sert ve aşağıda gözlerinizle görseniz inanmayacağınız keneler var. Her neyse, ben kendim özgün enkazcıyım."

Sirocco elini havaya kaldırmıştı. Koruyucu kıyafetindeki çeşitli atık yumrular, âdeta eko yapar gibi yukarı kalkmıştı. "İzin verirseniz neden burada olduğumu açıklayayım. Manihiki'deki genç adanızla karışlaştım. Sohbet ettik. İyi bir çocuğa benziyor."

“O sizinle, değil mi?” diye bağırdı birisi. Sirocco gözlerini yuvarladı.

“Biliyor musunuz ona ne dedim,” dedi, “şu kurtarıcı, bu kurtarıcı, öteki diye konuşup durduğunda? Ben ona ekibiyle kalmasını söyledim. İşte bu yüzden hemencecik onun benimle olduğu sözünü duyunca kaşlarımı kaldırdım. Çünkü değil.”

Böylece Sirocco, belirli bir trenin müdahalesinden sonra yeni bir enkaz olabilecek şeyi –bunu Manihiki’deyken şans eseri öğrenmişti– ortaya çıkarmak için belirli bir yöne yönelmiştim, dedi belli belirsiz bir sakınmayla. Kayıp genç adamlarıyla ilgisi olabilecek bir tren. İşte oraya yönelmiş giderken, bu garip, küçük hayvancağz gökyüzünden düşmüştü.

“Bir mesaj vardı,” dedi. “Sham’ın bir yarasayla ilgili bir şey söylediğini hatırladığımı düşündüm. Üzerinde bir mesaj vardı, sizin görmek isteyeceğinizi düşündüm. Bu yüzden sorup duruyordum. Bir iz bıraktınız, biliyorsunuz. Dünyanın yanlış tarafında bir köstebekçi. En büyük kumar için yolda olan bir köstebekçi, olması gereken yerden çok uzakta.” Gülümsedi. “Sizi bulmaya çalışıyordum. Derken aniden, son birkaç gün içinde, bu şey” –Günya’yı işaret etti– “çığına döndü. Aceleyle çekip gitti. Sanki bir şey duymuş gibi. Onu takip ediyordum.”

Yarasa *Medes*’in nerede olduğunu nasıl bilmiş olabilirdi? Sirocco omuzlarını silkti. “Sanıyor musunuz ki onu demirdenizde kendi hayrıma takip ederdim? Ben iş üzerindeyim ve benim işim kurtarma. Vahşi yarasa peşinde gezip tozmaya ihtiyacım yok.”

“O halde?” dedi Kaptan Naphi. “Neden yaptın?”

Sirocco, Sham’ın elyazısıyla yazılmış bir mesajı kaldırdı. Naphi onu kapmak istedi, ama Sirocco geri adım attı ve onu, kendisi, dinleyen ekibe yüksek sesle okudu. “Lütfen!” diye başladı. “*Taralesh* treninde esirim...”

BİTİRDİĞİNDE YİNE uzun bir sessizlik oldu. Ekip, kurtarıcı, yarasa ve kaptan, *Medes*’in güvertesinde ıpslak duruyordu, yağmuru

göz ardı ederek ve birbirlerine bakarak. Herkes gözlerini dikmiş bakıyordu. Sirocco'ya, birbirlerine, kaptana.

“Ah Taşyüzüm,” dedi birisi.

“Bu garip,” dedi kaptan. Kâğıdı kaptı. Kana rağmen, yapay kolu her zamanki kadar iyi çalışıyordu. Kâğıdın üzerindeki kalem izleri yağmurda yumuşuyordu. “Bunun ne söylediğini anlamak bile imkânsız,” dedi Naphi. “Kimin yazdığı bir yana. Bu muhtemelen kim bilir ne nedenle oynanmış, özenle hazırlanmış bir oyun.”

“Gerçekten mi?” Bu Dr. Fremlo'ydu. “Buradaki herhangi bir kimse, gerçekten Sham'ın Günya'yı kendi tercihiyle bıraktığı gibi bir iddiada bulunabilir mi? Bu kadın, Sham'ın yanına gitmiş olduğunu varsaydığımız kurtarıcının ta kendisi. Gelin görün ki o burada, sapına kadar Sham'sız. Ve bu da Sham'ın havadaki paraziti, ne kadar yersiz bir duygusallıkla bağlı olduğunu bildiğimiz ve bu muhabbete karşılık veren de burada, çılgına dönmüş bir biçimde bizim onu takip etmemizi istiyor. Tren arkadaşımız her neredeyse, kendi tercihiyle orada değil.”

“Hiçbir, anlam, ifade, etmiyor,” dedi Naphi dişlerinin arasından. “Birisi beni neden uzak tutmak istesin, bilmiyorum, şeyden...” Alaycı Oğlan'ın tarafına doğru göz attı, sonra Sirocco'ya gözlerini dikti. “Sizin gündeminiz ne? Bizden istediğiniz...”

“Ben sizden bir şey istemiyorum,” dedi Sirocco. “Yalnızca bir yarasanın mesajını iletiyorum. Benim işim bitmiştir.” Sakin sakin raya yürüdü.

“Bu hayvanın nasıl olup da burada olduğu konusunda hiçbir fikrim yok,” dedi kaptan. “Bildığımız kadarıyla o kaçmış, Sham'ı kaybetmiş olabilir. Bu hikâyenin hiçbir kısmı bir anlam ifade etmiyor.”

Mürettebat ona dik dik baktı. Kaptan Naphi gözlerini kapadı. “Ona bir zamanlar söylediğimiz gibi,” dedi Naphi, “duygu ve köstebektrenleri bir arada yürümez.”

“Bir köstebektreninden,” dedi Fremlo, “daha duygusal hiçbir yer yoktur. Şükürler olsun ki.”

Vurinam ani bir kendine güven ve telaş duygusuyla güvertenin bir ucundan öbür ucuna bakarak, gelebildiği kadar çok kişiyle göz göze geldi. Boğazını temizledi. Sham. Gelmiş geçmiş en kötü asistan tren doktoru. Oyun oynayamazdı. Mürettebata gözlerini dikti.

“Onun için en iyisini diliyorum,” dedi Yashkan aniden, “ama biz yapamayız...”

“En iyisi mi?” dedi Vurinam. “Sen mi?”

“Kurtarıcıların ünü onlardan önde gelir,” dedi Naphi. Sirocco’ya baktı. “Onun neden burada olduğu konusunda hiçbir fikrimiz yok. Neyi arıyor? Gündeminde ne var? Bay Mbenday. Rotayı belirleyin.”

Tarayıcısını çıkardı. Onu sinyal için salladı, iki kez salladı. Öyle görünüyordu ki Günya’nın bacağındaki vericinin yakınlığı onu engelliyordu. Günya ciyakladı ve titredi. Yağmur, parmak ucuyla vurur gibi yağıyordu. Hiç kimse bir yere gitmiyordu. Mürettebat her yöne bakıyordu.

“Bay Mbenday,” dedi kaptan. “Bize bir rota belirleyeceksiniz. Şu anda sizin, benim ya da buradaki herhangi birisinin hayatı boyunca gördüğü en büyük kralköstek burnumuzun dibinde.” Kaptan çarçabuk ulaşıp Günya’yı örtüsüz et eliyle kavradı. Günya kanat çırpı, Sirocco tısladı ve onun diğer açık kanadını yakaladı. Yarasayı aralarında çekiştiriyorlardı. Günya ciyakladı. “Bir kız çocuğundan bile küçükken,” dedi Naphi, “avladığım bir hayvan. Onu yakalamamız için ölüp biten bir hayvan.” Sesi yükseliyordu. “Bir *felsefe*’den bir mızrak uzaklığındayız. Ben sizin kaptanınızım.”

Tren çalışanları, Kaptan Naphi’nin çekişini ve kurtarıcının geri çekişini izliyordu. Günya’nın kanatlarını sündürüyorlardı. Günya korku dolu sesler çıkarıyordu.

Vurinam mırıldandı, “Sham,” sanki daha başka bir şeyler de söyleyecek gibi görünüyordu, ama o anda Dramin öksürdü. Herkes ona baktı. Aşçı bir parmağını yukarı kaldırdı, düşünüyor görünüyordu.

“Oğlanın,” dedi sonunda, kendi sesine şaşkınlığı duyulabilecek şekilde, “başı dertte.”

“Ne?” dedi Yashkan, ama o konuşurken bile, Sham’ı kızdırdıkları birçok haylazlıkta onun yoldaşı olmuş Lind, parmağını Yashkan’ın dudaklarına koydu.

“Bay Mbenday,” dedi Vurinam. “Yola çıkmayı ve bu gündüz-yarasasının uçmasını sağlamayı önerebilir miyim? Bahse girerim ona tekrar dönecektir. Belki bu kurtarıcıya nereden geldiğini sorabiliriz?”

“İyi fikir,” dedi Mbenday. “Sanırım bu *iyi bir öneri*.” Naphi’ye baktı. “Kaptan? Emri verecek misiniz?”

Kaptan Naphi oradakilerin yüzlerine birer birer baktı. Kimisi özlem içinde “Talpa ferox”un yönüne bakıyordu. Bazıları üzgün görünüyordu. Hayal meyal başarılı bir Alaycı Oğlan avından ceplerine gireceğini düşledikleri para düşsel uçuşa geçerken, kanat çırpışlarını hemen hemen duyabilirdiniz. Ama büyük çoğunluğu –kaptan gözle görülür ve dikkatli bir şekilde çetelesini tutmuştu– böyle değildi. Mbenday’ın kibar talebinin ötesinde bir isyan vardı.

Kaptan aşağı baktı. Derinlerinden bir ses geldi. Bir soluk. Başını kaldırdı, ağıt yakmaya başladı, yukarı yukarı bakarak, ta ki bardaktan boşanırcasına yağan gökyüzünün tam içine bakana dek, bağırıyordu. Uzun, yüksek sesli bir feryat. Bir anlık kayba bir anlık yas. Ekip ona bu şansı verdi. O ne de olsa iyi bir kaptandı.

Bitirdi. Aşağı baktı. Yarasayı Sirocco’nun kollarına bıraktı.

“Bay Mbenday,” dedi. Sesi mükemmel bir şekilde sakindi. “Bize bir kavşak bulun. Makasçılar, hazır. Bayan, Hanımefendi, kurtarıcı, kişi.” Es vermedi. “Yarasa, sanırsınız, geldiği yönü hatırlıyordur ve size güveniyor, değil mi?”

Kurtarıcı omuz silkti. Sirocco gülümsemiş olsa bile, bu göze çarpmayacak kadar üstü kapalıydı. “Ben peşinize takılırım,” dedi. “Yol üzerinde mutlaka bir enkaz vardır.”

“Görev yerine,” diye bağırırdı kaptan. Motorlar ateşlenirken tren titredi. “Bize şu obruğun etrafından bir yol bul. Genç bir tren çalışanını avlayacağız, Sham ap Soorap isminde.”

Altmış Yedinci Bölüm

RÜZGÂRLA BİRLİKTE ve rüzgâra karşı treni çevirerek, uzmanlıkla makas değiştirerek, sivri uçların seri dokunuşlarıyla raydan raya kayarak geldi seyyahlar. Tek vagonlu araçlarda tren çalışanlarından oluşan bir topluluk. Vagonların her biri hafifti, ateşte sertleştirilmiş ahşaptan yapılmıştı. Hiçbirine bir motor ayak bağı olmuyordu, rüzgârla hareket ediyorlardı, direklilerdi, üçgen yelkenlerle parçalar karmaşık bir şekilde birleştirilmişti. Rüzgâr hızla çektiği zaman brandaları gümbürdüyordu. Rüzgâr gücüyle çalışan trenler, demirdenizi boyunca zikzaklı bir yolda sürükleniyordu. Önde giden aracın burnunda ayakta duran Sham'dı.

Sessiz gidiş hâlâ onda hayranlık uyandırıyor. (Lanet olası hızlanmalarını istiyor olsa da.) Tıngırtı isimleriyle ilgili kelime dağarcığının bu göçebelere bir faydası yoktu: onların tekerleri ahşaptandı ve ayaklarına gönderdikleri titreşimler, bildiği bütün titreşimlerden daha yumuşak, daha fısıltılıydı. Streggeye'ye döndüğünde yeni kelimeleri tanıtmayı gerekecekti. Maharetle gerçekleştirilen hat değişikliğinin *hı-ra-hum*'u, uzun bir düzlükteki *deh-deh-deh*.

Hayatını kurtaranlar, Bajjer, bir kralköstebek görevinin peşindeydi: hızlı hareket eden, kırmızı kürklü, at büyüklüğünde köstebekler; doğası itibarıyla hırçın ve Bajjer'in evcilleştirilmiş şahinlerinin dalış bombardımanlarıyla, ray kenarlarında onlarla koşan köpeklerin ısırıklarıyla, onların gücünü tüketmek için mızraklarla eziyet eden avcılarının tacizleriyle daha da hırçınlaştırılmış. Arabalar uyum içinde hareket ederek, yelkenleri sallanarak hayvanların yolları boyunca zikzaklar çiziyordu.

Bu oportünist bir avdı, Bajjer'in etinin çoğunu topladığı ağ tuzaklara gidiş ve dönüş yolunda karşılarına çıkan fırsatlar vardı. İşte böyle bir yolculukta açlık ve yorgunluktan halüsinasyonlar gören Sham'ı bulmuşlardı.

Son birkaç günde hayatını kurtaranların yemeklerine koydukları baharatlara ve onu sağlığına kavuşmaya tatlılıkla ikna etmek için kullandıkları, avlanmış köstebeklerin havada kurutulmuş etine alışmıştı. Bajjer'in kürk ve deriden yapılmış giysileriyle birlikte, eski kıyafetlerinden kurtarabildiklerini ve üzerinden düşecek kadar büyük olmayanları giyiyordu. Sham'dan birazcık büyük olan bir adam arkasına geldi. Sahi ismi neydi, Stoffer mi ne? Kıрма ray dilinden birkaç kelime konuşabilenlerden biriydi ve daha çok öğrenmeye istekliydi. Sham, Bajjer'den birkaç kişiyle basit karışık dilde duraksayarak sohbet edebiliyordu.

Sham, aceleciliğinin onları rahatsız etmeye başladığını biliyordu. "Yani..." diyordu. "Ne zaman? Ne zaman Manihiki?" Genç adam omzunu silkti. Sham gittikleri yerin orası olup olmadığını bile bilmiyordu.

Bajjer hiç şüphesiz hayatını kurtarmıştı. Sham, onlardan kendi yaşamlarının ritimlerini bozmalarını beklemek için en ufak bir hakkı ya da nedeni olmadığını biliyordu. Ama çaresiz ve sabırsızdı; sormadan duramıyordu. Ray göçebelerinin seyahatleri, anladığı kadarıyla, onları, arada sırada, onu bırakabilecekleri ticaret noktalarına götürüyordu. Bunlar çoğunlukla minik pazar köyleri ve demirdenizinin izole olmuş avcı topluluklarıydı. Belki korsan kasabaları da. Eh, bu ilginç olacaktı. Her neyse. Ama bazen işleri, onları daha büyük merkezlerden birisine de götürüyordu -çok nadiren Manihiki'ye.

Anlayabildiği kadarıyla, Sham'ın hararetli yalvarma kampanyası, o şehri, bitmeyen yolculuğunda Bajjer'i diğer türlü olacağından birazcık daha erken bir durak yapmaya ikna etmişti. Kuşkusuz tehlikeli olacaktı ama memleketine dönmenin ya da Shroake'leri takip etmenin bir yolunu bulmak için en iyi fırsat buydu. Bu esna-

da bütün yapabildiği kendisini iki gerçeikle avutmaktı: bir, yalnız başına yapabileceğinden çok daha hızlı seyahat ediyordu; iki, ölmemiştir.

Sham yelken açmayı öğrenmeye çalıştı. Caldera ve Dero'yla ilgili endişe duymadan yapamıyordu. Filo onların peşinde olacaktı. Demirdenizinin herhangi bir yerinde, böylesine donanımlı bir düşmandan bile kaçmaya uygun daha iyi bir çift varsa, bunların Caldera ve Dero Shroake olduğu bilgisiyle kendisini teselli etti. Bu düşünceyle, yüzüne bir gülümseme yerleşti.

Ona bir şey hatırlatan, o aileyle ilgili bu düşüncelerdi. Sham hayatını kurtaranlara hikâyesinin anlatabileceği kadar azını anlatmıştı. Bütünyle şaşırmış görünmemişlerdi. Bu da dolayısıyla Sham'ı şaşırtmıştı. Belki de onlar sonsuza kadar demirdenizi kazazedelerini kurtarıyor ve ağzı açık kalmış seyyahlara evsahipliği yapıyorlardı, diye düşündü.

Derken içinde bir anı kıpırdandı. Caldera'nın enkazla dolu mutfığında anne babasının hazırlıkları, araştırmalarıyla ilgili söylemiş olduğu bir şey. Onlar demirdenizologlarıydı. Yolculuklarına özenle hazırlanmışlardı. Sham birden anımsadı ki onlar demirdenizi göçebeleri arasındaki belirli uzmanlıkları araştırıp incelemişlerdi.

"Shroake'ler," diye talep etti. "Biliyor musunuz? Shroake'ler? Bir trende?" *Shrood?* diye fısıldadı Bajjer'dekiler birbirlerine. *Shott? Shraht?* "Shroake!" Ah. Bir ikisi o ismi hatırladı.

"Yıllar geçti," dedi birisi. "Rayları öğrenmek."

"Size ne sordular?" dedi Sham. Bir diğer mırıltı raundu.

"Cenneti," dediler. Cenneti mi? "Hikâyeler. Şeyin..." Mırıltı, mırıltı, mırıltı, Bajjer en iyi kelimeyi tartışıyordu. "Ondan sakınmak," dedi birisi. "Kızgın meleklerden." *Peki*, diye düşündü Sham rahatsız bir şekilde. Tekrar sakınmak. "Ağlamak," dedi Bajjer. "Sonsuza kadar ağlamak." Evet. Sham bunu önceden de duymuştu. Ağlamaktan sakınmak. Bunu nasıl yorumlarsanız yorumlayın, diye düşündü Sham, kulağa pek Cennet gibi gelmiyor.

Altmış Sekizinci Bölüm

GOĞU AKŞAM bu Bajjer grubu, rayların topladığı bir yer bulup, araçlarını ellerinden gelen en iyi şekilde halka haline getirip, demirdenizin zemininde bir ateş yakarlardı. Yemek pişirir ve meseleleri tartışırlardı. Onların yanında avlanan yarı vahşi köpeklerin ışığa ve sığa yaklaşmasına izin verirdi.

Bir misafir olarak –başlarda onurlandırılmış, şimdi, korkuyordu ki baş belası olmaya başlamış– Sham’a münasip paylar verilirdi. Başka bir zaman olsa, bu yaşam tarzının incelikleri onu hayran bırakırdı: olta atmayı, kaçan böcekleri tuzağa düşürmeyi, şarkılar söylemeyi, zar oyunları oynamayı, avcı kuşları çağıran sesleri çıkarmayı öğrenirdi. Yalnızca pek doğru bir zaman değildi. Her sabah erken uyanıyor, köstebek tepelerinin ve kanatlı karınca tümseklerinin ötesine, yer yer karşılaştığı enkaz pisliklerini göz ardı edip tam karşıya, ufka bakıyordu.

Sham’ın Bajjer ekibi, başka bir grubun yelkenlerini gördüğünde, onlarla buluşmak için yön değiştirdiler. Onlar keyiflerince zaman harcayıp, arabaları bir araya toplayarak muhabbet dolu akşam yemeklerini yer ve aralarından istekli kimilerinin Sham’ın kulağına fısıltılı tercümesini yaptığı haber ve dedikoduları birbirlerine anlatırken, Sham ağlayabilirdi.

“Ah –derler bu kişi ölür, karınca aslanı yemiş onu.” Bir sessizlik, bir anlık yas. “Şu diğer grup buldu, hımm, av yeri...iyi, diyorlar, biz gitmeli.” Ah aksi şeytan lütfen hayır, diye düşündü Sham. “Bilmek istiyor sen kim. Nasıl seni bulduk.” Bajjer hikâyeyi anlattı, Shroake’lerin, korsanların, Sham’ın ve filonun hikâyesini.

O gece arabadan arabaya atlayışlar normalinden fazlaydı. Sham bir Bajjer kızının yaşıyla ilgili samimi ilgisi yüzünden kızarmış ve

ürkmüştü. Derin bocalamalı bir tereddütün arkasından, ondan uzak durup bütününü başarılsız uyuma girişimlerinde bulunduğu yatağına kaçtı. *Başka bir zaman*, diye düşündü yine, ah yalnızca başka bir zaman olması yeterliydi.

Ertesi sabah gruplar veda konuşması merasimleriyle ayrıldı ve Sham birkaç üyeyi değiş tokuş ettiklerini fark etti. Bütün muhabbet, tahminince, yalnızca yarım gün kadar bir zaman almıştı. Ama bundan birkaç gün sonra daha hızla yaklaşan yelkenliler gördü ve Sham hüsrân içinde ağlayabileceğini düşündü.

Ama bu kez hiç gevşeme, gevezelik ya da akşam yemeği yoktu. Yeni gelenler alarm trompetleri çalıyor ve flama sallıyordu. Yeterince yaklaştıklarında yüzlerinde ısırap ve öfke ifadeleri olduğu-nu gördü. Flamaları sallıyor ve işaret ediyorlardı. Tam da Sham'ı işaret ediyorlardı.

HAYATINI KURTARANLAR açıklamaya çabaladı. Bir yerlerde, Bajjer'in büyük değer verdiği bir şey saldırıya uğramıştı. Avlanmaya ve ekin toplamaya gittikleri bir yerde. Bu bir kaza değildi. Ve bunun Sham ile bir ilgisi vardı.

"Neden *bahsediyorlar*?" dedi Sham.

Şüphe ve kızgınlıkla gözlerini dikmiş olsalar da onu suçlamıyorlardı. Bu, sorumluluktan daha belirsizdi. Hiçbir şey kesin değildi; bu seyyahlar hiçbir şeyi ilk elden görmemişlerdi, onlara iletildiği haliyle karman çorman bilgileri aktarıyorlardı. Fakat kaynaktan uzaklaştıkça ayrıntılar unutulup giderken bile, raylar boyunca ve seyyah grupları arasında yarışan fısıltılar, işlenmiş suç her ne idiyse –acımasız korsanlarca işlenmiş iğrenç bir şey, bir grubun katledilmesi ve sürülerinin zehirlenmesi– bunu Sham'ın yiyecek-kapanından kurtuluş hikâyesine bağlamıştı.

Şiddetli saldırıdan hayatta kalan pek azı, onlara saldıranların birisini aradığını söylüyordu, yaptıkları şeyi durduracak bilgi vermelerini talep ederek. Bir kayıp oğlan. Kaybolmuş ve korsanların elinden kaçmış Streggeyeli bir oğlan.

“Biz gidiyor.” Herkes arabalarını ve silahlarını hazırladı. “Bak. Bütün Bajjer gidiyor.” Doğu. Olmuş olanın olmuş olduğu yer her neresi ise oraya doğru. Manihiki’den ve Shroake’lerin gitmiş olabileceği her yönden uzağa.

“Ama...” Sham yarım yamalak yalvarmak istedi. “Daha fazla zaman kaybedemeyiz.” Ama nasıl yapabiliirdi ki? Bunlar onların insanlarıydı. Nasıl gitmeyebilirlerdi?

HİÇBİR ŞEY ONLARI HAZIRLAMADI. İki grubun birlikte seyahat ettiği doğruya doğru yolculuklarının üçüncü gününde, saldırının olduğu arazinin yakınlarına ulaştılar. Sham’ın, yaralı kaçakları, belki ölmüşlerin cesetlerini, paralanmış bir yelkenli araba güruhunu bulabileceklerini düşündüğü yere.

Havada berbat bir koku vardı. Sham’ın kokusunu aldığı her türlü fabrikadan daha kötü kimyasallar. Dumana doğru teker döndürdüler. “Bakın.” Sham işaret etti. Aşağıdan yukarı pis bir koku geldi. Sham’ın gözleri büyüdü. Yağ ve atık su, raylar arasındaki zeminde, ağaçların köklerinde, dallardan damlayan, rayların kenarında. Tren çalışanları, suratları asık, makas değiştirdiler, sallandılar, sürdüler.

Bir yas sessizliği çöktü. Bajjer, aracın paramparça olmuş, etrafa saçılmış kalıntılarına ulaşırken tekerlerin bile sesi kesilmiş gibiydi. Sham, görüş alanının sınırlarında bir kule, demirdenizini benekleyen türden, düztoprağın altındaki derinlerden enerji çeken dev bir motor gördü. Hareketsizdi, hiç kalori harcamıyordu.

“Bu bir döküntü mü?” dedi Sham. “Bir patlama mı yaşadılar? Böyle bir şey mi oldu burada?”

Diğer yelkenliler yaklaşıyordu. Haber yayıldıkça gruplar bir noktada birleşiyordu. Endüstriyel pislik, yaprakları döken zehir ve toksinle mahvolmuş, neredeyse çözünüyor ve tamamen ıslanıyor görünen bir bölgeye doğru, daha büyük bir iğrenme ve ıstırapla ağır ağır ilerlerken, sinyaller ve renkli flamalar aracılığıyla bildikleri az sayıdaki şeyi değiş tokuş ettiler.

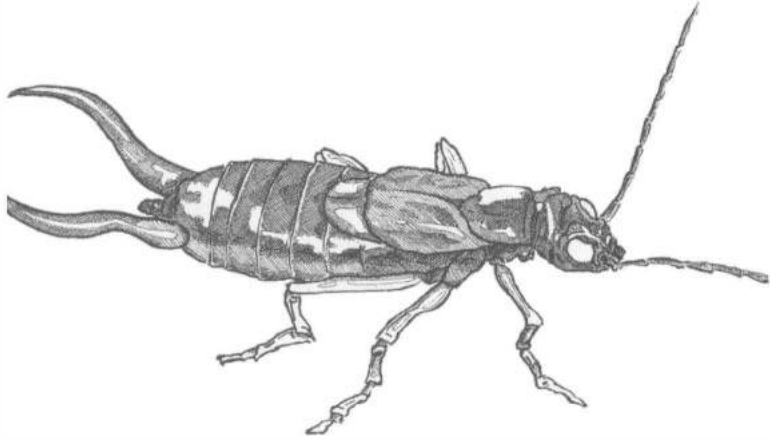
“Bu bozuk bir teçhizat değil,” dedi Sham. Bu haydutluktu, tabiatın kıyımıydı. Birisi Bajjer’e bir mesaj yolluyordu. Burada artık hiç yabancı ekin yetişmeyecekti. Avlanacak hiçbir şey yoktu ve yıllarca da olmayacaktı. Toprak hareketsizdi, hayvanların hepsi deliklerinde çürüyordu.

Yaklaşan araçlar arasında, Sham tıngırdayan ahşap araçlardan çok daha büyük bir tanesini gördü. Sham’ın her yanında, Bajjer, bu yağlı savaş eylemine gözlerini dikmiş bakıyordu. Sham gözlerini kıstı. Büyük tren, dizel dumanlar çıkararak uzak mesafeden geldi.

Etrafındaki tahribata, arkadaşlarının ümitsizliğine ve kızgınlığına rağmen, Sham’ın bütün bedeni bir şokla sendeledi, çünkü çöplüğe dönmüş av bölgesinin içine doğru yaklaşan, hızla giden Bajjer arabalarının eşlik ettiği, daha yeni berbat olmuş demirdenizini keserek gelen *Medes*’ti.

Bajjer felakete aciz bir şekilde gözlerini dikmişken bile, Sham bir sevinç çığlığı attı. Derken, kucağa düşen bir yıldırım gibi, gökyüzünden rüzgâr gibi inip kollarında yoğun bir koklayan öpücüğe dönüşen, yarasa Günya geldi.

ALTINCI KISIM

Kulağakaçan
Dermaptera monstruosus

Streggeye Köstebekçileri Yardımlaşma Derneği'nin arşivlerinden
izin alınarak çoğaltılmıştır.

Altmış Dokuzuncu Bölüm

KÖTÜ PARALANMIŞTI, Shroake'leri çoğu tren çalışanının görebileceği ufukların ötesine geçiren, zalimce davranılmış ve gıcırdayan bir tren. Ve burada sorunlar başladı.

Doğrusu...

Aslında Shroake'lerin zamanı değil. Pek sayılmaz.

Bu ifade –burada sorunlar başladı– eski çağlardan kalma. Bu pek çok hikâyenin dayanak noktası olmuştur, her şeyin herkesin düşündüğünden çok daha büyük ve çok daha baş döndürücü olduğu o an. Bu işin doğasında var.

Teknik olarak, bizim ismimiz, bilimsel konuşanlarca *Homo sapiens* –akıllı kişi. Ama biz birçok farklı yollarla da tanımlanmışızdır. *Homonarans**, *juridicus***, *ludens**** *vediaspora:***** bizleraynı zamanda hikâye anlatan, yasaya uyan, oyun oynayan, yayılan insanlarız. Doğru ama noksan.

Eski ifadenin sırrı var. Biz hepimiz *Homo vorago aperientis*'iz, hep böyle olduk ve her zaman da olacağız: önünde engin ve müt-hiş bir delik açılan kişi.

* Latince “anlatan/hikâye eden insanlar”. –çev.

** Latince “adaletin yöneticisi”. –çev.

*** Latince “oyun oynayan”. –çev.

**** Antik Yunancada “yayılma”. –çev. Bugün, uluslarınveetnikgruplarınkendiülkeleri dışında yayıldıkları coğrafi alanları anlatmak için kullanılıyor. –ed.

Yetmişinci Bölüm

DOĞUDAN VE GÜNEYDEN tren geldi. İnledi, düdüğü çaldı, bilinen demirdenizinin içinden ve dışına doğru seyir halinde. Dizel nefesler alıp verdi. Daha çok çalkantıyla çarpılan, aciliyet ve kendisinininkinden daha öte, daha büyük bir şeye doğru olağandışı yönü yüzünden şekil değiştirmiş basit bir köstebektreni.

Medes yalnız değildi. Bir izdihamın parçası olarak gelmişti.

Demir tekerlerinin kesik ve güçlü sesiyle ritmini birden değiştiren, *Medes*'in peşinden rüzgâr gücüyle meyleden, Bajjer'in savaş müfrezesinin sert ahşap üşüşmesiydi. Yeraltı kazıcısı *Pinschon*, yarı eğitilmiş dev bir yırtıcı gibi, rayların izin verdiği yerlerde homurdanarak hızla ışığa çıkıp avcılarının yanındaki ve aşağısındaki tünele tekrar dalıyordu.

Medes'ten sarkan Sham, bir filonun başındaydı. *Bunun üzerinde çok durma*, dedi içindeki ses. *Hatta düşünme bile. Yapacak bir işin var.*

Hem acı hem tatlı bir kavuşma olmuştu parça parça ezilmiş Bajjer topraklarında. Kuşkusuz tren arkadaşlarının hoş geldin patlaması Sham'a mutluluk gözyaşları döktürmüştü. Sham aralarından ayrılanları, kötü gökyüzünden gelen bir canavar karşısında Klimy ve Teodoso'nun kaybını işittiğinde, gözyaşları durmuş, mutluluk gitmişti.

"Birisi bizi cezalandırdı," dedi bir Bajjer savaşçısı, bir zamanlar verimli bir toprak olan yerdeki iğrenç akıntı havuzlarına gözünü dikerek. "Kim? Ne için?"

"Kim demek," dedi Sirocco, "kolay." Yeraltı kazıcısının ambar ağzına dayanmıştı.

“Sen!” dedi Sham.

“Seni tekrar görmek güzel, genç adam.” Sirocco hayalî bir şapkanın kenarına dokundu.

“*Sen ne yapıyorsun burada?*”

“Sham!” Bu, Hob Vurinam’dı. Açılmış kolları, insafsız seyahatle normalinden daha da çok hırpalanmış belli belirsiz gösterişli kıyafeti, kendisini olduğundan çok daha yaşlı gösteren yorgunluğu, ama zevkten dört köşe çizgili yüzü. Sham’ı kucakladı, selamlamak için birbirlerinin sırtlarına vurdular ve Vurinam Sham’ın şimdi taranmamış saçlarını ensesinden düşüneneğinizden daha fazla tuttu ve birkaç saniye sonra da bu yaptığından mahcup oldu.

Ve işte bir o ayağının, bir bu ayağının üstüne atlayan, bir o kadar şevkli karşılamasıyla Mbenday; ve Kiragabo Luck, daha ölçülü ama o kadar da değil; Shappy, bütün tren arkadaşları; Sham’ın aniden mutlu bir şekilde cıyak cıyak bağırmasıyla birlikte onu dev ve uzun bir kucaklamayla kucaklayan, sonra kol mesafesinde tutup el sıkışan Dr. Fremlo.

“O olmasaydı seni asla bulamazdık,” dedi Mbenday, kurtarıcıyı işaret ederek. “O, izlerin nasıl takip edileceğini biliyor ve o yarasayı izliyordu, sonra birisinin seni elinde tuttuğuna dair duyumlar vardı, sonra korkunç bir şey oldu. Ama onun sayesinde.”

“Ben mi?” dedi Sirocco. *Pinschon*’un iç kısımlarına doğru baktı. “Ben yalnızca enkaz için buradayım.”

İnsanlar geri dönen çocuğu selamlamak için sıraya girmişti. Lind ve Yashkan bile Sham’ın elini sıktı, asık suratlı ama bütünüyle de sevimsiz değil. Derken birden Kaptan Naphi geldi.

Geride durdu. Sham duraksadı. Naphi’yi gördüğü için mutlu olmuş muydu? Mutsuz mu olmuştu? Cevap veremiyordu. Biraz küçülmüş görünüyordu. Ufalmış mıydı? Yapay kolunun etrafında –görünce Sham gözlerini kırptırdı– bir bandaj sarılmıştı. Sham başıyla selamladı, kaptan da karşılık verdi. “Ap Soorap,” dedi kaptan. “Hayatta olduğunu gördüğüme memnun oldum. Çok çalıştık. Seni bulmak için çok şey verdik. Çok şey.”

“Nerede olduğumu nasıl öğrendiniz?” dedi Sham. “Avinıza neden ara verdiniz? Ve...” Etraftaki pis kokuya baktı. “Ve bunu o zaman kim?”

“Bunu kim yaptı?” dedi Sirocco. “Kim olduğunu düşünüyorsun?”

“Korsanlar!” diye bağırdı birisi. Sirocco başını hayır anlamında salladı.

“Şu? Şunu görüyor musun?” Sirocco belirli bir yağ çukurunu işaret etti. “Şu yağ –af edersiniz ama tahmin edebileceğiniz gibi atık sularını ve yüzeyden akan suları bilirim– şu yağ...” havayı kendine doğru sürükledi ve bir tadımcı gibi kokladı. “...neredeyse yalnızca tek bir güç tarafından kullanılır. Manihiki demirfilosu.”

Sessizlik oldu. “Şu...” Yalnızca ölmekle kalmayıp tuzlanmış bir sümüklüböcek gibi enzimsel olarak lapaya indirgenmiş yaprak kalıntılarıyla damlayan bir çalıyı işaret etti. “...onların en sevdiği yapraksızlaştırıcı.”

“Onların korsan olduğunu duydum,” dedi daha önce de konuşan aynı ses.

“Kafatası ve somun anahtarlı flamalarla gelmiş olabilirler,” diye omuz silkti Sirocco. “Ama...” Dalga geçen bir selam verdi.

“Ne istiyorlar?” dedi Sham. Sonra da o sefil, hektarlarca Bajjer arazisine doğru bakarak, “Nedenini biliyorum,” dedi. “Bilgi arıyorlardı. Bajjer’i de bir kez yardımcı olduğu için cezalandırdılar.”

“Ne?” dedi Vurinam. “Kime yardımcı oldular?”

“Benimle ilgili bilgi istiyorlar,” dedi Sham. “Ve peşlerinden gitmeye çalıştığım insanlarla ilgili. Bu insanları da cezalandırıyorlar. Demirdenizi hakkında bir şeyler öğrettikleri kişiden dolayı.”

Onu anlayabilen Bajjer başıyla onayladı. “Shroake’ler,” dedi birisi.

“Shroake’ler,” dedi Sham. O küçücük tarih parçası! Caldera ve Dero’nun ebeveynleri tarafından yapılan şu araştırma, o zihinlerin buluşması. Bunca yıl sonra, bu öldürülmüş toprak, Shroake’lerin Cennete ve gözyaşlarının sonsuzluğuna giden bir yol bulmalarına yardımcı olmalarının Bajjer’e maliyetiydi. Onlara yardımcı oldukları için ve şimdi de Sham’a yardımcı oldukları için.

“Birisi bize,” dedi Fremlo, “ve ‘birisi’ ile Sham ap Soorap’ı, seni kastediyorum, lütfen Taşyüzler ve Onların Haşin Bakışı aşkına neden *bahsettiğini* açıklar mı?”

Böylece, o an için ayrıntıları hızla geçerek ve onları tekrar açıklayacağına söz vererek, Sham topluluğa Shroake kardeşleri, ailelerini ve ailelerinin çalışmasını, pek emin olmadıkları bir şeye doğru yolculuklarını, onları neyin ve kimin avladığını anlattı.

Bajjer’in hoparlörleri yoktu, ama Sirocco’nun üç tane vardı. Sham, “Onun benim için geldiğine inanamıyorum,” diye fısıldadı Vurinam’a, araç gereçler kontrol edilir ve çalışmaları için sert darbelerle maruz kalırken. Gölgeğinde duran Kaptan Naphi’ye uzun uzun baktı.

“Eh...” dedi Vurinam ve omuzlarını silkti. “Sonra anlatırım.”

Sham kaptanın tarayıcıyı tekrar, tekrar ve tekrar kontrol ettiğini gördü, ama neredeyse yakalamak üzere olduğu avına dönük bu nostalji pırıltıları kesinlikle affedilebilir türdendi. Konuştuğunda Naphi’nin sesi sertti.

“Şöyle bir düzene girmemizi,” dedi kaptan, “önerebilir miyim?” Ve birer birer, bütün araçlardaki hoparlörlerden, tekrarı, tercümesi ve tartışmasıyla birlikte, herkes meselenin şeklini şemalini anlayana dek, konuştu. Sadede gelecek olursak, Sham’ın avlanmış bir kız ve oğlanı aramakta olduğunu söyledi.

“Geri kalanınız her ne karar verirsiniz verin,” dedi Sham, “ben onların peşinden gidiyorum. Bunu yapmak zorundayım. Yardıma ihtiyaçları var.”

Bajjer öfkeden kuduruyordu. Ölüler ve toprak, dediler, şiddetli tavsiyeler arasında tercümelerini Sham’a fısıldayarak, intikam istiyordu. “Bunu yapanın sizinle işinin bittiğini düşünmeyin,” dedi Sham. “İstediklerini alana kadar.”

“Cezalandırın.” Bu kelime hızlı tercüme edildi ve giderek daha fazla Bajjer bunu söylemeye başladı kırma ray dilinde.

“Artı, ayrıca,” dedi Sham uygun bir esten sonra, “gideceğimiz yerde bir X var. Bilinmeyen X. Haritanın kıyısında. Mecazi olarak

konuşursak. X'in ne anlama geldiğini biliyorsunuz.” Parmaklarını birbirine sürttü.

Gece onlara kavuştu. Döngeler,* bağırış ve beyanlar arasında bir fikir birliği ortaya çıkana kadar topluluğu inceleye inceleye döndü.

Sham dinledi. Hafiften şaşırdı. Dudağını ısırarak durumunda kaldı. Ya silahlı trenler tarafından kovalanan genç Shroake'leri düşününce harekete geçen bir adalet duygusundan, ya hazine umuduyla, ya da bu yağmacılığa duydukları öfkeden, orada olanlar arasında şaşırtıcı sayıda kişi-onunla gelmeye hazırdı.

“Gidiyoruz da nereye?” dedi Mbenday. “Bütün mesele...” Zehirli bulamacı işaret etti. “...Shroake'lerin nereye gittiğini hiç kimse bilmiyor.”

Bunu izleyen sessizlik içinde Sham düşündü. Kendi başına izleyemeyeceği bir stratejinin önü, eşlik edildiğinde, kapalı olmaya bilirdi.

“Bajjer her yere gidiyor, evet mi? Demirdenizin her yeri ne? Ve Sirocco?” Sirocco, kazıcısının gövdesinde aybanyosu yapıyordu. Kibarca yukarıya baktı. “Çok seyahat etmiş olmalısınız, her yerde enkaz var. Ve biz.” Sham *Medes* ekibine baktı. “Bizde Streggeye'den, Manihiki'den, Rockvane'den, Molochai'den, her yerden insanlar var. Biz tren çalışanlarıyız. Demirdenizi hakkında bilmediğimiz bir şey varsa bilmeye değer değildir. Hepimiz kendi aramızda,” dedi, “dışarıda olan hemen her şeyi kesinlikle tanırız.”

“Kaptan,” dedi Sham ve son sırrı da verdi. Onun iç yüzünü anladı. “Uzun zaman önce, siz ve ben bazı resimler gördük.” Herkes Naphi'ye dönüp uzun uzun baktı. “Bana yardımcı olmanızı istiyorum, çünkü onları siz de gördünüz. Shroake'leri bulmak istiyor-sak,” dedi Sham, “nereye gittiklerini bulmak zorundayız. O halde herkes dinlesin. Bana bu şeylerin nerede olduğunu düşündüğünüzü söyleyin. Size bazı yerleri tarif edeceğim.”

* Rüzgârla topraklanıp sürüklenen çalı yumağı. -çev.

Yetmiş Birinci Bölüm

SİMDİ. SONUNDA. KESİNLİKLE.

Bu Shroake'lere ve onların rayına dönme anı olmalı. Kesinlikle.

Bu, aslında, evet, Shroake Saati.

GARİP TREN BAŞARMIŞTI. Ne kadar da hırpalanmıştı. Ne kadar da kısalmış, camın kırılmış olduğu yerlerde ne kadar da yamalıydı; korsanların boşa çıkmış ateşinin zırhı yıprattığı yerlerde hayvanlar fırsattan istifade etmişti.

Ray açıklıklarının daraldığı yerlerde, mekanizmaları hâlâ –zar zor– çalışıyordu. Yükselen rayların eğiminin çoğu araca geçit vermez olacağı yerlerde, Shroake'lerinki –zar zor– başarıyordu. Birbiri ardına gaddarca olaylar.

Keşif uçuşları için “Yapmayın” olan ana kuralı çiğneyen, memleketten çok uzaktaki korsan çifte kanatlıları. Kaya çıkıntılarının altına saklanana kadar onlara havadan saldırıda bulunanlar. Kayalıklar arasından karanlığın içine giden, örümcek ağıyla kundaklanmış raylar, tren yiyen huni ağlarla sığınak yapılmış tüneller. Daha çok arka vagonu bırakıp oyalamalar, tıpkı kuyruğunu bırakan kertenkeleler gibi. Bir keresinde çatlak kasklarla dolu bir sahlin üzerinde nokta gibi iki yukarıgökyüzü canavarının arasındaki bir kapışmayı izlediler, ta ki birisi onların yollarına bakıp, kaçarlarken onları yakıcı tükürük sağanağına maruz bırakana dek.

Treni kadar berelenmiş ve yorgun görünen Caldera, hâlâ işleyen ekranları okuyordu.

“Öyleyse,” dedi Dero.

“Öyleyse ne?” dedi Caldera. Sesi çatlaktı.

“Bekle. Düşünüyorum.”

“Eğer bu Annem ve Babamın, küçüklüğümüzden hatırladığım, Bajjer’den getirdiği pek de gizlenmemiş olan şeyden bir adet ise, on milyon puan kaybedersin,” dedi Caldera.

“Kapa çeneni.”

“Zaten eksi on yedi milyondasın.”

“Kapa çeneni,” dedi Dero. “Bir fare vardı. Bir delikte yaşayan.” Treni sürerlerken hikâyeler anlatan çoğunlukla Caldera’ydı, ama bu kez değil.

“Nerede?” dedi Caldera. “Rayların arasında mı?”

“Aptal. Onu yukarı alacaktı. Minicik bir yer. Ve o büyü yapıyor.”

Caldera bazı notları gözden geçirdi. “Ne tür bir büyü?”

“Değneklerle yapılan büyü,” diye karar verdi Dero. “Değneklerle hayat verebiliyordu.”

O anda Shroake’lerin ağzı açık kaldı. Trenin dışındaki hava aniden gürültüyle dövülmeye başlamıştı. Zaten yeterince kakofoni yokmuş gibi kuytularında bir alarm çalıyordu. Üzerlerinde uçağa hiç de benzemeyen bir şey uçuyordu. Bulanık havanın bir parçasında titreşen ve sallanan böceksi bir şey.

“O ne?” diye fısıldadı Dero.

“Ne yapıyor?” dedi Caldera. Derken...

“Aman tanrım,” diye fısıldadı Caldera. “Bu bir melek.” Zeminleri destekleyen tekerlekli melekleri olan büyük ve korkunç, sürücüsüz göksel trenlerden birisi değil. Bir bekçi. Bir yakalayankuş. Üzerlerinde hızla gidiyordu. Yollarındaki bombeli koyu parlaklığa yüzünü dönünce, onlara donuk bir biçimde baktı. Shroake’ler nefeslerini tuttular. Kendi bulutunu birlikte getiriyordu. Havalanan pislik. O kadar yakındı ki kabuğunu görebiliyorlardı. Pislik ve pasla kabuk bağlamış. Çizilmiş ve hırpalanmış. Bu şey havada yalpalyordu.

Sonunda dönüp çekiç sesi gibi bir takırtıyla kafasını daldırdı ve bir duman patlamasıyla her türlü kuş ve yarasadan daha hızla gözden kayboldu.

“Bu,” dedi Caldera sonunda, “bir tür düş kırıklığıydı.”

“Hayallerin boşa mı çıktı?” dedi Dero.

“Pek sayılmaz. Yalnızca beni öldürmeye çalışmayan şeyler görmeye alışkın değilim.”

“Ah,” diye söylendi Dero. “Bir dakika bekle.”

SHROAKE’LER DONANIMLARININ sonuncusundaydılar. Motor odasında tıkiş tıkiş ve kısıtlanmış şekilde yaşıyorlardı. Birisi treni sürerken diğeri döşeme boyunca verevine uzanıyor –sırayla uyuyorlardı.

Dero gözlerini ovuşturdu, su içti, (gittikçe azalan – şişt) erzaklarından bir atıştırmalık yedi.

“Niye bu kadar *yavaş* gidiyoruz?” dedi Dero. Burnunu çekti. “Kokluyoruz,” dedi.

“Sen kokluyorsun,” dedi Caldera. “Ben bir çiçek gibiyim.”

“Daha çabuk gitmeliyiz,” dedi Dero. “Az kalmış olmalı.” Sanki ivmesini trene kazandıracakmış gibi, ileri geri hareket ediyordu. Dönüp arka pencereden baktı.

“Dikkatli davranıyorum,” dedi Caldera. “Sanırım bir şey işittim. Bence bu hızda yeterince güvendeyiz.”

“Pekâlâ,” dedi Dero. Az ve öz konuşuyordu. “Pekâlâ, sanırım belki de biraz daha hızlı gitmenin o kadar hızlı gitmemekten biraz daha güvenli olabileceğini göz önüne alman gerek. Bak, çünkü arkamızda bir tren var.”

“Ne?” Bu doğrudu. Tarayıcıları arızalı olmalıydı, ama işte oradaydı, çıplak gözle bile görülebiliyordu. “Nereden *geldiler*?” diye fısıldadı.

“O küçük ormanın arkasından,” dedi Dero. “Sanırım.”

“Ama orada hiçbir şey yok ki! Yine korsanlar,” dedi Caldera, ama sonra ağzı açık kaldı. Yaklaşıyordu. Ve düşünmüş olduğu şey değildi. Bu bir Manihiki demirfilo treniydi. Kesinlikle. Bu bütünüyle başka bir şeydi.

Shroake'ler birbirlerine baktı. "Bizi yakaladılar," diye fısıldadı Dero. "Sonunda."

"Sonunda," dedi Caldera. "Ya da belki –belki de asırlardır aramızdaydılar. Belki de bütün bu zaman boyunca bizi takip ediyorlardı." Yutkundu. "Şimdi yolu biliyorlar. Belki de biz onlara yolu gösterdik."

"Cald," dedi Dero sabırlı bir şekilde. "Hâlâ bir şansımız var. Bizi buradan çıkar. Son hız. Şimdi!"

Caldera hareket etmedi.

"Şimdi," dedi Dero, "iyi olacak."

"Yapamam." Caldera dudağını ısırды.

"Motor mu?"

"Motor."

"Yine mi ayvayı yedi?"

"Yine."

Dero, Caldero'ya gözlerini dikti, Caldero da Dero'ya, Manihiki yetkilileri yaklaştı.

"Sen kasten yavaş gittiğini söylemiştin," dedi Dero.

"Yalan söylüyordum."

"Ben de yalan söylediğini düşündüm."

Shroake trenini, çalışmaya gönüllüyse nasıl götürebileceklerini biliyorlardı, ama anne ve babalarının yaptığı bu garip metal gövdede ve tüplerde yanlış giden bir şey varsa ince ayar çekmeyi bilmiyorlardı. Araç acınası bir hızda öksürüyordu.

"O halde," dedi Dero, "ne yapmamızı öneriyorsun?"

Caldera pencereden dışarı uzandı. "Biliyor musun?" dedi sonunda yükselen bir heyecanla. "Bizi gerçekten gördüler mi, bilmiyorum. Bak, nasıl makas değiştiriyorlar. Buralarda bir yerde olduğumuzu biliyorlar, ama..."

Yenilenmiş bir enerjiyle sürmeye başladı. Onları uzakta belli belirsiz görünen bir yarığa yakın hatlara yönelten noktalar üzerinden geçirdi. Sık ve zengin bir şekilde bitkilerle örtülü. Uzun yolculukları zaten trenin yan cephelerine pislik ve toz püskürtmüştü.

“Pekâlâ,” dedi Caldera. Onları daha da yavaşlatıp treni gölgelerde durdurdu. “Çabuk,” dedi. Tavan kapağından dışarı tırmandı ve kancalarla, ellerle çıkıntılardan sarkan bitkisel bir maddeyi kavradı. Dero da aynısını yaptı, ta ki zengin kokulu bir canlı yeşillik kümesinin altında durana dek. Araçlarını sarmaşıklarla örttüler.

“Bu saçma bir plan,” dedi Dero, sürünerek tekrar içeri girerlerken.

“İyileştirme planlarını hevesle bekliyorum. Ve şikâyet etmek *korkunç bir şekilde* yardımcı oluyor.”

Hemen yukarıdan bakınca, Shroake treni garip, yeşil giydirilmiş, ikna edici olmayan bir şeydi. Ama belki de, demirdenizinin sert ışık kontrastlarında, kilometrelerce öteden ve hareket halindeyken, onların zavallı hırpalanmış taşıtları göz ardı edilebilir sarmaşığimsi bir şeyler olarak kabul edilebilirdi. Dero ve Caldera bekledi. Gelmekte olan treni, kirli camın ve şimdi bir de yeşil bir saçığın arkasından izlediler.

“Annemle Babalarımın onları rahatsız ettiğini hep biliyordum,” dedi Dero. O ve Caldera el ele tutuştular. Beklediler. Filo treni daha da yaklaştı. Daha, daha yaklaştı, onlarla aynı hizaya geldi, yalnızca birkaç ray genişliği uzakta.

Yine geçip gittiler. Sonunda, Shroake kardeşler nefeslerini saldı.

“Bu şey zaten gidiyor bile sayılmaz,” dedi Dero sonunda. Vagonun iç tarafını tekmeledi. “Ne yapacağız?”

“Bizi yine bulacaklar, biliyorsun,” dedi Caldera. “Onları atlatabileceğimizi sanmıyorum. Muhtemelen bulacaklar.”

“Ya,” dedi Dero. Üzgün ve korkunç tek bir saniye boyunca, ağlayacak gibi göründü. “Peki ne yapacağız?”

“Ne yapabiliriz ki?” dedi Caldera sonunda. “Çabalamayı sürdüreceğiz. Elimizden gelenin en iyisini yapacağız.”

Caldera omuzlarını silkti. Bir dakika sonra, kardeşi de omuzlarını silkti.

Yetmiş İkinci Bölüm

AYRINTILAR BELİRGİN, ince detaylar kendine özgü, ama eğilim net. Olay, karşılaşma, ilerleme, Shroake treninin yavaşça bozulması, bütün olanaksızlıklara rağmen yola devam. Olan budur.

Tren kendisinin öylesine hırpalanmış bir gölgesi. Ama bu demirdenizi. Daha büyük sürpriz tabii ki Shroake'lerin hâlâ orada olması.

Dero'nun neye izin vereceğini kim söyleyebilir? Ama Caldera, kesinlikle hayretler içinde.

“EH, BUNU BAŞARDIN!” Caldera artık kiminle konuştuğunu bile bilmiyordu.

Manihiki treninin tekerlerini döndürüp, geri gelip onları bulmamış olması en halis ve en hak edilmemiş şanstı. Öte yandan peşlerine başka birisi düşmüştü.

Son bir kez yeniden doğuşa ikna edilmiş Shroake treni, raydan raya sürükleniyordu. Artık saklanmak yoktu. Bu en uzak demirdenizindeki herhangi bir şey –manzara, fauna, flora, rayların kendileri– yapması gerektiği gibi davranmıyordu. Kavislerinin zirvesindeyken aynı yoldan dönen, hiçbir yerden gelip hiçbir yere gitmeyen köprülerden; obruk şeklinde spiralleşen hatlardan geçtiler. Olması gerekenden çok daha büyük, belki de birazcık daha fazla uzuv yüklü olan kuşlar, yukarıgökyüzünü gıdıklayacak kadar yüksekte uçuyordu.

“Belki de,” diye fısıldadı Dero, “oralarda bütün hatlar bulanık ve belki gökyüzündeki kuşlar ile yukarıgökyüzündeki gerçekten kötü olan kimi şeyler, bebek yapıyor.”

Caldera ve Dero haritalara odaklandı ve kargacık burgacık yazarlarından dolayı ölmüş anne ve babalarına takıldılar. Planlarını yapılandırıdılar. Gözlerini çok fazla kırıştırtıyor ve yiyecekleri öz-lüyorlardı. Dero, Caldera'ya takılmaya çalışıyor, Caldera ise git-gide daha az konuşuyordu, bazen saatlerce hiçbir şey söylemiyordu.

İşte şimdi belirgin bir niyetle onlar için yarışan bir tren gelmişti. "İşte şimdi başardın!" diye tekrarlardı Caldera. Bölgenin eşkiyaları, diye düşündü Caldera, efsaneye göre hilkat garibeleri ve dehalarla dolu yalıtılmış yakın adalardan gelen acımasız bir yekpare savaştreni, zamanın içinde geri gelen trenler. Ve görünüşe göre ya Shroake'leri iştmişlerdi ya da bütün gelenleri böyle hırçın bir şekilde selamlıyorlardı.

"Gittin, döndün ve şimdi başardın!" diye bağırdı Caldera ve artık hiçbir şey yapmayan hareket kollarını ileri itti.

Bir zamanlar böyle bir düşmandan, sandviçlerinden ve tavla oyunlarından kopmadan kaçıp kurtuluyorlardı. Şimdi ise motorları can çekişen bir katır gibi hırıltıyla soluyup silkiniyordu. Dero makas değiştirdi ve takipçileri kazançlı çıktı. Dizel homurtuları giderek gürültülü bir hale geliyordu.

Son bir ıkınma, bir gaz kısma daha. Caldera nefesini tuttu. Bir top ateşi duydu. Gözlerini kapadı. Ama hiçbir şey onlara çarpmadı. Tren, toprak yağmuruyla tempo tutuyordu.

"Cal," dedi Dero.

Bir yaylım ateşi peşlerindeki saldıran treni vuruyordu. Kayalar, oklar, küçük silah ateşi. Harap edecek bir şey değil, ama silahlarını bu yeni tehdide çevirmek için mücadele veren vahşitoprak saldır-ganlarıyla dalaşmak, onları birbirine katmak ve canlarını yakmak için yeterliydi.

Rüzgâr gücüyle yürüyen arabalar! Görmesi keyifli olan makas değiştirme ve sürüş becerileri; kuvvetli rüzgârlarda raydan raya orsa etme;* mancınıkları, sapanları, yaylı tüfekleri, tabancaları ateşleme; kâh içeride kâh yine dışarıda. Ve burada, yelken açmış

* Denizcilikte geminin rüzgârın geldiği yöne döndürülmesi. -ed.

yoldaşlarının gayretiyle, eşkıya treni makas raylarından, bir köstebektreni geldi. Herhangi bir kralköstebeğin gideceğinden kilometreler, kilometreler, kilometrelerce ötede.

Yelkenli taşıtlar, giderken ateş ederek dağıldılar. Köstebekçi hızlı geldi. Zıpkın silahlarıyla nişan aldı. Aynı hattaki saldırgana dönerek dosdoğru onlara yöneldi. Caldera onaylamayarak başını salladı. “Bunlar ne yapıyor?” diye fısıldadı. En iyi durumdaki bir köstebekçi bile bu yerel savaş ağalarının dengi değildi. *Bizi kurtardığımız için çok çok teşekkürler*, diye düşündü Caldera. *Keşke ölmek üzere olmasaydınız*. Çarpışma anına kadar geri sayıma başladı. *On*, diye düşündü. *Dokuz. Sekiz.*

Ama hayır: iyi tasarlanmış bir meydan okumaydı bu. Eşkıyalar geri çekildi. Bir makas ve köstebekçinin yolundan slalomla kaçıyorlardı. Zeminin aniden tahrik edilmiş bir hayvan gibi sıçradığı yere.

Bir öğütme makinesi geldi. Her türlü demirdenizi tabusunu yıkarak bir yeraltı kazıcısı traversleri kırdı, rayları büktü ve korsan trenini havaya gönderip yerde parçalattı.

Köstebekçi yavaşladı. Tren çalışanları seyrediyordu. Korsanlar inliyordu. Toz püskürüyordu. Sessizlik oldu. Derken: “Gelin, onları bulduk!”

Shroake’ler bu sesi tanıyordu. Caldera, Dero’nun kolunu yakaladı. Köstebekçinin çatısında genç bir adam duruyordu.

“Dur bir dakika,” dedi Dero, “bu, bilmiyorsun...” Ama Caldera sevinç çığlıkları atıyordu. Karşılarındaki tip beceriksizce havaya bir tabanca kaldırdı. Caldera’ya el salladı.

O kilometrelerce uzayan rayların üzerindeki kilometrelerce havanın içinden, Caldera’nın hırpalanmış zavallı aracının pence-resinden tam da Caldera, Shroake’nin zavallı, yorgun gözlerinin içine bakıyordu. Siren gibi bir sevinç çığlığıyla ya da başarılı geçmiş bir yolculuğun ardından varışta zafer nidaları atan bir tren gibi, Caldera dışarıya eğildi ve ona el salladı. Aynı anda, her biri kendi treninde, o ve yeni gelen, Sham ap Soorap, gülümsedi.

YEDİNCİ KISIM

Kan Tavşanı
Lepus cruentus

Streggeye Köstebekçileri Yardımlaşma Derneği'nin arşivlerinden
izin alınarak çoğaltılmıştır.

Yetmiş Üçüncü Bölüm

“*GA*İÇBİRİNİZ BUNU YAPMAK zorunda değilsiniz,” dedi Sham. “Herhangi birinizin yapmasını beklemiyorum bile. Ben sizi hak etmiyorum. Ama evet, hiç *şüph*e yok devam ediyorum.” Gülümsedi. “Onlarla.”

Caldera da gülümsedi. *Teşekkürler*, dedi ona dudaklarını minicik kıpırdatarak.

Bu noktaya kadar bu seyahatte dayanışma göstermiş Bajjer’dekilerden çoğu Shroake kardeşlerin Kurtarılma Kavgasının ardından ayrılmıştı. Şimdi Shroake’ler –en azından geçici olarak– kurtarılmıştı. Bajjer ve yoldaşlarının hiç görmemiş olduğu resimlerin ötesinde yatan bir şeyin arayışı, devam etmek için tek nedendi. Bajjer’dekilerin çoğu bu tür arayışlara pek az ilgi duyuyordu. İstisnalar vardı. Ve Shroake’lerin yakın olduğunu onlara söylediği Manihiki filo treninden intikam alma konusunda ısrarcı olanlar vardı.

Bir zamanlar köstebektreni olmuş, şimdiyse kimsenin ne olduğunu pek bilmediği, Sham’a söz vermiş oldukları kurtarma operasyonunu yapmış *Medes* ekibinin devam etme konusundaki yükümlülüğü ise Bajjer’den hiç de daha fazla değildi. Kaptan, şayet ona hâlâ böyle denebilirse, iz sürücü cihazını kurcalıyordu.

“Seninle azıcık takılacağım yine de, eğer bir itirazın yoksa,” dedi Sirocco.

“Ah,” dedi Vurinam. “Artık çok yakınız. Neden ne bulacağımızıza bir bakmıyoruz?”

Ekibin tümü adına konuşmuştu. Adına konuşmadıkları, doğuya, bilinen dünyaya doğru yavaş yavaş bir dönüşe başlamak için,

alışılmadık taşıtlardan şikâyet ede ede, Bajjer arabaları kümesine katıldı.

“Kaptan Naphi?” dedi Sham. Naphi ürküp başını kaldırdı. Kolundan çıkan bir araçla hâlâ izleme mekanizmasına dokunup duruyordu. Ekibinin şimdi ‘yapay kolun da yapayı’ dediği uzvuyla.

“Şu lanet olası şeyi Alaycı Oğlan’a atmalı,” diye homurdandı Fremlo.

“Ben trenimle kalacağım,” dedi Naphi sonunda, yaptığı şeye geri döndü. Yani durum buydu.

Geri dönenler ve devam edenler birbirlerine el sallayarak, yoldaşlıkla ve gazez olmaksızın ayrıldılar. Küçük yelkenli tren filosu uzak dağlara doğru yayıldı.

Araştırmacılar ipucu haritaları üzerine tartışıyordu. “Bu ne gibi bir şey?” diye bağıracaktı birisi, Sham’ın –kaptanın mırıldayarak verdiği yardımla– yaptığı tanımını haykırarak tekrarlayacaktı. Sonra tartışmalar: bu şöyle şöyle bir yere benziyor; hayır, deli misin, bu şey; şu ya da öteki tepelerle ilgili bir hikâye yok muydu? Bajjer keşif arabaları ileri hareket etmeleri konusunda bir uzlaşma oluşana kadar olası gidiş yönlerinde koştururken, *Medes*, kalan Bajjer araçları ve *Pinschon* yön değiştirdi.

Dero ve Caldera, kendi trenlerinin arkalarında gözden kayboluşunu izledi. O vagon, çok uzun zamandır evleri olmuştu. “Bunu yapmak zorundaydınız,” dedi Sham sessizce. “Dökülüyordu.” Bir süre için Shroake’lerden hiçbiri tek kelime etmedi.

“Yola devam etmemize izin verdiğin için teşekkürler,” dedi Dero sonunda. “Treninizi kullanmamıza.” *Aslında benim değil*, diye düşündü Sham. Shroake’leri vedalaşmaları için bıraktı.

Medes’in arka tarafında duran kaptan, garip işine yoğunlaşmış, *hımm* diye bir zafer sesi çıkardı. Günya tepelerinde dönüyordu. Çok uzaklardaki hava, kafasını karıştırmış gibiydi. Bir kavis çizip birdenbire trene doğru geri kıvrıldı. Doğrudan Sham’a değil de son vagona yönelerek. Geride bıraktıkları yola, kayıp felsefesine doğru gözlerini dikmiş duran Kaptan Naphi’nin etrafında daire

çizdi. Kimse Naphi'yi rahatsız etmiyordu. Kimse onun geri kumandasına aldırmıyordu. Yarasa daireler çizerken o makinesiyle oyalanıyordu.

Burada bile enkaz vardı, bir ya da iki kez harap olmuş trenlerin kalıntılarını gördüler. Ağır bir ilerleme kaydediyorlardı –yanlış hamle yapmış olduklarına karar verdikleri günler oldu ve bütün grup tornistan edip, kavşakların dönmelerine izin verdiği yerlere geri döneceklerdi. Ama ipuçlarını çözme konusunda iyiye gidiyorlardı. Hatalı deparlar azalıyordu.

Ne de olsa doğru gidip gitmediklerini anlamak için bir yöntemleri vardı artık: bir sessizlik anı ve giderek artan şekilde esraren giz algısıyla Sham, rayların ani değişimiyle, kendisini ekrandan hatırladığı gerçek sahneye gözlerini dikmiş halde buluyordu. Yalnızca gökyüzü farklı olabiliyordu, bulutlar ve yukarıgökyüzü sarmalları. Eski resimlerin içinden ilerlediler.

Demirdenizinin yalnızca en müphem dedikodularla öne çıkan detaylarıyla, haritalarını zenginleştiren ticari rotalarının daha ötesine geçtikçe, demirdenizi daha seyrekliyor, toprak daha bozulmamış hale geliyor, raylar daha azalıyordu. Demir olasılıkları ayıklanıyordu.

Demirdenizinin, dolayısıyla dünyanın kıyısındaki gizli her şeye doğru yolda olduklarından emin olmalarını sağlayan diğer bir şey, melekler tarafından taciz edilmeleriydi.

Yetmiş Dördüncü Bölüm

GECEYDİ. Hâlâ seyahat halindelerdi. Bir Bajjer keşif eri, uzak-
taki bir şeyi rapor etti. Hava sarsılırken kâşifler uyandı.

“Ne...?”

“Bu...?”

Gözlerini ovuşturarak ve gökyüzünün alçaktaki ışıklarına bakarak güverteye geldiler. Bir uçan melekler sürüsü geliyordu.

“Ah Taşyüzüm,” diye fısıldadı Sham.

Mürettebat havayı yaran araştırmacıları izliyordu. Pek bir şey anlayamıyorlardı: sallanan ışıklar, geriye doğru eğimli kabuklardaki yansımalar, onların parıltılarının arasından bir an için görünen yıldızlar. Masallar! Dünyanın ucundaki izleyiciler. Tanrılar savaşının müjdecileri. Habercikuşlar, havadaki elçiler. Çoğu kutsal şey gibi çok sayıda isimleri vardı.

Mürettebat korkudan sindi, silahları ellerinde tuttular, saldırı beklediklerinden makasçılara hazır olmalarını fısıldadılar. Sonunda fırıl fırıl dönen kanatlı şeyler dağıldı. Kimisi gelmiş oldukları yöne, dünyanın ucuna doğru geri gitti, diğerleri ise doğuya ve güneye gittiler.

“Nereye gidiyorlar?” dedi Caldera. “Keşke uçağımız olsaydı da görseydik.”

Sham ona düşünceli bir şekilde baktı. “O yok,” dedi. “Ama bir şeyimiz var.”

Gözcü kulesine tırmanarak çıktı. *Bunu yapamadığım zamanı hatırlıyor musun?* diye düşündü. Loşluğun ve dondurucu havanın içine. Sham, elinde teleskop bekledi. Uçan ışıkları aradı ve düşündü. Nerede olduğunu, ne yaptığını, oraya nasıl ulaşmış olduğunu bütününü düşünmeye çalışsa, bu çok fazla olurdu. Sham yalnızca

önlerinde olan hikâyeleri düşünüyordu. Dünyanın sonu, manevi servet, sonsuz keder. Sham gözlerini zorladı.

Gecenin körü değildi. Karanlıktı ama o kadar da değil. Yıldızlar gizlenmişti ama bütününüyle değil. Hareketsiz oturarak ve uzun, uzun bir zaman gözlerini dikip bakarak, Sham siyahın içindeki yapıları çözebildi. Bir şeyin ucu, yaklaşmakta olan. Bir ufuk. İşte buydu. Karanlığın üzerindeki karanlık. Kesinlikle, sorgusuz sualsiz, olması gerekenden daha yakın bir ufuk. Nefesini tuttu.

Dağlar, kayalar, bir yarık, boşluklar ve küçülmüş görünen toprak.

Derken bir telaş, ışıkların pırpır ve başka bir melek görüntüye atladı. Sham'ın etrafında, havayı toz ve gürültüyle doldurarak kükredi. Sham merdivene yapıştı ve dişlerini sıktı. Ekip arkadaşlarının aşağıdan bağırıklarını görebiliyor, tabii hiçbir şey işitemiyordu. Sonunda melek doğuya doğru çekip gittiğinde Sham lensini ona ayarladı.

Günya onun arkasından rüzgâr gibi gitti. Sanki yarasa onu havada kapıp tuzla buz edecekmiş gibi. Sham, Günya'nın bacağına göz kırpan diyet ışığı izliyordu. Günya artık gündüz yarasası değildi, Sham gibi her saat ayaktaydı. Düz uçmuyordu, belli ki hâlâ kafası karışık. Yine kaptanın durduğu yere doğru yön değiştirdi, bu kadar geç, yalnız ve olayların arkasında bırakılmış olsa da.

Günya, Naphi'nin sağına soluna ve bitmez tükenmez şekilde kurcaladığı mekanizmaya dalıp duruyordu. Sham dik dik baktı.

“KAPTAN.”

Naphi döndü. Mürettebat arkasında sıralanmıştı. Bir süre için yalnızca trenin sesi vardı. Herkes trenin hareketiyle sağa sola sallanıyordu.

“Kaptan,” dedi Sham yine. Her iki yanında birer Shroake ile duruyordu.

“Ne yapıyorsunuz?”

Naphi, Sham'ın ısrarlı bakışına karşılık verdi. “İzlemeyi sürdürüyorum,” dedi.

“Ama tam olarak neyi?” dedi Caldera Shroake.

“Önümüzde neler olduğunu biliyor musunuz, Kaptan?” dedi Sham. “Bir kıyı. Bir şeyin sonu. Bunu gördüm. Ama siz diğer yöne bakıyorsunuz. Neyi izliyorsunuz? *Arkamızda ne var?*”

Kaptan ona gözlerini dikti, Sham ona karşılık verdi ve planlandığı gibi, Vurinam aniden onu hazırlıksız yakaladı. Genç miço devreye girip, incitmeyecek kadar yumuşak, onun mekanizmasını kaptı. “Hayır!” dedi kaptan tekrar, öne doğru adım attı, ama şimdi Benightly hazırды. Benightly onu kontrol altında tutarken Naphi mücadele etti.

Günya, Sham’ın koluna kondu. Yarasa alıcıya burnunu sürtüyordu. “Beni bırakacaksın!” diye bağırdı kaptan.

“Mbenday,” dedi Sham. “Bu ne demek?” Parıldayan ışığı, yanıp sönmeyi, ıslığı işaret etti.

Adam gözlerini dikti. “Şuradaki küçük ışık mı?” dedi Mbenday sonunda. Yukarıya baktı. “O senin küçük dostun. Ama *orada* başka bir tane daha var.” Mbenday başka bir ışığı işaret etti ve yutkundu. “Görünüşe göre büyük bir tane. Bize doğru geliyor. Hızlı.”

Kaptan Naphi mücadeleyi kesti. Dimdik durdu ve kıyafetini düzeltti.

“Bunu ne zamandır biliyordunuz, Kaptan?” dedi Sham. “Bunun gelmekte olduğunu ne zamandır biliyordunuz?” Alıcıyı kaldırdı. “*Alaycı Oğlan’ın.*”

Herkes bir şok geçirdi. “Köstebek Alaycı Oğlan’ın,” dedi Sham. “Ve biz artık onun peşinden gitmiyoruz. O bizim peşimizden geliyor.”

“O ASLA GİTMEMİZE izin vermezdi,” dedi kaptan. “Onu avladığımızı düşünerek böbürleniyorduk. *Biz asla onu* avlamıyorduk.” Delirmiş gibi görünmüyordu. “Artık kılıçlar çekildi. Durum tam tersine döndü.” Gülümsedi. “Alaycı Oğlan benim felsefem. Ben de onunki.”

“Sirocco,” dedi Sham. Mekanizmayı kurcaladı ve Dünya’nın yine harekete geçişini izledi. “Bu tür sinyaller, iki yönlü mü çalışıyor?”

“Ah,” dedi Sirocco yavaşça. Düşünceli bir şekilde başını salladı. “Olabilir. Böyle yapılmış olabilir.”

“Günya’yı görüyorsun,” dedi Sham. Sham alıcıyı oynatıyor, yarası hareket ediyordu.

“Ona ayarlı değil,” dedi Caldera. “Bu farklı bir frekans. Nasıl oluyor da onu gösteriyor?”

“Enkaz,” dedi Sirocco. “Hep biraz şüphelidir. Kan akmak zorunda. Özellikle, tıpkı şimdi olduğu gibi, tuttuğunuz bu şeyin çok fazla gücü bırakması gerektiğinde. Değil mi, Kaptan? Alanını tersine çevirmeyi ne zaman öğrendiniz?” dedi Sirocco.

“Sham,” dedi Vurinam. “Sence, geri kalanımıza lütfen lanet olası ne tür bir şeyden bahsettiğinizi anlatabilir misin?”

“Kaptan sinyali değiştirdi,” dedi Sham. “Bu...” Alıcıyı salladı. “Bu artık Alaycı Oğlan’ı *bulmuyor*. *Çekiyor*. Kralköstebek onu buluyor.”

Ekip bakakaldı. “O halde kahrolası şeyi kapatın!” diye ciyakladı Vurinam. Sirocco onu Sham’dan aldı ve aceleyle kurcaladı.

“Bunu yapmayı nasıl öğrendiniz, Kaptan?” dedi Sirocco.

“Siz kurtarıcılar,” dedi Naphi. “Uygun bir dille altından girer üstünden çıkar, bir kişiye her şeyi anlatırsınız. Eğer o konuda hava atabilecekseniz.”

“Neden bizimle kaldı sanıyorsunuz?” dedi Mbenday, çılgın gibi kendi saçlarını çekerek. “Bizim *Medes*’i almamıza izin vermeyecekti. Onun köstebektrenine ihtiyacı var.”

“Onu geride bırakabilir miyiz?” dedi Sham. “Köstebeği mi?” Mbenday ekranı okudu dikkatlice.

“Evet,” dedi.

“Hayır,” dedi kaptan.

“Hayır,” dedi Mbenday. “Bilmiyorum.”

“Bunu tersine çevirip çeviremeyeceğimi bilmiyorum,” dedi Sirocco.

“Çok geç. Gerçekten sanıyor musunuz ki,” dedi kaptan, “Alaycı Oğlan bizi koklayamıyor? Bizi hissedemiyor? Tekerlerimizin izini bilmiyor? O geliyor. *İstedığımız buydu*.”

“Hayır, Kaptan,” diye bağırdı Sham. “Sizin istediğiniz buydu. Geri kalanımız başka, lanet olası şeyleri istiyordu.”

“Gerçekten oldukça hızlı geliyor,” diye fısıldadı Mbenday, ek-rana bakarak. “Yani, en fazla birkaç saat uzaktadır. Gerçekten bir çırpıda gelecek.” Yutkundu.

“Durun,” dedi Sham, yavaşça. “Sirocco, onu bırak.”

“Ne?” dedi Vurinam. “Sen deli misin?”

“Alaycı Oğlan bizi zaten bulacak. En azından bu şekilde nerede olduğunu biliyoruz.”

Nereye gittiklerinden, ne söyleyeceklerinden emin olmaksızın, boşluğa bakarak, güvertede öylece durdular. Sham bir fikir yakaladı. Fikir yakasına yapıştı. “Çok yakınız,” dedi. Yaklaştığını gördüğü koyu kenarı işaret etti.

“Selam!” Sağ taraflarında, iki Bajjer keşif eri semaforla* fenerleri sallayarak yaklaşıyordu. Bildikleri bütün dillerde bağıarak yaklaştılar. Megafonlarla bağııyor, işitilmelerini ve anlaşılmalarnı sağlamaya çabalıyorlardı.

“O nedir?” diye bağırdı megafonla Sham. “Biz sanki bir şeyin ortasındayız.”

“Meleklerin oraya gitme nedeni bu mu?” diye bağırdı birisi ve gelmiş oldukları yön olan doğuyu işaret etti.

“Siz köstebek aramıyor musunuz?” diye bağıarak cevap verdi Sham.

“Hayır! Ne? Ne köstebeği? Daha fazla.”

“Daha fazla ne?”

“Daha fazla tren.”

“Korsanlar mı?” diye bağırdı Sham ve Bajjer parmaklarını hayır anlamında salladı.

“Filo,” diye feryat ettiler. “Manihiki filosu geliyor.”

* Özellikle demiryollarında bayrakların, renkli ışıkların ya da kol hareketlerinin kullanıldığı işaretleşme yöntemi. -ed.

Yetmiş Beşinci Bölüm

DEMİRDENİZİ GECEYE aldırış etmedi ve pek çok antik trenin enkazını ortaya çıkardı. Bu nasıl bir mezarlıktı? Başarısız girişimlerin ölümü hatırlatan bir sahnesi.

Kaptanın hâlâ ayakta durduğu –bütün yaptığı, gelmekte olan felâketinin yönünde boşluğa bakmak iken onu hapsetmenin ne anlamı vardı ki– *Medes*’in arkasına bitişmiş *Pinschon*, kendi kısa ve kalın tekerlerinin üzerinde raylarda gidiyordu. Bu hızla engelleri aşarak yoluna devam edemezdi. Onun ötesinde, onların üstüne gelen filo şimdi gözle görülür bir buluttu. Egzoz, dumanlar, seyahatin tozu.

“Gitmemize asla izin vermiyorlardı,” dedi Caldera. Haritalarını çevirdi, onlara her açıdan baktı. “Biz yakınız. Bir şeye. Annemle babamın gittiği yeri görebiliyorum ve şeyi de görebiliyorum... Sanırım biz onların *kaçınmaya* çalıştığı bir yere doğru gidiyoruz gibi görünüyor...”

“Bir şey bu trenlere yetiştii,” dedi Dero. “Şunlara bakın.”

“Düşünmemiz lazım,” dedi Sham. “Bunu enine boyuna düşünmeliyiz.”

Araştıracak, ıskartaya çıkmış tren iskeletleri arasında zikzak çizip makas değiştirecek zamanları yoktu. Fakat bu parçalanma manzarasından çıkarlarken, Dero işaret etti. Enkaz madde yoğunluğunun en sık olduğu yerin ötesinde, garip bir felaketle ters dönmüş, geçici bir çözüm olarak tekerleri hâlâ raylarda olan bir bojinin* üstünde, çatısının üzerinde dengeye gelmiş şey, esraren-giz bir şekilde hırpalanmış bir vagondur. Gökyüzüne doğru bakan döşemesi katranlı brandayla kaplıydı, ön tarafı çirkin bir takozla

* Vagonun ray düzensizliklerinden en az etkilenmesi amacıyla kullanılan, sabitlenmiş akslar ve tekerlerden oluşan bir dingil sistemi. –çev.

bükülmüştü. Dero ve Caldera'nın her ikisinin de ağzı açık kaldı. Sirocco, vagona değer biçerek göz atıyordu.

Onun Dero ve Caldera'nın ebeveynlerinin treninin bir parçası olduğunu Sham fark etti, ilk Shroake keşfinin bir parçası. "Ona ne oldu?" dedi Sham.

"Bazen onun içini temizliyorlardı," dedi Dero. "Bunu bize öğrettiler. Ama bu öyle görünüyor ki..."

"Bunun nasıl görüldüğünü bilmiyorum," dedi Caldera.

"Bakın." Sirocco, filonun görünür hale geldiği yeri işaret ediyordu. "Bizden hızlı ilerliyorlar."

"Bu yine aynısı," diye fısıldadı Dero. "Bizi diğer herkesten daha iyi buldular. Sanki bizden önce buradalarmış gibi."

"Bazılarının," dedi Sham dikkatlice, Juddamore'un resimlerini düşünerek, "bilgisi olmuş olabilir. Nereye gittiğiniz konusunda."

Sham, *Medes*'in en iyi teleskoplarıyla hâlâ yalnızca fena işlemlerini görebiliyordu. Sirocco ona enkazdan toparlanmış, yeni-enkaz ile özgün-enkaz birleşimi kendi mekanizmasını verdi. Sham gözlerini buna dayadı ve araştırma konusunun canlı yakınlığı onu sıçrattı. Gökyüzünü silahlarıyla şişleyen o büyük filo savaştreni.

"Reeth," diye fısıldadı. O kimdi, diye merak etti, demirdenizi ölümünden kaçırılmış hangi korsan, resimleri Reeth'e ipuçları verecek kadar iyi hatırlamıştı? Juddamore? Elfrish gitmişti. Robalson korkunç şekilde gitmişti.

Raylar giderek seyrekleşiyordu. *Medes* ve yoldaşları, sanki bazı sabırsız kişiler tarafından izleniyormuş hissi veren yarıklarla ayrılmış bir sarp kayalık perdesine, bir dizi kayaya doğru hızla ilerliyordu. "Gerçekten kahrolası zekice boks yapmalıyız," dedi Sham. "Gerçekten, kahrolası, zekice."

Son Bajjer rüzgâr arabası da uzaklaşmaya başladı. Şu anda *Medes*'in her iki yanında devam etmelerine yetecek kadar hat yoktu. "Bekleyin," diye bağırdı onlara doğru Sham. Düşündüğünden daha fazlasını kapmış olduğu onların dillerine ait temel bilgilerle, gitmemeleri için onlara yalvardı. "Trene çıkın! Biz yakınız!"

“Neye?” diye bağıarak karşılık verdi birisi.

Bazı arabalarda tartışmalar vardı. Hattan hatta tartışa tartışa sallanarak ilerlediler. Bajjer savaşçısı bir kadının arkadaşlarına yumruğunu sallayıp, dönüp, kilometrelerce demirdenizi ileride arabasından muhteşem bir şekilde atlayıp, kendisini *Medes*’in tarafına atmasını, onun trabzanını yakalamasını ve kendi aracı uzaklaşırken kendini trene çekmesini Sham heyecanla izledi. Sonuna kadar bu işin içinde olacak birkaç başka cesur da aynısını yaptı. Hızla büyüyen boşluklara atladılar.

“Çabuk!” diye bağırdı Sham. Ama yakınlardaki bir tren çalışanı zıplarken bir zamanlama hatası yaptı. Atladı ve parmakları köstebekçinin yan cephesini kavrayamadan kaydı. Soluğun kesi-lişi, bir çığlık, bir pat sesi ve o, rayların kenarındaki kayalara feci şekilde savrulmuştu.

Herkes dehşet içinde bakakaldı. Kaptan bile şok içinde baktı. Bajjer arabaları gerilediler. Bu savaşa katılmak için hâlâ kendilerini hazırlamakta olan savaşçıların hiçbiri, hâlihazırda uzak kalmış raylardan Sham’a bakıp liyakatsiz bir vedayla ellerini kaldırmaktan başka bir şey yapamıyordu.

Benekler haline geldiler. Sham karşılık olarak ve teşekkürler anlamında kendi elini kaldırdığını görmüşlerdir diye umdu.

“CALDERA’NIN...” diye konuşmaya başladı Dero.

“Oraya git,” dedi Caldera. Sham’a haritasında bir yer gösterdi. Onu işaret etti. Sham’a dikkatle baktı. “*Orada*.”

“...bir fikri var,” diye bitirdi kardeşi.

Sham bir saniye bile kaybetmedi. Netleştirilmesini talep etmedi. Caldera Shroake’yi sorgulamadı. Yalnızca, hiç soruşturmak-sızın ya da kılı kırk yarmaksızın, talep ettiği gibi makas değışti-ren makasçılara doğru bağırdı; bu son seyrek kesişme noktaları kilometrelerinde, küçük bir hat yumağının içine, tepeliklerin ve tepelerin yakınındaki rotaya doğru bir mil ya da daha fazla dönüyorlardı.

Dikkat çekici bir kurtarma faaliyeti olmasa da savaştrenini kolaylıkla görebiliyordunuz. “Bizi *şuraya* götür,” diye tısladı Caldera. Daha fazla talimat verdi ve *Medes* titredi.

Bir habercikuş filoyu araştırmak için üzerlerinde uçtu, ama o yaklaşırken fışkıran ani bir ateşle bir mermi silahtreninden gökyüzüne doğru kükredi. Melek, muazzam şiddette acı bir ciyaklamayla, kalıntılarını saçarak patladı.

“Ah lanet olası Taşyüzlerim!” diye çığlık attı Vurinam. “Bunlar *aklını kaçırmış! Cennete* ateş açıyorlar.”

“Bizi yakalayacaklar,” dedi Fremlo. “Hiç yolu yok.”

Paslar içinde terk edilmiş, yamuk yumuk şeylere karşılık, bütün manzara içinde şimdi yalnızca iki tren vardı. Savaştreni, tren çalışanlarının alaycı gülümsemelerini görecekleri kadar yakındı. Köstebekçiler, sanki Manihiki savaşçıları onlara ulaştığında kahrolası bir fark yaratabilecekmiş gibi, mızraklarıyla pozisyon aldılar.

Medes oyukların ve tümseklerin yanından, arapsaçının dolambaçlı yolunun sonuna doğru bütün hızıyla ilerliyordu, Caldera’nın anladığı ve o kaosun içinde Sham’ın yaklaştıklarını fark etmedikleri bir şeye doğru.

Sessiz ve sapına kadar önemli bir geçişle aniden son bir enkaz setini, nihai bir tümseği ve tüneli geçip, demirdenizinin dışına ve son, tek, solo raya aceleyle çıktılar.

“BAKIN,” DİYE SOLUDU SHAM. Oradaydı. Yanında ekip arkadaşları ve dostlarıyla, pek çok kez uzun uzun bakmış olduğu resmin içinden fırlıyordu.

“Bakıyorum,” dedi Caldera.

“Şuna *bak!*” Filo çok geçmeden Sham’ı yakalayacaktı, ama yaşadığı şu an, ona aitti.

“Kalıntıları gördün,” dedi Caldera. “Enkazları.” Sham gözlerini o tek bir rayda tutuyordu. “Sham. Bunu neyin yaptığını düşünüyorsun? Annemle babam bunu gördüler, ama geri döndüler, hatırla. Neden bizi annemle babamın gitmediği yerlere getirdiğimi düşünüyorsun?”

İyi soru. Sham'ın dağılmış kafasını çalıştıracak kadar iyi. Sham onun yüzüne bakmak için döndü. Tekrar, arkalarından kükreyen, onları son hatta kadar takip eden Reeth'in trenine baktı. "Yaklaşık on beş saniye içinde," diye fısıldadı Caldera, "yanıtı öğreneceksin."

Sham gözlerini kıstı. "Bir şey vardı..." On iki saniye.

"İnsanları dışarıda tutan bir şey," dedi Sirocco. Sekiz. Yedi.

"Bunu hâlâ yapan bir şey," dedi Fremlo. "Bir şey..."

"...büyük bir şey," dedi Sham.

Üç.

İki.

Bir.

Geçmiş oldukları çukurdan bir ses geldi.

"Hızlı git," dedi Caldera. Gürültü arttı. "Gerçekten, hızlı gider misin?" Sanki her yerdeydi. Güvertedeki herkes böylesine korkunç bir sesi çıkaranın ne olduğunu görmek için döndü. Böylesine bas perdeden bir öğütme sesi. Metalin böylesine inlemesi. Savaştreninin güvertesindeki yetkililer de döndü. Bir tepe sallandı.

"Sanırım yeterince yaklaştık," dedi Dero. Gevşek taşlar sıçradı. Çukur girişindeki asma perde zangırdadı. Gökyüzü yüksek ve tiz bir sesle dolmuştu. Ve çukurun dışına, raylarda giden bir şey çıktı.

Bir melek. Daha önce görmüş oldukları hiçbir şeye benzemeyen. Herkes dehşet sesleri çıkarıyordu.

Yerin altından, dikenli ve kılçıklı metalleri olan bir tren. Buhar tükürdü, ateş saçtı. Sırtındaki yükseltinin bacalarından gri bir duman yükseliyordu. İçinde kaç parça vardı? Yol ve yordamlarını kim sayabilirdi? Kısım kısım ışığa çıktı. Bir dikenli kuleler konvoyu gibi.

Bu feci şey kaç yaşındaydı? Kuşlar acı acı öterek uçtular. Gün-ya, Sham'ın kollarına sokuldu. Melek sertçe bastırdı ve dehşet saçan gürültüsünü çıkardı. Ön tarafı kama şeklinde bir bıçak ağzıydı. Alçaklardaki gök gürültüsüne benzer bir patlamayla geldi.

Kilometreleri silip süpürdü. Çok hızlı geldi. Silahları parladı. Mürettebat tapınan insanlar gibi gözlerini ona dikmişti.

"Cennetin karakollarına," diye soluk aldı Sham, "hoş geldiniz."

“İşte insanları,” dedi Caldera, “dünyanın kıyısından uzak tutan şey bu.”

“Ama,” dedi Dero, “ikimizle bir anda karşılaşmaya alışkın değil.”

Melek, Manihiki savaştreninin arkasındaki tek gerçek hattın üzerine doğru uludu. Arkadan öne, hepsi –melek, filo ve köstebekçi– bu tek raya mahkûmdu. Bütün yapabilecekleri hızlı gitmekti.

“*Hareket* edecek misin?” Bu Kaptan Naphi’ydi. *Pinschon*’a ve dünyanın sonunun koruyucusundaki hantal savaştrenine bakıyordu. Buna rağmen, mürettebata da bağıırıyordu. Bunu biliyorlardı; itaat ettiler. *Medes*’i hızlandırmayı başardılar.

Melek imkânsız bir hızla yaklaştı. Reeth’in treniyle arayı kapadı. Sham, meleğe gözünü dikmiş Reeth’i görebiliyordu. Daha yakın. Yakın. Kapattı.

Manihiki yetkilileriyle ilgili istediğinizi söyleyebilirsiniz ama onlar cesur ve muhalif ruhlulardı. Sürekli ateş ettiler. Kurşunlar, mermiler yolladılar, gelmekte olan meleğe bombalar attılar. O ise onları görmezden geldi. Patlamalar arasından gıcırdayarak ilerledi. Arka vagona ulaştı.

Meleğin kaması ayrıldı, bir ocak ağzı gibi açıldı, göksel dişlerin ve kesilmiş metalin içi gibi parladı. Isırdı. Dışarı ateş soludu.

Dehşet verici bir parçalanma, bir parıltı, dönen bir metal girdabı. Ve savaştreni gitmiş, yok olmuştu.

Öylece yok olmuş. İnanılmayacak kadar hızlı. Düşmana karşı işlenmiş olsa da, köstebekçiler böylesine bir eylemin görüntüsü karşısında çığlık attılar. Savaştreni ve üzerindekiler yenmiş, yanmış ya da meleğin tekerleri altında çiğnenmişti. Saniyeler, hepsi bu kadardı, Manihiki’nin o gururu kalıntıların içine saçılmış, çöp olmuştu.

Medes’in üzerine yine bir sessizlik çöktü. Sham titredi. Melek, döküntülerin arasında alev alevdi.

“Onları durdurdu!” diye bağırdı birisi.

“Onları durdurdu, evet,” dedi Sham. “Ama ben olsam çok heyecanlanmazdım. Çünkü onunla aramızda artık hiçbir şey yok. Ve o hâlâ geliyor.”

Yetmiş Altıncı Bölüm

MELEKLERİN BİN TANE işi olurdu. Her iş için bir şekil. Her görev için tanrıların fabrikalarında göksel mühendislik. Pek azımız böyle en ayrıntılı ve girift tasarımlara göre yapıldık.

Bir meleğin felsefesinde, bir zamanlar denmişti ki, iki kere iki on üç eder. Bu bir kötüleme değil. Melekler çılgın değil, çılgınlıkla alakaları yoktur. Şu ana kadar teologların anladığı kadarıyla, onların amaçlarında kesin saflık vardır. Cenneti temiz tutma görevine kama keskinliğinde bir sadakat.

Zihni dağınık insanlar için, *Homo vorago aperientis** için, böylesine cam berraklığında ve kesin bir gayretin hiçbir anlamı yoktur. Bu, deli diye nitelediklerimizin abukluklarından büyük ölçüde daha az anlaşılırdır.

Sürekli ve mutlak bir biçimde akli başında olan melekler, zavallı insanlara bıkıp usanmadan ve delicesine ölüm saçıyor görünmekten başka bir şey yapamıyordu.

* Yazar, 69. bölümün sonunda, “Homo vorago aperientis” için “Önünde engin ve müthiş bir delik açılan kişi” açıklamasını yapmıştı. Latince “homo”, insan/kişi; “vorago”, boşluk/uçurum/cehennem; “aperientis”, açmak/ortaya çıkarmak/örtüsünü kaldırmak anlamında. –ed.

Yetmiş Yedinci Bölüm

SHAM YUTKUNDU. Melek –alevler saçan ve gıcırdayan o habislik– kaptanın ötesinden ve trenin arkasından geldi.

Tekerleri farklı boyutlardaydı; onların ve anlaşılan* teçhizatlarının düzensiz yan cephesi. Silahlarla dış dış. Ne pencereleri vardı, ne de buna ihtiyaç vardı. Ne dışarıyı görme ne de içeriği görme söz konusuydu: raylarda sürülen, koruyucu bir gazap arabasıydı. Geçerken çalıları yakıyordu.

Medes'in üzerindeki ateistler bile dualar fısıldıyordu. Sham yutkundu. Hadi gelin, diye düşündü. Durmayın, diye düşündü. Dahasını düşünün.

İlerisi, çok yakındaki ufuk, dünyanın sonuydu. Diğer yönde aynı mesafede melek vardı. *Medes'ten daha hızlı ilerleyen. Hesap basitti: durum umutsuzdu. Orada her ne varsa, onlar ona yetişmeden melek onlara yetişecekti.*

Kaptan hareket etmiyordu ve bütün korkunçluğuna rağmen, meleğe değil de daha çok onun ötesine bakıyor gibiydi. Sham elindeki alıcıya baktı. Ekrandaki parlak lekeyi gördü. Alaycı Oğlan'ı neredeyse unutmuştu.

“Kaybettik,” diye bağırdı birisi.

Sham makineyle oynarken Günya'nın gerildiğini hissetti. Kaptan makineyi kurcalarken yarasanın nasıl yalpalayarak ona gittiğini hatırladı ve gözlerini kıstı. “Ben onun felsefesiyim,” demişti Naphi kralköstebek için.

* Anlaşman cihazları ve sistemleri, demiryolu ulaşımında, bir istasyon içerisindeki ve komşu istasyonlar arasındaki trafiği kontrol eden, özellikle kavşak ve geçitlerdeki sinyalizasyonu ayarlayan sistemler/cihazlardır. –ed.

“Sirocco,” dedi Sham. Mekanizmayı salladı. O hareket ederken Günya alçalıp yükseliyordu. “Bu şeyin sinyalini kuvvetlendirebilir misin?”

Sirocco tartıyormuş gibi baktı. “Mümkün olabilir. Daha fazla güce ihtiyaç var.”

“O halde başka bir şeye bağla.” Sham etrafına baktı, *Medes*’in dahili konuşma sistemini işaret etti. “O motordan güç alıyor. Hadi, sen kurtarıcı değil misin? Senin işin bu.”

Sirocco kemerinden aletler çıkardı, hoparlörlerden kablolar çekip onları soydu. Bazı şeyleri çözüp diğerlerini birbirine bağladı. Aletlerini hızla giden *Medes*’in sistemine bağlamadan önce bir saniye tereddüt etti. Büyük bir çatırtı oldu ve trendeki bütün makineler bir an için gidip tekrar geldi.

“Ah kafam!” diye bağırdı Sirocco. Bunu hepsi hissetti. Mürettebat, havada, tam da trenin maddi varlığında bir şeyin yükselmesi, vınlaması, titremesi karşısında sızlandı. Kaptan bile sendeledi. Sham ürktü ve Sirocco’nun kolunu kavrayıp alıcıyı aldı. O şimdi trenin iç kısımlarına bağlıydı.

Günya ona bağıırıyordu. Makineyi eşeliyor, kazıyordu. Sham uzun uzun baktı. Ekrandan ışık taşıyordu. Koyun gibi meliyordu. Alaycı Oğlan olan parlak leke daha önce görmediği kadar hızlı hareket ediyordu.

“Ah başıma gelenler,” diye fısıldadı Vuriram. “Siz ne yaptınız?”

“Güçlendirdik,” dedi Sirocco.

“Bunun anlamı ne?” diye bağırdı Mbenday. “Köstebeği mi hızlandırdınız?”

“Bu teknik başarıyı baltalamaktan ne kadar nefret etsem de,” dedi Fremlo. Doktor anlamlı bir şekilde arkalarına baktı, kükreyen meleğe. Mürettebat gözlerini dikti.

“Alaycı Oğlan,” dedi kaptan sersemlemiş bir şekilde. “Alaycı Oğlan şimdi sizin de felsefeniz ve siz ona aitsiniz. Onunla karşılaşmak zorunda kalacağız.” Melek konusunda endişeli olsa bile, bunu göstermiyordu. Kaptan gülümsedi. Platformuna yürüdü.

“O haklı,” dedi Sham.

“Ne?” diye tısladı Vurinam. “O aklını kaybetmiş! Bizi neyin yakalamak üzere olduğunu görüyor musun?” Korkunç motoru işaret etti. “Bir şey var ki bu lanet olası köstebek değil!”

“O haklı,” diye ısrar etti Sham. “Biz köstebekçiyiz. Ve şimdi köstebekçilik becerilerimize ihtiyacımız var.”

Yetmiş Sekizinci Bölüm

JKİ TARAFTA DA HAT YOKTU: filikaarabalarını çıkaramıyordular. Trenin önündeki patlayıcı zıpkın, boşu boşuna yanlış yönü işaret ediyordu. Bunun yerine, *Medes*'in kış tarafında toplandılar. Benightly daha öteye gidip aşağıya, arkalarından dürtükleyip duran *Pinschon*'un üstüne atladı, tam ucuna gitti. Birkaç kilometre gerilerinde olan büyük meleğe karşı silüetini vererek durdu. Meleğin ağız kısıkağı açıldı. Kükredi.

Işık azalıyordu. Rayların gümbürtüsünün altında başka bir gümbürtü, yerin gümbürtüsü vardı. “Bu ne?” dedi Caldera. Kovalamacanın ardındaki düzlükte yer titriyordu. Ve patladı. Dev yükseklikte bir köstebek tepesi patlarken Sham nefessiz kaldı. Onların yönünde bir oluk kükrüyordu.

“Taşyüz,” diye fısıldadı Sham. Sirocco etrafından kablolar çıkan vericiyi çektişirdi ve ondan imkânsız bir son damla gücü çıkardı. Kilometrelerce ötede, kalın toprağın arasından, Sham, Alaycı Oğlan'ın kükremesini duydu.

Medes kaya hattındaki bir yarığın içinden, hemen peşinden sanyeler sonra gelen muzaffer melek olduğu halde, sürüp geçti.

Ekibi Benightly'yi seyrediyordu. Ne kadar koca bir adam olsa da, bütün cüssesi gerilmiş olsa da, hücum halindeki tanrı ziyaretçisinin önünde minicik görünüyordu. Zıpkınını kaldırdı. Meleğe karşı. Gülünesi bir durumdu. Ama Benightly silahını geri çekti, bekledi ve bir şekilde gülünç görünmedi. Melek yaklaştı.

“Ne yapıyorsun?” diye bağırды kaptan. “Alaycı Oğlan daha gelmedi bile.” Benightly tek kelime etmedi. Ama dünyanın kendisi yanıt verdi.

Sarsıldı. Kayalar titredi. Arkalarında, kaya yarığının girişinde, yer yükseldi. Çatladı. Gelgit dalgasından daha büyük. Kayaları, rayları sarsan ve düşen kayaları bayırlardan aşağı fırlatan kabaran sarı şeyden koyu bir kir düştü. Sanki toprak yeni, şahlanan, kürkle kaplı bir dağı tükürmüş gibiydi. Dışleri olan. İmkânsız bir fildişi talpa, dev kralkötebek.

Sham'ın midesinden kan çekildi. Sendeledi. Abacat Naphi ulur gibi hoş geldin dedi.

Solgun ve kaba tüylü bir muazzamlık, tüy çöküntüsünün içinde kör kırmızı gözlerin anlık bakışı. Kötebek kükredi.

Ve alttaki karanlığa tekrar çöktü. Amansız meleğin arkasında, demirdenizindeki son hat sıkıntılı bir biçimde kımıldanıyor, köstebek teslim ol çağrılarına doğru herhangi bir trenden daha hızlı kazarken kısım kısım buruşuyordu.

Sham dehşet gözyaşlarını gözlerini kırıştıtararak uzaklaştırdı. Mürettebat, melek yüzünden ve onun arkasından gelen şey yüzünden sarsılmıştı, herkesin ağzı açık kalmıştı. Düşünecek zaman yoktu. Geçişlerinin yarattığı yankılar kaybolup gitti, değişti ve birdenbire *Medes* kayaların arasından çıktı. Melek yaklaşıyordu. Sham neyin gelmekte olduğunu görmek için ileriye baktı ve yine ağzı açık kaldı.

Bir köprü. Sonsuz. Dünyanın sonundan karanlığın içine uzanan bir köprü. Demirdenizinin kenarındalardı. Son bir kayalığa doğru hızla gidiyorlardı. Dünya bitmişti. Tek gerçek rayları hiçliğe, dünyanın ötesindeki boşluğa devam ediyordu.

Duramayacak kadar hızlı gidiyorlardı ve bir melek tam arkalarındaydı. Motoru zaferle çalışıyordu.

“Siz,” dedi Benightly meleğe, “yeterince yakınsınız.”

Meleğin metal ağzı açıldı. Benightly bir av ilahisi söyledi. Sham elini açtı.

Sirocco alıcıdan onu destekleyen kablo bağlarını çekip çıkardı. Onu Sham'a verdi, Sham ile kaptanın arasına girdi.

Sham öne koşup ve bir dua edip alıcıyı *Pinschon*'a doğru, Benightly'ye doğru fırlatırken, "Hayır!" diye bağırdı Naphi ama kurtarıcı onu geride tuttu.

Alıcı kavis çizdi. *Çok yüksek! Çok yüksek ah ne yaptım?*

Ama Benightly dosdoğru yukarı sıçradı. Parmak uçlarıyla şarj edilmiş alıcıyı havada kaptı. Yere inerken bir yandan da onu mızrağına ilıstirdi. Fırlatacak kolu hazır, hedefini belirleyerek durdu; Kaptan Naphi bağıırıyordu ve melek, yakıcı bir zafer esintisiyle gıcırdayan alevli tren takımlarına doğru ağızımsı şeyini tekrar açtı, Benightly'nin onu içine attığı rüzgârlara doğru.

Mızrak uıttı. Harika bir atış. Benightly meleği değil de onun olacağı yeri hedeflemişti. Mızrak onun ağzının içine hızla çarptı. Ağzı kapandı.

Hızlı rüzgârla birlikte, hiçliğe giden köprüde sarsılırken ve kara geriye çekilirken, *Medes*'in tekerleri birden yükselen raylarda tıngırdadı. Birisi çığlık attı. "Frenler!" diye bağırdı. Her iki yan da boşluktu. Sham sendeledi ve gözlerini hızla yaklaşan meleğe dikti.

ONUN ARKASINDAN BİR ŞEY GELDİ. Canlı bir deprem. Dünyanın kıyısını sarsan. Kara toprak ayrıldı ve hayvan azameti birden ortaya çıktı.

Solgun canavar aşağıdan çıkıyordu. Destansı bir öfkeyle dişlerini gıcırdattı. O ağız! Kule gibi azı dişlerinin sürtündüğü yerde muazzam salyalar. Köstebek uludu. Asılı kayalar gibi kalçalar, kule gibi pençeler, ışığı küreyen.

Muazzam, haşın, kadife hayvan güvenliği kırıp geldi.

Alaycı Oğlan hızla yükseldi. Bulut azametinde ve yırtıcı.

Ve havada büküldü, sallanarak, sonsuz yan kısımları ve göbeğiyle meleğe doğru hücum ederek gelirken, Sham silahların küt bölümlerini gördü. Koparılıp kırılmış falçatılar, kabzalar ve bıçak sapları, başarısız avlardan kalma hayvan postlarının arkeolojisi, izbandut gibi bir kazıcının sataştığı ve canına okuduğu, yüzyıllar boyu birikmiş, acıtan ganimetler.

Görünmeyen o kurtarılmış gücü, şimdi meleğin ağzından yüksek ve tiz bir ses çıkaran o sinyali avlamak için, dev kralkötebek aşağıdan geliyordu. Meleğin üstüne. Kalın, düz dişler ortada. Metal tahribatın çılgılığıyla, Alaycı Oğlan ısırdı.

Melek bütün silahlarını ateşledi. Ateş, dev yarattığı boydan boya sağanak gibi geçti ve sarı tüylerini alazladı ve o hırladı ama gözleri yuvalarından fırlarken bile ağzıyla kavradığını bırakmadı. Mürettebat ağzı açık bakakalmıştı.

Kaptan, Alaycı Oğlan'a seslendi; gürültülü ve sözsüz bir selam, meydan okuma, ağıt.

Tanrısız kötebek, meleği raylardan koparıp attı. İki büyük varlık, ağır akan zamanda taklalar attı, savruldu, karanın sonları boyunca oyuklar açtı. Alaycı Oğlan silkeleyerek, tanrısız çöpleri ve ateşi saçarak avını parçalara ayırdı.

Melek, sarp kayalığın kıyısında, saniyeler boyunca dimdik durdu, bir kule, dönen tekerler. Sanki düz toprağın üzerine tekrar devrilmeye kararsızmışçasına. Yanmakta olan, çelikten dolayı delik deşik olmuş ve kan döken Alaycı Oğlan, onu kavrarken *Mede'se* gözlerini dikti.

Sham o kan renkli göz kürelerinin ışığı karanlıktan güç bela ayırt edebildiğini biliyordu. Yine de kralkötebeğin onlara doğru dikkatlice baktığına hep yemin ederdi. Gözlerini dikti, çiğnedi ve *iteledi*. Avını ve kendisini o andan ve dünyanın sonundan iteledi.

Kötebek ve melek düştü. Melek treni takla attı ve onunla birlikte kaptanın felsefesi, büyük güney kralkötebeği, *Talpa ferox rex*, büyük Alaycı Oğlan da boşluğa düştü. Ve Sham kötebeğin giderken kaptanın gözlerine kin ve memnuniyetle baktığına, bütün sevdiklerinin canı üstüne her zaman yemin edebilirdi.

MELEK GÖLGELERİN İÇİNE doğru parçalara ayrıldı, bir yangın sağanağı haline geldi. Ada büyüklüğündeki talpa, demirdenizinin ötesindeki çukuru dolduran karanlık onu yutana dek düşerken

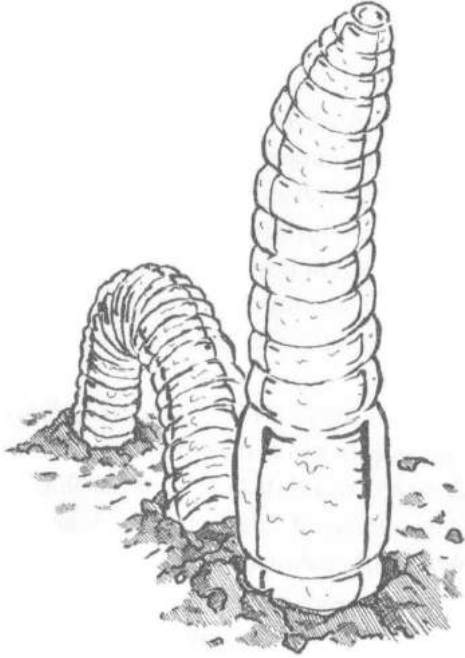
hayalet gibi korlaştı ve *Medes* boşluğun yukarısında kalıp çarpma sesini, asla gelmeyen bir sesi bekledi.

“İyi kazılmış,” diye fısıldadı sonunda Sham sessizliğe doğru.

Vurinam bunu tekrarladı. Fremlo onu kopyaladı. Fremlo onu ve Mbenday Fremlo’yu. Sonra diğerleri, daha ve daha çoğu. Yashkan bile boğazını temizleyip bu kelimeleri söyledi. Ve onlar devam etti, ta ki herkes bağırana dek ses yükseldi, “İyi kazılmış!” İyi kazılmış, tanrılar tarafından, iyi kazılmış!

“İyi kazılmış, yaşlı köstebek!”

SEKİZİNCİ KISIM

Tundra Solucanı
Lumbricus frigidinculta

Streggeye Köstebekçileri Yardımlaşma Derneği'nin arşivlerinden
izin alınarak çoğaltılmıştır.

Yetmiş Dokuzuncu Bölüm

KAPTANIN ÇIKARDIĞI SESLER yüzünden herkesin dikkati ona yöneldi. Herhangi bir insanın daha önce çıkarmış olduğu herhangi bir sese benzemiyordu. Naphi ne çılgılık atıyor ne de ağlıyordu, ne inliyor ne de şikâyet ediyordu. Trenin ucunda durdu, felsefesinin gitmiş olduğu havanın derinliklerine doğru uzun uzun baktı, düzgün sözcüklerin arasına sokulabilecek türden bir dizi ses çıkardı. Sanki bir dilin döküntülerini ve ıskartalarını konuşuyormuşçasına.

“Ah,” dedi Naphi. Ses tonu sakindi. “Uff.”

Daha yeni görmüş olduğu boşluğa doğru iniş yüzünden Sham’ın hâlâ başı dönüyordu. Dikkatini kaptana verdi.

“Asuh,” dedi Naphi. “Mıhh. Ehh.” Kurulmuş gibi kaskatı, güvertenin ucuna yürüdü. Sham arkasından gitti. Kaptanı büyüyen gözlerle izliyordu. Sham, Sirocco’nun yanından geçerken, onun kurtarıcı kemerinden keskin bir alet kaptı.

“Durun!” dedi.

Naphi döndü, karşı koyan bir yüzle. *Medes*’in tren çalışanları Naphi’ye baktı birer birer. Sham hızlandı. Naphi sol eliyle trabzanı kavradı. Kendini ustalıkla yukarı çekti ve sağıyla, onların her zaman etten olduğunu bildikleri koluyla, ekibini selamladı. Bıçağını çekti, göğüs göğüse avlanma için hazır, yüzünü karanlığa döndü.

“Hayır!” diye bağırdı Sham.

Kaptan gizli ve gelişkin uzvuyla bariyeri kavrayarak sıkıca tutundu, kendisini döndürdü, bacakları kenarın üstüne gelip, çevresinden dolanıp, öbür yanına, oradan da dışarı, tam boşluğun içine

gelecek şekilde. Bir jimnastikçi kadar düzgün döndü ve kralköstebeği takip etmek için peşinden aşağıya dimdik düşmeye başladı.

Ama Sham oradaydı. Kaptan korkuluğu bıraktığı sırada, Sirocco'nun aletini tam aşağıya, onun sahte suni kolunun güçlü edevatına sapladı.

Sham'ın nişan alacak zamanı yoktu. Yalnızca bıçağı boru tesisatına daldırdı. Bir elektrik çatırtısı oldu, dumanın *puf* sesi ve kaptanın çok uzun süredir taktığı metal eldiven kısa devre yaptı, kasıldı, aniden kapandı. Onu Medes'in yan tarafında asılı halde bıraktı.

"Bana yardım edin!" diye bağırdı Sham, eğilerek. Sonsuz hiçliğin üzerinde sallanan, kendisine bakan kaptana gözlerini dikti.

"Bak şimdi," dedi kaptan garip, yumuşak bir sesle. Bacakları trenin yan tarafını tırmalıyor ve tekmeliyordu. Hançeriyle kendi robotik kılıfını ısrarla dürttü, onu yerinden kaldırmaya, kendini bilinçsizce gerçekleştirdiği tutuşundan kurtarmaya ve felsefesini takip etmeye çalışıyordu.

"Yardım edin!" diye bağırdı yine Sham, kaptana elini atıp onun silahından kaçınmaya çalışırken. Derken Sirocco, Mbenday ve bir avcının dikkatiyle Naphi'nin elinden bıçağı vurarak atan Benightly geldi. Bıçak fırıl fırıl dönerek gözden uzaklaştı. Naphi'yi kavradılar. Birlikte kaptanı tekrar güverteye çektiler.

"Bakın şimdi," deyip durdu Naphi, sessizce. "Yakalamam gereken bir şey var." Çok da direnmedi.

"Onu sağlama alın!" diye bağırdı Mbenday. Sirocco, takma kol bir klik sesiyle kaptanı bırakana dek penseler ve tornavidalar çıkardı. Ekip Naphi'nin ellerini arkasından kelepçeyle bağladı.

"Bakın şimdi," dedi Naphi tekrar ve başını iki yana salladı. Söylendi. Kendi kendine homurdandı ve yığıldı. Ne savaştı ne ağladı.

"Kahrolası melek!" Şimdi bağıran Sirocco'ydu. *Pinschon*'un üzerinde, elleri kalçasında, tıpkı kaptanın baktığı gibi aşağı bakarak duruyordu. "Gitti. Gitti. Bu bir felaket!"

Öyle miydi? Sham tartışamayacak ya da anlayamayacak kadar çok yorgundu. Shroake'lere bakmayı sürdürdü. Dero nefesini

tutarak aşığı, karanlığın içine baktı. Caldera patlayacakmış gibi görünüyordu. Gözleri kocaman açılmış, hızlı hızlı nefes alıyor, heyecandan titriyordu.

Köprü tuğla ve kirişlerle yapılmıştı. Boşluğun yer aldığı dikey tarafa ulaşmak için aşığı doğru bir yay çizmişti; asılı kalmış çakıllar, sertleşmiş topraklar, enkaz hatları arasındaki demirdenizinin yan tarafını içeri doğru iten bir payandaydı. Köprü, gelmekte olan geceye uzanmış hat. Sonsuz görünüyordu. "Ayakta kalmasının hiç yolu yok," dedi Sham.

"O bir şey," dedi Caldera. Sesi titriyordu. "Bilmediğimiz bir materyal."

"Göksel bir şey mi?" dedi Vurinam.

Caldera omuzlarını silkti. "Siz ne düşünüyorsunuz?" dedi.

Biz buradayız, diye düşündü Sham. Hiçlik üzerindeki bir köprüde. Gardiyan meleği atlatıldık! Yolumuza devam ediyoruz.

Cennete. Tek bir rayın üzerinde.

"O halde..." dedi Fremlo. Günya siyahlığın içine indi, silkine-
rek geri döndü, sanki yarasanın bile başı dönmüş gibiydi. "O halde buradayız," dedi Fremlo. "Peki ya şimdi?"

Gelmiş oldukları yol ve hatlar Alaycı Oğlan'ın meleklerle güreşip boşluğa yolladığı yerde enkazla kirlenmişti. Onu temizlemek saatler alırdı.

"Peki şimdi?" diye bağırdı Dero. "Hadi canım! Şimdi devam ediyoruz!"

Takip eden sessizlikte herhangi bir kanat çırpışı bile duymadılar.

HİÇBİR SEYAHAT bunun gibi olmamıştı. Medes'in ışıkları hiçbir şeydi: geri kalan her yer kapkarayken, onlar ışıklarını önlerindeki rayların birkaç gümüş kilometresine yansıtıyordu. Dönülecek hiçbir kavşak, atılacak hiçbir makas yoktu. Tek bir yükseltilmiş gece rayı. Her bir kavisi kilometrelerce uzunlukta, her bir direği evreni her ne döşeme döşemişse ona inen tuğla kemerler üzerin-

de, hiçliğin yukarısında ilerleyen bir trenin vuruşları için Sham'ın kafasında hiçbir isim yoktu.

Kasvet sonunda dağılmaya başladı. Gökyüzü diğer bütün sa-
bahlarda olduğu gibi yumuşaklaşıp berraklaştı ve bu netliğin
üzerinde yukarıgökyüzünün küf kokusu ve girdabı vardı. Sağ ta-
raflarında da, sol taraflarında da boş hava vardı. Arkalarında ve
önlerinde yalnızca köprü. Altlarında bulut; üzerlerinde ne kadar
varsa altlarında da öyle. Ve onlar, o kuşsuz gökyüzündeki hatta
amaçsızca ilerliyorlardı.

Şimdi görüyoruz, diye düşündü Sham. Köstebeklerin ötesinde,
enkazın ötesinde, demirdenizinin kendisini geçince. *Şimdi görece-
ğiz*. Şimdi çözmüştü.

Hayat vardı. Raylarda kaçışmalar vardı. Kertenkeleler. Şayet
böyle hayvanlar varsa onları besleyecek böcekler de olmalıydı.
Ahşabın alacalı yerlerinde bitkiler. Cennete yaklaşıırken rayların
arasında minik bir ekosistem.

Sirocco ıvır zıvırları ustalıkla kullanıp, uzmanlığını ortaya ko-
yup kaptanın sol kolunu tamir ederken, kaptan boşluğa bakmak-
tan başka bir şey yapmıyordu. Ekip, Naphi'nin kendi iyiliği için
onu trabzana kalın zincirlerle kelepçelemiştı.

“Ya bu sonsuza kadar devam ederse?” dedi Sham. “Bu hat.”

“Bu sonsuza kadar devam ederse,” dedi Caldera, “biz uzun bir
seyahatte olacağız demektir.”

İKİNCİ GÜN SABAH ERKEN, yollarını tıkayan bir şey gördü-
ler. Yumru yumru bir varlık. Yaklaşıırken onun sinek gözlü soğansı
önüne, sivri çıkıntılarına, yamru yumru varillerine gözlerini dik-
tiler ve Mbenday'ın sesi aniden interkomdan panik içinde çıktı:
“Bu başka bir melek! Bize *karşı duruyor*! Bizim üstümüze geliyor!
Geri dönelim!”

Kaos! Herkes lokomotifi çekip yönünü değiştirmek için yarış
halinde görev yerlerine koşuyordu.

“Durun!” diye bağırdı birisi. Bu, bir şokla fark ettiler ki, Kaptan Naphi’ydi. “Bekleyin.” Sesi uzaklardan duyulabilecek kadar güçlenmemiş de olsa, yeterince otoriteyle konuşuyordu. “Ona bakın,” dedi. “O *gelmiyor*. Ona bakın.”

Meleğin bağlantı yerleri, zırh levhaları arasındaki çatlaklar paslanmış ve orman gibiydi. Kireçlenmiş sızıntılar, içeriden akan şeyler birikmişti. Üzerinde ve içinde küf ve yosun oluşmuştu. Melek bu şeylerle, fışkırıp donmuş dalları ve çalılılarıyla kürklenmişti.

“Ölmüş,” dedi Dero.

Ölmüştü. Melek ölmüştü.

Göksel kadavra devasaydı. Çift katlı ya da üç katlı bir araç ölçüsündeydi. Çoktan soğumuş olmasına rağmen izleyenlerin ağzını açık bırakmıştı. Tuhaf bir biçimde, gösterişli bir biçimde antikaydı. Garip makine parçaları, mühürler ve el yazılarıyla bezenmiş, resim yazılar gibi, mağaralarda bulunan resimler gibi.

Medes ona ulaştı ve durdu. Ekip uzunca bir süre ona dikkatle baktı.

Sham titreyen parmaklarla uzandı. “Dikkatli ol, Sham,” diye fısıldadı Vurinam. Sham duraksadı. Kendisini dünyanın ötesinden bir elçiyle, onun sonsuz uykusunda fiziksel temasa hazırladı. Ancak daha ona dokunamadan başının üzerinden bir kol demiri uçtu ve boğuk bir çınlamayla meleğin önünden sekti.

“Kahrolası aklını mı kaçırdın?” diye bağırarak döndü. Caldera, kolu hâlâ atış pozisyonunda, duruyordu. Ekip gözlerini ona dikmişti.

“Ne?” dedi Caldera coşkuyla. Sham bir şey söyleyemeden Dero kendi silahını fırlattı. Sham ciyak ciyak bağıırıyordu, söz konusu nesne tangırdadı ve köprünün kenarından sonsuz boşluğa sekti.

“Ölmüş meleğe elinize geleni atmayı kesin!” diye bağırdı Sham.

“Ne?” dedi Caldera avazı çıktığı kadar. Yaşlı lokomotif garip bir ifadeyle bakıyordu. “Neden?”

Sekseninci Bölüm

“NE DEMEK İSTİYORSUN, ben burada ayrılıyorum demekle?” dedi Sham.

“Hangi kısmını anlamıyorsun?” dedi Sirocco. Sham’a gülümse-di, kötü bir şekilde değil ama.

“Buraya kadar geldin,” dedi Sham. “Buraya kadar geldin ve sen, sen beni kurtardın! Gidecek yalnızca birazcık yolumuz kaldı. Yal-nızca birazcık bir yol.”

Sham *Medes*’in ön kısmında durmuş, ona bağıırıyordu. Sirocco meleğin kıyısında duruyordu. İki tren sanki oransızca öpüşüyor-muş gibi birbirine yapışmıştı. Sirocco meleğin üzerine atlamış, kendisini onun kavisine çekmiş ve ekip ona sorgulayan gözlerle bakarken meleği talep ettiğini belirtmişti. Meleğin örtüsünü ince-lemeye, çekiştirmeye ve içindeki kırıklara merakla bakmaya baş-lamıştı.

Her neyse. Ama onu geçmenin yolu yoktu. Yalnızca bir ray var-dı. Ve bu cesedi kaydırmak mümkün değildi. Ne de onun peyzaj-vari bedeninin üzerinden bir filikaarabayı çekebilirdiniz.

“Pekâlâ, yürümek zorunda kalacağız,” dedi Dero. Ve hâlâ olan biten her şey yüzünden şaşkın, hâlâ dehşetten dağılmış diyebi-leceğiniz mürettebatın geri kalanının çoğu, Shroake kardeşlerin kurutulmuş yiyecek paketlerini, su şişelerini, aletlerini ve ıvır zı-vırlarını üzerlerine bağlayıp, keçi gibi meleğin üzerine sıçrayışla-rını izlemişti. Caldera birkaç kez geriye göz atıp, sonunda meleğin sırtının yıkık dökük bir çıkıntısının üzerinde durup, Sham’ın ken-disini seyredişini seyretti.

“Bekleyin!” diye bağırdı Sham. “Hangi cehenneme gidiyorus-nuz?”

“Ah hadi,” diye bağırarak karşılık verdi Caldera. Omuzlarını silktilti. “Gayet iyi biliyorsun, Sham. Onlardan çok daha ileriye geçtik, ama hâlâ oraya varamadık.”

“Orası neresi?”

“Gördüğümde anlayacağım. Buradaki mesele senin ne yapacağın?” Anten çalılıkları, pas pıhtıları, sonsuzluğun pisliği içinden dikkatle yürüyerek yoluna devam etti. “Tanrının cezası Shroake’ler, duracak mısınız!” diye bağırdı Sham. Caldera duraksadı. “Bize beş dakika verin ve aşırı duygusal olmayı bırakın. *Hepimiz* geliyoruz!”

PEK DEĞİL.

“Ben burada ayrılıyorum. Sana dünyanın sonuna gitmek istediğimi düşündüren ne?” dedi Sirocco. Matkapla meleğin örtüsünde bir yer açmıştı ve elini onun soğuk iç kısımlarına sokuşturuyordu.

“Zaten dünyanın sonunu çoktan geçtik,” dedi Sham. “Ve ben sandım ki, yani, benim için geldiğini...”

“Pekâlâ,” dedi Sirocco. “Gelme nedenim, aslında, tam burada.” Ceset motorun yan tarafına bir şaplak attı. İri gözlükleri içeriden yanarak onun gülümsemesini soluk bir gri ışıkla aydınlatmıştı.

“Enkaz mı?” dedi Sham. “Buraya *enkaz* için mi geldin?”

“Sham ap canım Soorap,” dedi Sirocco. “Seni seviyorum, Sham ve arkadaşlarını da seviyorum, ama sizin için burada değilim ve hiçbir eski enkaz için de burada değilim. Bunu her yerde bulabiliyim. Ben *melek enkazı* için buradayım!”

“Nasıl bildin bizim...”

“Onlarla karşılaşacağınızı mı? Cennetin yolunda melekler olduğunu herkes biliyor. Onları *yenmek* mi? Bunu yapmadım. Bir bahse girdim. Ve siz bunu bir güvenoyu olarak almalısınız.”

“Sham,” diye bağırdı Caldera.

“Bir *dakika*,” diye karşılık verdi Sham bağırarak.

“Nereye gitmek istediğinizi öğrendiğimde onlarla karşı karşıya geleceğinizi biliyordum,” dedi Sirocco, “ve inancım vardı. O yaşlı köstebek onu aşağıya götürdüğünde buna inanmadım. Buna ina-

namadım. Ama sonra birkaç kilometre daha takıldım ve işte buradayız. Bunun ne olduğunu anlıyor musun? Bu yeni-enkaz değil. Bu özgün-enkaz da değil. Bu alt-enkaz bile değil. Bu bütünüyle başka bir şey. Bu *Cennet*'in döküntüsü. Bu *ilah-enkaz*! Ve bu *bana ait*." Duyduğu haz dehşet vericiydi.

"Yardıma ihtiyacımız var," dedi Sham.

"Hayır, yok. Ve varsa bile, korkarım size verilmeyecek. Yolunuzun açık olmasını diliyorum, bunu gerçekten diliyorum. Ama ben bunun için geldim ve bu benim. Bu yüzden size iyi şanslar."

Sirocco ceplerinden birinden bir mikrofon çekip çıkardı. Küçük de olsa, içindeki teknoloji sesini öyle yükseltiyordu ki bütün ekip işitebiliyordu. "Lütfen dikkat," dedi. "Daha ileri gidemezsiniz. Size bir teklifte bulunabilir miyim? Ne yaptığımı biliyorum: sizin bir taşıtınız var. Bir anlaşmaya varabiliriz.

"Satışı yapmak için nereye gidileceğini biliyorum. Bu benim avım, nasıl ki büyük kralköstek sızinkiydi. Geriye götürdüğünüz köstek etiymiş gibi aynı koşullar, aynı paylar. Ve sanıyor musunuz ki insanlar kralköstek parçacıkları için iyi para ödüyor? Eh, daha önce enkaz işiyle hiç uğraşmadınız. Ve bu herhangi bir enkaz değil. Bunun *hepsi* bizim servetimiz."

"Güzel," diyerek kesti Sham. "Ama ben Shroake'lerle gidiyorum. Benim lanet olası hissemi alabilirsiniz." Sesini yükseltti. "Bizimle kim geliyor?"

Bunu bir sessizlik izledi. *Kimse elini kaldırmamasına samimi olarak şaşırmakta oluşum*, diye düşündü Sham, *benimle ilgili ne anlatıyor? Kimse tek kelime etmemesi?*

"Sham," dedi Mbenday. "Bizler kâşif değiliz. Bizler arkadaşlarına göz kulak olan avcılarız. Biz senin için geldik. Öyle değil mi?" Sham'ın yoldaşlarından bazıları ölü meleğe açgözlülükle bakıyordu. Bazıları süklüm püklüm bakıyor ya da onunla veya Shroake'lerle göz göze gelmekten kaçınıyorlardı. "Bu yüzden sana göz kulak olmamıza izin ver. Nereye gittiğinle ilgili hiçbir fikrin yok," dedi Mbenday. Kollarını kaldırdı ve paltosunun kollarının derisi

gıcırdadı. “Ya da diğer tarafta herhangi bir şey olup olmadığıyla ilgili.”

“Bu bir köprü,” dedi Sham. “Tabii ki diğer tarafta bir şey var.”

“Bundan böyle bir sonuç çıkmaz,” dedi Mbenday.

“Benightly!” dedi Sham.

Ama zıpkıncı boğazını temizledi ve derin Kuzeyli sesiyle tereddütlü bir şekilde gürledi, “Gel, Sham. Bunu yapman gerekmiyor. Siz de, Shroake’ler.” Caldera kaba bir ses çıkardı.

“Hob?” dedi Sham. “Fremlo?” Hiçbiri ona bakmıyordu. Sham gözlerine inanamadı.

“Yürümek mi?” dedi Fremlo. “Boşluğun içinde mi? Ne için olduğunu bilmeden mi? Sham, sana yalvarıyorum...”

“Hiç kimse mi?” diye bağırdı Sham.

“Biz senin için geldik,” dedi Vurinam. “Senin Shroake’lerin için geldik. Meleklerle kadar geldik. İstedığımız başka bir şey yok. Şimdi bizimle gel.”

“Troose ve Voam’a sevgilerimi gönderdiğimi söyleyin, ama ben devam ediyorum,” dedi Sham, ona bakmaksızın.

“Ben geleceğim.”

Bu Kaptan Naphi idi. Herkes gözünü ona dikti.

Shroake’ler bile geriye döndüler. Naphi zincirlerini tangırdattı ve onlara azametli bir gururla baktı, ta ki birisi koşup zincirlerini çözene kadar.

“Benimkine sahip olamıyorum,” dedi kaptan. Caldera’ya, Dero’ya ve sonunda da Sham ap Soorap’a baktı. “O halde başka birisinin felsefesi, hiçbir şey olmamasından daha iyidir.”

Seksen Birinci Bölüm

RAYLARDA YÜRÜMEK garip bir duygu veriyordu, hele bunlar gibi raylarda. Shroake'ler, kaptan ve Sham tek sıra halinde yürüyordu. Her iki yana da korkunç yakın mesafede köprü bitiyor ve boşluğa açılıyordu. Arkalarında Sirocco'nun çileden çıkmış nezareti altında, mürettebatın enkaz çalışmalarının tangır-tıları ve matkap sesleri vardı. İnsanlar güle güle diye bağırıyordu ve ne Shroake'ler ne Sham ne de kaptan bir yanıt veriyordu.

Sham saatlerce gözlerini ileriye dikili tuttu, etraflarını kuşatan yamaç dışında hiçbir şeye odaklanamıyordu. Yaşlı meleğin ıvır zıvırını yerlerinden, dişlerini ağzından çekeleyen; tasfiye arabasını, kasap vagonunun zeminini, depo sandıklarını, *Medes*'in ambarını dolduran mürettebatı düşündü. Seramik, cam ve eski metal mekanizmalarını.

Gün ışığı gitti, onlarsa yürümeye devam ettiler, ta ki karanlık, el fenerleriyle bile tehlikeli hale gelene dek. Birlikte yediler. Shroake'ler birbirleriyle fısıldaştı, bazen de Sham ile. Naphi hiçbir şey demedi. Uyudukları zaman, kendilerini raylara bağladılar. Rüyalarında sağa sola savrulma, dönme ihtimaline karşı.

Güneş üzerlerinden habercikuşların patırtılı geçişlerini tam olarak aydınlatmadan önce uyandılar. "Belki onlar giderlerken bunu hissedeceğiz," dedi Caldera, bir arada büzüşüp yaptıkları yetersiz kahvaltının ardından. "Yani tren. Belki onu raylarda hissedeceğiz."

"Belki bizi sarsıp düşürecek," dedi Dero. Bir ıslık sesi çıkardı, düşen bir şey gibi.

“Hiçbir şey hissetmeyeceğiz,” dedi Sham. Uzun bir süre yürümüşlerdi. “Ya yağmur yağarsa?”

“O takdirde dibine kadar dikkatli olmak zorunda kalacağız,” dedi Dero.

O günün bütün uzun saatleri boyunca ağır adımlarla yürüdüler. Sham tren rayları gözünü bağlamasın, etrafı başını döndürmesin diye bakışlarını çoğunlukla aşağıya odaklıyordu. Yani boş gökyüzünü, kuşsuzluğu, hemen hiçbir şeyi görmedi; ne zaman ki Caldera bağırdı, Sham durup ileriye baktı.

Başka bir sarp kayalığın dik yüzüne yaklaşıyorlardı. Yatay bir pusun içinden ortaya çıkmıştı. Raylar ve köprü görünmezliğe doğru ip gibi küçülüyordu, ama onun sonunun ötesinde dikey toprağı görebiliyorlardı. Derin yarığın öteki tarafını.

Sham yutkundu. Daha kaç kilometre gideceklerini Taşyüzler bilirdi. Devam etiler. Ve Sham bakışlarını her yukarı kaldırdığında o yüzey her zamanki kadar uzak görünüyordu. Fakat sonra birden, akşam yaklaşırken, dokusunu kestirebildi. Köprünün direklerinin nerede onun içine girdiğini görebildi.

Mutlak karanlığın kısa saatlerinde, bitkinlik onları bir süre durdurdu. Ama gecenin büyük kısmında yürümüşlerdi; çok geçmeden güneş yükselip Sham’ı uyandırdı ve sonunda nereye ulaştıklarını görebildi. Nefesi kesildi.

İleride, bir kilometreden az bir mesafede, köprü karaya temas ediyordu.

Seksen İkinci Bölüm

MAVAŞÇA, SİLAHLAR DOĞRULTULMUŞ, gözler açık, farklı türde bir kayaya, farklı bir toprağa yaklaştılar. Cennet, jeolojik açıdan başkaydı.

Tümüyle taş yığınlarıyla, engebeli tepelik bir manzarayla, bayırlarla, sarplıkla ve en dikinden yalçın kayalıklarla doluydu. Tra-versten traverse geçerek boşluğun dışına, taş bir kemerin altından, kapaklı deliklerin ve anlaşılmaz ray kenarı kutularının yanından yeni karaya adım attılar. Cennetin kendi düzenekleri vardı.

Sessizlerdi, bu geçişten dolayı tozlanmışlardı. Hat onları gri bir geçidin içine almıştı. Günya, yolcuların etrafında daireler çiziyor, asla uzaklaşmıyordu. Etraflarındaki zirveler rahatça yukarıgökyüzünün içine dayanıyordu.

“Şu ses ne?” dedi Sham. Dünyanın ötesindeki ilk kelimeler. Tekrarlanan bir ritim –güç algılanan, bitmeyen, sakın bir vuruş– önlerinden geliyordu.

“Bak!” dedi Dero. Bir kule.

Taştan bir çene hattının üzerinde. Bu antik, penceresiz, garip tasarımlı bir harabeydi. Yürüyüşçüler, sanki o şey onlara yaklaşacakmış gibi dondu kaldı. O ise yaklaşmadı. Sonunda devam ettiler ve görüntü yavaşça alçaldı. Ta ki raylar dönene, artık metal hatlar sonunda –Sham’ın ağzı açık kaldı– esintili, bulutlarla dolu, sessiz bir şehrin içine girene kadar.

Alçak gecekondu, beton binalar, raylarla çatallanmış bir şehir. Zamanın yok ettiği. Evlerin ufalanmış kalıntıları, rüzgârdan başka hiçbir şeyin olmadığı evler. Kuşsuz bir gökyüzü. Sham yerinden oynayan taşların tıptırtısını duydu. Günya araştırmak için yukarıya gitti, ama o boş geniş enginlik onu tehdit edip duruyordu ve o Sham’ın omzuna geri döndü.

Yolcular derinleşen bir yarıktaki, köhne ve çıkıntılı rayların üzerinde yürüyordu. Hiçbir yabancı ot, hiçbir kuş, hiçbir hayvan görmüyorlardı. Yukarıgökyüzünün soluk bulutları cansız bir biçimde hareket ediyordu. Demiryolu çoktan ölmüş betonun, katılaştırmış çöplerin oluşturduğu tümseklerin, kesik kâğıt çöplerinin kumullarının olduğu harabe şehrin içinden geçiyordu. Asma gibi görünen, eskimişlik ve kalın pislikler yüzünden sarkmış kabloların altından.

“Peki, insanların konuşup durduğu şu hazine nerede?” dedi sonunda Dero. Kimse ona bakmadı.

Ayak sesleri ağır ve düzensizdi. Yürümeye devam ettiler. Ve Sham zihninin derinliklerinde, altında şehir planının kalıntıları, belli belirsiz görüldüğü bütün o kalıntı yığıntılarına bakarken bir şeyin farkına vardı.

Demirdenizinin ötesindeki dünya, cennet, boştu ve çoktan ölmüştü. Ve o bütününüyle dehşete düşmüş olmasına rağmen, şaşkın değildi. Her şey bir çırpıda net ve anlamsız hale gelmiş ve zihni bir anda neredeyse bu yaşlı şehir kadar boş kalmış ve içinde saçmalıkların iskeletleri ve kalan kökleriyle bir fırtına kopar gibi olmuştu –ve içine sinsi, giderek büyüyen bir heyecan yerleşmişti.

Ve derken Sham’ın kafasında yürüyüşün uzunluğuyla ilgili hiçbir kavram kalmadıktan sonra, ilerisi imkânsız bir şeye dönüştü. Onu şaşırtan bir şeye. Aslında onu şokla havaya uçuran bir şeye. Önce onun, sonra Shroke’lerin, sonra Kaptan Naphi’nin ağzı açık kaldı.

“Bu...da...nesi?” dedi Dero sonunda.

Raylar bitmişti.

Bir döngü içinde kendisiyle tekrar birleşmek üzere aynı yoldan geri dönmüyordu. Ne diğer hatlardan bir yığının ortasında amaçsızca bir arapsaçına dönüşüyor ne de kendileri de bir yelpaze gibi açılan çeşitli tali hatlara yelpaze gibi açılıp gelişigüzel girdaplar oluşturuyordu. Toprak kayması, patlama ya da kaza yüzünden bozulmamış, henüz herhangi bir melek tarafından sökülmemişti.

Hat bitmişti.

Bir kilometre ötede, bir binanın gölgesinde bir duvara yaklaşıyor ve sona eriyordu. Bir karşılama kolundan pistona benzer iki

büyük şey çıkmıştı, sanki onları iteleyeni treni geri itelemek için-
miş gibi ve demiryolu,
TAMI TAMINA,
BİTİMİŞTİ.

BU KUTSALLIĞA AYKIRI, esrarengizdi. Demiryollarının ne ol-
ması gerektiğinin, sonu olmayan bir arapsaçı olduğunun antitezi,
sapkınlığı. Ve işte oradaydı.

“Hattın sonu,” dedi Caldera sonunda. Sanki bu sözler bile bir
günah işlemekmiş gibi gelmişti kulağa. “İşte bunu arıyorlardı. An-
nemle Babam. Hattın sonunu.”

Tümüyle imkânsız, tam anlamıyla *biti*şe dehşete düşmüş bir şe-
kilde bakakaldıkları, sessiz, uzun anlar yaşandı. Sham hâlâ, sessiz
kalmaları için tekrarlanan bir emir gibi gelen sonsuz ıslığı işitebil-
diğini fark etti.

“Rayların bitebileceğini,” dedi Dero, çökmüş bir sesle, “tahmin
etmezsiniz, değil mi?”

“Belki de bitmiyorlar,” dedi Sham. “Belki burası demirdenizi-
nin başladığı yerdir.”

KESİLMENİN VE RAYLARIN sonunun ötesinde –rayların sonu!–
parçalanan bir merdiven şehre çıkıyordu. Günya etrafında daireler
çizerken Dero ona tırmandı. Caldera, hâlâ gözlerini dikmiş halde,
hattın sonunu geçip bir zamanlar bina olan şeyin bir zamanlar du-
varı olmuş şeyde bir zamanlar kapı olan bir deliğe doğru yürüdü.
Ani bir telaş hissiyle hareket ediyordu.

“Nereye gidiyorsun?” diye bağırdı Sham. Caldera iterek içeri
girdi. Sham küfretti.

“Hadi ama!” diye bağırdı Dero yukarıdan. Görüş alanlarının
dışına koştu. Binanın içinden Caldera’nın soluğunu işitti Sham.

“Dero, bekle!” diye bağırdı Sham. Naphi, Caldera’yı takip eder-
ken o duraksadı. “Dero, geri gel!” diye bağırdı ve gölgelerin içine
doğru daha büyük Shroake’nin peşinden koştu.

Işık ve toz grisi rüzgârın sert esintileri, bir odanın yarı hatırasının içine verevlemesine giriyordu. Merdiven kalıntıları dik zikzaklarla bir iki metre yükseliyordu. Bu ray kıyısı binada, bir zamanlar birçok kat varmış. Hepsi gitmiş; yolcular beton bir deliğin dibinde, bir zamanlar masalar ve ordinatörler olan kıymıklar ile plastik şekillerin içinde kaval kemiği derinliğinde girmiş halde duruyorlardı. Bir labirent ve bir binaya yetecek kadar dosya dolabının yığılmış olduğu, çukurlu, bloklaşmış bir yokuş. Dolapların bazıları açılmış, saçılmış evraklar bir saman örtüsü haline gelmişti. Bazıları gömülmüş, bazıları tıkkışıp kapanmıştı.

Caldera onların üzerine güçlkle tırmandı. Kulplarını kavradı. Dolaplar arasındaki kollara ulaştı. Onları inceledi. “Ne yapıyorsun?” dedi Sham.

Caldera’nın sesi hızla çekilip açılan çekmecelerin patırtılarıyla yankılandı. “Al şunları,” dedi Caldera, yırtık pırtık kâğıtları uzatarak. “Dikkatli ol. Parçalıyorlar.”

“Dışarı gel,” dedi Sham. Caldera ona daha fazlasını verdi. Metal gıcırdadı. Çekmece döküntülerini keşfediyordu, elleri dosyalarla dolu. Kaybolmuş görünüyordu.

“Aradığın,” dedi Naphi, “nedir?”

“Bilmem gerekiyor,” dedi Caldera uzun bir sessizlikten sonra. “Her şeyi... Annemle Babamın hep söylediği şeyleri.” Kaşlarını çattı ve tuttuğu kâğıtları çılgın gibi incelemeye başladı. “Demirde-niziyle ilgili her şeyi.”

“Ne yap, biliyor musun?” dedi Sham. “Oradan çık.”

“Olmaz... Yapamam...” Caldera başını iki yana salladı, bütün bunların anlamının peşinde. “Bilmiyorum. Bütün bunları neden yaptık?” Elindeki rapor parçalara ayrıldı. Parmakları onun çamurunun izini sürdü. “Annem bize bu eski yazıyı öğretmişti. Noktaları...” Caldera okudu. “Akaryakıt depoları...” Küflü sayfaların birer birer üzerinden geçti. “Personel. Bilet fiyatları. Kredi. Okuyabiliyorum, ama bir anlam çıkaramıyorum!”

“Bunu zaten yaptın,” dedi Sham yumuşakça.

“Buraya anlamaya geldim!”

“Burada anlamadığın hiçbir şey yok,” dedi Sham. Caldera gözlerini ona dikti. “Bunu asırlardır biliyordun. Her şey buradan yola çıkıyor. O ölü meleğin yüzünü hangi yöne çevirmiş olduğunu gördün.” Ağır ağır konuşuyordu. “Bütün bunları *bana sen* söyledin. Tanrılar savaşının ne olduğunu. Eh, işte bu da onun olduğu şehir. Kazananların olduğu şehir.” Sham ellerini yavaşça kaldırdı. “Ve onlar gitmiş. Burada asla yeni bir şey bulamayacaktın. Sen bunun için burada değilsin, Caldera.”

Caldera burnunu çekti. “Gerçekten mi?” dedi. “Neden buradayım?”

“Buradasın, çünkü annenle baban onlara söyleneni yapmıyaktı. Hiçbir şeyden kaçınmayacaktı. Onlar dünyanın sonunda ne olduğunu görmek istediler. Ve sen bunu gerçekten *yaptın*. Yapıyorsun. Yapıyoruz.” Sham onun gözlerini üzerinde tuttu.

“HEY.” BU DERO’YDU. Siluetten görüntüsüyle eşikte duruyordu. Onun arkasında Günya endişeyle dönüp duruyordu.

“Siz Shroake’ler,” dedi Sham. “Her zaman her yönde gezip dolaşıyorsunuz...”

“Bir şeyi görmeniz gerek,” dedi Dero. Rüyadaymış gibi tekdüze bir sesle konuşuyordu. “Görmeniz gereken bir şey var.”

BİNANIN VE RAYLARIN ÖTESİNDE kilometrelerce asfaltlanmış toprak vardı, daha da işe yaramaz beton-dipli kalıntılar ve sonra toprak, *bütün* toprak, birden bitiyordu. Ama bu kez boşlukta değil.

Çukurlarla dolu bir sahil yolunda, tıpkı demirdenizinin sahilindeki gibi yükseltilmiş bir yürüme yolunda durdular. Ama bu, her kıyı şeridinin kesinlikle olması gerektiği gibi raylardan değil, kilometrelerce uzayan, baş döndürücü, sonsuz engin bir sudan yükseliyordu.

Seksen Üçüncü Bölüm

SHAM YALPALADI. Su köpürdü. Gidip geldi ve beton duvara vurdu. Sham'ın kalbi enerjiyle doldu. Bu neydi? Harap olmuş bir iskele, tıpkı rayların üzerindeki iskeleler gibi dalgaların üzerinden başını çıkarmıştı. Sham, deneysel bir merakla onun ucuna yürüdü.

O suyun muazzamlığı. Yalpa vuran kabarmalarla yükseliyor ve tekrar iniyordu. Hayal edebileceği hiçbir şeye benzemiyordu.

Onun üzerinde, havanın garip uyuşukluğu sona ermişti. Martılar! Daireler çizerek dönüyor ve çığlıklar atıyorlardı. Havada neşeli akrobasi hareketleri yapıp yükselen Günya'nın yanından merakla geçiyorlardı. Tekrarlanan seslerin kaynağı buydu. Sular köpürüyor, kabarıyor ve karaya doğru çarpıp geri çekiliyordu.

"Su seviyesi çok yüksek," diye fısıldadı Naphi sonunda. Geriye, gelmiş oldukları yöne doğru baktı. "Bu yarıktan içeriye su basıyor olmalı. Hatta demirdenizini bile. Yarisını dolduruyor olmalı."

"Sen bana dünyayı geçici çözümlerle ayakta tuttuklarını söylemiştin," dedi Sham, Caldera'ya. "Belki de içeri suyu döktüklerinde, taşmaması için kayaları yalıtacak bir şey yaptılar. Kenarlardan sızıntı yapamıyor."

"Evet," dedi Caldera. "Yalnızca suyu buraya koymadılar, onu burada bıraktılar." O da gözlerini dikmiş bakıyordu, ama dikkatini bölerek, hâlâ elinde tuttuğu kâğıtları dikkatle inceleyerek, dağınık bilgi kırıntılarına göz atarken kaşlarını çatarak. "*Geri kalan* bütün suyu tahliye ettiler. Daha çok hazır-ray gayrimenkulü sağlayabilmek için."

"Dünya?" dedi Sham.

"Eskiden su altındaydı."

BAŞKA HİÇBİR ŞEY konuşmadan, uzun bir süre orada kaldılar. Sham üşümesine pek de aldırmayacak kadar büyük bir huşu içindeydi. Güneş uzayın içinden, yukarıgökyüzünün arkasından, onu aydınlatarak ağır ağır yol alıyordu. O esnada yukarıda hiçbir hayvan göremiyorlardı. Yalnızca kavisler çizen martılar.

Kuşlar,ilmekler örüyor ve sıvının yüzeyinde sekiyorlardı. *Onun içinde yiyebilecekleri şeyler var*, diye düşündü Sham. Adaların ve demirdenizinin kendisinin küçük göletlerinde ve havuzlarında yaşayan kılçıklı balıkları düşündü. Ufka doğru, bakabildiği kadar uzağa baktı. Böylesine engin bir boşlukta bu tür yaratıkların ne kadar daha büyük olabileceğini düşündü.

Sham kemiklerinin içinden yükselen bir şey hissetti. Bunu Günya da hissetti, panik içinde soludu. Giderek yükselen bir ritim. “Habercikuşlar,” dedi Sham.

Üç tanelerdi. Tepelerin arkasından yerle bir olmuş cennete geliyorlardı. Yönlerini yolculara doğru çevirdiler. Osurarak duman çıkarıyorlardı, Sham’ın onları daha önce görmüş olduğundan daha alçakta. Fırıl fırıl dönen kanatlarından gelen rüzgâr, çöpleri havalandırıyordu. Yaşlı, yorgun meleklerin gözden uzak yuvalarına doğru, antik kalıntıların üzerinden hemen gözden kayboldular.

“Bu neydi?” dedi Dero. “Merak mı?”

“Sanmıyorum,” dedi Sham sessizce. “Sanırım emir veriyorlardı.” İşaret etti.

Birileri eski şehrin küllerinden ve kalıntılarından ortaya çıkıyordu.

Bunlar neydi, dünyanın ötesinin sakinleri mi? Paçavralara sarınmış, hantal ve saçı sakalına karışmış, sessizce hareket ederek, havayı koklayarak, onları haber veren tozun içinden uzun adımlarla çıktılar. On, on iki, on beş figür. İriyari kadınlar ve adamlar, bütünüyle sinir ve kaslı, dişlerini göstererek, iki ve dört uzuvlarının üzerinde geliyorlardı, maymun gibi, kurt gibi, şişmanca kedigiller. Gelirken gözlerini ayırmadan.

“Gitmemiz gerek,” dedi Dero, ama onları geçemezlerdi. Yeni gelenler iskelenin temeline ulaştılar. Ve orada durdular. Koyu elbiseleri öylesine lime lime olmuştu ki tüy gibi görünüyordu. Dudaklarını yaladılar; uzun bir süre gözlerini dikip baktılar.

“Ben mi öyle görüyorum,” dedi Dero sonunda, “yoksa heyecanlı mı görünüyorlar?”

“Senden kaynaklanmıyor,” dedi Sham.

Harabelerden bir şey yaklaşıyordu. İki metre uzunluğunda, eğik, kocaman. Koca belli, antika, güçlü bir adam. Yeniden yamanmış koyu bir palto giymiş, uzun ve siyah bir şapka takmıştı.

“Bu kostüm,” dedi Caldera. “Sanki O Apt Ohm.” Tanrının dejenere olmuş avatarı* gibi görünen şey, yavaşça arkadaşlarını geçip Sham ve diğerlerine doğru adım attı. İskele onun muazzam adımlarıyla sarsılıyordu. Zevk içinde yüzünü yalıyordu.

“Ne yapacağız,” diye fısıldadı Dero.

“Bekle,” dedi Sham. Tabancasını aşağıda tutuyordu. Adamın gözleri açıktı. Birkaç metre ötede durup ziyaretçilere gözlerini dikti.

Ve sonra aşırı bir şekilde eğildi. Onun arkasında diğerleri uluyordu. Kulağa mutluluk gibi geliyordu. Zafer gibi. Büyük adam böğürdü. Homurtular ve hırıltılar, yutkunmalı, düğüm düğüm bir dil.

“Bu, eski kırma ray dilinin garip bir karışımı,” dedi Caldera. “Gerçekten eski.”

“Anlıyor musun?” dedi Sham. Birkaç kelimeyi kendisi de tanı-mıştı. “Kontrolör,” diye duydu Sham. “Raylar.” Ve irkilerek eski bir ilahiden bir mısra: “Ah sakın!”

“Yalnızca birazcık.” Caldera dikkatle gözlerini kısıp baktı. “‘Burada’... ‘Nihayet’... ‘Faiz.’”

O devasa varlık, paltosunun içine uzandı ve Naphi ile Sham kaskatı kesildi. Ama onun çekip çıkardığı ve onlara sunduğu bir tomar kâğıttı. Kıpırtısız birkaç saniyeden sonra, Naphi silahını

* Avatar, günümüzde, özellikle sosyal medya dilinde “kişiyi/kullanıcıyı simgeleyen küçük resim ve semboller” anlamında kullanılsa da, kimi mitolojilerde, özellikle de Hint mitolojisinde tanrıların reenkarnasyonu, yeniden canlanması, insan bedeninde vücut bulması anlamına da gelmektedir. -ed.

elinde tutup izlemeyi sürdürürken, Sham öne çıkıp onu kaptı. O ve Shroake'ler kâğıtların üzerine eğildiler.

Birbiri ardına sayfalarda sütunlar, kelimeler, Sham'a pek mana ifade etmeyen antik daktilo yazısı. Uzun bir giriş yazısı, listeler, dipnotlar ve gözlemler. "Bu ne?" dedi Sham.

Yığının son sayfasında uzun bir rakamlar dizisi vardı. Kırmızıyla daire içine alınmış. Caldera kardeşine ve Sham'a baktı.

"Bu bir fatura," dedi. "Bunu onlara borçlu olduğumuzu söylüyorlar."

SHAM'IN KAFASINDA BİR ŞEYLER yanıp sönüyordu. Bu figürlerin, bir zamanlar trenlerin ve hatların kontrol edildiği harabelerde vahşi bir biçimde gezinmeleri. Adamın şapkası. "O liderleri," dedi Sham. "Kontrolör."

Caldera kâğıda gözünü dikti. "Bu para...tarih boyunca var olmuş paradan daha fazla," diye fısıldadı. "Bu saçmalık."

"Ataları burada kaybolmuş olmalı," dedi Dero. "Boşluğun yanlış tarafında." Kontrolör garip kelimeler hırıldadı.

"O..." dedi Caldera. "O...hesaplaşma ile ilgili bir şey mi söylüyor?"

"Sen krediyle ilgili bir şey söyledin," dedi Sham. "Ah, bunlar kaybolmamış. Bunlar bekliyorlarmış."

Sham cüsseli adama gözlerini dikti. Kontrolör. Dudaklarını yine yalayıp keskin dişlerini gösterdi. "Atalarımız onların atalarının ileri sürdüğü şartları karşılayamamış," dedi Sham. "Rayların kullanımı konusunda. Fatura büyüyüp durmuş. Bizden faiz istiyorlar. Bunun için geldiğimizi sanıyorlar. O, ödemeye hazır olduğumuzu düşünüyor."

Kâğıtları karıştırıyordu. "Ne kadar zamandır bekliyorsunuz?" dedi Sham. "Tanrılar savaşı ne kadar zaman önceydi? Demiryolu savaşları?" Yıllar. Yüzyıllar. Çağlar.

İzleyenler uludu. Bir ikisi Sham'ın hurda bir evrak çantası olarak gördüğü şeyi salladı. Bir kehanetle büyümüş olmalıydılar. Tıpkı

anne babalarının, onların anne babalarının, onların da, ilânihaye, çöken şehirde dolanıp durduğu gibi. Toplantı odasında ve boşlukta bekleyerek. Bir kehanetin gerçekleştiğini düşünüyorlardı.

Birden, Sham onlardan nefret etti. Onların da amansız bir dürtüye esir düşüp kaybolmuş olması, harabelere hâkimiyet kurmuş bir grubun açlığı umurunda değildi. Tam da borçlu çıkarıldıkları eylemleri yüzünden, yani uygarlıkların yükselmesine ve çöküşüne; yabancıların ziyaretlerine, dönüşümlerine, ayrılmalarına ve çöp toplamalarına; yeryüzündeki şeylerin mutasyonuna, göklerin zehirlenmesine ve suların inişine izin vermeyi reddetmeleri, yılların hesabının ihlal edilmesine izin vermemeleri. Borçlu olduklarının, bin yıldır hayal ülkesinde seyahat izinleri almakta olduklarının farkında olmayan bir insanlığa, bitmek tükenmek bilmeyen koşulları sunmaları. Hepsi zamanın sonunda ekonomilerin tekrar ödemeye elverişli olacağı umudu içinde.

“Cennetteki hayalet para,” dedi Sham. “Öldüğünden değil –henüz doğmadığı için hayalet.” Koca adamın yüzüne gözlerini dikti. “Bizim,” dedi, “size hiçbir borcumuz yok.”

Kontrolör ona dik dik baktı. Aç beklentilerle dolu bakışı yavaş yavaş değişiyordu. Belirsizliğe doğru. Sonra yavaşça ıstıraba. Ve birden öfkeye.

Kükredi. Bütün Cennet sakinleri kükredi. Yalpalayarak ilerlediler. Onlar geldikçe iskele sallanıyordu.

Günya dev figürün üzerine indi, ama kontrolör bir tokat atıp onu uzaklaştırdı. “Git!” diye bağırdı Sham, ama tabancasını daha kaldıramadan, kontrolör onun ensesini yakalamış, sıkmış ve vurup silahı elinden almıştı. Kulaklarındaki kanın küt küt sesinin arasından, Sham silahının suya vuruşunu işitti.

Sağa sola sallanırken görüşü kararıyordu. Shroake’lerin kaçmaya çalıştığını, mükemmel bir şekilde fırlatılmış bir taş eline çarpıp onu silahsızlandırmadan önce Kaptan Naphi’nin iki kez tabancasını ateşlediğini ayırt edebildi. Ve sonra Sham’ın başında odaklanmasına yetecek kadar kan kalmadı.

Sersemleten bir ağı içinde kıpırdandı. Birileri ayaklarını ve arkasından kollarını, pis ve eski bir halatla bağlıyordu. İtilip kalkıldı, çekelendi, iskelenin ucuna sürüklendi, arkasında dostlarının haykırıışları ve mücadeleleri, kudretsiz gündüz yarasası öfkesinin acı çığlıkları.

Başı döndü, Caldera'nın sesini duydu. Caldera onun yanındaydı, Dero Caldera'nın, sonra Naphi, hepsi bağlıydı ama Naphi, sicim için çok kuvvetli olan güçlendirilmiş kolu yüzünden, kendilerini tutsak eden birkaç kişinin kontrolü altında tutuluyordu. Atışıyorlardı, çeneleri durmuyordu. Bazıları, gerçekleşmeyen kehanetin çığır açan hayal kırıklığıyla hıçkırıyordu. Bazıları esirlerin kıyafetlerini taşlarla doldurmakla meşguldü.

Kontrolör hiddetlendi. Dişlerini gıcırdatıyordu. Günya meraklı martıların aşağısında üzerine çullanıyor ama adam görmezden geliyor ya da yine bir tokat atıp uzaklaştırıyordu.

"Ah, sakın!" diye fısıldadı. Vahşi işadama suya işaret etti ve biraz daha homurdandı. Buyruğu altındakilere konuşma yapıyordu. O, diye düşündü Sham, *hükmü bildiriyordu*.

"Başka insanlar gelecek," diye bağırdı Sham. "Burada hazine olduğunu sanıyorlar! Bütün ücretler, size geldiğini sandığınız hayalî para!"

Sham yüklü kıyafetlerinin altında sendeledi, kendisini ele geçirenlerin pençelerinde mücadele etti ve saldırganlarına, bu bürokratik cennet kalıntılarına uzun uzun baktı. "Hayır!" diye bağırdı. "Böyle bitmemeli!"

Doğrudan Caldera'ya baktı. Caldera da ona baktı. Sham yaya köprüsünün ucuna iteklenirken, Caldera onun adını söyledi.

Sham ayak parmaklarıyla tutunmaya çalıştı. Yerin sarsıldığını hissetti. Bir an için bedenini gümbürdetenin kalbi olduğunu sandı. Ama kendisini esir edenler de tereddüt içindeydi. Bir şey oluyordu.

Günya'nın alarm sesi, tını değiştirdi. Onların hepsine doğru gıcırdayarak ilerleyen, harabelerdeki yarığın arasından hattın sonundaki tamponlara doğru raylarda geri geri gelen bir melekti. Dev

ve zamanın kabukla kapladığı bir melek. Yağ birikintisi içinde bir melek. Cesetinin üzerinden Sham'ın güçlkle tırmandığı melek. Uyanmış ve yine canlı, nesiller önce gelmiş olması gereken yolda kendisini tekrar geri geri çekerek.

FABRİKA ŞEHRİNİN YÖNETİCİLERİ çılglık attı. Uludular. Dağıldılar. Sham sendeledi. Meleğin ölüp onları burada yalnız bırakmasından bu yana, bir yaşamdan daha fazla zaman geçmiş olmalıydı. Onlardan hiçbirisi, bir trenin hareket ettiğini, herhangi bir hatta herhangi bir demiryolu aracını görmemişti.

Melek, pis bir duman püskürttü. Sham bağırışlar işitti, meleğin arkasına binmiş tanıdık insanlar gördü. Benightly, Mbenday, kurtarıcı Sirocco, Fremlo ve delik deşik olmasına rağmen muhteşem bir şekilde dalgalanan paltosuyla Vurinam. Sham'ın ekibi geri geri giden bir meleğin peşinden ona doğru geliyordu.

Sham onları karşılamak için var gücüyle bağırdı. Benightly havaya ateş etti ve vahşi patronlar koştu. Dev kontrolör hariç hepsi. Meleğin arka tarafındaki perçinli şeyler tamponu itti ve durdu.

“Hayır!” diye bağırdı kontrolör. Kelime aynıydı. “Hayır, hayır! Sakın! Ah sakın!” Şaşırtıcı bir hızla en yakındaki esiri kaptı. Caldera Shroake. Bu görüntü karşısında, hiç düşünmeksizin ve daha da hızla, Sham müdahale etti.

Dev figürün yanında o hiçbir şeydi, gülünç bir küçük adam. Sham'ın bütün hareket gücünün onu yerinden oynatmaya yetmesi bir mucizeydi. Belki de başka hiçbir koşul altında böyle bir şey olamazdı. Ama adam iskelenin tam ucunda duruyordu. Ve Sham ona vurduğunda, o kollarıyla daireler çizdi, yalpaladı, ayakları kaydı ve dalgalara doğru kükreyerek düştü.

Uzandı, öfkeden köpürdü. Giderken yakaladı.

Sham'ı yakaladı. Sham'ı kendisiyle beraber götürdü, suyun içine. Onu aşağı çekti.

Seksen Dördüncü Bölüm

TEŞEKKÜRLER. Hissettiniz mi?

Yavaşlıyoruz.

Yakında işimiz bitecek ve hedefimize ulaşacağız.

Olan biten bütün bu şeylerin kaç bölümünün nasıl olup da göz ardı edildiği üzerinde durmak, insanı umutsuzluğa sevk edebilir. Hatta tartışılmamış olması. Manihiki ya da herhangi bir filonun çok ötesinde, tünel kazıcılarından nasıl korunacağını bilen, raylardan ve traverslerden uzaklaşmamayı gayet iyi öğrenmiş, bunu iliklerine dek hissedenden vahşi at kabilelerinin bulunduğu doğu ve kuzey ray kısımları hakkında şimdiye kadar bir şeyler duymuş olabilirsiniz. Böylece bilirsiniz ki, çıta gibi bacaklarının üzerinde sallanan yeni doğmuş bir tay bile, sertleşen toynaklarının açık düztoprağa gelmesine izin vermeyecektir. Böylece bilirsiniz ki, bu çayırlıktaki tren çalışanları, rayları, sonsuza kadar tek bir katar halinde tırıs giden, rayların arasındaki sulu otları yiyen uzun at sıralarıyla paylaşırlar.

Amman'da Güneş, buzdan yapılmış trenlerin hizmet ettiği soğuk bir kaledir. Böyle söylenir. Deggenlache ile Mornington arasındaki siyasi dalavereler, pek çok eğlenceli saati doldurabilir. Rayların sonundaki o şehirde yaşayan, sözde patronların sindirilmiş, bezgin nesillerinin kasvetli ve izole yaşamları ise tam tersine –onlar neşe kaynağı değildir. Gelgelelim kontrolörlerin rüşvet almalarının engellenmesinden öğrenilecek şeyler vardır.

Devamlı. Sorumlu siz olsaydınız, aynı yerlerde başlayıp bitirseydiniz bile, farklı bir figür betimleyecektiniz. Farklı bir “&”. Ama hiçbir şey olmadı. Bunun herhangi bir bölümünü başkalarına an-

latırırsanız, aracınızı sürebilirsiniz ve dilerseniz, yol üzerindeki başka bir yere gidebilirsiniz. O zamana kadar güvenli seyahatler ve teşekkür ederim.

Ve... Sham mı dediniz?

Sham boğuluyor.

Seksen Beşinci Bölüm

SU, GÖZYAŞI TADINDAYDI. Aşağı giderken Sham'ın düşün-
düğü buydu. Bu demirdenizin tepelerindeki akarsular ve
göletler gibi değildi: bu tuzdu.

Ah sakın, sonsuza kadar gözyaşı.

Ağır inişiyle mücadele etmeye çalıştı. Hiçbir faydası yoktu. Ne
bir şey görebiliyor ne de uzuvlarını özgürleştirebiliyordu. Kendi
kanı hariç, hiçbir şey işitemiyordu.

Aşağıda bir yerde soğukta –çünkü vahim bir şekilde soğuktu–
bir telaş, kontrolörün boşa çabalayan zedelenmiş uzuvlarını ve
cüssesini hissedebiliyordu. *Umarım onun üzerinde sonum gelmez,*
diye düşündü Sham. *Orası olmasını istemem...*

Orası olmasını istemem...

Dünyanın sonunu göreceğim yerin, diye düşündü Sham ve be-
denini hareket ettirmeyi bırakıp sicim gibi kabarcıkları dışarı saldı
ve gözlerini kapayıp batmaya devam etti.

VE SONRA BİRDEN DURDU.

Bir şeyin onu, ellerini tutan bağlardan acı verecek şekilde kav-
rayışını hissetti. Basınç değişimini hissetti. Yine yukarı hareket
ediyordu, yerçekiminin çekişine karşın, tepetaklak; aşağıda uzak-
laşan, son hareketlerini hâlâ hissedebildiği adamın dev bedenini-
den uzağa.

TÜKÜRÜKLER SAÇARAK, öğürerek, oksijeni içine çekerek, ha-
vanın içine. Onu kaptan almıştı. Metal eliyle onu kavrayarak. Kap-
tan hâlâ belinin etrafına dolanmış iple, mürettebat tarafından ha-

lat çekme yarışı tarzında tutuluyordu. Halatın ucunda destekleyen ve ağırlığı alan Benightly vardı. Metal eli kendisini aşağı çekerken, kaptan doğrudan Sham için uğraşmıştı.

Naphi, Sham'ın ıslak ve tuzlu belini kavradı ve onu iskeleye çekti. Caldera'nın önce Sham'a uzanıp, onu kavrayıp, onu geri çektiği ve yanaklarına vurduğu ve adını haykırdığı yere. Günya'nın aşağı gelip yüzünü yaladığı yere. Shorake'ler, Vurinam, Fremlo, Sirocco ve herkes rahat bir nefes alıp alkışlarken Sham'ın beton üzerine yatıp öksürdüğü, kustuğu ve hırıltıyla soluduğu yere.

“O HALDE,” DEDİ SHAM. “Fikrinizi mi değiştirdiniz?”

Köstebektreni *Medes*'in mürettebatı, göksel ölünün kışının arkasına binen otostopçular, hattın sonunda bir ateş yakmıştı. Şarkı söylüyor ve yemek yiyor, birbirlerine hikâyeler anlatıyorlardı.

Ateş ışığının ötesi geceydi. Birkaç defa etraflarında sessiz olmaya çalışan insanlar olabilir miş gibi kimi sesler duydular. Etrafa bekçi diktiler, ama çok da endişeli değillerdi.

“Son baş kontrolör şu anda balık kakasına dönüşüyor,” dedi Fremlo. “Sanırım kurulun geri kalanının kafası biraz karışmış durumda, sizce de öyle değil mi?”

Sham ıslak başını salladı. Bu ıslaklık sayesinde saçlarının ne kadar uzamış olduğunu fark etti. “Senin,” dedi Sham Sirocco'ya, “geri döneceğini sanıyordum.” Başını havlusuyla sardı.

“Ne oldu, biliyor musun?” dedi Sirocco. “Böyle bir komiklik yok. Ben orada meleği parçalara ayırıyordum. Kör olasıca şeyden bir yığın şey çekip çıkarmıştık ve birden anladım ki şundan birazcık çekip diğerinin yerine koyduğum zaman, onu yeniden çalıştırabilirdim. Bu bir anlamda kurtarma işinin anahtarıdır: anlamayı beklemeyeceksin. Her neyse.

“Böylece bir süre sonra ve birkaç yanlış girişimle onu hareket ettirdik. Ve köstebektrenini nasıl geri çekeceğimizi, böylelikle meleğin ilerlemesini sağlayabileceğimizi, onları art arda hareket etti-

rebileceğimizi, melek gövdesini tekrar demirdenizine nasıl soka-
cağımızı düşünüyorduk ki kim olduğunu hatırlayamıyorum ama
birisi...”

“O sendin,” dedi Benightly ona.

“Hatırlamıyorum bile,” dedi Sirocco. “Birisi dedi ki köprünün
öte yanındaki diğer grubun işlerinin nasıl gittiğine belki de yal-
nızca şöyle bir göz atmamız gerekiyor, dedi. Bir oylama yaptık, he-
men kabul edildi. Yukarı doğru geri geri gittik, şu tünelin içinden,
bir gürültü duyduk. İşte buradayız.” Ellerin tozunu silkeler gibi
iş tamamlandı hareketi yaptı.

*İşte buradasınız, diye düşündü Sham. Gerçekten de işte bura-
dasınız.*

“Yarın,” dedi Sirocco, “tekrar yola çıkarız. Tekrar geriye. Yani
tekrar ileriye –yine demirdenizine. Ve şimdi sen bizimle geri ge-
lebilirsin.” Çubuğunu ateşin içine sokup akşam yemeğini pişirdi.
Sham kendininkinden bir lokma aldı. Titreşen ışıktaki Shroake'lere
baktı. Caldera onun bakışına karşılık verdi. “Gideceksin anlamın-
da,” dedi Sirocco, “demek istemedim? Geri gel demek istedim.”
Caldera gülümsedi.

“Benim için bir haber götürür müsün?” dedi Sham. “Aileme.”

“Tabii,” dedi Sirocco. “Planın ne, Sham?”

Sham gözlerini ateşe dikti.

Demirdenizi açısından çoğu şey aynı kalacaktı. Melekler, çok
önceden programlanmış döngülerinde otomatik olarak rayları de-
netlemeye devam edecekti. Birkaç habercikuş, ölü Genel Merke-
ze gidip gelecek, evrenin sonu için dosyalanacak otomatik teftişi
ulaştıracaktı. Tren çalışanlarının paylarına düşen, bu fosil şirkete
borçlu oldukları vergi, faizle de birleşerek daha da anlamsız bir
tutara yükselecekti.

Ama Alaycı Oğlan sayesinde, köprüyü koruyan melek gitmişti.
Ve kurtarıcının hizmetleri sayesinde ceset blok da kalkmıştı. Za-
man alabilirdi –yıllar sürebilirdi– ama Medes’in ekibi son ziyaret-
çiler olmayacaktı. Yol açıktı.

“Bir süredir düşünüyorum,” dedi Sham. “Önce tepedalgıçlarını düşündüm. Bahse girerim senin uygun kıyafetlerin vardır, Si-rocco? Yukarılarda neler olduğunu merak ediyorum.” Bakışlarını etraflarındaki dağ silüetlerine yükseltti. “Ve sonra düşündüm de, yukarı çıkmak için takımların varsa, bunları aşağı inmek için de kullanabilirsin.” Başparmağını arkasından hızla suya doğru hareket ettirdi. Suyun kıyıda birbiri ardına yaptığı hassas etüdləri dinledi.

“Sonra düşündüm. Neden yön değiştireyim ki? Uzun zamandır bu yönde gidiyorum.” Caldera’ya baktı. “Annenle babanızın gitmenizi istediği yere gitmek istiyorum,” dedi.

“Af edersin?” dedi Dero.

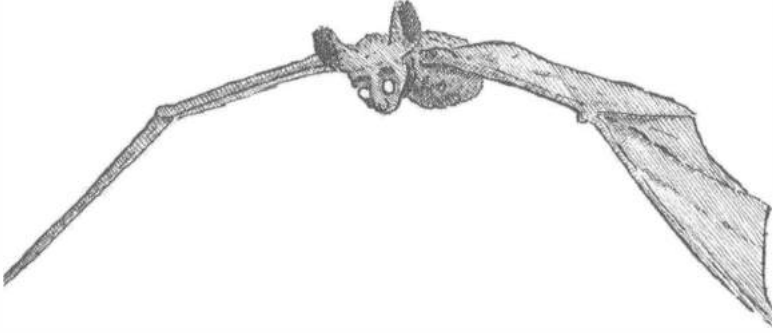
“Ne?” dedi Caldera. “Oraya geldik.”

“Bajjer’den öğrenmeye çok isteklilerdi,” dedi Sham. “Onların efsaneleri ve saire, evet, hikâyelerin ardına düşmek uzun bir yoldur, ne kadar iyi olurlarsa olsunlar. Böylece düşündüm, onlardan daha başka neler öğrenebilirsin diye ve *yalnızca* onlardan, uygulamalı?”

Shroake’ler bakakaldı. Gözleri giderek açıldı ve daha çok büyülediler.

“Annenizle babanızın geride bıraktığı son vagonu hatırlıyor musunuz?” dedi Sham. “Köprünün yakınında? Tuhaf görüneni? Onu düşünüp duruyorum. Aklımdan söküp atamıyorum. Sanırım bunun olmasını istiyorlardı. Bu yeri görmek bana bir fikir veriyor.”

DOKUZUNCU KISIM

Gündüz Yarasası
Vespertilio diei

Sham Yes ap Soorap'ın özel koleksiyonundan izin alınarak kopyalanmıştır.

Seksen Altıncı Bölüm

HİÇBİR TINGİRTİ İSMİ YOK, hiçbir makas, raylarda hiçbir teker gürültüsü. Gürültü çıkaracak ne bir ray ne de teker. Sham yeni bir hareketle bağırıyor.

Vedalaşmalar oldu. Demirdenizinin son rayı çoktan gözden kayboldu. Sham su sıçratmaktan keyif alıyor. Püsküren sularda keyifle bağırıyor.

Büyük Shroake'lerin son vagonuna dönmek, Sham'ın önsezi-sini araştırmak ve onların başlamış olduklarını keşfettikleri şeyi bitirmek günlerini aldı, çok çaba ve ustalık gerektirdi.

Tavanı, mühürlenmiş alt tarafına dönüşmüştü. Gövdesi uca doğru sivrilmiş, kama şeklinde ve hava akımına uyumlu hale gel-mişti. Havayla doldurulmuş odalarla dolu. Barınma ve gövde kıs-mı, soyulmuş ağaçtan bir gemi direğine hazırды. Halat ve sert ku-maş, Sham'ın yakın geçmişte edindiği uzmanlıkla gözlerini diktiği kilitli kutudaydı. *Yelkenler neden yalnızca trenlerde kullanılmalı ki?* diye dile getirdi isteğini.

Suyun üzerinde yukarıgökyüzü daha ince. Güneş, püsküren suların içinde gökkuşakları yapıyor. Muazzam ıslak bir alanda al-çalıp yükseliyorlar. Günya hızla gidiyor, Sham sendeliyor. Sham'ın ray bacakları bu yeni güvertede pek işe yaramıyor. Bu çok hafif, tepetaklak olmuş su treninde. *Bu şeye daha iyi bir isim vermeliyiz,* diye düşünüyor Sham.

Caldera ve Dero yelkeni kullandıkları yerden yukarı bakıyor-lar. Sham, Bajjer tekniklerini hatırlıyor ve talimatlar veriyor. Bran-

da dalga dalga kabarıyor, bir bumba* dönüyor ve araçları suyun içinde hızla gidiyor. Gidiyor ama nereye bilinmiyor.

Sham küçük mutfığa, aşağıdaki kabinlere ve tepetaklak odalara açılan güvertedeki kapağı kaldırıyor. Merdivenin tepesinde duraklıyor, Naphi'yi seyrediyor.

Kaptan, ekibin son üyesi, kıyıdan, gümüş derili bir balık sü-rüsünün yukarisından bakıyor. Onların geçişlerini düşünceli bir şekilde gözlerini ayırmadan izliyor. Dikkatle gözlerini dikeyliyor, suyun karanlığının derinlerine doğru gözlerini dikerek eğiliyor.

Sham gülümsüyor.

* Yelkencilikte, yelkenin alt kısmının bağlandığı direk parçası. -ed.

Teşekkür

Mark Bould, Nadia Bouzidi, Mic Cheetham, Julie Crisp, Rupa DasGupta, Maria Dahvana Headley, Chloe Healy, Deanna Hoak, Ratna Kamath, Simon Kavanagh, Jemima Miéville, David Moensch, Bella Pagan, Anne Perry, Max Schaefer, Chris Schluep, Jared Shurin, Jane Soodalter, Jesse Soodalter, Mark Tavani, Evan Calder Williams ve Macmillan & Del Rey'deki herkese en kocaman teşekkürlerimle.

Her zamanki gibi, listeleyemeyeceğim kadar çok sayıda yazar ve sanatçıya minnet duyuyorum, ancak bu kitap için özellikle önemli olanlar Joan Aiken, John Antrobus, büyük ve küçük Awdry'ler, Catherine Besterman, Lucy Lane Clifford, Daniel Defoe, F. Tennyson Jesse, Erich Kästner, Ursula le Guin, John Lester, Penelope Lively, Herman Melville, Spike Milligan, Charles Platt, Robert Louis Stevenson ve Strugatsky kardeşlerdir.

Gelecekte veya geçmişte, hiç alışık olmadığınız karanlık bölgelerde, hiç de tekin olmayan tuhaf yolculuklara çıkıp, hayal gücünüzün sınırlarını zorlamak ister misiniz? Yanıtınız evet ise, *Demirdenizi* tam size göre...

Gerçekten de bambaşka, fantastik bir dünya bu... Toprağın derinliklerinden gümbürtüyle gelen devasa kralkötebekleriyle, gökyüzünde tehditkâr bir biçimde uçup duran ray martıları ve kahraman yarasalarıyla, raylarda aniden beliriveren tren melekleriyle, Melville'in *Moby Dick*'inden Defoe'nun *Robinson Crusoe*'suna edebî göndermelerıyla, sınırlara ve "öteki âlemler"e ulaşma azmiyle, avlarının ve felsefelerinin peşinde her tür maceraya atılan tutkulu kaptanlarıyla, yeni dünyaların ve algıların kapısını aralarken maceranın tam ortasına yerleşen genç dehalalarıyla... bambaşka!

Miéville, hiç şüphesiz, günümüzün en esaslı, en fantastik, hayal gücünü en çok kışkırtan hikâye anlatıcılarından biri. *Demirdenizi* de yine şüphesiz, onun en güzel, en çarpıcı anlatılarından biri.

Demirdenizi'nin açıklarında masalsı bir dünyaya kaptırıp gitmişken, para/kredi/borç ilişkilerini, doğa ve teknoloji arasındaki çelişkileri, hurdaya dönüştürdüğümüz çevreyi, iktidarı ve bürokrasiyi, bir felsefenin peşinde her şeyi göze alıp çılgınca koşturabilmeyi, insanın saflığını ve acımasızlığını ve benzeri olgu ve gerçekleri enine boyuna sorgulamak/sorgulatmak kolay mı?

China Miéville'in, diğer bilim kurgu ve fantastik edebiyat yazarlarından farkı tam da burada... Eşsiz bir macera, tuhaf bir kurgu, günümüzü ve geleceğimizi sorgulayan düşünsel birikim *Demirdenizi*'nde bir arada!

yordam
edebiyat

f YordamEdebiyat
t YordamEdebiyat

22 TL. KDV DAHİL

ISBN 978-605-172-259-7

9 786051 722597